

การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา
ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
Collaborative Governance in Khlong Mhonna Project
Ramdang Sub-District, Singhanakorn District,
Songkhla Province

วสันต์ ศรีสมพงศ์
Wasan Srisompong

วิทยานิพนธ์นี้สำหรับการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
A Thesis Submitted in Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University

2559

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสี่งนคร จังหวัดสงขลา

ผู้เขียน นายวสันต์ ศรีสมพงศ์

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....

.....ประธานกรรมการ

(ดร.ธัญรดี ทวีกาญจน์)

(ดร.ปาริฉัตร ตู่คำ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

.....กรรมการ

(ดร.ธัญรดี ทวีกาญจน์)

.....

.....กรรมการ

(ดร.สมพร คุณวิจิต)

(ดร.สมพร คุณวิจิต)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ชูสุข)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 สำหรับการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ

(ดร.ธัญรตี ทวีกาญจน์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ

(ดร.สมพร คุณวิชาติ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ลงชื่อ

(นายวสันต์ ศรีสมพงศ์)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ

(นายวสันต์ ศรีสมพงศ์)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสิงห์บุรี
ผู้เขียน	นายวสันต์ ศรีสมพงศ์
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสำคัญต่อการจัดบริการสาธารณะขององค์กรภาครัฐทั้งระดับประเทศและท้องถิ่นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 21 เพราะจำเป็นต้องร่วมมือกับองค์กรภาคเอกชน และภาคประชาสังคม โครงการคลองหมอนนา เป็นบริการสาธารณะที่ดำเนินการด้วยความร่วมมือ ระหว่าง 3 กลุ่มองค์กร ได้แก่ องค์กรภาครัฐส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคประชาสังคม ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงเกิดขึ้น เพื่อศึกษาหลักการการจัดการแบบร่วมมือ ผลการดำเนินโครงการระยะแรก รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วมโครงการ จำนวน 54 คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ร่วมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ จากนั้น จึงทำการสรุปความในขั้นตอนสุดท้าย

ผลการวิจัย พบว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก ดำเนินการด้วยการตกลงร่วมกัน โดยใช้วิธีการมาพบปะกันเพื่อดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกัน และอาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการ ซึ่งเกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม อีกทั้ง ยังได้ใช้ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ซึ่งเกิดจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงในฐานะผู้นำเครือข่ายความร่วมมือ รวมถึง การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการบางประเภท สำหรับผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการ แต่ไม่ได้ทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความเชื่อมั่นต่อเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ ยังพบปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ 2 ประการ ได้แก่ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน ซึ่งเกิดจากข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา และความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็น ส่วนปัญหาประการต่อมา คือ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ โดยมีสาเหตุมาจากความกังวลต่อผลการดำเนินโครงการ

Thesis Title Collaborative Governance in Khlong Mhonna Project Ramdang Sub-District, Singhanakorn District, Songkhla Province
Author Mr. Wasan Srisompong
Major Program Public Administration
Academic Year 2016

ABSTRACT

Collaborative governance is important to public services of state agencies, include state or central government agencies and local governments in twenty-first century, must collaborate with private organizations and civil society. The Khlong Mhonna project is public service, collaborated by 3 groups of stakeholders, include state or central government agencies, local government, and civil society. For these reasons, this study is designed to investigate the mechanism of collaborative governance, intermediate outcome, first period of project, and problems and barriers of collaborative governance. This study is mixed methods research, exploratory sequent design. Data are collected with 54 participants of project by in-depth interview, this data are analyzed by thematic analysis, and using questionnaire, this data are analyzed by statistical analysis techniques, include mean, standard deviation, and correlation analysis. Finally, these analyzed data are interpreted.

The result of this research reveals mechanism of collaborative governance in the Khlong Mhonna project can be performed by engagement can face-to-face gathering for performing processes of engagement, and using motivation of collaboration in project due to mutual trust, recognizing on collaboration, and commit to collaboration with a few activity, and using capacity for joint action of project owing to facilitative leadership of chief executive of Ramdang sub-district administrative organization, leader of collaborative network, and collaborative network design, and some resource provision for project implementation. Intermediate outcome, first period of project, encourages participants of project can project satisfaction, whereas they cannot project confidence. Moreover, the research also reveals 2 problems and barriers of collaborative governance, barrier problems on engagement due to conflict of width of Mhonna canal and considerateness of opinion, and barrier problems on motivation of collaboration in project owing to concern about project outcomes.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับการให้คำปรึกษาจาก ดร.ธัญรติ ทวีกาญจน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.สมพร คุณวิจิต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ปาริฉัตร ตู่ดำ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา ชูสุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้รับความอนุเคราะห์ในการตรวจคุณภาพของแบบสอบถามจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ ดร.นวิทย์ เอ็มเอก และดร.ชายนิย์ ช. บุญพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิของการตรวจคุณภาพแบบสอบถาม ได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม จากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง บุคลากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 สมาชิกกลุ่ม ผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ต้องขอขอบคุณ นายอุดม ทักขระ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง และประธานกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล นายมนัส พองสุวรรณ สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลรำแดง และประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง นายเฉลิมเกียรติ แก้วพุ่มม่วง ที่ปรึกษากลุ่ม วิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง และนายบุญเพิ่ม ทองรัตน์ นายช่างโยธา อาวุโสของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ที่ช่วยติดต่อนัดหมายสมาชิกในกลุ่มให้มาพบกับผู้วิจัย ขอขอบคุณ นายเชิดพงศ์ บุญที่สุด นักพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณ นายอนุพงษ์ ศิริยอด ผู้อำนวยการกองช่างของ องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง นางสาวพนิดา อิศโร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนของ องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และว่าที่ร้อยตรีหญิงดารารัตน์ ชัยมนตรี ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนา ชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ที่ช่วยค้นหาข้อมูลทางเอกสาร ขอขอบคุณ นางเรืองรุ่ง ชิวรัชชานนท์ ผู้ปฏิบัติงานบริหารชำนาญการของคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่อำนวยความสะดวกด้านงานธุรการที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณ คณาจารย์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และคณาจารย์ โปรแกรมวิชารัฐประศาสนตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ที่ให้องค์ความรู้พื้นฐานทางรัฐประศาสนศาสตร์ และระเบียบวิธีการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และขอขอบคุณ สมาชิกครอบครัวศรีสมพงศ์ ที่ให้โอกาสการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาทุกคน ที่เป็นกำลังใจ ในระหว่างดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

วสันต์ ศรีสมพงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ.....	(8)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพประกอบ.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	6
สมมติฐาน	6
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่น	39
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา.....	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	67
3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
แบบแผนการวิจัย	70
การวิจัยเชิงสำรวจ.....	74
การวิจัยเชิงคุณภาพ	75
การวิจัยเชิงปริมาณ	81
การสรุปความ.....	97
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากร	97
4 ผลการวิจัย	98
กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก	99
ผลการดำเนินโครงการระยะแรก	149
ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการ คลองหมอนนาระยะแรก	163

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ 166
	สรุปผลการวิจัย 166
	อภิปรายผล 169
	ข้อเสนอแนะ 181
บรรณานุกรม.....	185
ภาคผนวก.....	206
ภาคผนวก ก	ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมโครงการทดลองหมอนนาระยะแรก ที่ทำการศึกษา 207
ภาคผนวก ข	แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ในโครงการทดลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ตำบลรำแดง อำเภอสี่พันนคร จังหวัดสงขลา 211
ภาคผนวก ค	แบบสอบถามเพื่อการวิจัยการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ในโครงการทดลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ตำบลรำแดง อำเภอสี่พันนคร จังหวัดสงขลา 216
ภาคผนวก ง	ผลการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาของร่างแบบสอบถามเพื่อ การวิจัยการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการ ทดลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ตำบลรำแดง อำเภอสี่พันนคร จังหวัดสงขลา 229
ภาคผนวก จ	แผนที่เดินดินหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสี่พันนคร จังหวัดสงขลา 238
ภาคผนวก ฉ	แผนที่หมอนนาและคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสี่พันนคร จังหวัดสงขลา 240
ภาคผนวก ช	ภาพหมอนนาและคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสี่พันนคร จังหวัดสงขลา 242
ประวัติผู้เขียน	244

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
2.1	สรุปวิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์ตามช่วงระยะเวลา..... 15
2.2	เปรียบเทียบรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญ ระหว่างแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ ดั้งเดิม รัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ การจัดการภาครัฐแนวใหม่ และ การบริการสาธารณะแนวใหม่..... 18
2.3	นियามการบริหารจัดการแบบร่วมมือกัน..... 24
2.4	นियามการบริหารจัดการท้องถิ่น..... 40
2.5	เปรียบเทียบรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญ ระหว่างแนวคิดการปกครองท้องถิ่น กับการบริหารจัดการท้องถิ่น 43
2.6	ผลการศึกษาเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลที่เกิดขึ้นจาก กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่ค้นพบจากงานวิจัยที่ผ่านมา..... 60
2.7	รายละเอียดของประเด็นที่ทำการศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัย 69
3.1	แบบแผนการวิจัย 71
3.2	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก..... 76
3.3	ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ..... 82
3.4	เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 85
3.5	เกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องของข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย 88
3.6	ผลการตรวจสอบความเที่ยงของข้อความคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม 90
3.7	การแปลผลระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และระดับการเกิด ผลการดำเนินโครงการระยะแรก 92
3.8	การแปลผลความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับ ผลการดำเนินโครงการระยะแรก 97
4.1	ความหมายของสัญลักษณ์และตัวอักษรที่ใช้แสดงผลทางสถิติ 98
4.2	ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ 143
4.3	ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และ ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน..... 145
4.4	เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับการดำเนิน กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ 146
4.5	เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และ ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน 148
4.6	ระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก 159
4.7	เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับการเกิด ผลการดำเนินโครงการระยะแรก..... 161

รายการตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง	
4.8 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ.....	162
4.9 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการ ระยะแรก.....	162

รายการภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ	
2.1 ตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	28
2.2 กรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	35
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย	68
4.1 การตกลงร่วมกัน	111
4.2 แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	125
4.3 ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	139
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และ ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	140
4.5 บทบาทความร่วมมือขององค์กรผู้ร่วมโครงการ	142
4.6 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก	157
4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการ ระยะแรก	158
4.8 ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก	164

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

บริการสาธารณะ เป็นกิจกรรมสำคัญทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งฝ่ายปกครองหรือนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน (รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรมหาชน และวิสาหกิจมหาชน) ต้องดำเนินการ ไม่ว่าจะดำเนินการด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรอื่นดำเนินการแทนภายใต้การควบคุมของฝ่ายปกครอง เพื่อประโยชน์สาธารณะ และตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามประเภทของบริการสาธารณะ และแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ในแต่ละยุคสมัย หากพิจารณาจากประเภทของบริการสาธารณะ จะพบว่า บริการสาธารณะทางปกครอง เป็นบริการสาธารณะที่ต้องใช้อำนาจพิเศษของฝ่ายปกครอง ในการจัดทำ โดยไม่สามารถมอบให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรอื่นดำเนินการแทนได้ ขณะที่บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ฝ่ายปกครองสามารถมอบหมายให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรอื่นดำเนินการแทนได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายปกครอง (นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2554; สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ, 2551) หากพิจารณาจากยุคสมัยของแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ จะพบว่า การบริการสาธารณะที่เกิดขึ้นในยุคของแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิม เป็นการบริการสาธารณะที่ถูกควบคุมให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด แต่การบริการสาธารณะที่เกิดขึ้นในยุคของแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ เป็นการบริการสาธารณะที่เสมอภาคและเกิดจากการมีส่วนร่วม และการบริการสาธารณะที่เกิดขึ้นในยุคของแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นการบริการสาธารณะที่มีลักษณะคล้ายกับบริการขององค์กรธุรกิจเอกชน (Hood, 1991; Frederickson, 1979; พิทยา บวรวัฒนา, 2558; 2555; รัชยา ภักดีจิตต์, 2557; จุมพล หนิมพานิช, 2548; วิเชียร วิทยอุดม, 2551)

ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 ถึงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 Denhardt and Denhardt (2000) ได้เสนอแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์รูปแบบใหม่ที่มีชื่อว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ จนได้รับความสนใจจากนักรัฐประศาสนศาสตร์อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 2000 ถึงปัจจุบัน โดยหลักการสำคัญของการบริการสาธารณะแนวใหม่ แตกต่างจากหลักการบริการสาธารณะตามแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิม และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ แต่มีลักษณะคล้ายกับแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ ซึ่งมุ่งให้การบริการสาธารณะเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่างรัฐกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่รัฐ (Denhardt & Denhardt, 2015)

การบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นหลักการบริหารจัดการรูปแบบหนึ่งในบริบทของการจัดการภาครัฐ (Purdy, 2012) ที่มุ่งให้เกิดการร่วมมือบริหารจัดการบริการสาธารณะระหว่างองค์กรภาครัฐกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่รัฐ (Ansell & Gash, 2007) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่มีลักษณะคล้ายกับแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ เนื่องจากการมีส่วนร่วมสาธารณะ ระหว่าง

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับองค์กรภาครัฐตามหลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ มีลักษณะเป็นการร่วมมือ (International Association for Public Participation, 2007) นอกจากนี้ การบริการสาธารณะแนวใหม่ และการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ต่างเกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีประชาธิปไตย โดยการบริการสาธารณะแนวใหม่ มีรากฐานแนวคิดส่วนหนึ่งที่มาจากแนวคิดความเป็นพลเมืองแบบประชาธิปไตย (Denhardt & Denhardt, 2015) ส่วนการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ถือเป็นกระบวนการทัศน์ใหม่ของระบบประชาธิปไตย (Emerson, Nabatchi, & Balogh, 2011) ความสอดคล้องทางหลักการบริหารจัดการดังกล่าว จึงกลายเป็นประเด็นสำคัญทางรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการบริการสาธารณะในปัจจุบัน (Bryer, 2011; Robertson & Choi, 2012; Choi & Robertson, 2013; Tang & Tang, 2014; Scott & Thomas, 2015)

อีกสาเหตุที่ทำให้การบริหารจัดการแบบร่วมมือ กลายเป็นประเด็นสำคัญทางรัฐประศาสนศาสตร์และการจัดการบริการสาธารณะในปัจจุบัน คือ ผลกระทบจากการปฏิรูปองค์กรภาครัฐอย่างกว้างขวาง เมื่อช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 ทำให้รัฐบาลแต่ละประเทศทั่วโลก ต้องจัดการความสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดง ทั้งในภาคส่วนที่แสวงหาผลกำไรและภาคส่วนที่ไม่แสวงหาผลกำไรในรูปแบบความสัมพันธ์หลากหลายลักษณะ ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลส่วนกลางกับท้องถิ่น (Wright, 1965; 1990; วสันต์ เหลืองประภัสร์, 2548; 2556) ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน (Siemiatycki, 2015) ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐและประชาชน (Fluker, 2015; Voss, 2014; Organization of American States, 2001; อรทัย ก๊กผล, 2556) และความสัมพันธ์ในรูปแบบเครือข่ายนโยบาย (Rhodes, 1997; ทวีดา กมลเวช, 2556; 2558) เพื่อสร้างกระบวนการบริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาทางสังคมในปัจจุบัน ซึ่งมีความซับซ้อนกว่าในอดีต ทำให้ต้องนำแนวทางการร่วมมือมาใช้ ทั้งในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Robertson & Choi, 2012; Cheng, Gerlak, Dale, & Mattor, 2015; Siddiki, Carboni, Koski, & Sadiq, 2015; Plotnikof, 2015; Berends, Ritter, & Chalmers, 2015) ให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของภาครัฐที่มีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้นกว่าในอดีต ความหลากหลายของระดับการมีส่วนร่วมสาธารณะ ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Agbodzakey, 2012; Tang & Tang, 2014) และความร่วมมือระหว่างผู้ปฏิบัติงานภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่รัฐ (Page, 2010) ทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น

การบริหารจัดการท้องถิ่น เป็นหลักการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นที่ดำเนินการด้วยความร่วมมือระหว่างองค์กรที่เป็นทางการกับองค์กรที่ไม่เป็นทางการของท้องถิ่น (Shah & Shah, 2006; วุฒิสาร ตันไชย, 2557) โดยใช้แนวคิดการบริหารจัดการ ควบคู่ไปกับการกระจายอำนาจ เพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งต่างจากการปกครองท้องถิ่น ซึ่งใช้แนวคิดการกระจายอำนาจเพียงแนวคิดเดียว เพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตย (SNV Netherlands Development Organization, SNV East and Southern Africa, 2004; นันธิดา จันทร์ศิริ, 2558) โดยแนวคิดการบริหารจัดการท้องถิ่น ถูกนำมาใช้เพื่อให้ภาครัฐและภาคส่วนอื่น ๆ มีการบริหารจัดการที่ดี เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง มีนิติธรรม คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน มีความโปร่งใสและความรับผิดชอบ (Wilson, 2000) อีกทั้ง ยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Owens & Zimmerman, 2013) ด้วยเหตุนี้ การบริหารจัดการท้องถิ่น จึงกลายเป็นวาระสำคัญที่ทำให้องค์กรระดับท้องถิ่นในแต่ละ

ประเทศทั่วโลก ต่างดำเนินการบริการสาธารณะโดยอาศัยแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน (United Nations Development Programme, 2010) ด้วยกระแสการเปลี่ยนแปลงของการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นในปัจจุบัน ทำให้องค์กรระดับท้องถิ่นในแต่ละประเทศต้องปรับเปลี่ยนวิธีการบริการสาธารณะให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ภายใต้บริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการปฏิรูปองค์กรภาครัฐอย่างกว้างขวางเมื่อช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 จึงเกิดการส่งเสริมให้องค์กรหลายภาคส่วน ร่วมมือกันจัดบริการสาธารณะ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2556) ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การร่วมมือไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561) ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และประเด็นยุทธศาสตร์การวางระบบการบริหารงานราชการแบบบูรณาการ รวมถึง การส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ทั้งราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค (กลุ่มพัฒนาระบบสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2551ข; 2551ก) เช่นเดียวกับสภาพัฒนาการเมือง ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ในแผนพัฒนาการเมือง (คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาพัฒนาการเมืองและยกร่างแผนแม่บทพัฒนาการเมือง, สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, 2550) และได้ร่างยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนไว้ในร่างแผนพัฒนาการเมือง ฉบับที่ 2 (ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์, โกวิทย์ พวงงาม, อรรถสิทธิ์ พานแก้ว, สุทธิเกียรติ อังกาบอุณะ, สุนิษา ผีกฝน, และสรารัฐ ทับทอง, 2559) อีกทั้ง รัฐบาลสมัยปัจจุบัน (สมัยที่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี) ก็ได้กำหนดยุทธศาสตร์ประชารัฐ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เช่นกัน (ประเวศ วะสี, 2558)

นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้องค์กรภาครัฐนำแนวคิดการบริหารจัดการท้องถิ่นมาใช้ในการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นแทนแนวคิดการปกครองท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาการบริการสาธารณะที่ไม่ประสบความสำเร็จ ด้วยการจัดโครงการและให้ข้อเสนอแนะ (ดำรง วัฒนา, สุชาติ วัฒนา, และสุริยะ วิริยะสวัสดิ์, 2544; วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2550; Evaluation Office, United Nations Development Programme, 2000; สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552; วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, สถาบันพระปกเกล้า, 2553) และมีการเสนอแนวทางการบริหารงานภาครัฐตามแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ (นพภูม สุนทรนนท์, 2557) แต่การส่งเสริมทางการบริการสาธารณะดังกล่าว ยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงต้องมีการพัฒนาแนวทางการบริการสาธารณะตามแนวคิดการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแนวคิดการบริหารจัดการท้องถิ่นและการบริการสาธารณะแนวใหม่ โดยอาศัยผลการศึกษาจากงานวิจัย เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่ผ่านมา มีการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยงานวิจัยส่วนใหญ่ มุ่งศึกษาในส่วนของกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งกรอบการศึกษาของงานวิจัยหลายชิ้น พัฒนามาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) และกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ซึ่งเป็นตัวแบบและกรอบที่สามารถอธิบายสิ่งที่ทำให้เกิดกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ องค์ประกอบภายในกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลของกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และบริบทของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แต่ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือยังมีอยู่อย่างจำกัด และไม่ได้มุ่งศึกษาภายใต้บริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังพบข้อจำกัดในเรื่องความสมบูรณ์ของผลการศึกษาที่ไม่อาจนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ เนื่องจากงานวิจัยบางชิ้นที่ทำการศึกษาเชิงลึกจากกลุ่มผู้ร่วมมือ จำนวนไม่เกิน 40 คน มีข้อจำกัดในการอ้างอิงผลการวิจัยไปยังผู้ร่วมมือทั้งหมด ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาจากกลุ่มผู้ร่วมมือมากกว่า 100 คน แม้ว่าจะอ้างอิงผลการวิจัยไปยังผู้ร่วมมือทั้งหมดได้ดีกว่า แต่กลับไม่สามารถอธิบายรายละเอียดในเชิงลึกได้ รวมถึงงานวิจัยที่ศึกษาแบบผสมผสานวิธีการ ก็ยังขาดการสรุปความผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องมีการศึกษากระบวนการหรือระบบบริหารจัดการแบบร่วมมือ ภายใต้บริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น ประกอบกับการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ ควบคู่ไปกับวิธีการศึกษาเชิงปริมาณ จากการศึกษาบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นที่ดำเนินการด้วยความร่วมมือระหว่างองค์กรหลายภาคส่วน

ความพยายามในการจัดบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบลลำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ขององค์กรบริหารส่วนตำบลลำแดง และคณะกรรมการตำบลลำแดง ภายใต้ระบบการบริหารราชการแผ่นดินที่ออกแบบให้มีการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534, 2534) ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลากว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนมีการยกฐานะสภาตำบลลำแดง เป็นองค์กรบริหารส่วนตำบลลำแดง เมื่อปี พ.ศ. 2539 และดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากตำบลลำแดงเป็นพื้นที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตร และปัญหาอุทกภัยแตกต่างจากพื้นที่อื่น เพราะไม่มีแหล่งน้ำทางธรรมชาติภายในตำบลที่เพียงพอต่อการเกษตร อีกทั้ง ยังเป็นพื้นที่รับน้ำจากตำบลข้างเคียง จนเกิดการเสนอให้แก้ไขปัญหาดังกล่าว ด้วยการสร้างคลองหมอนนาขึ้นภายในตำบลลำแดง เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตร และแก้ไขปัญหามลพิษ ภายใต้โครงการคลองหมอนนา (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559; เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559)

โครงการคลองหมอนนา ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นในระยะแรก เมื่อปี พ.ศ. 2555-2556 ณ บริเวณหมู่ที่ 7 บ้านป่าขวาง ด้วยความร่วมมือ ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง และจะดำเนินการขุดคลองหมอนนาต่อไปจนถึงที่ตั้งสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ผ่านหมู่บ้านที่มีหมอนนา จำนวน 4 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 2 บ้านขมวน หมู่ที่ 3 บ้านรำแดง หมู่ที่ 5 บ้านนอก และหมู่ที่ 6 บ้านรำแดง (บ้านหน้าแค) (นายกององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559) เมื่อพิจารณาในเบื้องต้น จะเห็นได้ว่า การดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกดังกล่าว มีลักษณะเป็นการบริหารจัดการท้องถิ่นมากกว่าการปกครองท้องถิ่น ซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือในการบริการสาธารณะระหว่างองค์กร 3 ประเภท ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง และองค์กรภาคประชาสังคม

ความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง และ องค์กรภาคประชาสังคมในโครงการคลองหมอนนาระยะแรกนี้ ถือเป็นความร่วมมือระหว่างองค์กร ที่ควรศึกษากระบวนการหรือระบบบริหารจัดการแบบร่วมมือในส่วนของกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่เกิดขึ้นกับองค์กรผู้ร่วมโครงการ รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เนื่องจากเป็นความร่วมมือที่เกิดขึ้นกับการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วในระยะแรก เมื่อ 3 ปีที่ผ่านมา แต่ยังไม่เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินการในระยะถัดไป หากมีการศึกษาในประเด็นที่กล่าวมา จะทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่เกิดขึ้นกับองค์กรผู้ร่วมโครงการ รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการดำเนินโครงการคลองหมอนนาในระยะต่อไป จนสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบลรำแดงได้อย่างสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ อีกทั้ง จะทำให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้และแนวทางการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น ด้วยการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ภายใต้แนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น แต่กลับไม่พบผู้ที่เห็นความสำคัญและทำการศึกษา ซึ่งหากปล่อยให้ไม่มีการศึกษาต่อไป อาจทำให้เสียโอกาสที่จะทราบข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการคลองหมอนนาในระยะต่อไป รวมถึง การพัฒนาองค์ความรู้และแนวทางการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) เพื่อตอบคำถามการวิจัย 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร

ประการที่ 2 ผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่เกิดจากการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เกิดประโยชน์อะไรต่อองค์กรผู้ร่วมโครงการบ้าง

ประการที่ 3 การบริหารจัดการแบบร่วมมือของโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่า ผลการศึกษาที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แก่องค์กรที่ร่วมมือสร้างคลองหมอนนา รวมถึงองค์กรบริการสาธารณะอื่น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แก่นักวิชาการและองค์กรทางวิชาการในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการวิจัย แก่นักวิจัยและองค์กรทางการวิจัย

วัตถุประสงค์

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีคำถามการวิจัยว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) มีกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร ผลการดำเนินโครงการระยะแรก เกิดประโยชน์อะไรต่อองค์กรผู้ร่วมโครงการบ้าง และมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร จึงทำให้การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก
2. เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับการดำเนินการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

สมมติฐาน

การศึกษากิจการการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรก จำเป็นต้องมีการทดสอบสมมติฐานการวิจัยจากข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

เมื่อพิจารณาผลการศึกษาของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ว่าการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ต้องอาศัยการขับเคลื่อนของกลไกการร่วมมือเป็นอย่างมาก จึงสามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_1 : โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือมาก

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ในส่วนที่ระบุว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ส่งผลให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ประกอบกับผลการศึกษาของ Ulibarri (2015b) ที่ว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ อยู่ในระดับใด ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับนั้น ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_2 : การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ส่วนผลการศึกษาของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ระบุว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจร่วม รวมถึง ผลการศึกษาของ Ulibarri (2015b) ที่ว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการอยู่ในระดับใด แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับนั้น จึงสามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_3 : การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ สำหรับผลการศึกษาของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ว่า แรงจูงใจร่วม ส่งผลให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ประกอบกับ ผลการศึกษาของ Ulibarri (2015b) ที่ระบุว่า เมื่อมีแรงจูงใจร่วมอยู่ในระดับใด ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับนั้น ซึ่งทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_4 : แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

ขณะที่ ผลการศึกษาของ Ansell and Gash (2007) ที่แสดงผลไว้ว่า การดำเนินการ กระบวนการร่วมมือให้เกิดผลลัพธ์ ต้องอาศัยผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงานเป็นอย่างมาก จึงสามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_5 : โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการ ระยะแรกมาก

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Ansell and Gash (2007) ที่อธิบายว่า ความพอใจต่อผลการดำเนินงานบางส่วนก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน ทำให้เกิดความมั่นใจว่า จะสามารถร่วมมือกันต่อไปในระยะยาว ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_6 : ความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ ส่วนผลการศึกษาของ Ansell and Gash (2007) ที่ว่า กระบวนการร่วมมือทำให้เกิดผลลัพธ์ รวมถึง ผลการศึกษาของ Emerson and Nabatchi (2015) ที่อธิบายว่า พลวัตการร่วมมือทำให้เกิดผลผลิต จึงทำให้สามารถตั้งสมมติฐานการวิจัยได้ว่า

H_7 : กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการ ระยะแรก

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหรือองค์กร ในประเด็นต่อไปนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง ตลอดจน องค์กรภาคส่วนอื่น นำผลการศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลการศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรก และผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไปพัฒนาแนวทางการบริการสาธารณะ ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยไม่เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการ

2. นักวิชาการหรือองค์กรทางวิชาการสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลการศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรก และผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไปพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. นักวิจัยหรือองค์กรทางการวิจัย นำผลการศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลการศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรก และผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไปพัฒนาแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือในครั้งต่อไป ให้ได้ผลการวิจัยที่เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตเนื้อหาและตัวแปร ขอบเขตพื้นที่ ขอบเขตประชากร และขอบเขตเวลา ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตเนื้อหาและตัวแปร

ขอบเขตเนื้อหาการวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งทำให้มีขอบเขตตัวแปรที่ศึกษาเฉพาะกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ได้แก่ การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วม และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน อีกทั้ง ยังศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรก ได้แก่ ความพึงพอใจต่อโครงการ และความเชื่อมั่นต่อโครงการ รวมไปถึง การศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

2. ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หมู่ที่ 7 บ้านป่าขวาง ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

3. ขอบเขตประชากร

ประชากรของการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นประชากรกลุ่มเดียวกัน แต่มีสถานะที่แตกต่างกัน โดยประชากรของการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นผู้นำสูงสุดขององค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งมีจำนวน 5 คน ส่วนประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นบุคลากรหรือสมาชิกขององค์กรผู้ร่วมโครงการ โดยมีจำนวน 50 คน ซึ่งประชากรทั้ง 2 ประเภท มาจากประชากร 3 กลุ่ม ดังนี้

ประชากรกลุ่มที่ 1 คือ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ที่ให้ความร่วมมือดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)

ประชากรกลุ่มที่ 2 คือ บุคลากรองค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง ได้แก่ บุคลากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ที่ให้ความร่วมมือดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

ประชากรกลุ่มที่ 3 คือ สมาชิกองค์กรภาคประชาสังคม ได้แก่ สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง ที่ให้ความร่วมมือดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

4. ขอบเขตเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ มีระยะเวลาในการดำเนินการ 18 เดือน นับตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2558 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการแบบร่วมมือ หมายถึง การกำหนดและดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบลรำแดง ด้วยกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่มีการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ จนเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

2. กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ หมายถึง กลไกการกำหนดข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบลรำแดง ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ด้วยการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วมและความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

2.1 การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ หมายถึง การตกลงเพื่อดำเนินโครงการ คลองหมอนนาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ด้วยกระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ โดยใช้วิธีการเสวนาแบบเผชิญหน้า จนเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน และ แรงจูงใจร่วม ซึ่งมีฐานแนวคิดมาจากผลการศึกษาการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ผลการศึกษาการเสวนาแบบเผชิญหน้าของ Ansell and Gash (2007) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

2.1.1 กระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ หมายถึง กระบวนการตกลง เพื่อสร้างคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ โดยมีการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ซึ่งเริ่มจากขั้นตอนที่ 1 คือ การค้นหาปัญหาร่วมกัน ขั้นตอนที่ 2 คือ การปรึกษาหารือ ร่วมกัน และขั้นตอนที่ 3 คือ การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ตามลำดับ

2.1.1.1 การค้นหาปัญหาร่วมกัน หมายถึง การค้นหาปัญหา เรื่องน้ำในตำบลราแดงร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ เพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้ในการปรึกษาหารือ

2.1.1.2 การปรึกษาหารือร่วมกัน หมายถึง การแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหา อุทกภัยในตำบลราแดงร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ เพื่อกำหนดข้อตกลง

2.1.1.3 การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน หมายถึง การนำผลจากการปรึกษาหารือเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัย ในตำบลราแดง มากำหนดเป็นโครงการคลองหมอนนาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ

2.1.2 การเสวนาแบบเผชิญหน้า หมายถึง วิธีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นที่ผู้ร่วมโครงการต้องมาเจอหน้าหรือพบปะกันโดยตรง เพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน ปรึกษาหารือร่วมกัน และกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ตามขั้นตอนของกระบวนการตกลงร่วมกัน แบบมีหลักการ

2.2 แรงจูงใจร่วม หมายถึง สิ่งจูงใจที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการ ร่วมมือสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก โดยเกิดขึ้นจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน และ ความผูกพันร่วมกัน ซึ่งเกิดจากการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ จนเกิดความสามารถในการดำเนิน โครงการร่วมกัน โดยมีฐานแนวคิดมาจากผลการศึกษาแรงจูงใจร่วมของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ผลการศึกษาการสร้างควมไว้วางใจ ความเข้าใจร่วมกัน และความผูกพันต่อ กระบวนการของ Ansell and Gash (2007) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ คลองหมอนนา

2.2.1 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน หมายถึง ความรู้สึกไว้วางใจของ ผู้ร่วมโครงการที่มีต่อกันในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.2.2 ความเข้าใจซึ่งกันและกัน หมายถึง ความรู้สึกตระหนักต่อปัญหา การขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบลราแดงของผู้ร่วมโครงการว่า ต้องร่วมกัน สร้างคลองหมอนนา จึงจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบล ราแดงได้สำเร็จ

2.2.3 ความผูกพันร่วมกัน หมายถึง ความผูกพันต่อกระบวนการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกของผู้ร่วมโครงการ ในขั้นตอนการร่วมสำรวจหมอนนา การร่วมออกแบบคลองหมอนนา และการร่วมขุดคลองหมอนนา

2.3 ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน หมายถึง ความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ โดยพิจารณาได้จากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก การออกแบบสถาบัน และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งเกิดจากการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ และแรงจูงใจร่วม โดยมีฐานแนวคิดมาจากผลการศึกษาศึกษาความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ผลการศึกษาภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกและการออกแบบสถาบันของ Ansell and Gash (2007) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

2.3.1 ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก หมายถึง ความสามารถในการสร้างความร่วมมือและรักษาความร่วมมือของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ด้วยการจูงใจผู้ร่วมโครงการให้เข้ามามีส่วนร่วมสร้างคลองหมอนนาระยะแรก และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.2 การออกแบบสถาบัน หมายถึง การกำหนดหรือประสานความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีความเฉพาะตัวของภารกิจ และมีความโปร่งใสของกระบวนการสร้างคลองหมอนนา ภายในระยะเวลาการออกแบบสถาบันที่กำหนดไว้ร่วมกัน

2.3.2.1 การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย หมายถึง วิธีการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกของเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่สนับสนุนให้องค์กรผู้ร่วมโครงการ เข้ามามีส่วนร่วมสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.2.2 ความเฉพาะตัวของภารกิจ หมายถึง ลักษณะของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่มีลักษณะเป็นเวทีประชาคม ซึ่งได้กำหนดและนำไปใช้ร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ จนทำให้สามารถร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกได้

2.3.2.3 ความโปร่งใสของกระบวนการ หมายถึง ลักษณะของการสื่อสารเพื่อชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่ชัดเจน จนผู้ร่วมโครงการทราบและเข้าใจรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนา

2.3.2.4 ระยะเวลาการออกแบบสถาบัน หมายถึง ระยะเวลาในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ซึ่งองค์กรผู้ร่วมโครงการได้กำหนดไว้ร่วมกัน จนทำให้มีเวลาให้ความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.3 ทรัพยากร หมายถึง เงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญที่องค์กรผู้ร่วมโครงการ ร่วมสนับสนุนเพื่อดำเนินการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.3.1 เงินทุน หมายถึง งบประมาณหรือเงินทุนขององค์กรผู้ร่วมโครงการที่ร่วมสนับสนุน เพื่อดำเนินการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.3.2 เวลา หมายถึง เวลาที่องค์กรผู้ร่วมโครงการ ร่วมสนับสนุน เพื่อดำเนินการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.3.3 เครื่องมือหรือเทคโนโลยี หมายถึง เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้สำรวจหมอนนา ออกแบบคลองหมอนนา และขุดคลองหมอนนาขององค์กรผู้ร่วมโครงการที่ร่วมสนับสนุน เพื่อดำเนินการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

2.3.3.4 ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญขององค์กรผู้ร่วมโครงการที่ร่วมสนับสนุน เพื่อดำเนินการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก

3. ผลการดำเนินโครงการระยะแรก หมายถึง ผลที่เกิดจากการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ โดยวัดจากความพึงพอใจต่อโครงการ และความเชื่อมั่นต่อโครงการ ซึ่งมีฐานแนวคิดมาจากผลการศึกษาผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงานของ Ansell and Gash (2007) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

3.1 ความพึงพอใจต่อโครงการ หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งวัดได้จากความพึงพอใจต่อการร่วมมือ และความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงที่เกิดขึ้นจากการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ

3.1.1 ความพึงพอใจต่อการร่วมมือ หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของผู้ร่วมโครงการ

3.1.2 ความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ หมายถึง ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อผลการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรและปัญหาอุทกภัยในตำบลรำแดง ด้วยการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของผู้ร่วมโครงการ

3.2 ความเชื่อมั่นต่อโครงการ หมายถึง ความเชื่อมั่นของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินโครงการคลองหมอนนาในระยะต่อไป ซึ่งวัดได้จากความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ และความเชื่อมั่นต่อผลการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ด้วยการสร้างคลองหมอนนาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ

3.2.1 ความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ หมายถึง ความเชื่อมั่นของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการในระยะต่อไป ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของผู้ร่วมโครงการ

3.2.2 ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ หมายถึง ความเชื่อมั่นของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตร และการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในตำบลรำแดง ด้วยการสร้างคลองหมอนนาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการในระยะต่อไป ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของผู้ร่วมโครงการ

4. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษา เพื่อค้นหาสาระสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแนวคิด ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่น
4. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาระสำคัญของแนวคิด ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว มีรายละเอียดซึ่งสามารถกล่าวให้ทราบได้ ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่

การบริการสาธารณะ คือ กิจกรรมที่ฝ่ายปกครองหรือนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน ดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้องค์กรเอกชนหรือองค์กรอื่นดำเนินการแทน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายปกครอง ซึ่งต้องอาศัยอำนาจทางการปกครองในการจัดทำ ผ่านกระบวนการนโยบายสาธารณะและข้อกฎหมายของรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อประโยชน์สาธารณะ และตอบสนองความต้องการของประชาชนจำนวนมาก โดยมุ่งสร้างสิ่งที่เป็นต่อการดำรงชีพ หรือพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้สะดวกสบายยิ่งขึ้น โดยรัฐบาลกลางจะให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในวงกว้าง ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะให้บริการสาธารณะเฉพาะประชาชนในท้องถิ่นของตน (Osborne & Stokosch, 2013; Bilouseac, 2012; นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2552ข; 2554; ถวิลวดี บุรีกุล, 2552; อรทัย ก๊กผล, 2552; อำนวย บุญรัตน์ไมตรี, 2554; อำนาจ เลรามัญ, 2552) ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์

การบริการสาธารณะแนวใหม่ เป็นแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ ที่เกิดขึ้นในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 จนถึงช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 โดยแต่เดิมนั้น มีแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์อื่น ๆ เกิดขึ้นก่อนมากมาย ตั้งแต่ก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 19 (วรเดช จันทรศร, 2551; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2553) เนื่องจากมีนักวิชาการทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์หลายราย ได้ทำการศึกษาและแบ่งแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็นยุคสมัยตามบริบททางการปกครอง

นักวิชาการที่ได้แบ่งยุคสมัยของรัฐประศาสนศาสตร์ ได้แก่ Henry (1975; 1992) ซึ่งได้แบ่งรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 5 ยุคสมัย เริ่มจากยุคที่แยกการเมืองออกจากการบริหาร ไปสู่ยุคหลักการบริหาร จากนั้น ได้เกิดการท้าทายและการโต้ตอบความท้าทายทางแนวคิด จนเกิดการเปลี่ยนแปลงสู่ยุครัฐประศาสนศาสตร์แบบรัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์แบบศาสตร์การบริหาร และรัฐประศาสนศาสตร์แบบรัฐประศาสนศาสตร์ ขณะที่ บุญทัน ดอกโรสง (2553) ได้แบ่งยุคสมัยของรัฐประศาสนศาสตร์ตามแนวคิดของ Henry (1975; 1992) แต่เพิ่มเติมยุคการจัดการภาครัฐใหม่ อีกหนึ่งยุคสมัย กลายเป็น 6 ยุคสมัย อีกทั้ง Shafritz and Hyde (1992) ก็ได้แบ่งรัฐประศาสนศาสตร์ ออกเป็น 6 ยุคสมัยเช่นกัน แต่มีความเห็นต่างออกไปว่า รัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบด้วย ยุคความคิดริเริ่ม ยุคระหว่างสงครามโลก ยุคหลังสงครามโลก ยุคคริสต์ทศวรรษที่ 1960 ยุคคริสต์ทศวรรษที่ 1970 และยุคคริสต์ทศวรรษที่ 1980 ส่วน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ (2553) ได้แบ่งยุคสมัยของรัฐประศาสนศาสตร์ภายใต้แนวคิดของ Henry (1975; 1992) จนสามารถแบ่งยุคสมัยของรัฐประศาสนศาสตร์ได้เป็น 7 ยุคสมัย โดยเพิ่มเติมยุคสมัยก่อนเกิดรัฐประศาสนศาสตร์ และ ยุครัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่

ส่วน พิทยา บวรวัฒนา (2558) ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2551) และ สร้อยตระกูล (ตีทยานนท์) อรรถมานะ (2543) ได้แบ่งแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 4 ยุคสมัย โดย พิทยา บวรวัฒนา (2558) เห็นว่า แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์เริ่มจากยุคทฤษฎีดั้งเดิม และเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคทฤษฎีท้าทายหรือวิกฤติการณ์ด้านเอกลักษณ์ ครั้งที่ 1 ยุควิกฤติการณ์ด้านเอกลักษณ์ ครั้งที่ 2 และรัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ ขณะที่ ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2551) มีความเห็นต่างออกไปว่า รัฐประศาสนศาสตร์เริ่มจากยุคสมัยดั้งเดิมหรือยุคคลาสสิก และเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุคสมัยรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ และ ยุคสมัยคริสต์ทศวรรษที่ 1970 และ สร้อยตระกูล (ตีทยานนท์) อรรถมานะ (2543) มีความเห็นต่างออกไปอีกว่า ยุคสมัยของรัฐประศาสนศาสตร์เริ่มจากรัฐประศาสนศาสตร์ระยะดั้งเดิม และเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐประศาสนศาสตร์ระยะการเมือง ระยะโครงการ และระยะนวสมัย

ขณะที่ สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์ (2557) อุทัย เลาหิวีเชียร (2544) และ สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2548) ได้แบ่งแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 3 ยุคสมัย โดย สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์ (2557) แบ่งยุคสมัยของแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ไว้คล้ายกับ พิทยา บวรวัฒนา (2558) แต่ต่างกันว่า สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์ (2557) ได้รวมยุควิกฤติการณ์ด้านเอกลักษณ์ ครั้งที่ 2 เข้ากับยุครัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ โดยใช้ชื่อว่า ยุครัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ ส่วน อุทัย เลาหิวีเชียร (2544) แบ่งยุคสมัยของแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ โดยไม่ได้ระบุช่วงเวลาชัดเจน โดยเห็นว่า รัฐประศาสนศาสตร์เริ่มต้นจากยุคที่ Wilson เสนอแนวคิดจนถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 และพัฒนาสู่ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงคริสต์ทศวรรษที่ 1970 และยุคคริสต์ทศวรรษที่ 1970 ถึงปัจจุบัน คล้ายกับ สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2548) ที่เห็นว่า รัฐประศาสนศาสตร์ยุคสมัยแรก คือ ยุคก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 และเปลี่ยนแปลงไปสู่ยุคหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงคริสต์ศักราชที่ 1970 และยุคคริสต์ศักราชที่ 1970 ถึงปัจจุบัน ซึ่งเป็นการแบ่งยุคสมัยของแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยไม่ได้ระบุช่วงเวลาชัดเจนเช่นกัน ซึ่งสามารถสรุปให้ทราบด้วยการแสดงผลเป็นตาราง ดังต่อไปนี้

ตาราง 2.1 สรุปวิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์ตามช่วงระยะเวลา

นักวิชาการ	วิวัฒนาการของรัฐประศาสนศาสตร์						
Henry (1975; 1992)	การเมืองแยกออกจากการบริหาร (ค.ศ. 1900-1926)		หลักการ บริหาร (ค.ศ. 1927-1937)	การทำทหาย (ค.ศ. 1938-1950) การโต้ตอบความทหาย (ค.ศ. 1947-1950)		รัฐประศาสนศาสตร์แบบรัฐศาสตร์ (ค.ศ. 1950-1970) รัฐประศาสนศาสตร์แบบศาสตร์การบริหาร (ค.ศ. 1956-1970)	รัฐประศาสนศาสตร์ แบบรัฐประศาสนศาสตร์ (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน)
บุญทัน ดอกไธสง (2553)	การเมืองแยกออกจากการบริหาร (ค.ศ. 1900-1926)		หลักการ บริหาร (ค.ศ. 1927-1937)	การทำทหาย (ค.ศ. 1938-1950) การโต้ตอบความทหาย (ค.ศ. 1947-1950)		รัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะเป็นรัฐศาสตร์ (ค.ศ. 1950-1970) รัฐประศาสนศาสตร์ในฐานะการจัดการ (ค.ศ. 1956-1970)	รัฐประศาสนศาสตร์ คือ (ค.ศ. 1992-ปัจจุบัน) รัฐประศาสนศาสตร์ (ค.ศ. 1970)
เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2553)	ก่อนเกิด รัฐประศาสนศาสตร์ (ก่อน ค.ศ. 1900)	การเมืองแยก ออกจากการบริหาร (ค.ศ. 1900-1926)	หลักการ บริหาร (ค.ศ. 1927-1937)	การทำทหาย (ค.ศ. 1938-1947)	ปฏิกิริยาโต้ตอบ การทำทหาย (ค.ศ. 1947-1950)	รัฐประศาสนศาสตร์ คือ รัฐศาสตร์ (ค.ศ. 1950-1970) รัฐประศาสนศาสตร์ คือ การจัดการ (ค.ศ. 1956-1970)	รัฐประศาสนศาสตร์ คือ (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน) รัฐประศาสนศาสตร์ สมัยใหม่ (คริสต์ทศวรรษที่ 1980 และ 1990)
Shafritz and Hyde (1992)	ความคิดริเริ่ม (ค.ศ. 1776-1917)	ระหว่างสงครามโลก (ค.ศ. 1918-1941)		หลังสงครามโลก (ค.ศ. 1943-1959)		คริสต์ทศวรรษ 1960 (ค.ศ. 1960-1969)	คริสต์ทศวรรษ 1970 (ค.ศ. 1970-1979) คริสต์ทศวรรษ 1980 (ค.ศ. 1980-1989)
พิทยา บวรวัฒนา (2558)	ทฤษฎีดั้งเดิม (ค.ศ. 1887-1950)			ทฤษฎีทหาย/วิกฤติการณ์ ด้านเอกลักษณ์ ครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1950-1960)		วิกฤติการณ์ ด้านเอกลักษณ์ ครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1960-1970)	รัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน)
ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุษยามา (2551)	ดั้งเดิม/คลาสสิก (ค.ศ. 1887-1944)			หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1945-1959)		รัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ (ค.ศ. 1960-1970)	คริสต์ทศวรรษ 1970 (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน)
สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรธมานะ (2543)	ดั้งเดิม (ค.ศ. 1887-1944)			การเมือง (ค.ศ. 1945-1963)		โครงการ (ค.ศ. 1964-1969)	นวมัย (ค.ศ. 1970-ปัจจุบัน)
สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์ (2557)	ทฤษฎีดั้งเดิม (ค.ศ. 1887-1950)			ทฤษฎีทหาย (ค.ศ. 1950-1960)		รัฐประศาสนศาสตร์สมัยใหม่ (ค.ศ. 1960-ปัจจุบัน)	
อุทัย เลาหวิเชียร (2544)	Wilson ถึงสงครามโลกครั้งที่ 2			หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงคริสต์ทศวรรษที่ 1970			คริสต์ทศวรรษที่ 1970 ถึงปัจจุบัน
สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2548)	ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2			หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงคริสต์ทศวรรษที่ 1970			คริสต์ทศวรรษที่ 1970 ถึงปัจจุบัน

ที่มา: Henry (1975; 1992) บุญทัน ดอกไธสง (2553) เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2553) Shafritz and Hyde (1992) พิทยา บวรวัฒนา (2558) ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อุษยามา (2551) สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรธมานะ (2543) สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์ (2557) อุทัย เลาหวิเชียร (2544) และสัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2548)

นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ อีกหลายราย ได้แบ่งยุคสมัยของแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยไม่ได้ระบุช่วงระยะเวลาของแต่ละยุคสมัย แต่อาศัยกลุ่มองค์ความรู้เป็นเงื่อนไขในการแบ่งยุคสมัย เช่น วรเดช จันทรศร (2551) ได้แบ่งแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 2 ยุคสมัย คือ ยุคทฤษฎีการเมือง และยุคทฤษฎีองค์การและการบริหาร ส่วนผู้ที่แบ่งแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 3 ยุคสมัย ได้แก่ อัมพร อารังลักษณ์ (2556) ซึ่งแบ่งแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็นยุคการบริหารรัฐกิจดั้งเดิม ยุคการบริหารรัฐกิจใหม่ และยุคการจัดการภาครัฐใหม่ และสุขุมวิทย์ ไสยโสภณ (2551) ได้แบ่งแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็นยุคแนวคิดแบบดั้งเดิม ยุคแนวคิดแบบดั้งเดิมแนวใหม่ และยุคแนวคิดองค์การและการบริหารสมัยใหม่ ขณะที่ ไชยา ยี่มิวิไล (2557) ได้แบ่งแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ออกเป็น 4 ยุคสมัย ประกอบด้วย ยุคดั้งเดิม ยุคพฤติกรรมศาสตร์ ยุคหลังพฤติกรรมศาสตร์ และยุคโลกาภิวัตน์

สำหรับสาระสำคัญของแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย สาระสำคัญเกี่ยวกับนิยาม รากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญของการบริการสาธารณะแนวใหม่ ซึ่งรายละเอียดในแต่ละประเด็น สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. นิยามการบริการสาธารณะแนวใหม่

นิยามการบริการสาธารณะแนวใหม่ ยังคงมีผู้นิยามอยู่น้อยราย อีกทั้ง ผู้นิยามแต่ละราย ต่างให้คำนิยามไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากนิยามของ Denhardt and Denhardt (2000) ซึ่งเป็นผู้เสนอแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ หลังจากที่ได้ทำการศึกษาทฤษฎี และการปฏิบัติจากกรณีศึกษาต่าง ๆ (Denhardt & Denhardt, 2007; 2015) โดย Denhardt and Denhardt (2000) ได้ให้นิยามว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ คือ แนวคิดเชิงปทัสสถาน ที่มีหลักการให้บริการสาธารณะด้วยความเป็นประชาธิปไตยแก่ประชาชนในฐานะพลเมืองของรัฐ เพื่อให้ประชาชนเหล่านั้น ร่วมกันกำหนดและจัดบริการสาธารณะตามความต้องการของตน ด้วยกระบวนการคิดที่มีกลยุทธ์ การให้ความสำคัญแก่ผู้ให้บริการ และความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายภาคส่วน เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะที่เสมอภาค

ต่อมา Robinson (2015) ได้ให้นิยามว่า เป็นการบริการสาธารณะที่มุ่งเน้นการจัดการภาคสาธารณะของพลเมือง ชุมชน และประชาสังคม ส่วน นพดล อุดมวิศวกุล (2551) ได้ให้นิยามว่า เป็นชุดความคิดหรือตัวแบบทางรัฐประศาสนศาสตร์เชิงปทัสสถาน ซึ่งมีหลักการบริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของพลเมืองเป็นอันดับแรก โดยให้พลเมืองมีส่วนร่วมปรึกษาหารือและรับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการตอบสนองต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมการรวมตัวกันเป็นชุมชนหรือประชาคม ประกอบกับ ส่งเสริมให้ข้าราชการเป็นคนกลางในการเจรจา มีความรับผิดชอบต่อแบบประชาธิปไตย และบริหารจัดการแบบประชาธิปไตย โดยไม่ใช่เป็นการบริหารโดยรัฐ สอดคล้องกับ พระมหาสุเทพ ผิวเผือด, นราธิป ศรีราม, และชลัช ชรัญญชัย (2557) ที่ให้นิยามว่า เป็นชุดแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ภายใต้ระบบการบริหารปกครองแบบประชาธิปไตย และการสร้างความผูกพันระหว่างพลเมือง โดยปฏิเสธแนวคิดการจัดการนิยมหรือกลุ่มการจัดการภาครัฐแนวใหม่ ขณะที่ พยุงศักดิ์ ทราบรัมย์ (2558) นิยามว่าเป็นแนวคิดที่โต้แย้งแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ว่าเป็นการบริหารงานภาครัฐแบบธุรกิจเอกชน

ทำให้บทบาทภาครัฐเปลี่ยนไปเป็นผู้ประกอบการที่มุ่งให้บริการประชาชนเสมือนลูกค้า ส่งผลให้ข้าราชการแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์สาธารณะ และละเลยค่านิยมความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย

นอกจากนี้ ยังมีผู้นิยามที่ให้ความหมายแตกต่างออกไป ได้แก่ Light (1999) ซึ่งเป็นผู้เสนอแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่อีกบุคคลหนึ่งในระยะเวลาใกล้เคียงกับ Denhardt and Denhardt (2000) โดย Light (1999) ได้นิยามว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ เป็นการบริการที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและเพศ ด้วยการบริการจากองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยมีการปรับปรุงการบริการอยู่ตลอดเวลา และสร้างบริการสาธารณะที่แตกต่างจากองค์กรอื่น ๆ อีกทั้ง ยังมีลักษณะคล้ายกับการบริการสาธารณะรูปแบบดั้งเดิม เช่นเดียวกับ Perry (2007) ที่ให้ความเห็นว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ มีหลักการที่คล้ายคลึงกับการบริการสาธารณะรูปแบบดั้งเดิม

ดังนั้น การบริการสาธารณะแนวใหม่ จึงหมายถึง แนวทางการบริหารจัดการบริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยให้ประชาชนได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและร่วมรับผิดชอบในการจัดบริการสาธารณะ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะตามความต้องการของประชาชน

ทั้งนี้ ความเข้าใจนิยามของการบริการสาธารณะแนวใหม่ เป็นเพียงความเข้าใจพื้นที่จะนำไปสู่ความเข้าใจสาระสำคัญเกี่ยวกับรากฐานแนวคิดและหลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ ซึ่งจะกล่าวให้ทราบในลำดับต่อไป

2. รากฐานแนวคิดและหลักการบริการสาธารณะแนวใหม่

ผลการศึกษาของ Denhardt and Denhardt (2015) ผลการศึกษาของ Hood (1991) ผลการศึกษาของ Frederickson (1979) ผลการศึกษาของ พิทยา บวรวัฒนา (2558; 2555) ผลการศึกษาของ จุมพล หนิมพานิช (2548) ผลการศึกษาของ วิเชียร วิทย์อุดม (2551) ผลการศึกษาของ เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2553; 2556) ผลการศึกษาของ สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2548) ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2549) และผลการศึกษาของ รัชยา ภักดีจิตต์ (2557) ทำให้ทราบว่า รากฐานแนวคิดและหลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ แตกต่างจากแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิม และการจัดการภาครัฐแนวใหม่ แต่สอดคล้องกับแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ ดังนี้

ตาราง 2.2 เปรียบเทียบรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญ ระหว่างแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิม รัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ การจัดการภาครัฐแนวใหม่ และการบริการสาธารณะแนวใหม่

ประเด็น	รัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิม	รัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่	การจัดการภาครัฐแนวใหม่	การบริการสาธารณะแนวใหม่
รากฐานแนวคิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบราชการ 2. การจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ 3. หลักการบริหาร 4. มนุษย์สัมพันธ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นโยบายสาธารณะ 2. ทางเลือกสาธารณะ 3. เศรษฐศาสตร์การเมือง 4. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ 5. ความรับผิดชอบ 6. การมีส่วนร่วม 7. ความเสมอภาคทางสังคม 8. การจัดการแบบประหยัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. เศรษฐศาสตร์ดั้งเดิมแนวใหม่ 2. เศรษฐศาสตร์สถาบันแนวใหม่ 3. ตัวการและตัวแทน 4. การจัดการแบบเอกชน 5. ทางเลือกสาธารณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย 2. ตัวแบบชุมชนและประชาสังคม 3. มนุษยนิยมองค์การและรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ 4. รัฐประศาสนศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่
หลักการสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. บังคับบัญชาตามลำดับชั้น 2. แบ่งงานตามความเชี่ยวชาญ 3. ข้าราชการมีความสำคัญต่อการบริหาร 4. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและมาตรฐานกลาง 5. ให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค 6. วิธีการที่ดีที่สุดวิธีเดียว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระจายอำนาจทางการเมืองและการบริหาร 2. การบริหารที่เชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ 3. ลดการผูกขาดทางการจัดการ 4. การบริการสาธารณะที่เสมอภาค 5. พลเมืองควบคุมข้าราชการด้วยสัญญาประชาคม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการอย่างมืออาชีพเป็นหน้าที่ของข้าราชการ 2. มีมาตรฐานและเครื่องมือวัดผลการดำเนินงานชัดเจน 3. ให้ความสำคัญต่อการควบคุมผลผลิตและผลลัพธ์มากกว่ากระบวนการ 4. แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วยงานย่อยหลายหน่วยงาน 5. แข่งขันกันให้บริการสาธารณะ 6. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้บริการแก่ประชาชนในฐานะพลเมือง 2. มุ่งค้นหาประโยชน์สาธารณะ 3. ให้ความสำคัญกับคุณค่าความเป็นพลเมือง 4. มีกระบวนการคิดเชิงกลยุทธ์ แต่นำไปปฏิบัติแบบประชาธิปไตย 5. ตระหนักว่าความรับผิดชอบได้เป็นเรื่องที่ซับซ้อน 6. มุ่งให้บริการมากกว่าการกำกับการบริการ 7. ให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีคุณค่า

ที่มา: Denhardt and Denhardt (2015) Hood (1991) Frederickson (1979) พิทยา บวรวัฒนา (2558; 2555) จุมพล หนีมพานิช (2548) วิเชียร วิทยอุดม (2551) เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2553; 2556) สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์ (2548) ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2549) และ รัชยา ภักดีจิตต์ (2557)

การเปรียบเทียบรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ มีรากฐานแนวคิดมาจากแนวคิดความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย ตัวแบบชุมชนและประชาสังคม มนุษยนิยมองค์การและรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ และรัฐประศาสนศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ ซึ่งทำให้มีหลักการให้บริการแก่ประชาชนในฐานะที่เป็นพลเมืองของรัฐ มุ่งค้นหาประโยชน์สาธารณะ ให้ความสำคัญกับคุณค่าความเป็นพลเมือง มีกระบวนการคิดเชิงกลยุทธ์ แต่นำไปปฏิบัติด้วยหลักประชาธิปไตย ตระหนักว่าความรับผิดชอบได้เป็นสิ่งที่ซับซ้อน มุ่งให้บริการมากกว่าการกำกับการบริการ และให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีคุณค่า โดยมีลักษณะคล้ายกับรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ ซึ่งมียากฐานแนวคิดมาจากแนวคิดนโยบายสาธารณะ ทางเลือกสาธารณะ เศรษฐศาสตร์การเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม ความเสมอภาคทางสังคม และการจัดการแบบประหยัด ทำให้หลักการบริการสาธารณะ มีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจทางการเมืองและการบริหาร โดยเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ลดการผูกขาดทางการเมือง เพื่อให้บริการสาธารณะที่เสมอภาคตามสัญญาประชาคม

ขณะที่ รัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิมและการจัดการภาครัฐแนวใหม่ มีรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญต่างจากการบริการสาธารณะแนวใหม่ โดยรัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิม มีรากฐานแนวคิดมาจากระบอบราชการ การจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ หลักการบริหาร และมนุษยสัมพันธ์ ทำให้มีหลักการบริการสาธารณะแบบบังคับบัญชาตามลำดับชั้น ต้องแบ่งงานตามความเชี่ยวชาญ โดยถือว่าข้าราชการมีความสำคัญในการบริหาร ต้องปฏิบัติงานตามกฎระเบียบและมาตรฐานกลาง มุ่งเน้นความเสมอภาค และมีวิธีการที่ดีที่สุดวิธีเดียวในการให้บริการประชาชน ส่วนการจัดการภาครัฐแนวใหม่ เป็นแนวคิดที่นำรากฐานแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์ดั้งเดิมกลับมาประยุกต์และพัฒนาเพิ่มเติม จนเกิดรากฐานแนวคิดใหม่ ได้แก่ แนวคิดเศรษฐศาสตร์ดั้งเดิมแนวใหม่ เศรษฐศาสตร์สถาบันแนวใหม่ ตัวการและตัวแทน และการจัดการแบบเอกชน อีกทั้ง ยังนำรากฐานแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ในเรื่องทางเลือกสาธารณะมาเป็นรากฐานแนวคิดอีกส่วนหนึ่ง ทำให้หลักการบริการสาธารณะ มีลักษณะเป็นการบริหารจัดการโดยข้าราชการ มีมาตรฐานและเครื่องมือวัดผลการดำเนินงานที่ชัดเจน ให้ความสำคัญต่อการควบคุมผลผลิตและผลลัพธ์มากกว่ากระบวนการบริการสาธารณะ แยกหน่วยงานภาครัฐออกเป็นหน่วยงานย่อยหลายหน่วยงาน ส่งเสริมการแข่งขันในการให้บริการสาธารณะ และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

2.1 รากฐานแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ แต่ละแนวคิด มีสาระสำคัญ ดังนี้ (Denhardt & Denhardt, 2015)

2.1.1 ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย เป็นรากฐานแนวคิดที่ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองและประชาธิปไตยของกลุ่มทฤษฎีทางการเมืองและสังคม ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยในที่นี้ หมายถึง ความสามารถของปัจเจกบุคคลที่มีอิทธิพลต่อระบบการเมือง ด้วยความตื่นตัวต่อการชั่งเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมือง ซึ่งเกิดขึ้นจากการปรับทัศนคติของพลเมืองจากการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ไปสู่การกระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งมีผลมาจากจิตสาธารณะของพลเมือง โดยชนชั้นสูงทางการเมืองจะเป็นผู้ปรับระดับจิตสาธารณะ เข้าสู่กระบวนการถกเถียงสาธารณะ ส่วนการรักษาให้จิตสาธารณะคงอยู่นั้น ต้องอาศัยหลัก

ความยุติธรรม การมีส่วนร่วมสาธารณะ และการปรึกษาหารือ ซึ่งพลเมืองที่มีความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย จะกระทำการต่าง ๆ เพื่อส่วนรวม ให้คนส่วนรวมได้รับสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึง มีความยินดีในการมอบสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ผู้อื่น ยอมรับความเชื่อทางศาสนา การเมือง และสังคมของผู้อื่น ยอมรับการตัดสินใจของชุมชน และข้อผูกพันต่อการบริการสาธารณะ ส่วนผู้บริหารงานสาธารณะ ต้องมองพลเมืองเป็นพลเมือง มากกว่าเป็นเพียงผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้รับบริการ หรือลูกค้า และต้องแบ่งอำนาจการปกครอง ลดการควบคุม รวมทั้ง ให้ความไว้วางใจ เพื่อให้การร่วมมือเกิดประสิทธิผล ส่วนการสร้างความเป็นพลเมืองประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับโครงสร้างใหม่ เพื่อรองรับกระบวนการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้พลเมืองมีส่วนร่วมในกระบวนการได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

ผลการศึกษาของ Gastil (1994) แสดงให้ทราบสาระสำคัญเพิ่มเติมว่า ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย เป็นแนวคิดในระบบการเมืองแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกลยุทธ์ประชาธิปไตยรูปแบบใหม่ที่ถูกขยายผลการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาประชาธิปไตยในสังคมที่จำเป็นต้องนำแนวคิดความเป็นพลเมืองมาใช้ ส่วนผลการศึกษาของ Dinesen, Nørgaard, and Klemmensen (2014) ชี้ให้เห็นสาระสำคัญเพิ่มเติมว่า ความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย สามารถศึกษาได้จากความไว้วางใจ รูปแบบความเป็นพลเมือง และการมีส่วนร่วมในองค์กร

2.1.2 ตัวแบบชุมชนและประชาสังคม เป็นตัวแบบที่เกิดจากความเป็นพลเมืองประชาธิปไตย เนื่องจากชุมชนเกิดขึ้นได้ โดยอาศัยการรวมตัวของพลเมืองที่แตกต่างกัน ทั้งในระดับบุคคลและสังคม โดยผู้ที่มารวมตัวเป็นชุมชน จะทำสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นอันดับแรก และทุกคนในชุมชนสามารถอยู่ภายใต้กฎหมายและบรรลู่ข้อตกลงร่วมกัน ทำให้ใช้ชีวิตและทำงานร่วมกันได้ ด้วยแนวคิดพื้นฐานของการดูแลซึ่งกันและกัน ความไว้วางใจ การทำงานเป็นทีม และความผูกพันระหว่างกัน ส่วนประชาสังคม เกิดจากการรวมตัวของชุมชนต่าง ๆ เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือถึงประเด็นการพัฒนาชุมชน อันเป็นการสร้างประชาธิปไตยด้วยตนเอง แต่ปัจจุบันกลับพบว่า พลเมืองบางส่วน มีวัตถุประสงค์ในการรวมตัวเป็นชุมชน เพื่อหาผลประโยชน์ส่วนตัว โดยอาศัยการเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทางการเมือง ส่งผลให้พลเมืองอีกกลุ่มถูกปิดกั้นโอกาสการมีส่วนร่วม และนำไปสู่การเกิดกลุ่มพลเมืองกลุ่มใหม่ที่ตระหนักถึงวิกฤตการณ์มีส่วนร่วม ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงต้องเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการสร้างชุมชนและประชาสังคม

ผลการศึกษาตัวแบบชุมชนและประชาสังคมของ Denhardt and Denhardt (2015) ดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Starkey (2002) ที่ว่า ความเป็นพลเมืองทำให้เกิดความเป็นชุมชน เนื่องจากความเป็นพลเมือง คือ การที่ประชาชนซึ่งตระหนักถึงการรวมกลุ่มได้ทำการรวมตัวกัน เพื่อกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งง่ายต่อการหาข้อตกลงทางกฎหมายกับรัฐ และผลการศึกษาของ World Economic Forum (2013) แสดงให้ทราบแนวโน้มของประชาสังคมว่า ประชาสังคมในปัจจุบัน เป็นตัวแสดงที่มีบทบาทสำคัญในบริบททางสังคมและเศรษฐกิจ ด้วยการจัดตั้งองค์กรรูปแบบต่าง ๆ เช่น กลุ่มชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน สหภาพแรงงาน กลุ่มคนพื้นเมือง องค์กรการกุศล องค์กรยุติธรรม สมาคมวิชาชีพ และมูลนิธิ เป็นต้น ซึ่งได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ อย่างใกล้ชิดมากขึ้น

2.1.3 มนุษยนิยมมองการณ์และรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ เป็นรากฐานแนวคิดที่ประกอบด้วย แนวคิดมนุษยนิยมมองการณ์และแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ โดยแนวคิดมนุษยนิยมมองการณ์เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลของสมาชิกในองค์กร เพื่อเปลี่ยนแปลงแนวคิดการจัดการองค์การแบบดั้งเดิมที่มุ่งบรรลุวัตถุประสงค์องค์การ โดยไม่สนใจวัตถุประสงค์ส่วนบุคคลของสมาชิกในองค์กร ซึ่งแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ มีส่วนสำคัญในการพัฒนาแนวคิดมนุษยนิยมมองการณ์ เนื่องจากข้อสนับสนุนแนวคิดมนุษยนิยมมองการณ์ที่สำคัญ มาจากนักวิชาการกลุ่มรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ที่ได้สำรวจตัวแบบลำดับขั้นของการจัดองค์การแบบระบอบราชการ เพื่อหาวิธีการจัดการองค์การรูปแบบใหม่ที่ให้ความสำคัญกับข้าราชการ โดยมุ่งให้ข้าราชการมีความเชี่ยวชาญ สามารถพัฒนาการบริหารนโยบายสาธารณะได้สอดคล้องกับความซับซ้อนของปัญหาสาธารณะในปัจจุบัน

ผลการศึกษาของ พิทยา บวรวัฒนา (2558; 2555) และ ผลการศึกษาของ พระมหาสุเทพ ผิวเผือด, นราธิป ศรีราม, และชัช ชรัญญชัย (2557) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า รัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ เป็นการบริหารจัดการที่กำหนดให้รัฐต้องเป็นผู้ตอบสนองความต้องการของพลเมือง ใช้ดุลพินิจโดยคำนึงถึงความยุติธรรมทางสังคม อาศัยเป้าหมายทางสังคมและการมีส่วนร่วมของข้าราชการและประชาชน เป็นแรงจูงใจแก่ผู้ให้บริการสาธารณะ เน้นความรับผิดชอบต่อสังคม ตามหลักจริยธรรมทางการบริหารและความเป็นธรรมทางสังคม โดยภาครัฐต้องมีบทบาทในการสร้างและรักษาความเป็นธรรมทางสังคม เป็นผู้กระตุ่น และเปิดโอกาสให้พลเมืองมีส่วนร่วม ตลอดจน สร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมือง

2.1.4 รัฐประศาสนศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ เป็นแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดหลังสมัยใหม่ของนักวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ได้ทำการศึกษาในระหว่างปลายคริสต์ทศวรรษที่ 1960 จนถึงต้นคริสต์ทศวรรษที่ 1970 เพื่อหาวิธีการศึกษาสังคมที่วัดจากค่านิยมในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งไม่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือวัดทางวิทยาศาสตร์

ผลการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ของ Denhardt and Denhardt (2015) ตั้งกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัมพร อารังลักษณ์ (2557) ที่ว่าแนวคิดหลังสมัยใหม่ ได้ตั้งข้อสงสัยต่อแนวคิดสมัยใหม่ในเรื่องเล่าหลักที่ใช้อธิบายสังคม การเมือง และวิทยาศาสตร์ เรื่องศักยภาพมนุษย์ที่เข้าใจและนิยามความจริงสูงสุดหรือความจริงรวบยอด อีกทั้งยังปฏิเสธแนวคิดทางวัตถุนิยม ความเชื่อที่ว่า ประวัติศาสตร์กำลังดำเนินไปสู่ความก้าวหน้า และความเชื่อที่ว่า สามัญสำนึกของมนุษย์สามารถกำหนดและอธิบายสิ่งที่เป็นความดีสากลได้ ซึ่งนำไปสู่ชีวิตทางสังคมอุดมคติในที่สุด และนิยมมีทฤษฎีที่ผสมผสานระหว่างความแตกต่างหลากหลาย และความพิเศษเฉพาะของแต่ละสิ่งที่ทำการศึกษา เพราะเชื่อว่า ไม่มีวาทกรรมสากลใดที่อธิบายปรากฏการณ์ของ 2 สิ่งว่า มีความเหมือนกันได้ ดังนั้น แนวคิดหลังสมัยใหม่ จึงมีลักษณะเป็นพหุนิยมแบบเข้มข้น

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Frederickson, Smith, Larimer, and Licari (2012) ช่วยให้เกิดความเข้าใจเพิ่มเติมว่า แนวคิดหลังสมัยใหม่ มีรากฐานมาจากแนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์แนวใหม่ และมีอิทธิพลต่อแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ และทฤษฎีสถาบัน ส่วนผลการศึกษาของ ไชยรัตน์ เจริญสินโฬาร (2553) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า แนวคิด

หลังสมัยใหม่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Miller and Fox (2007) ที่ว่า แนวคิดหลังสมัยใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างรัฐประศาสนศาสตร์ในเรื่องความเป็นประชาธิปไตย เสรีนิยมใหม่ รัฐธรรมนูญนิยม ชุมชนนิยม และการปกครองด้วยความสามารถทางความคิดและจิตใจ และผลการศึกษาของ ประโยชน์ ส่งกลิ่น (2556) ช่วยให้เกิดความเข้าใจเพิ่มเติมว่า รัฐประศาสนศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่ เป็นแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ประโยชน์สาธารณะ นโยบายสาธารณะ จริยธรรมทางรัฐประศาสนศาสตร์ และแนวคิดเกี่ยวกับรัฐ

2.2 หลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ มีหลักการบริการสาธารณะที่มุ่งให้บริการแก่ประชาชน โดยถือว่าประชาชนคือพลเมือง ไม่ใช่ผู้บริโภค ส่วนประโยชน์สาธารณะที่เกิดจากการดำเนินงานบริการสาธารณะ เป็นผลมาจากการปรึกษาหารือเกี่ยวกับค่านิยมร่วม มากกว่าการรวมผลประโยชน์ส่วนบุคคล เพื่อสนองความต้องการของประชาชน ควบคู่ไปกับการสร้างความสัมพันธ์ด้วยความไว้วางใจ และการร่วมมือในกลุ่มประชาชน รวมทั้ง ให้ความสำคัญต่อบุคลากรในองค์กรสาธารณะหรือเครือข่ายที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิก ให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และบริหารนโยบายตามหลักประชาธิปไตยอย่างมีกลยุทธ์ เพื่อตอบสนองความต้องการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยกระบวนการร่วมมือ ซึ่งดำเนินการโดยให้ข้าราชการเป็นผู้ส่งเสริมการรวมตัวเพื่อสร้างประโยชน์สาธารณะร่วมกัน โดยไม่ได้เป็นผู้ตัดสินใจในประโยชน์สาธารณะเพียงฝ่ายเดียว แต่เป็นผู้ค้นหาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สำคัญในระบบการบริหารจัดการ ซึ่งได้แก่ พลเมือง กลุ่มชน ผู้แทนจากการเลือกตั้ง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ ทำหน้าที่ค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาสาธารณะร่วมกัน และพัฒนาความสามารถของพลเมืองให้เกิดการสร้างสรรค์บริการสาธารณะที่มีคุณค่าแก่สังคม ด้วยความรับผิดชอบต่อกฎหมาย รัฐธรรมนูญ ค่านิยมชุมชน รูปแบบการเมือง มาตรฐานความเป็นมืออาชีพ และผลประโยชน์ของพลเมือง เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สาธารณะตามสิทธิของตน (Denhardt & Denhardt, 2015)

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่ ทำให้เกิดความเข้าใจนิยาม รากฐานแนวคิด และหลักการบริการสาธารณะแนวใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้อภิปรายผล ร่วมกับผลการศึกษาการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เพื่อวิเคราะห์ว่ามีลักษณะคล้ายกันอย่างไร

ในลำดับต่อไป เป็นการเสนอผลการศึกษาสาระสำคัญทางแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสรุปสาระสำคัญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาแนวทางการวิจัยครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

การบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นการบริหารจัดการรูปแบบหนึ่งในบริบทของการจัดการภาครัฐ (Purdy, 2012) ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดการร่วมมือและการบริหารจัดการ โดยแนวคิดการร่วมมือ เป็นแนวคิดที่มุ่งสร้างและพัฒนากระบวนการแก้ไขปัญหาพร้อมกันแบบข้ามขอบเขตความสัมพันธ์หลายภาคส่วนอย่างเป็นอิสระ ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูล แบ่งปันทรัพยากร และสนับสนุนความสามารถขององค์กรอื่น เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Himmelman, 2001; Mattessich & Monsey, 1992; O’Leary, 2014; Thomson, Perry, & Miller, 2007) ส่วนแนวคิดการบริหารจัดการ เป็นแนวคิดทางการบริหารที่รวมแนวคิดการจัดการภาครัฐและนโยบายสาธารณะเข้าด้วยกัน โดยผสมผสานการจัดการแบบธุรกิจเอกชนเข้ากับการบริหารของภาครัฐ ส่วนขอบเขตอำนาจการปกครอง มีลักษณะไร้อาณาเขตการปกครองแบบรัฐชาติ โดยมีรูปแบบการทำงานแบบเครือข่าย ด้วยความไว้วางใจ การร่วมมือประสานงาน และการปรับตัว มากกว่าการสั่งการตามกฎหมาย หรือการแข่งขันตามไถ่กลตลาด ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นไปจนถึงระดับโลก (Frederickson, Smith, Larimer, & Licari, 2012; Rhodes, 1996; Saito, 2008; พัชรี สีโรรส, 2558; ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2553; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555; รัชยา ภักดีจิตต์, 2557; ประโยชน์ ส่งกลิ่น, 2556; นันธิดา จันทร์ศิริ, 2558; UNDP Oslo Governance Centre, United Nations Development Programme, n.d.)

1. นิยามการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

คำว่า Collaborative Governance ได้รับการนิยามเป็นภาษาไทยไว้อย่างหลากหลาย เช่น การจัดการปกครองแบบร่วมคิดร่วมทำ (พัชรี สีโรรส และธีรพัฒน์ อังศุवाल, 2558) การบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2556; นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และเกรียงชัย ปิงประวัตติ, 2555) การอภิบาลผ่านความร่วมมือ (อภิชัย พันธเสน และสถาพร เรืองธรรม, 2553) และสหอภิบาล (หมัยนา หมายถึงปิดกลาง, 2555) เป็นต้น แต่คำเหล่านี้ ล้วนเป็นคำที่นิยมใช้เฉพาะบุคคล และยังไม่มีคำใด ที่เป็นคำนิยมทั่วไป ทั้งนี้ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นิยาม Collaborative Governance เป็นภาษาไทยว่า การบริหารจัดการแบบร่วมมือ เนื่องจากเห็นว่า เป็นคำที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจมากกว่าคำอื่น ๆ และสอดคล้องกับนิยามที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากผู้นิยามแต่ละรายที่ได้นิยามความหมายของ Collaborative Governance ในขอบเขตของการกำหนดนโยบาย และการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งการกำหนดนโยบายมีความเกี่ยวข้องกับการบริหาร ส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติ มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, ลัทธிகาล ศรีวะรมย์, ชวลิต ประภาวนนท์, จิรศักดิ์ จิยะจันทร์, และสุดา สุวรรณภิมมย์, 2542; สมคิด บางโม, 2555; โปรแกรมวิชาการจัดการ, คณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2553) ซึ่งจะกล่าวให้ทราบในลำดับต่อไป

นियามการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีผู้นิยามไว้อย่างหลากหลาย แต่ล้วนเป็นการให้ความหมายในเชิงนโยบาย ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์นิยามตามกระบวนการนโยบายที่ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย และการจัดการข้อมูลป้อนกลับทางนโยบาย (Parsons, 1995; Hill, 1997; Dunn, 1994; ทศพร ศิริสัมพันธ์, 2546; วรเดช จันทรร, 2556; ศุภชัย ยาวะประภาส, 2557; สมบัติ อ่างธัญวงศ์, 2554; มยุรี อนุมานราชธน, 2556; ธันยวัฒน์ รัตนศักดิ์, 2555; เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ, 2550; ปกรณ์ สุวานิช, 2552) เมื่อสังเคราะห์นิยามตามกระบวนการนโยบายแล้ว พบว่า บางนิยามมีขอบเขตครอบคลุมเฉพาะการกำหนดนโยบาย ขณะที่บางนิยามมีขอบเขตครอบคลุมเฉพาะการนำนโยบายไปปฏิบัติ และบางนิยามมีขอบเขตครอบคลุมทั้งการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ตาราง 2.3 นิยามการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ขอบเขตนโยบาย	นิยาม	ผู้นิยาม
การกำหนดนโยบาย	การรวมตัวกันขององค์กรภาคสาธารณะ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อทำการตกลงร่วมกัน	Donahue (2004)
	แนวทางการบรรลุผลสำเร็จของการบริหารงานสาธารณะอย่างคุ้มค่ามากยิ่งขึ้น ด้วยความชำนาญเฉพาะทางการประหยัดจากขนาด ความยืดหยุ่น และความสามารถขององค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล	Rosenbloom and Gong (2013)
	แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการมีส่วนร่วมของพลเมือง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการเสวนาและปรึกษาหารือ เพื่อแก้ไขปัญหาในระดับชุมชน จนกลายเป็นนโยบายสาธารณะ	Eppel (2013)
	กระบวนการร่วมมือตามหลักความเสมอภาคของผู้มีส่วนร่วม ซึ่งได้รับความเป็นอิสระในการตัดสินใจร่วมกัน โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน มีโอกาสที่เสมอภาคในการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ตนพึงพอใจ	Robertson and Choi (2012)
	กระบวนการหาข้อตกลงร่วมกันของพลเมือง ด้วยวิธีการตัดสินใจร่วมกัน โดยมีระบบที่ปรับตัวได้อย่างซับซ้อนในการค้นพบความต้องการใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาสาธารณะ	The William and Flora Hewlett Foundation (n.d.)
การนำนโยบายไปปฏิบัติ	การร่วมกันปฏิบัติงานระหว่างรัฐบาลกับองค์กรอื่น โดยอาศัยความเป็นภูมิภาคนิยม ความร่วมมือข้ามภาคส่วน เครือข่ายบริการสาธารณะ การสร้างฉันทามติและข้อตกลงสาธารณะ	Morse and Stephens (2012)

ตาราง 2.3 (ต่อ)

ขอบเขตนิยาม	นิยาม	ผู้นิยาม
การนำนโยบายไปปฏิบัติ (ต่อ)	การร่วมกันพัฒนาและนำนโยบายไปปฏิบัติภายใต้ปัญหาหรือสถานการณ์เฉพาะหน้าที่ซับซ้อน ระหว่างกลุ่มหุ้นส่วนหลายภาคส่วนที่พึ่งพาอาศัยกัน	Choi and Robertson (2013)
	กระบวนการท้องถิ่นที่ทำงานร่วมกัน ด้วยทรัพยากร ความคิด และแรงงาน ข้ามภาคส่วนของตัวแสดง	Rich and Stoker (2014)
	การรวมตัวกันของตัวแสดงข้ามภาคส่วน ระหว่างรัฐบาล เอกชน และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ ในรูปแบบเครือข่ายและหุ้นส่วน เพื่อปฏิบัติตามนโยบายสาธารณะ	Plotnikof (2015)
การกำหนดและนำนโยบายไปปฏิบัติ	การบริหารจัดการที่องค์กรภาครัฐ มีส่วนร่วมโดยตรงกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่รัฐ ด้วยกระบวนการตัดสินใจร่วมกัน โดยมีแบบแผนที่มีมุ่งเน้นฉันทามติ และการปรึกษาหารือ เพื่อนำนโยบายไปปฏิบัติ รวมทั้ง จัดการแผนงานและประโยชน์สาธารณะ ตามหลักเกณฑ์ 6 ประการ คือ 1) การประชุมแสดงความคิดเห็น ซึ่งเริ่มต้นโดยองค์กรหรือสถาบันภาครัฐ 2) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ใช่รัฐเป็นผู้มีส่วนร่วมในที่ประชุมแสดงความคิดเห็น 3) ผู้มีส่วนร่วมจะมีส่วนร่วมโดยตรงในการตัดสินใจ ไม่ใช่เป็นการพิจารณาโดยองค์กรภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว 4) การประชุมแสดงความคิดเห็น มีการจัดองค์กรอย่างเป็นทางการและเป็นการประชุมร่วมกัน 5) มีวัตถุประสงค์การประชุมแสดงความคิดเห็น เพื่อตัดสินใจโดยฉันทามติ และ 6) จุดมุ่งเน้นของการร่วมมือเป็นเรื่องของนโยบายสาธารณะและการจัดการสาธารณะ	Ansell and Gash (2007)
	กระบวนการและโครงสร้างการตัดสินใจ และการจัดการนโยบายสาธารณะร่วมกับประชาชนข้ามขอบเขตขององค์กรสาธารณะเชิงโครงสร้าง ข้ามระดับของรัฐบาล ภาคสาธารณะ ภาคเอกชน และภาคพลเมือง จนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายสาธารณะ	Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011)
	แนวทางกำหนดกิจกรรมการร่วมมือ และนำไปปฏิบัติ บนพื้นฐานฉันทามติ และการร่วมกันผลิต ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง	Buuren , Boons, and Teisman (2012)

ตาราง 2.3 (ต่อ)

ขอบเขตนโยบาย	นิยาม	ผู้นิยาม
การกำหนดและ น่านโยบาย ไปปฏิบัติ (ต่อ)	การบริหารจัดการที่สนับสนุนความพยายามร่วมกันของรัฐ กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่รัฐ ในการทำงานร่วมกัน ภายใต้ปัญหาที่ซับซ้อน ด้วยการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติ ร่วมกัน	Agbodzakey (2012)
	การรับผิดชอบต่อความล้มเหลวของกลไกการจัดสรร ทรัพยากร การกำหนดและบังคับใช้หลักประกัน ประสิทธิภาพบริการสาธารณะแบบดั้งเดิม	Zadek (2006)
	กระบวนการหรือโครงสร้างขององค์การที่ตกลงกันใน นโยบายสาธารณะและกิจกรรมการจัดการ	Scott and Thomas (2015)

การบริหารจัดการแบบร่วมมือตามนิยามในขอบเขตความหมายที่ครอบคลุม
การกำหนดนโยบาย หมายถึง กระบวนการร่วมมือเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหาระหว่าง
องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ด้วยความชำนาญเฉพาะทาง การประหยัด
จากขนาด ความยืดหยุ่น ความสร้างสรรค์ ความเป็นอิสระในการตัดสินใจร่วมกัน มีระบบการปรับตัว
ได้อย่างซับซ้อนในการค้นพบความต้องการใหม่ (Donahue, 2004; Rosenbloom & Gong, 2013;
Eppel, 2013; Robertson & Choi, 2012; The William and Flora Hewlett Foundation, n.d.)

ขณะที่การบริหารจัดการแบบร่วมมือตามนิยามในขอบเขตความหมาย
ที่ครอบคลุมการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การร่วมกันพัฒนาและนำนโยบายไปปฏิบัติภายใต้
ปัญหาและสถานการณ์เฉพาะหน้าที่ซับซ้อน ระหว่างรัฐบาล องค์กรภาคธุรกิจเอกชน และองค์กร
ที่ไม่ใช่รัฐ ด้วยความเป็นภูมิภาคนิยม ความร่วมมือข้ามภาคส่วน เครือข่ายบริการสาธารณะ การสร้าง
ฉันทามติ การสร้างข้อตกลงสาธารณะ และการประสานงานข้ามภาคส่วน (Morse & Stephens,
2012; Choi & Robertson, 2013; Rich & Stoker, 2014; Plotnikof, 2015)

ส่วนการบริหารจัดการแบบร่วมมือตามนิยามในขอบเขตความหมาย
ที่ครอบคลุมทั้งการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การตัดสินใจและ
นำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน ระหว่างองค์กรภาคสาธารณะกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
ที่ไม่ใช่รัฐ ข้ามขอบเขตองค์กรสาธารณะเชิงโครงสร้าง ข้ามระดับรัฐบาล ภาคสาธารณะ ภาคเอกชน
และภาคพลเมือง โดยมีแบบแผนที่มุ่งเน้นฉันทามติ การปรึกษาหารือ และการร่วมกันผลิต ภายใต้
ปัญหาที่ซับซ้อน แทนกลไกการจัดสรรทรัพยากร และการใช้หลักประกันประสิทธิภาพ
บริการสาธารณะแบบดั้งเดิมที่ล้มเหลว เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายสาธารณะ (Ansell &
Gash, 2007; Emerson, Nabatchi, & Balogh, 2011; Buuren, Boons, & Teisman, 2012;
Agbodzakey, 2012; Zadek, 2006; Scott & Thomas, 2015)

นอกจากนี้ การบริหารจัดการแบบร่วมมือ ยังมีนิยามคล้ายกับบรรษัทนิยม การบริหารจัดการร่วมกัน เครือข่ายนโยบาย ความเป็นหุ้นส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และการเป็นหุ้นส่วนแบบร่วมมือ (Ansell & Gash, 2007; Molina & Rhodes, 2002; Schmitter, 1974; Rhodes, 1990; 1997; Chakravarty, Sadhu, Bhattacharjee, & Nallala, 2015; Dechev, 2015; Vinogradov, Shadrina, & Kokareva, 2014; Aulich, 2009; Friedman, 2006; Speer, 2012; Osmani, 2008; Choi & Choi, 2012; Margerum & Robinson, 2015; Lubell, 2015; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2550; ทวีดา กมลเวชช, 2556; พัชรี สิริโรส และธีรพัฒน์ อังศุवाल, 2558)

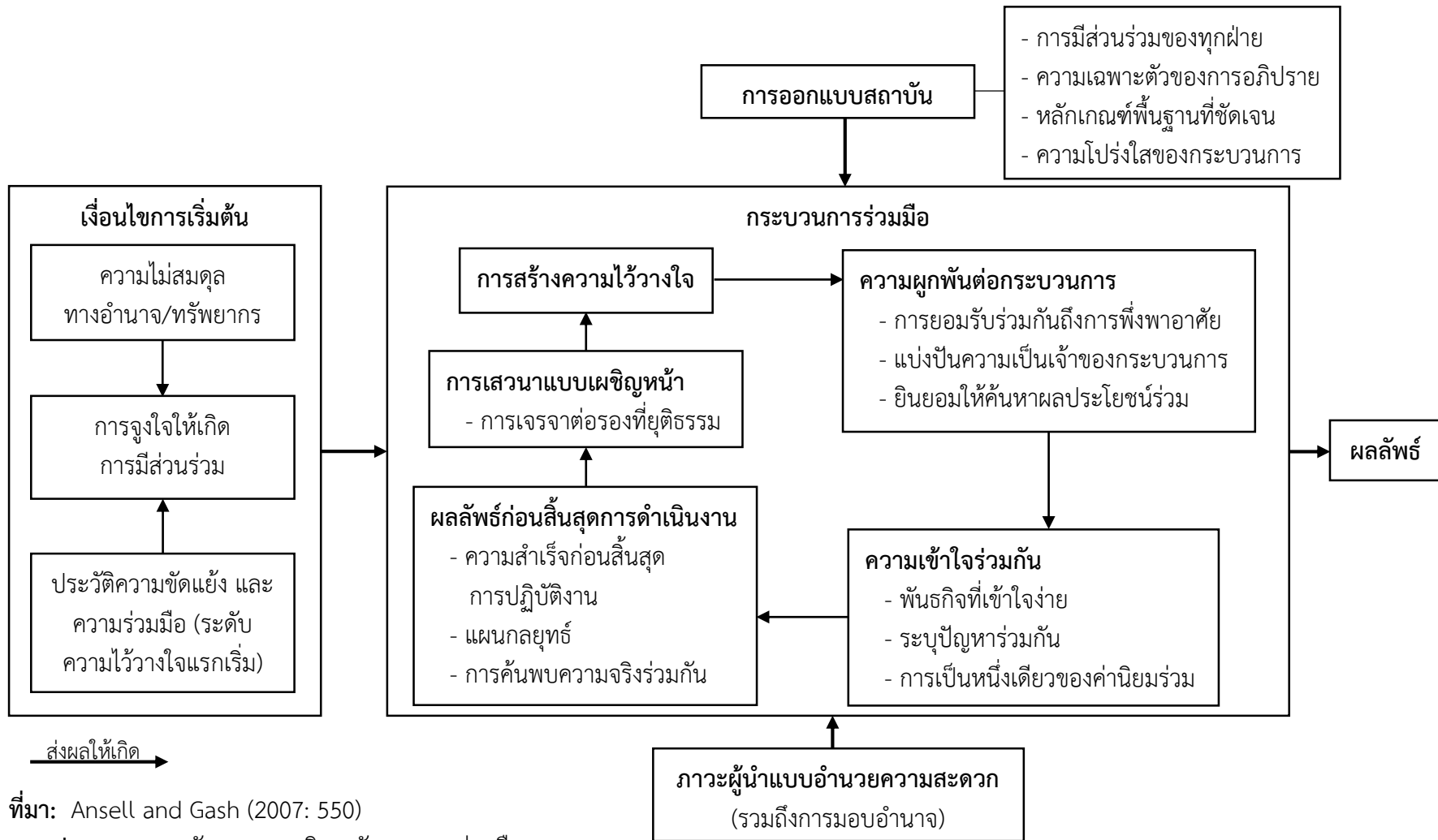
นอกจากแนวคิดที่มีนิยามคล้ายกันแล้ว ยังมีแนวคิดที่นิยมใช้แทนกัน ซึ่งได้แก่ การจัดการแบบมีส่วนร่วม การกำหนดนโยบายแบบปฏิสัมพันธ์ การบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการแบบร่วมมือ (Ansell & Gash, 2007) การจัดการภาครัฐแบบร่วมมือ และการบริหารจัดการสาธารณะแนวใหม่หรือการบริหารจัดการแนวใหม่ (Morse & Stephens, 2012)

ดังนั้น การบริหารจัดการแบบร่วมมือ จึงหมายถึง การร่วมกันกำหนดข้อตกลง และปฏิบัติตามข้อตกลง เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ระหว่างองค์กรภาครัฐกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ไม่ใช่รัฐ

ทั้งนี้ ความเข้าใจนิยามการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นเพียงความเข้าใจ พื้นฐานที่นำไปสู่ความเข้าใจสาระสำคัญของตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) ซึ่งเป็นตัวแบบที่นักวิจัยหลายราย ได้ทำการศึกษาและพัฒนาเป็นกรอบการศึกษา การบริหารจัดการแบบร่วมมือในกรณีต่าง ๆ

2. ตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

Ansell and Gash (2007) ได้สร้างตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยวิธีการวิจัยเอกสารจากวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือในทางปฏิบัติหลายชิ้น เพื่อทำการวิเคราะห์แบบ Meta ผ่านกระบวนการคำนวณความสอดคล้องแบบต่อเนื่อง จนได้ตัวแบบ การบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยสามารถสรุปสาระสำคัญของตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ของ Ansell and Gash (2007) ได้ ดังภาพประกอบ ต่อไปนี้

ที่มา: Ansell and Gash (2007: 550)

ภาพประกอบ 2.1 ตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) ทำให้ทราบว่า การบริหารจัดการแบบร่วมมือ เกิดจากเงื่อนไขการเริ่มต้น ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก และการออกแบบสถาบัน จนเกิดกระบวนการร่วมมือ และนำไปสู่การเกิดผลลัพธ์ โดยสาระสำคัญขององค์ประกอบแต่ละส่วน สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 เงื่อนไขการเริ่มต้น เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย ความไม่สมดุลทางอำนาจหรือทรัพยากร การจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วม และประวัติความขัดแย้งและความร่วมมือ ซึ่งอธิบายได้ ดังนี้

2.1.1 ความไม่สมดุลทางอำนาจหรือทรัพยากร เป็นปัญหาโดยทั่วไประหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งนำไปสู่การร่วมมือเพื่อปรับความสมดุลทางอำนาจหรือทรัพยากร แม้ว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางราย จะไม่มีความสามารถ องค์กร สถานภาพ และทรัพยากรสำหรับการร่วมมือ หรืออาจจะมีความสามารถ องค์กร สถานภาพ และทรัพยากรสำหรับการร่วมมือดังกล่าวไม่เท่าเทียมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายอื่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้เปรียบจะเป็นฝ่ายดำเนินการปรับความสมดุลทางอำนาจหรือทรัพยากรทั้ง 2 กรณี

อย่างไรก็ตาม ยังคงพบปัญหาของการปรับความสมดุลทางอำนาจหรือทรัพยากรระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายสำคัญ (ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมาก) ไม่มีโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรที่รองรับการเป็นตัวแทนในกระบวนการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางราย ไม่มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการอภิปรายปัญหาทางเทคนิคขั้นสูง อีกทั้ง ยังไม่มีเวลา กำลังความสามารถ หรือเสรีภาพในการเข้าร่วมกระบวนการร่วมมือในเวลาอันเร่งรัดได้ จนมีผู้เสนอให้มีกลยุทธ์การเสริมสร้างอำนาจให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เสียเปรียบหรือเป็นตัวแทนที่ไม่สมบูรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2.1.2 การจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วม เกิดขึ้นจากความไม่สมดุลทางอำนาจหรือทรัพยากร และประวัติความขัดแย้งและความร่วมมือ ซึ่งเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมในลักษณะสมัครใจ และเป็นการสร้างความพร้อมทางสถาบัน ซึ่งมีความสำคัญต่อการจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันบริหารจัดการ จนเกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมมือ แต่ก็ไม่ได้เป็นเช่นนี้เสมอไป เนื่องจากผู้เข้าร่วมซึ่งได้รับตำแหน่งที่มีอำนาจ อาจเห็นว่าตนไม่จำเป็นต้องมีข้อผูกพันในการร่วมมือ

แรงจูงใจในการมีส่วนร่วม จะเพิ่มขึ้นเมื่อมีการประชุมที่สำคัญ ซึ่งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นว่า การมีส่วนร่วมในการคิด การแสดงออก และกำหนดผลบังคับของนโยบาย มีความสัมพันธ์โดยตรงกับตน และมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายของตน ส่วนการลดลงของแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม จะลดลงเมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบว่า ตนมีส่วนเกี่ยวข้องเพียงแค่ออกแนะหรือมีส่วนร่วมในทางพิธีการเท่านั้น และลดลงเมื่อสามารถบรรลุเป้าหมายส่วนบุคคลหรือพบทางเลือกอื่น ดังนั้น จึงต้องมีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่เป็นคำสั่งศาลหรือสถานิติบัญญัติ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีข้อผูกมัดสูง และทำให้การมีส่วนร่วมมีลักษณะสมัครใจอย่างมีแบบแผน แต่คำสั่งดังกล่าว จะเป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายส่วนบุคคลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งอาจทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่พอใจและเรียกร้องให้มีที่ชุมนุมอิสระ เพื่อบรรลุเป้าหมายของตนเพียงฝ่ายเดียว

2.1.3 ประวัติความขัดแย้งและความร่วมมือ เป็นความขัดแย้งและความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอดีตที่เกิดจากการถกเถียงกัน เพื่อแก้ไขปัญหาการหยุดชะงักของนโยบาย ซึ่งความขัดแย้งดังกล่าว เป็นสิ่งที่สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ แต่อาจจะทำให้ความไว้วางใจและความผูกพันอยู่ในระดับต่ำ หากไม่มีวิธีการจัดการความขัดแย้งให้กลายเป็นความร่วมมือ อาจนำไปสู่วงจรแห่งปัญหาความระแวง ความไม่ไว้วางใจ และการเกิดภาพพจน์เชิงลบในทางกลับกัน หากมีวิธีการจัดการความขัดแย้งให้กลายเป็นความร่วมมือ จะทำให้เกิดวงจรแห่งความรุ่งเรืองของการร่วมมือ

2.2 ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก คือ ความสามารถของผู้นำในการนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มารวมตัวกัน โดยการแทรกแซงด้วยความเป็นกลาง ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถร่วมมือได้โดยตรง และอำนาจความสะดวกในการสร้างฉันทามติที่เกิดจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเอง รวมทั้งให้ความสำคัญกับสิทธิการแสดงความคิดเห็น กระตุ้นการสร้างสรรค์แนวคิดและความเข้าใจรูปแบบใหม่ จากการสังเคราะห์ความรู้ของกลุ่มที่หลากหลาย หรือต้องมีทักษะ 4 ประการ ได้แก่ การส่งเสริมและจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง การมีอิทธิพลและความสามารถในการควบคุมอย่างกว้างขวาง การกำกับดูแลความเป็นพลวัตของกลุ่มผู้ให้ผลผลิต และการขยายขอบเขตกระบวนการร่วมมือ

ทั้งนี้ หากมีการจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมน้อย และเกิดความไม่สมดุลทางอำนาจและทรัพยากรสูง ผู้นำจะต้องเป็นคนกลางที่สัตย์ซื่อ เพื่อเข้าแทรกแซงและมอบอำนาจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เสียเปรียบ และหากมีความขัดแย้งในระดับสูง จะต้องอาศัยคนกลางจากภายนอก และถ้าหากมีการแบ่งสรรอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันอย่างมาก หรือมีการจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมต่ำ หรือไม่เท่าเทียมกัน จะต้องอาศัยผู้นำโดยกำเนิดที่ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตั้งแต่แรกเริ่มกระบวนการ เพื่อให้กระบวนการร่วมมือเกิดผลสำเร็จ

ผลการศึกษาภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกของ Ansell and Gash (2007) ดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Bussu and Bartels (2014) ที่ว่า ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก ทำให้เกิดพฤติกรรมการร่วมมือภายในองค์กรสาธารณะ การเป็นหุ้นส่วนข้ามภาคส่วน และการบริหารจัดการเครือข่าย เพราะภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เกิดความเข้าใจร่วมกันภายใต้สถานการณ์ที่ต้องร่วมมือกัน มีทรัพยากรสำหรับการปฏิบัติงานร่วมกัน และเกิดความสามารถในการสร้างความเป็นประชาธิปไตยเพื่อการตกลงกัน จนเกิดความผูกพันต่อกระบวนการมีส่วนร่วมที่เสริมสร้างอำนาจซึ่งกันและกัน มากกว่าการดำเนินโครงการแบบมีส่วนร่วมตามหน้าที่ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Breshears and Volker (2013) ที่ระบุว่า ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก มีส่วนสนับสนุนให้สมาชิกสามารถทำงานร่วมกันจนสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เพราะผู้ที่มีภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก ไม่ใช่อำนาจและความได้เปรียบของตน ชี้นำให้สมาชิกปฏิบัติตามแต่ใช้วิธีรวมประสบการณ์และความรู้ของสมาชิก จนเกิดการทำงานเป็นทีม ด้วยบทบาทและกระบวนการอำนาจความสะดวก ซึ่งบทบาทภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวก การสอนงาน การสนับสนุน และการมอบหมายให้เป็นตัวแทน เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกในเรื่องการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี การให้คำปรึกษา

เมื่อเริ่มเกิดความขัดแย้ง การกำหนดรูปแบบการจัดการความขัดแย้งเมื่อกลุ่มเกิดความขัดแย้ง การสร้างผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิผล และการถอนตัวออกจากการทำงานเมื่อสิ้นสุดการทำงานร่วมกัน ส่วนกระบวนการอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย การให้แนวทางการอภิปราย การใช้คำถามที่ยุติธรรม การสื่อสารแบบ 2 ทาง และการให้ความสำคัญต่อส่วนรวม

ผลการศึกษาของ Conley and Goldman (1994) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย พฤติกรรมที่สนับสนุนให้องค์กรบรรลุผล การแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง หรือบรรลุเป้าหมายการสร้างความสัมพันธ์ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง ส่วนผลการศึกษาของ Greasley and Stoker (2008) ช่วยให้เกิดความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก มีลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำทางการเมือง ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเป็นหุ้นส่วน ความสามารถในการเข้าถึงบุคคลที่มีอำนาจ ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และมีความสามารถในการตัดสินใจ และผลการศึกษาของ Cufaude (2005) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก สามารถสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างกลุ่มที่มีความหลากหลาย สิ่งที่ไม่ให้เกิดการควบคุมโดยสมบูรณ์ จัดการกระบวนการและส่วนประกอบของกระบวนการร่วมมือได้อย่างสมดุล ยินยอมรับฟังข้อเสนอแนะ สร้างความสามารถในการบรรลุผลของบุคคลและกลุ่ม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และมีความอดทน

2.3 การออกแบบสถาบัน เป็นการออกแบบองค์กรให้มีลักษณะเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีความเฉพาะตัวของการอภิปราย มีหลักเกณฑ์พื้นฐานที่ชัดเจน และมีความโปร่งใสของกระบวนการ

การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย เป็นคุณลักษณะของสถาบันที่ได้รับการออกแบบให้สามารถเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมได้อย่างเป็นธรรม และสามารถพัฒนาไปสู่ความผูกพันต่อกระบวนการได้ ด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมในขอบเขตที่กว้างขวาง เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับผลกระทบเชิงลบ ได้มีโอกาสร่วมระบุงปัญหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการพิจารณาผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่จะเข้ามามีส่วนร่วม เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบางราย อาจเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมเกิดความล้มเหลวได้

ความเฉพาะตัวของการอภิปราย เป็นคุณลักษณะของสถาบันที่ได้รับการออกแบบการอภิปรายภายใต้ระเบียบวาระการประชุม ซึ่งกำหนดขึ้นตามความประสงค์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อใช้อภิปรายปัญหาและความต้องการระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักเกณฑ์พื้นฐานที่ชัดเจน และความโปร่งใสของกระบวนการ เป็นคุณลักษณะของสถาบันที่ได้รับการออกแบบความสัมพันธ์ในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างองค์กร ให้เกิดความเป็นธรรมและความไว้วางใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เนื่องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียส่วนใหญ่ที่เข้าสู่กระบวนการร่วมมือ ต่างกังวลต่อความไม่เสมอภาค อำนาจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายอื่น และความเป็นไปได้ในการปรับสถานะระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เหมาะสม จึงต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์พื้นฐานให้มีความชัดเจนในเรื่องความยุติธรรม ความเสมอภาค และการเปิดกว้างทางโอกาส รวมทั้ง ต้องสร้างความโปร่งใสของกระบวนการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเห็นข้อเท็จจริงในการเจรจาต่อรองสาธารณะ และไม่ได้เป็นกระบวนการร่วมมือที่ถูกตัดแปลงมาจากข้อสัญญาทางธุรกิจเอกชน

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งของการออกแบบสถาบัน คือ การกำหนดเวลาสิ้นสุดการออกแบบสถาบัน เนื่องจากความร่วมมือเกิดขึ้นอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้การกำหนดเวลาสิ้นสุดการออกแบบสถาบันไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน แต่ถ้าต้องการกำหนดหลักเกณฑ์ที่แน่นอน จะต้องใช้ความระมัดระวังในการกำหนด เนื่องจากการกำหนดเวลาสิ้นสุดของการออกแบบสถาบันเป็นการลดความต่อเนื่อง และลดแรงจูงใจให้เกิดความร่วมมือในระยะยาว

ผลการศึกษาการออกแบบสถาบันของของ Ansell and Gash (2007) ดังกล่าว สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Olsen (1997) ที่ระบุว่า การออกแบบสถาบัน ถูกเสนอขึ้นเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันตามวัฒนธรรมประชาธิปไตย และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Klijn and Koppenjan (2006) ที่ว่า การออกแบบสถาบัน เป็นกลยุทธ์การเปลี่ยนความเป็นสถาบันให้มีลักษณะเป็นเครือข่าย

ผลการศึกษาของ Mukhtarov, Fox, Mukhamedova, and Wegerich (2015) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า การออกแบบสถาบันเกี่ยวข้องกับความสนใจของกลุ่มนักวิชาการที่ศึกษาความเป็นสถาบันนิยมใหม่ เพื่อค้นหาวิธีการปรับปรุงปฏิสัมพันธ์ทางสังคมทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การออกแบบสถาบัน จึงเป็นการสร้างบทบาท กระบวนการ และโครงสร้างสถาบันขึ้นใหม่ เพื่อให้เกิดความเห็นที่ตรงกัน บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และการทำงานที่สำเร็จได้จริง

2.4 กระบวนการร่วมมือ เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การเสวนาแบบเผชิญหน้า การสร้างความไว้วางใจ ความผูกพันต่อกระบวนการ ความเข้าใจร่วมกัน และผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ ดังนี้

2.4.1 การเสวนาแบบเผชิญหน้า เป็นการสื่อสารกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้เกิดฉันทามติ ถือเป็นหัวใจสำคัญต่อกระบวนการสร้างความไว้วางใจ การยอมรับซึ่งกันและกัน ความเข้าใจร่วมกัน และความผูกพันต่อกระบวนการ อีกทั้ง ยังช่วยปรับระดับการติดต่อสื่อสารให้เป็นการสื่อสารในระดับง่าย อย่างไรก็ตาม การเสวนาแบบเผชิญหน้า อาจเป็นการเพิ่มความขัดแย้ง และการไม่เคารพซึ่งกันและกันได้เช่นกัน ดังนั้น จึงต้องกำหนดการเสวนาแบบเผชิญหน้า ให้มีลักษณะเป็นการเจรจาต่อรองที่ยุติธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และต้องระมัดระวังการเกิดความขัดแย้งและการไม่เคารพซึ่งกันและกัน

ผลการศึกษาของ Bavelas and Chovil (2000) และผลการศึกษาของ Bavelas, Hutchinson, Kenwood, and Matheson (1997) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่าการเสวนาแบบเผชิญหน้า เป็นการใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน หรือเป็นรูปแบบการสื่อสารที่สามารถใช้ได้เป็นการทั่วไป และผลการศึกษาของ Bentrup (2001) ยังช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมอีกว่าการเสวนาแบบเผชิญหน้า สามารถหลีกเลี่ยงปัญหาการกล่าวรายละเอียดเกินจริงที่อาจเกิดขึ้นเมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันโดยตรง

2.4.2 การสร้างความไว้วางใจ ต้องอาศัยผู้นำแบบร่วมมือในการสร้างความไว้วางใจ ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความขัดแย้งกันในอดีต และต้องดำเนินการก่อนการปรับความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนี้ การดำเนินการสร้างความไว้วางใจ ไม่ได้เป็นการดำเนินการในอีกช่วงเวลาหนึ่ง ต่างห่างจากช่วงการเจรจาต่อรองและการเสวนา แต่ต้องดำเนินการ

ระหว่างที่กำลังเจรจาต่อรองและเสวนา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ระยะเวลานาน เพื่อสร้างความผูกพันจนบรรลุผลลัพธ์ของการร่วมมือ และถ้าหากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความขัดแย้งกันในอดีตสูง ผู้กำหนดนโยบายหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ต้องมีการปรับงบประมาณและเวลาให้เท่าเทียมกัน หากไม่สามารถปรับให้เท่าเทียมกันได้ ก็ไม่ควรเริ่มดำเนินกลยุทธ์การร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Schoorman, Mayer, and Davis (2007) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า การสร้างความไว้วางใจ เป็นการสร้างความเชื่อมั่น และการยอมรับความเสี่ยงต่อการกระทำของบุคคลอื่นในกลุ่ม โดยไม่ต้องมีการควบคุมการกระทำของบุคคลนั้น และผลการศึกษาของ Bryson, Crosby, and Stone (2015) ยังช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมอีกว่า ความไว้วางใจ เกิดขึ้นจากการแบ่งปันทรัพยากร ถ่ายทอดความสามารถ ความตั้งใจที่ดี และการเชื่อฟังซึ่งกันและกันระหว่างผู้ร่วมมือ

2.4.3 ความผูกพันต่อกระบวนการ บางครั้งเรียกว่า ความเป็นเจ้าของกระบวนการ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับกระบวนการร่วมมือ ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้าร่วมกระบวนการร่วมมือ หรือเป็นการแบ่งปันความรับผิดชอบ ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเป็นการป้องกันการเกิดความไม่สมดุลทางอำนาจหรือการเกิดความคิดเห็นที่ต่างกันเกี่ยวกับผู้ริเริ่มกระบวนการ ด้วยการพัฒนาการเจรจาต่อรองให้มีความยุติธรรมในผลประโยชน์ร่วมกัน และบรรลุผลลัพธ์ทางนโยบายที่น่าพอใจ ซึ่งต้องอาศัยความสมัครใจตั้งแต่เริ่มแรก จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนความไว้วางใจ ความใกล้ชิด ความยุติธรรม และความโปร่งใสของกระบวนการ ขณะเดียวกัน ต้องระมัดระวังความล้มเหลวที่อาจเกิดจากความเป็นพลวัตของการเจรจาต่อรอง ซึ่งทำให้เกิดข้อตกลงที่ไม่คาดหวัง กลายเป็นแรงกดดันที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องปรับตัว โดยไม่สามารถทำตามข้อตกลงได้อย่างสมบูรณ์

2.4.4 ความเข้าใจร่วมกัน เป็นการยอมรับหรือตระหนักถึงการกำหนดปัญหาาร่วมกันว่า จะต้องร่วมกันนำความรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละราย มาใช้ในการกำหนดประเด็นปัญหา ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

ทั้งนี้ ความเข้าใจร่วมกัน อาจเรียกเป็นอย่างอื่นได้ว่า พันกิจร่วม (Alexander, Comfort, & Weiner, 1998) รากฐานร่วม จุดมุ่งหมายร่วม (Roussos & Fawcett, 2000) วัตถุประสงค์ร่วม วิสัยทัศน์ร่วม (Manring & Pearsall, 2004; Walter & Petr, 2000) อุดมคติร่วม เป้าหมายที่บริบูรณ์ คำสั่งที่บริบูรณ์และมีกลยุทธ์ หรือการวางแนวทางค่านิยมหลัก (Heikkila & Gerlak, 2005) เป็นต้น

2.4.5 ผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน เกิดผลขึ้นเมื่อผลประโยชน์และความได้เปรียบในการร่วมมือ รวมถึง ความสำเร็จก่อนสิ้นสุดการปฏิบัติงาน แผนกลยุทธ์ และการค้นพบความจริงร่วมกัน ได้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงานอาจถือได้ว่า เป็นผลผลิตที่รับรู้ได้ และอยู่ในกระบวนการร่วมมือ ซึ่งมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการสร้างแรงผลักดันที่นำไปสู่ความสำเร็จของการร่วมมือ โดยความพอใจในผลการดำเนินงานบางส่วนก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน ช่วยให้มั่นใจได้ว่า จะเกิดความร่วมมือต่อไปในระยะยาว

ทั้งนี้ หากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้กำหนดนโยบาย ไม่สามารถคาดการณ์การเกิดความสำเร็จก่อนสิ้นสุดการปฏิบัติงานได้ ก็ไม่ควรเริ่มดำเนินการตามแนวทางการร่วมมือ และหากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีเป้าหมายเพื่อตนเองมากกว่าผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน จะทำให้ไม่สามารถสร้างความไว้วางใจ ด้วยความสำเร็จก่อนสิ้นสุดการปฏิบัติงานได้ แต่สามารถสร้างความไว้วางใจ ด้วยการร่วมกันค้นหาค่านิยมร่วมของการร่วมมือได้

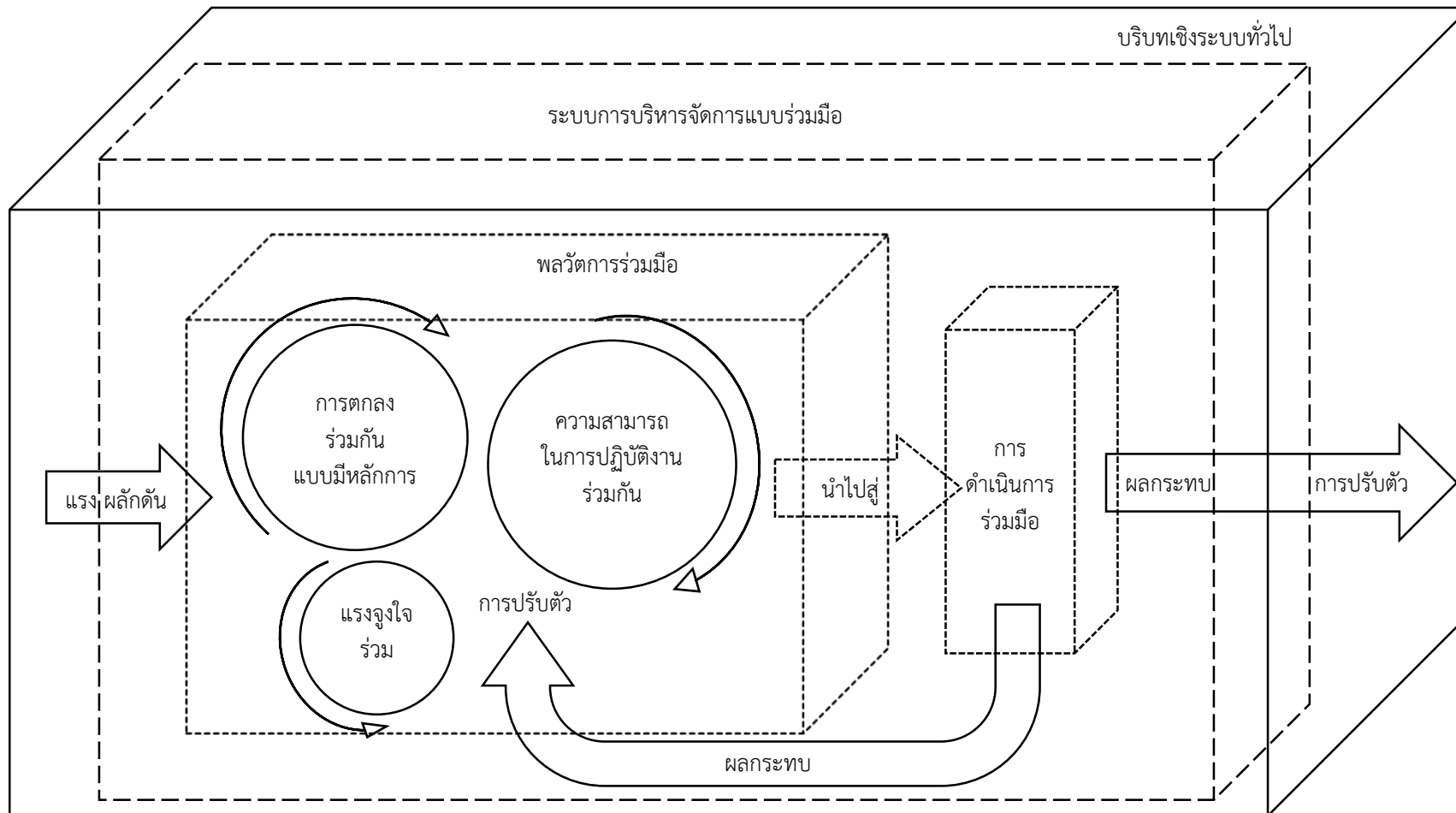
ผลการศึกษาของ Hunter, Skrine, Turnbull, Kazimirski, and Pritchard (2013) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน วิเคราะห์ได้จากการเพิ่มขึ้นของทักษะการสื่อสาร การแก้ไขปัญหา และการลดลงของระดับความผิดพลาดที่สำคัญในการใช้แรงงาน โดยผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน สามารถแบ่งออกเป็นผลลัพธ์ที่มุ่งความสัมพันธ์แบบส่วนตัว และผลลัพธ์ทั่วไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Burrowes, Disley, Liddle, Maguire, Rubin, Taylor, et al. (2013) ที่ว่า ผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน ทำให้ความผิดพลาดในการใช้แรงงานลดลง และนำไปสู่ความสำเร็จของผลลัพธ์สุดท้าย

นอกจาก ตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) ยังมีกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดที่มีนักวิจัยหลายราย ทำการศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการวิจัยของตน โดยกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ดังกล่าว มีรายละเอียด ที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

3. กรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

กรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) เป็นกรอบที่พัฒนาต่อจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) โดยใช้วิธีการสังเคราะห์กรอบแนวคิด ผลการวิจัย และองค์ความรู้เชิงปฏิบัติ จากสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ การแก้ไขความขัดแย้ง การจัดการสิ่งแวดล้อม และสาขาวิชาอื่น ๆ ในเรื่องการจัดการภาครัฐแบบร่วมมือ การบริหารจัดการหุ้นส่วนที่หลากหลาย รัฐบาลเครือข่าย การจัดการภาคส่วนแบบผสมผสาน ระบบการจัดการร่วมกัน การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม และการตกลงร่วมกันของพลเมือง จนได้กรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งมีลักษณะเป็นมิติความสัมพันธ์ระหว่าง 3 มิติ ประกอบด้วย มิติที่ 1 คือ บริบทเชิงระบบทั่วไป มิติที่ 2 คือ ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และมิติที่ 3 คือ พลวัตการร่วมมือที่ทำให้เกิดการดำเนินการร่วมมือ

บริบทเชิงระบบทั่วไปของการบริหารจัดการ เป็นมิติที่อยู่ชั้นนอกสุด ซึ่งล้อมรอบระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นมิติที่อยู่ชั้นกลาง ซึ่งล้อมรอบพลวัตการร่วมมือและการดำเนินการร่วมมือ อีกทั้ง พลวัตการร่วมมือยังล้อมรอบการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วม และความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้เกิดการดำเนินการร่วมมือ และส่งผลกระทบต่อให้เกิดการปรับตัวในพลวัตการร่วมมือ ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และบริบทเชิงระบบทั่วไป ดังนี้

ที่มา: Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011: 6)

ภาพประกอบ 2.2 กรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

รายละเอียดของกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) สามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 บริบทเชิงระบบทั่วไป เป็นบริบทของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย เงื่อนไขทางทรัพยากร กรอบกฎหมายเชิงนโยบาย ความล้มเหลวในอดีตที่สำคัญ กระบวนการทางการเมืองหรือความสัมพันธ์ทางอำนาจ การเชื่อมโยงเครือข่าย ระดับความขัดแย้ง หรือความไว้วางใจ สังคม เศรษฐกิจ สาธารณสุข และความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นโอกาส และอุปสรรคต่อระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ขณะเดียวกัน ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ก็มีผลกระทบต่อบริบทเชิงระบบทั่วไปเช่นเดียวกัน โดยส่งผลกระทบผ่านการดำเนินการร่วมมือ

3.2 แรงผลักดัน เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ แรงจูงใจที่เป็นผลสืบเนื่อง การพึ่งพาอาศัยกัน และความไม่แน่นอน โดยภาวะผู้นำ จะสนับสนุนให้สมาชิกองค์กรเกิดการร่วมมือและความผูกพันต่อการแก้ไขปัญหา ส่วนแรงจูงใจที่เป็นผลสืบเนื่อง ซึ่งได้แก่ ปัญหา ความต้องการทรัพยากร ผลประโยชน์ โอกาส ภาวะวิกฤติ และอุปสรรค เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยกัน และนำไปสู่การร่วมมือระหว่างบุคคล หรือองค์กร และความไม่แน่นอน เป็นสิ่งที่ผลักดันให้เกิดการร่วมตัดสินใจ จนเกิดระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และพลวัตการร่วมมือ

3.3 ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นระบบการบริหารจัดการที่ประกอบด้วย พลวัตการร่วมมือ และการดำเนินการร่วมมือ ซึ่งทั้ง 2 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.3.1 พลวัตการร่วมมือ เป็นการสิ่งที่ขับเคลื่อนระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วม และความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในลักษณะเป็นการสร้างและสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยทั้ง 3 องค์ประกอบ มีสาระสำคัญ ดังนี้

3.3.1.1 การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ คือ การตกลงร่วมกันที่บุคคลซึ่งมีบริบท ความสัมพันธ์ และเป้าหมายต่างกัน มาทำงานร่วมกันข้ามสถานบัน ภาคส่วน และขอบเขตอำนาจ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งหรือสร้างค่านิยม ซึ่งมีความสำคัญต่อการอภิปรายระหว่างผู้มีส่วนร่วม โดยองค์ประกอบของการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ประกอบด้วย กระบวนการพื้นฐาน 4 กระบวนการ ได้แก่ การค้นพบ การนิยาม การปรึกษาหารือ และการกำหนด โดยกระบวนการค้นพบ เป็นการค้นหาผลประโยชน์ ความสนใจ และค่านิยมทั้งที่เป็นของส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการนิยาม ซึ่งเป็นการนิยามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วม สร้างการยอมรับแนวคิดและผู้มีส่วนร่วมหลักในการอภิปรายปัญหาและโอกาสในการแก้ไขปัญหา ปรับวิธี แนวทางการแก้ไขปัญหา และความคาดหวังอื่น ๆ ให้มีความชัดเจน รวมทั้ง กำหนดเกณฑ์การอภิปรายร่วมกัน ก่อนเข้าสู่กระบวนการปรึกษาหารือ หรือการติดต่อสื่อสารโดยตรงไปตรงมา และมีเหตุผล เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการตกลงร่วมกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนทางทักษะของบุคคล ผลประโยชน์ทดแทน และประสิทธิผลของกลยุทธ์การแก้ไขความขัดแย้ง และเข้าสู่กระบวนการกำหนด ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดการตัดสินใจเชิงกระบวนการ ซึ่งได้แก่ ระเบียบวาระการประชุม

สถานที่อภิปราย และกลุ่มผู้เข้าร่วม รวมถึง การกำหนดเนื้อหาสาระสำคัญของ การร่วมมือ หรือการแก้ไขความขัดแย้งที่ผู้มีส่วนร่วมต้องร่วมปฏิบัติตาม

ผลการศึกษาของ Pedersen and Kinley (2013)

ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ มีหลักการที่มุ่งเน้น การบริหารจัดการ ความเป็นกลาง การเสวนาเชิงวิจารณ์ การสนับสนุนแนวทางที่มุ่งเน้นสิทธิ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท และการกำหนดและติดตามอย่างมีมาตรฐาน

3.3.1.2 แรงจูงใจร่วม เป็นแรงจูงใจที่เกิดขึ้นร่วมกัน ระหว่าง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งประกอบด้วย ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความชอบธรรมที่ไม่เป็นการบังคับ และความผูกพันร่วมกัน โดยความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเริ่มต้นวงจรแรงจูงใจร่วม ซึ่งจะนำไปสู่การเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความชอบธรรมที่ไม่เป็นการบังคับ และความผูกพันร่วมกัน ทำให้ทุกคนเข้าใจผลประโยชน์ ความต้องการ ค่านิยม และข้อจำกัดของผู้อื่น ส่วนความเข้าใจซึ่งกันและกัน คือ ความสามารถในการเข้าใจและยอมรับฐานะและผลประโยชน์ของผู้อื่น ซึ่งก่อให้เกิดความชอบธรรมที่ไม่เป็นการบังคับ โดยเป็นการสะท้อนให้เห็นความพยายามร่วมกันในการสร้างความไว้วางใจและความเชื่อถือระหว่างผู้มีส่วนร่วม และนำไปสู่ความผูกพันร่วมกัน ซึ่งเป็นความผูกพันข้ามองค์กร ภาคส่วน หรือขอบเขตอำนาจ โดยต่างจากความผูกพันต่อกระบวนการตามแนวคิดของ Ansell and Gash (2007)

ผลการศึกษาของ Mayer, Davis, and Schoorman (1995) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้พนักงานสามารถทำงาน ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.3.1.3 ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน เป็นการร่วมมือ ข้ามขอบเขตหน้าที่ เพื่อปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลร่วมกัน ด้วยการจัดการกระบวนการและสถาบัน การใช้ภาวะผู้นำ ความรู้ และทรัพยากรร่วมกัน โดยการจัดการกระบวนการและสถาบัน เป็นการออกแบบองค์กร ด้วยกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ทั้งในระดับองค์กรภายใน และระดับองค์กร ภายนอก ส่วนภาวะผู้นำ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเพิ่มการร่วมมือ ซึ่งผู้นำจะอยู่ในฐานะ ผู้สนับสนุน ผู้อำนวยการความสะอาด หรือคนกลาง ขณะที่ความรู้ เป็นสารสนเทศที่นำความเข้าใจและความสามารถมารวมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เป็นการแบ่งปันและ ใช้ประโยชน์ร่วมกันในเรื่องกองทุน เวลา การสนับสนุนทางเทคนิคและการขนส่ง ความช่วยเหลือ ทางการบริหารและการจัดการ ทักษะที่ต้องการสำหรับวิเคราะห์หรือนำนโยบายไปปฏิบัติ ความเชี่ยวชาญที่จำเป็น และอำนาจ

3.3.2 การดำเนินการร่วมมือ เป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นต่อจากพลวัต การร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย การรับประกัน การกำหนดนโยบาย กฎหมายหรือข้อบังคับ การ จัดทรัพยากรและบุคลากรให้เหมาะสม การกำหนดและอนุมัติสิ่งอำนวยความสะดวก การสร้าง ปรับปรุง และสนใจต่อแนวทางการจัดการรูปแบบใหม่ การติดตามผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และการบังคับใช้นโยบายให้เกิดการปฏิบัติตามมาตรฐาน

ต่อมา Emerson and Nabatchi (2015) ได้สร้างตารางแสดงผลการดำเนินงานแบบผสมผสานของระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยตารางดังกล่าว ช่วยให้เกิดความเข้าใจเพิ่มเติมว่า การดำเนินการร่วมมือ คือ ผลผลิต ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานระดับที่ 1 ของระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ รองจากผลลัพธ์ และการปรับตัว ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานระดับที่ 2 และระดับที่ 3 ของระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

3.4 ผลกระทบและการปรับตัว เป็นผลที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งเกิดจากการดำเนินการร่วมมือ โดยจะส่งผลกระทบต่อพลวัตการร่วมมือ ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และบริบทเชิงระบบทั่วไป ทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางกายภาพ สิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง เมื่อพลวัตการร่วมมือ ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และบริบทเชิงระบบทั่วไป ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการร่วมมือ จะทำให้เกิดการปรับตัว ซึ่งเป็น การเปลี่ยนแปลงเชิงปฏิรูป เพื่อปรับปรุงพลวัตการร่วมมือ ระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และ บริบทเชิงระบบทั่วไป ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ผลการศึกษาของ Emerson and Gerlak (2014) ช่วยขยายความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ความสามารถในการร่วมมือ ส่งผลให้เกิดความสามารถในการปรับตัวในประเด็น การจัดการโครงสร้าง ภาวะผู้นำ ความรู้และการเรียนรู้ รวมถึงทรัพยากร โดยประเด็นการปรับตัวของ การจัดการโครงสร้าง ได้เกิดการปรับปรุงความไวต่อความรู้สึกที่มีต่อผลประโยชน์ ผลกระทบ และ ปฏิสัมพันธ์ในวงกว้าง จนเกิดความผูกพันต่อผลประโยชน์ ผลกระทบ และการปฏิสัมพันธ์ในวงกว้าง ส่วนประเด็นการปรับตัวของภาวะผู้นำ ได้เกิดการปรับบทบาทจากเดิมที่มีความชอบธรรมและ การสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภายในและภายนอก ไปสู่บทบาทการมีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงการเคลื่อนไหวและการสนับสนุน ขณะที่ประเด็นการปรับตัวของความรู้และ การเรียนรู้ ได้เกิดการปรับปรุงการเรียนรู้ร่วมกันและการเพิ่มคุณค่าของข้อจำกัดด้านความรู้และ ความต้องการด้านสารสนเทศ จนเกิดความยืดหยุ่นทางกระบวนการเรียนรู้เพื่อตอบสนองทรัพยากร ด้านสารสนเทศในรูปแบบใหม่และหลากหลาย และในประเด็นการปรับตัวของทรัพยากร ได้เกิด การปรับปรุงความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างหลากหลาย จนเกิดอำนาจการต่อรอง และคุณสมบัติในทรัพยากรที่มีอยู่อย่างหลากหลาย

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ทำให้เกิดความเข้าใจนิยาม ตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) และ กรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้พัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย และนำไปใช้นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ภายใต้บริบทของแนวคิดการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สำคัญต่อการวิจัยครั้งนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่น

การบริหารจัดการท้องถิ่น เป็นแนวคิดทางการบริหารจัดการที่ประกอบด้วย แนวคิด ความเป็นประชาธิปไตย การกระจายอำนาจ และการบริหารจัดการ (SNV Netherlands Development Organization, SNV East and Southern Africa, 2004; นันธิดา จันทรศิริ, 2558) โดยแนวคิดความเป็นประชาธิปไตย เป็นแนวคิดที่มุ่งสร้างและพัฒนากระบวนการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองที่ไม่มีความเป็นประชาธิปไตย ไปสู่การปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างเป็นทางการ (Powell, Jr. & Powell, 2005) ทำให้เกิดความเป็นอิสระมากกว่าการมีส่วนร่วม แต่จะมีความเป็นอิสระน้อยกว่าการเป็นสังคมของผู้มีอำนาจโดยชอบธรรม (United Nations, 1996) และเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่นำไปสู่ระบบการเมือง ซึ่งทำให้แต่ละสังคมเป็นระบบการปกครองที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมทางการเมือง ภายใต้การแข่งขันกันโดยสันติวิธี ในสภาพแวดล้อมที่ให้หลักประกันเสรีภาพความเป็นพลเมืองและการเมือง (Samarasinghe, 1994) ซึ่งแตกต่างจากหลักประชาธิปไตยที่เป็นเพียงหลักการจัดการรัฐหรือประเทศด้วยตนเองของประชาชน ตามหลักอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ความเสมอภาค การฟังความคิดเห็นของประชาชน เสรีภาพ เสี่ยงขังมาก และนิติธรรม (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล, 2549; สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2551; ดำริห์ บุรณะนนท์, 2549; บุญอริ ยีหมะ, 2552; วิศาล ศรีมหาโร, 2556; จักษ์ พันธุ์ชูเพชร, 2548; ดิน ปรัชญพฤทธิ์, 2535)

ส่วนแนวคิดการกระจายอำนาจ คือ แนวคิดการโอนหรือขยายการบริการสาธารณะ บางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรภาครัฐส่วนกลาง ไปให้ชุมชนในท้องถิ่นต่าง ๆ หรือองค์กรบางองค์กร รับผิดชอบจัดทำอย่างอิสระ แต่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐหรือองค์กรภาครัฐส่วนกลาง หรือเป็นการลดการรวมศูนย์อำนาจการบริการสาธารณะขององค์กรภาครัฐส่วนกลาง และเพิ่มอำนาจการบริการสาธารณะแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรทางสังคม หรือภาคเอกชนมากขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกระจายอำนาจทางพื้นที่ การกระจายอำนาจทางหน้าที่ (Cramer & Persaud, 2004; นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2549; 2552ก; โกวิทย์ พวงงาม, 2550; 2552; บุญอริ ยีหมะ, 2555; ดิน ปรัชญพฤทธิ์, 2535; วุฒิสาร ตันไชย, 2557; สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2548) การกระจายอำนาจการเมือง การกระจายอำนาจการบริหาร หรือการกระจายอำนาจการคลัง (Schneider, 2003; White, 2011)

ขณะที่ แนวคิดการบริหารจัดการ เป็นแนวคิดทางการบริหารที่รวมแนวคิด การจัดการภาครัฐและนโยบายสาธารณะเข้าด้วยกัน ผสมผสานการจัดการแบบธุรกิจเอกชนเข้ากับการบริหารของภาครัฐ ส่วนขอบเขตการปกครอง มีลักษณะไร้อาณาเขตการปกครองแบบรัฐ-ชาติ มีรูปแบบการทำงานแบบเครือข่าย ด้วยความไว้วางใจ การร่วมมือประสานงาน และการปรับตัว มากกว่าการสั่งการตามกฎหมาย หรือการแข่งขันตามไถกตลาดในระดับท้องถิ่น (Frederickson, Smith, Larimer, & Licari, 2012; Rhodes, 1996; Saito, 2008; ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2553; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555; รัชยา ภักดีจิตต์, 2557; ประโยชน์ ส่งกลิ่น, 2556; นันธิดา จันทรศิริ, 2558; UNDP Oslo Governance Centre, United Nations Development Programme, n.d.)

สาระสำคัญของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิยามการบริหารจัดการท้องถิ่น ความแตกต่างระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น ความสัมพันธ์ทางการปกครองระหว่างภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นภายใต้แนวคิดการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยที่ผ่านมา ปัญหาการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย และการส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่นของประเทศไทย ซึ่งแต่ละประเด็น มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. นิยามการบริหารจัดการท้องถิ่น

นิยามการบริหารจัดการท้องถิ่น มีผู้นิยามหลายรายได้นิยามไว้อย่างหลากหลายมุมมอง โดยผู้นิยามบางรายมุ่งอธิบายในมุมมองความสัมพันธ์ทางแนวคิดหรือทฤษฎี ขณะที่ผู้นิยามบางรายมุ่งอธิบายในมุมมองความเป็นชุมชนหรือท้องถิ่น และผู้นิยามบางรายมุ่งอธิบายในมุมมองความสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถสรุปได้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่น มีขอบเขตความหมายตามนิยามที่มุ่งอธิบายความสัมพันธ์ทางแนวคิดหรือทฤษฎี นิยามที่มุ่งอธิบายความเป็นชุมชนหรือท้องถิ่น และนิยามที่มุ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนที่หลากหลาย ซึ่งนิยามแต่ละขอบเขต มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 2.4 นิยามการบริหารจัดการท้องถิ่น

ขอบเขตนิยาม	นิยาม	ผู้นิยาม
มุ่งอธิบายความสัมพันธ์ทางแนวคิดหรือทฤษฎี	กระบวนการปรับแนวคิดความเป็นประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจใหม่ เพื่อให้เกิดตัวแทนที่มุ่งมั่นพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี	Wilson (2000)
มุ่งอธิบายความเป็นชุมชนหรือท้องถิ่น	กลุ่มทฤษฎีการกระจายอำนาจบริการสาธารณะอย่างยุติธรรม ในพื้นที่ขนาดเล็กที่สุด	Abraham (2014)
มุ่งอธิบายความสัมพันธ์หรือท้องถิ่น	การกำหนดสถาบันหรือองค์กร เพื่อบริหารจัดการท้องถิ่น การสนับสนุนการเงินแก่ท้องถิ่น การมอบอำนาจแก่ประชาสังคม การสร้างกลไกแลกเปลี่ยนสารสนเทศและการเสวนา รวมถึง การรักษาและสร้างคุณภาพกลไกความรับผิดชอบได้	European Commission (2007)
	การตัดสินใจ เพื่อกำหนดการดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกันระหว่างคนในชุมชนหรือในกลุ่มของชุมชน	SNV East and Southern Africa, SNV Netherlands Development Organization (2004)

ตาราง 2.4 (ต่อ)

ขอบเขตนิยาม	นิยาม	ผู้นิยาม
มุ่งอธิบาย ความเป็นชุมชน หรือท้องถิ่น (ต่อ)	การกำหนดสถาบัน กลไก และกระบวนการที่ทำให้ พลเมืองสามารถเชื่อมโยงผลประโยชน์ให้ตรงกับ ความต้องการที่แตกต่างกัน ด้วยสิทธิและสัญญาผูกมัด ในระดับท้องถิ่น	Schweizerische Eidgenossenschaft (2007)
มุ่งอธิบาย ความสัมพันธ์ ระหว่างภาคส่วน ที่หลากหลาย	การกำหนดและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือในระดับ ท้องถิ่น ระหว่างสถาบันที่เป็นทางการ ซึ่งมีบทบาท โดยตรง ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐบาล กับสถาบันที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งมีบทบาทโดยอ้อม ได้แก่ เครือข่าย องค์กรชุมชน และสมาคมท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือในรูปแบบความสัมพันธ์ ระหว่างพลเมืองกับพลเมือง และพลเมืองกับรัฐ เพื่อ ตัดสินใจและส่งมอบบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น	Shah and Shah (2006)
	กระบวนการและโครงสร้างการบริหารปกครองของ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และ อาสาสมัครในระดับท้องถิ่น	เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2555)
	กระบวนการหรือกิจกรรมการบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถาบันที่เป็นทางการของรัฐและ ตัวแสดงที่ไม่เป็นทางการ โดยการเข้ามามีบทบาทหรือ เกี่ยวพันกับการบริหารหรือประเด็นปัญหาที่ซับซ้อน โดยเน้นความร่วมมือ การประนีประนอม และ ความหลากหลายของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากกว่าคำสั่ง และหลักปฏิบัติที่ตายตัวของสถาบันทางการเมือง ที่เป็นทางการ	วุฒิสาร ตันไชย (2557)
	การปกครองท้องถิ่นแบบใหม่ ที่ดำเนินการร่วมกัน ระหว่างองค์กรภาครัฐและภาคประชาชน โดยไม่มี กฎเกณฑ์เรื่องรูปแบบการเข้าร่วมที่แน่นอน ไม่มี กฎเกณฑ์ตายตัวของจำนวนองค์กรที่เข้าร่วม และไม่ให้ ความสำคัญกับลำดับชั้นของสายบังคับบัญชาของ ระบบราชการในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา แต่ให้ ความสำคัญต่อการเกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุดและ ความโปร่งใสในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	ธนศวรร์ เจริญเมือง (2550)

ตาราง 2.4 (ต่อ)

ขอบเขตนิยาม	นิยาม	ผู้นิยาม
มุ่งอธิบาย ความสัมพันธ์ ระหว่างภาคส่วน ที่หลากหลาย (ต่อ)	กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ การจัดสรร งบประมาณ การให้บริการสาธารณะระดับท้องถิ่น ระหว่างตัวแสดง ที่มาจากหลายภาคส่วน ทั้งผู้บริหาร ท้องถิ่น สภาท้องถิ่น องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ องค์กรธุรกิจ ทั้งสถาบันที่เป็นทางการและสถาบันที่ไม่เป็นทางการ	นันทิดา จันทร์ศิริ (2558)

การบริหารจัดการท้องถิ่นตามขอบเขตนิยามที่มุ่งอธิบายความสัมพันธ์ทางแนวคิดหรือทฤษฎี หมายถึง กระบวนการปรับแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นประชาธิปไตย และการกระจายอำนาจให้เป็นแนวคิดรูปแบบใหม่ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการที่ดีของการบริการสาธารณะในพื้นที่ขนาดเล็กที่สุด (Wilson, 2000; Abraham; 2014)

ส่วนการบริหารจัดการท้องถิ่นตามขอบเขตนิยามที่มุ่งอธิบายความเป็นชุมชนหรือท้องถิ่น หมายถึง การกำหนดสถาบัน กลไก และกระบวนการบริหารจัดการท้องถิ่นร่วมกันระหว่างพลเมืองของท้องถิ่นหรือชุมชน ให้สามารถเชื่อมโยงผลประโยชน์กับความต้องการที่แตกต่างกัน ด้วยการสนับสนุนของรัฐ เรื่องการเงิน การเสริมสร้างอำนาจ การให้สิทธิและสัญญาผูกมัดในระดับท้องถิ่น การสร้างกลไกแลกเปลี่ยนสารสนเทศและการเสวนา รวมถึงการรักษาและสร้างคุณภาพกลไกความรับผิดชอบได้ แก่พลเมืองของท้องถิ่นหรือชุมชน (European Commission, 2007; SNV Netherlands Development Organization, SNV East and Southern Africa, 2004; Schweizerische Eidgenossenschaft, 2007)

ขณะที่ การบริหารจัดการท้องถิ่นตามขอบเขตนิยามที่มุ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนที่หลากหลาย หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรมความร่วมมือในระดับท้องถิ่นระหว่างตัวแสดง ซึ่งมาจากสถาบันที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการรวมตัว มีกระบวนการตัดสินใจ การจัดสรรทรัพยากรทางการบริหาร และการให้บริการสาธารณะที่มุ่งให้เกิดประโยชน์สาธารณะมากที่สุด และเกิดความโปร่งใสในการตัดสินใจ (Shah & Shah, 2006; 2550; เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, 2555; วุฒิสาร ตันไชย, 2557; ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2550; นันทิดา จันทร์ศิริ, 2558)

ดังนั้น การบริหารจัดการท้องถิ่น จึงหมายถึง การบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นด้วยการร่วมมือระหว่างตัวแสดงที่เป็นทางการกับตัวแสดงที่ไม่เป็นทางการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะที่ตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ด้วยกระบวนการร่วมสนับสนุนทรัพยากรทางการบริหาร และสิทธิหรือหน้าที่ในการบริการสาธารณะ

ทั้งนี้ ความเข้าใจนิยามการบริหารจัดการท้องถิ่น เป็นเพียงความเข้าใจเบื้องต้นที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจสาระสำคัญในประเด็นอื่น ๆ ที่จะกล่าวให้ทราบในลำดับต่อไป

2. ความแตกต่างระหว่างการปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น เป็นแนวคิดทางการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกัน แต่มีรายละเอียดของรากฐานแนวคิด และหลักการสำคัญที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ตาราง 2.5 เปรียบเทียบรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญ ระหว่างแนวคิดการปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น

ประเด็น	การปกครองท้องถิ่น	การบริหารจัดการท้องถิ่น
รากฐานแนวคิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นประชาธิปไตย 2. การกระจายอำนาจ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความเป็นประชาธิปไตย 2. การกระจายอำนาจ 3. การบริหารจัดการ
หลักการสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปกครองแบบระบบปิด 2. มุ่งสร้างความเป็นสถาบันรูปแบบพิเศษหรือเป็นเอกลักษณ์ 3. มีสถาบันหรือองค์กรจํานวนน้อย 4. โครงสร้างการบริหารเน้นการบังคับบัญชา 5. ไม่ให้มีเครือข่ายแบบแนวราบ 6. มีเครือข่ายสากลจํานวนน้อย 7. การติดต่อทางการเมืองเน้นระบบตัวแทน 8. ใช้นโยบายแบบเก่า 9. รัฐบาลกลางควบคุมท้องถิ่นโดยตรง 10. ส่งเสริมภาวะผู้นำแบบพึ่งพาอาศัยกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. บริหารจัดการแบบระบบเปิด 2. มุ่งสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันที่เป็นทางการกับสถาบันที่ไม่เป็นทางการ 3. มีสถาบันหรือองค์กรจํานวนมาก 4. โครงสร้างการบริหารเน้นลดการรวมศูนย์อำนาจ 5. มีเครือข่ายแบบแนวราบกว้างขวาง 6. มีเครือข่ายสากลจํานวนมาก 7. การติดต่อทางการเมืองหลายรูปแบบ 8. ใช้นโยบายที่สร้างขึ้นใหม่ 9. รัฐบาลกลางกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น 10. ส่งเสริมภาวะผู้นำให้มีความสามารถในการเป็นผู้นำอย่างจริงจัง

ที่มา: Shah and Shah (2006) ธเนศวร์ เจริญเมือง (2551ช; 2550) นันธิดา จันทรศิริ (2558) SNV East and Southern Africa, SNV Netherlands Development Organization, (2004) และ United Nations Development Programme, UNDP Oslo Governance Centre (n.d.)

การเปรียบเทียบรากฐานแนวคิดและหลักการสำคัญ ดังกล่าว ทำให้ทราบว่า รากฐานแนวคิดของการปกครองท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กันในลักษณะเป็นการใช้แนวคิดการกระจายอำนาจสร้างความเป็นประชาธิปไตย ต่างจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ใช้แนวคิดการบริหารจัดการควบคู่ไปกับแนวคิดการกระจายอำนาจ เพื่อสร้างความเป็นประชาธิปไตย (SNV Netherlands Development Organization, SNV East and Southern Africa, 2004; นันธิดา จันทรศิริ, 2558)

ส่วนหลักการสำคัญของการปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองแบบระบบปิด มุ่งสร้างความเป็นสถาบันรูปแบบพิเศษหรือสถาบันที่มีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งสร้างขึ้นโดยรัฐธรรมนูญของประเทศหรือรัฐ คำสั่งของรัฐบาลกลาง กฎระเบียบของจังหวัดหรือรัฐ หรือคำสั่งทางการบริหาร เพื่อส่งมอบบริการที่มีความเฉพาะเจาะจงสำหรับพื้นที่ ซึ่งมีขอบเขตทางภูมิศาสตร์ขนาดเล็ก ทำให้มีสถาบันหรือองค์กรจำนวนน้อย มีโครงสร้างการบริหารที่เน้นการบังคับบัญชา และมีเครือข่ายจำนวนน้อย ไม่เป็นเครือข่ายแนวราบ มีการติดต่อสื่อสารทางการเมือง ด้วยระบบตัวแทน นิยมใช้นโยบายรูปแบบเก่า รัฐบาลกลางมีบทบาทควบคุมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง มีการส่งเสริมให้ผู้นำมีภาวะผู้นำแบบพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งแตกต่างจากหลักการสำคัญของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่เป็นการบริหารจัดการแบบระบบเปิด มุ่งสร้างและดำเนินกิจกรรมความร่วมมือในระดับท้องถิ่นระหว่างสถาบันที่เป็นทางการ ซึ่งมีบทบาทโดยตรง กับสถาบันที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งมีบทบาทโดยอ้อมในรูปแบบเครือข่าย ทำให้มีสถาบันหรือองค์กรจำนวนมาก โดยมีโครงสร้างการบริหารที่เน้นลดการรวมศูนย์อำนาจให้เหลือน้อยที่สุด มีรูปแบบการติดต่อสื่อสารทางการเมืองที่หลากหลาย นิยมใช้นโยบายที่สร้างขึ้นใหม่ รัฐบาลกลางมีบทบาทกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้นำมีภาวะผู้นำอย่างจริงจัง (Shah & Shah, 2006; UNDP Oslo Governance Centre, United Nations Development Programme, n.d.; ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2551ข; 2550; นันธิดา จันทร์ศิริ, 2558)

ที่ผ่านมา การบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นของประเทศไทย เป็นไปตามหลักการปกครองท้องถิ่น จนเกิดปัญหาในการบริการสาธารณะที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น จึงมีการเสนอให้นำหลักการบริหารจัดการท้องถิ่น มาใช้ในการบริการสาธารณะแทนหลักการปกครองท้องถิ่น การทำความเข้าใจถึงปัญหา และกระแสนการเปลี่ยนแปลงทางการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นของประเทศไทย ดังกล่าว สามารถทำความเข้าใจได้จากความสัมพันธ์ทางการปกครองระหว่างองค์กรภาครัฐกับประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น

3. ความสัมพันธ์ทางการปกครองระหว่างภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นภายใต้แนวคิดการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยที่ผ่านมา

การปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยที่ผ่านมา องค์กรภาครัฐส่วนกลาง องค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์ทางการปกครองแตกต่างกันไปตามช่วงระยะเวลาการเปลี่ยนแปลงการปกครองในแต่ละสมัย ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

3.1 ความสัมพันธ์ทางการปกครองในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2440 ระหว่างองค์กรภาครัฐส่วนกลาง องค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค และประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น สามารถสรุปได้ว่า องค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาคเปรียบเสมือนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้นำท้องถิ่น ซึ่งถูกแต่งตั้งโดยองค์กรภาครัฐส่วนกลาง ขณะที่ ประชาชนมีหน้าที่เพียงรับฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นำท้องถิ่นดังกล่าว (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2545; นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2549; 2552ก; ศุภชัย ยาวะประภา และปิยากร หวังมหาพร, 2555; โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2543) ซึ่งต่อมา ผู้นำท้องถิ่นดังกล่าว

ได้มีสถานะเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 (2457)

3.2 ความสัมพันธ์ทางการปกครองในช่วงปี พ.ศ. 2440-2475 ระหว่างองค์กรภาครัฐส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการปกครองท้องถิ่นโดยข้าราชการประจำ ซึ่งมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาล ทั้งในกรุงเทพและหัวเมือง โดยคณะกรรมการสุขาภิบาล ล้วนเป็นข้าราชการประจำส่วนภูมิภาคทั้งสิ้น ขณะที่ ประชาชน เป็นเพียงผู้รับบริการสาธารณะที่องค์กรภาครัฐส่วนกลางมอบให้ (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2545; โกวิท พวงงาม, 2550; นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2549; 2552ก; บุญอริ ยีหะ, 2555; วุฒิสาร ตันไชย, 2557; ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยากร หวังมหาพร, 2555; โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี โดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2543)

3.3 ความสัมพันธ์ทางการปกครองในช่วงปี พ.ศ. 2475-2539 หรือนับแต่ คณะราษฎรได้เปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 จนถึงก่อนมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. 2540 (2540) และฉบับปี พ.ศ. 2550 (2550) องค์กรภาครัฐส่วนกลางได้กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ผ่านการเป็นสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเมืองพัทยา สมาชิกสภากรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รวมถึง การเป็นกรรมการสภาจังหวัด โดยการคัดเลือกของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การเป็นเทศมนตรี โดยการคัดเลือกของสภาเทศบาล การเป็นกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการแต่งตั้งของนายอำเภอ ตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และการเป็นนายกเมืองพัทยา โดยการคัดเลือกของสภาเมืองพัทยา (ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2545; นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2549; 2552ก; โกวิท พวงงาม, 2550; 2552; บุญอริ ยีหะ, 2555; วุฒิสาร ตันไชย, 2557; ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยากร หวังมหาพร, 2555; โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2543; พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528, 2528; พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537, 2537)

3.4 ความสัมพันธ์ทางการปกครองในช่วงปี พ.ศ. 2540-ปัจจุบัน หรือนับแต่ มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. 2540 (2540) และฉบับปี พ.ศ. 2550 (2550) องค์กรภาครัฐส่วนกลางได้กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมากกว่าที่ผ่านมา โดยมีการบัญญัติข้อกำหนด เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งฉบับปี พ.ศ. 2540 (2540) และฉบับปี พ.ศ. 2550 (2550) ให้มีการเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกเมืองพัทยาโดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546, 2546; พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546, 2546; พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546, 2546; พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542, 2542) ให้มีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างมีแบบแผน

(ธเนศวร์ เจริญเมือง, 2545; นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2549; 2552ก; โกวิท พวงงาม, 2550; ศุภชัย ยาวะประภาส และปิยากร หวังมหาพร, 2555; บุญอริ ยี่หมะ, 2555; โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2543; พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542) การให้สิทธิแก่ประชาชนในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น (พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542) การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น (พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542) การตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มานิตย์ จุมปา, 2553; 2555; รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2550) การเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548, 2548) การเป็นคณะกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง การเข้าร่วมประชุมสภา และการลงประชามติ (วุฒิสาร ตันไชย, 2557) อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสหการ สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย และมีความพยายามที่จะเป็นเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่า สมาคมองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย (โกวิท พวงงาม, 2550)

ความสัมพันธ์ทางการปกครองระหว่างองค์กรภาครัฐกับประชาชน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น ภายใต้แนวคิดการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยที่ผ่านมาดังกล่าว แสดงให้เห็นการพัฒนาร่วมกันระหว่างการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นของประชาชนในท้องถิ่น แต่การพัฒนาดังกล่าว ได้ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา ดังจะกล่าวให้ทราบ ในลำดับต่อไป

4. ปัญหาการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย

การบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นของประเทศไทย ด้วยแนวคิดการปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2440 จนถึงปัจจุบัน ได้ประสบปัญหาทางการบริหารจัดการที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ซึ่งตามข้อมูลจากผลการศึกษาของ เอนก เหล่าธรรมทัศน์ (2555) ผลการศึกษาของ สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2548) ผลการศึกษาของ โกวิท พวงงาม (2550; 2552) ผลการศึกษาของ ธเนศวร์ เจริญเมือง (2551ก) ผลการศึกษาของ วีระศักดิ์ เครือเทพ (2550; 2554) ผลการศึกษาของ วีระศักดิ์ เครือเทพ, จรัส สุวรรณมาลา, ตรีภูมิตนอย, วศิน โกมุท, เสาวนีย์ วิจิตรโกสุม, เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล, และคณะ (2557) ผลการศึกษาของ จรัส สุวรรณมาลา (2542; 2558) ผลการศึกษาของ วุฒิสาร ตันไชย (2557) ผลการศึกษาของ ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ, ติเรก ปัทมสิริวัฒน์, พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์, ลีลี โกศัยยานนท์, หกวน ชูเพ็ญ, และธัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา (2557) ผลการศึกษาของ ติเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2553) ผลการศึกษาของ บุญอริ ยี่หมะ (2555) ผลการศึกษาของ สกนธ์ วรรณวิวัฒนา (2551) ผลการศึกษาของ ดำรง วัฒนา, สุขาดา วัฒนา, และสุริยะ วิริยะสวัสดิ์ (2544) ผลการศึกษาของ สมุนมาลย์ กรวยสวัสดิ์, อัจฉรา อาธารมาศ, มณฑาทิพย์ ชุมทอง, และสุทธวดี เริ่มคิดการ (2557) ผลการศึกษาของ วลัยพร ชินศรี, ไททัศน์ มาลา, และวิไลลักษณ์ เรืองสม (2557) ผลการศึกษาของ พาเกียรติ สมานบุตร, สุรียน วรวิทยานนท์, จุมพล ริมสาคร, ชนะเกียรติ สมานบุตร, จรัสพงษ์ สมานบุตร, ปรีชา ยังมีสุข, และคณะ (2556) ผลการศึกษาของ อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์, วีระชัย

นาควิบูลย์วงศ์, และทัชชฌาย์ ฤกษ์สุต (2544) และผลการศึกษาของสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2552) แสดงให้เห็นปัญหาการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นของประเทศไทยที่เกิดจากการปกครองท้องถิ่นหลายประเด็น ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

4.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมในภาคประชาชน มีสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และความสนใจของประชาชนต่อการปกครองท้องถิ่น แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปี พ.ศ. 2540 (2540) และฉบับปี พ.ศ. 2550 (2550) จะมีบทบัญญัติเรื่องสิทธิการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และภาคส่วนอื่น ๆ แต่ประชาชนในท้องถิ่น ยังคงเพิกเฉยในสิทธิและหน้าที่ของตน และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะ อีกทั้ง บุคลากรองค์กรภาครัฐ ก็ไม่ได้ดำเนินการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมแก่ภาคประชาชนอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุมาจากเงื่อนไขทางกฎหมายในเรื่องเกณฑ์การเข้าชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งกำหนดสัดส่วนจำนวนประชาชนที่ต้องเข้าชื่อไว้สูงเกินไป ทำให้การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือการถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นโดยประชาชน ไม่ประสบความสำเร็จ อีกทั้ง ยังมีสาเหตุมาจากแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมของรัฐบาลที่มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในเชิงปริมาณ ด้วยการจัดตั้งองค์กรจำนวนมาก เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม แต่ไม่ได้มุ่งสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงคุณภาพ

4.2 ปัญหาการถ่ายโอนอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งระบุไว้ในประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2544) เรื่องแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2548) และเรื่องการบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) (2551) ซึ่งถูกกำหนดโดยอำนาจของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542) และฉบับที่ 2 (2550) เป็นการกระจายอำนาจที่ล่าช้าและไม่สอดคล้องกับศักยภาพและความพร้อมทางการบริหารจัดการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกิดการกระจุกตัวอยู่เฉพาะภารกิจในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมคุณภาพชีวิต อีกทั้ง คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงอาศัยความร่วมมือและการผลักดันจากองค์กรภาครัฐส่วนกลางค่อนข้างมาก รวมถึง บุคลากรและทรัพยากรทางการบริหารที่ใช้ในการปฏิบัติงานถ่ายโอนอำนาจ ยังมีอยู่ค่อนข้างจำกัด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการถ่ายโอนอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนดได้

4.3 ปัญหาการร่วมมือจัดบริการสาธารณะระหว่างองค์กรภาครัฐส่วนกลาง องค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพบว่า การร่วมมือจัดบริการสาธารณะระหว่างองค์กรภาครัฐส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังขาดการบูรณาการระหว่างแผนการกระจายอำนาจกับทิศทางการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินทั้งระบบ มีการจัดตั้งองค์กรเพื่อความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่สามารถจัดตั้งขึ้นและดำเนินการจนเกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ อีกทั้ง ยังคงพบปัญหาการแทรกแซงการทำงานจากองค์กร

ภาครัฐส่วนกลาง แม้ว่าองค์กรภาครัฐส่วนกลางได้กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว แต่องค์กรภาครัฐส่วนกลางยังคงแทรกแซงการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยเช่นกัน โดยให้องค์กรภาครัฐส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคเข้าไปทำหน้าที่จัดการบริการสาธารณะแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือชุมชน และกำกับดูแลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในเรื่องหน้าที่การจัดทำบริการสาธารณะ การออกข้อบัญญัติท้องถิ่น การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น การเงินการคลังและการให้เงินอุดหนุน รวมถึง การควบคุมองค์กรความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ อีกทั้ง ยังเพิกเฉยต่อการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง จนกลายเป็นการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นโดยองค์กรภาครัฐส่วนกลาง

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะผู้ปฏิบัติงานขององค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาคและผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังสับสนต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองว่ามีขอบเขตความรับผิดชอบเพียงใด จึงทำให้เกิดความซ้อนทับและแข่งขันกันในเชิงบทบาทหน้าที่

ยิ่งไปกว่านั้น แม้แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง ก็มีปัญหาเรื่องความร่วมมือที่ไม่ประสบความสำเร็จเช่นกัน เนื่องจากการแบ่งชั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบ 2 ชั้น ประกอบด้วย โครงสร้างชั้นบน ซึ่งหมายถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด และโครงสร้างชั้นล่าง ซึ่งประกอบด้วย เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบไม่สามารถบูรณาการกันในเชิงโครงสร้างได้ และทำให้มีภารกิจที่ซ้ำซ้อนเกิดการใช้งบประมาณที่สิ้นเปลือง อีกทั้ง ยังมีการโต้แย้งกันในประเด็นการกำหนดรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า ควรมีรูปแบบเพียง 1-2 รูปแบบ หรือจะมีรูปแบบที่หลากหลาย รวมถึง การโต้แย้งกันในประเด็นกระบวนการพิจารณาจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ และการโต้แย้งกันในประเด็นการพิจารณาจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละรูปแบบที่ไม่สามารถทำการตรวจสอบและถ่วงดุล ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ทางการปกครองท้องถิ่น เนื่องจากฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารมาจากสมาชิกกลุ่มทางการเมืองกลุ่มเดียวกัน

4.4 ปัญหาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ การกำหนดอัตรากำลังที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการสาธารณะ และไม่ครอบคลุมพื้นที่ความรับผิดชอบที่ต้องให้บริการสาธารณะ ความไม่ไว้วางใจต่อคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนักการเมืองที่แทรกแซงการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จนเกิดผลกระทบต่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และความไม่โปร่งใสในการสอบบรรจุ การเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน การจ่ายเงินโบนัส และการพิจารณาความดีความชอบ เป็นต้น

4.5 ปัญหาการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงมีปัญหาเรื่องการจัดเก็บภาษีและการจัดสัดส่วนรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับมีแนวโน้มลดลง จนทำให้ไม่เพียงพอต่อการบริการสาธารณะ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระในการกำหนดรายได้ มีข้อกีดกันในกาเก็บภาษีบางประเภท การพยายามหลีกเลี่ยงภาษีของผู้มีหน้าที่เสียภาษี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความสามารถในการบริหารสภาพคล่องทางการเงิน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ขาดความสามารถในการวางแผนการเงินและงบประมาณให้เกิดประโยชน์ในการบริการสาธารณะ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่จัดเก็บและเพิ่มขนาดรายรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชนบทไม่สามารถขยายฐานรายได้เพิ่มขึ้นให้เทียบเท่ากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชุมชนเมืองได้ และขาดการศึกษาระดับความสมดุลระหว่างการบริหารนโยบายการคลังในระดับมหภาคกับระดับท้องถิ่นอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ ปัญหาการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังเกี่ยวข้องกับปัญหาความร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐส่วนกลาง องค์กรภาครัฐส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบความสำเร็จในการบูรณาการงบประมาณระหว่างกัน อีกทั้งยังมีผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเงื่อนไขการจัดโครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่สอดคล้องกับศักยภาพทางการเงิน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งที่มีจำนวนตำบลหลายตำบล ทำให้มีจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่กว่า และมีผลทำให้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งนั้น ต้องหมดไปกับการจ่ายเงินเดือนประจำให้กับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว จนไม่มีงบประมาณเพียงพอต่อการพัฒนาท้องถิ่น

จากปัญหาการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นของประเทศไทย ด้วยแนวคิดการปกครองท้องถิ่นที่ผ่านมา ทำให้เกิดความพยายามในการนำแนวคิดการบริหารจัดการท้องถิ่นมาใช้ในการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นแทนแนวคิดการปกครองท้องถิ่น ตามผลการศึกษาที่จะกล่าวให้ทราบ ในลำดับต่อไป

5. การส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่นของประเทศไทย

การส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่นของประเทศไทยที่ผ่านมา มีทั้งการส่งเสริมในรูปแบบของการจัดโครงการและการเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยโครงการที่ส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่น ได้แก่ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหประชาชาติ (Evaluation Office, United Nations Development Programme, 2000) โครงการเพื่อพัฒนารูปแบบการกระจายอำนาจและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น การกำกับดูแลในภาพรวม เพื่อนำไปสู่ระบบการบริหารจัดการที่ดี โครงการเพื่อการพัฒนาด้านการเงิน การคลังของท้องถิ่น โครงการเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรท้องถิ่น โครงการเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการบริการสาธารณะ โครงการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น (ดำรง วัฒนา, สุชาติ วัฒนา, และสุริยะ วิริยะสวัสดิ์, 2544) และโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ

ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจและธรรมาภิบาลท้องถิ่น (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2552) เป็นต้น

ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่มีการเสนอ เป็นการเสนอให้มีการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม การแบ่งภารกิจขององค์กร ภาครัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล พัฒนาการคลังและงบประมาณท้องถิ่น การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ท้องถิ่น การบริการสาธารณะของท้องถิ่น (ตำรวจ วัฒนา, สุชาติ วัฒนา, และสุริยะ วิริยะสวัสดิ์, 2544) และการสร้างและพัฒนาเครือข่าย (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2550; วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น, สถาบันพระปกเกล้า, 2553) เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการท้องถิ่น

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการท้องถิ่น ทำให้เข้าใจนิยาม รากฐาน แนวคิดและหลักการสำคัญของการบริหารจัดการท้องถิ่น รวมถึงเหตุผลของการสนับสนุนให้มีการนำแนวคิดการบริหารจัดการท้องถิ่นมาใช้ในการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นแทนแนวคิดการปกครองท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้อธิบายผล ร่วมกับผลการศึกษากาการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ในโครงการคลอหมอนนาระยะแรก เพื่อวิเคราะห์ว่า มีลักษณะคล้ายกันอย่างไร

เนื่องจากโครงการคลอหมอนนาคือ เป็นกรณีศึกษาของการวิจัยครั้งนี้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลอหมอนนาคือ เพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลอหมอนนาคือ

โครงการคลอหมอนนาคือ เป็นโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง และเป็นส่วนหนึ่งของโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ช่วง 2 ของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; นายช่างโยธาอาวุโส, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559) ซึ่งมีความเป็นมาและวัตถุประสงค์โครงการดำเนินการดำเนินโครงการ ผลการดำเนินโครงการ รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ดังนี้

1. ความเป็นมาและวัตถุประสงค์โครงการ

โครงการคลอหมอนนาคือ เกิดจากการชี้แจงปัญหาการขาดแคลนน้ำทางการเกษตรของประชาชน ผ่านกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่เกษตรกรรมของตำบลลำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ด้วยการขุดหมอนนาคือเป็นคลอหมอนนาคือ (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558)

2. การดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการคลองหมอนนา เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 โดยมีกระบวนการดำเนินโครงการที่เริ่มจากการสำรวจพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนที่เดินดินระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง จากนั้น ได้มีการประชุมเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา และประสานองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความร่วมมือในการสำรวจและออกแบบคลองหมอนนา (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; นักพัฒนาชุมชน, สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2558; นายช่างโยธาอาวุโส, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559; บรรเจต นະແສ, 2556; องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, ม.ป.ป.)

3. ผลการดำเนินโครงการ

คลองหมอนนาที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นระยะแรก เมื่อปี พ.ศ. 2555-2556 ในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านป่าขวาง ช่วยป้องกันการเกิดปัญหากล้งและอุทกภัยในพื้นที่ตำบลราแดงได้ ทำให้มีแหล่งน้ำไว้ใช้สำหรับการเกษตร สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น และเกิดการมีส่วนร่วมในชุมชน รวมทั้ง ยังทำให้เกิดความต้องการที่จะพัฒนาคลองหมอนนาให้เป็นคลองหัวนาหรือคลองคันทนา (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, ม.ป.ป.)

4. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินโครงการคลองหมอนนา คือ การไม่ได้รับความเห็นชอบในการดำเนินโครงการจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนาบางส่วน และกรรมสิทธิ์ในที่ดินบางส่วน ได้ถูกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไปเป็นของบุคคลนอกพื้นที่ อีกทั้ง ยังมีปัญหาเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ (บรรเจต นະແສ, 2556; องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, ม.ป.ป.)

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา ทำให้เข้าใจความเป็นมาและวัตถุประสงค์โครงการ การดำเนินโครงการ ผลการดำเนินโครงการ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินโครงการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้พัฒนารอบแนวคิดการวิจัย และนำไปใช้นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนารอบแนวคิดการวิจัย ผู้วิจัยจึงทำการศึกษางานวิจัยเชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น ต่อไปนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ผ่านมา ปรากฏว่า ไม่พบงานวิจัยใดที่ศึกษาการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลที่เกิดขึ้นก่อนสิ้นสุดการดำเนินงานในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่นโดยตรง และไม่พบงานวิจัยใดที่ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แต่มีงานวิจัยบางส่วนที่มีผลการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ โดยงานวิจัยดังกล่าว ประกอบด้วย งานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในการศึกษา

งานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพในการศึกษา ประกอบด้วย งานวิจัยที่พัฒนากรอบการศึกษาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) หรือกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) และงานวิจัยที่ไม่ได้พัฒนากรอบการศึกษาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) หรือกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson et al. (2011)

สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่พัฒนากรอบการศึกษาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) ได้แก่ งานวิจัยของ Agbodzakey (2012) เรื่อง Collaborative Governance of HIV Health Services Planning Councils in Broward and Palm Beach Counties of South Florida และงานวิจัยของ Andres and Chapain (2013) เรื่อง The Integration of Cultural and Creative Industries into Local and Regional Development Strategies in Birmingham and Marseille: Towards an Inclusive and Collaborative Governance? โดยงานวิจัยของ Agbodzakey (2012) มุ่งศึกษาเฉพาะการสร้าง ความไว้วางใจ ความผูกพันต่อกระบวนการ ความเข้าใจร่วมกัน ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก และการออกแบบสถาบัน ประกอบกับการศึกษาฉันทามติ การเสริมสร้างอำนาจ และผลผลิต เพื่อศึกษาการตัดสินใจร่วมกันในการนำกฎหมายไปใช้แก้ไขปัญหา ด้วยการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ 5 ประเด็น โดยประเด็นแรก พบว่า องค์กรผู้ร่วมมือ จะสร้างความไว้วางใจ ด้วยการติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกันเป็นทีม การกำหนดกติกา การอำนวยความสะดวก การตอบสนองข้อเสนอของสมาชิก การสร้างความเสมอภาคในการเป็นตัวแทนและการมีส่วนร่วม การสนับสนุนเวลา การสร้างฉันทามติ การแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย และการดำเนินงาน ประเด็นที่ 2 พบว่า สมาชิกองค์กรผู้ร่วมมือ มีความผูกพันต่อการสร้าง การมีส่วนร่วมตัดสินใจ และการแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ ประเด็นที่ 3 พบว่า สมาชิกองค์กรผู้ร่วมมือ มีความเข้าใจร่วมกันว่า การแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ ต้องร่วมกันแก้ไข ประเด็นที่ 4 พบว่า ผู้นำองค์กรผู้ร่วมมือ จะอำนวยความสะดวกในการปรึกษาหารือแก่สมาชิกองค์กร สนับสนุนให้เกิดความเป็นตัวแทนและการมีส่วนร่วม ซึ่งมีส่วนทำให้เกิดการสร้าง ความไว้วางใจ

ความผูกพันต่อกระบวนการ และความเข้าใจร่วมกัน และประเด็นที่ 5 พบว่า องค์กรผู้ร่วมมือ ดำเนินการออกแบบสถาบัน โดยคัดเลือกผู้ร่วมมือเฉพาะกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้รับการรักษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ช่วยเหลือการรักษา และมีการกำหนดรูปแบบการนั่งประชุมให้ผู้ร่วมประชุมนั่งอยู่ในโต๊ะเดียวกันอย่างใกล้ชิด

ส่วนงานวิจัยของ Andres and Chapain (2013) เลือการศึกษาเฉพาะเงื่อนไข การเริ่มต้นกระบวนการ ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก และการออกแบบสถาบัน ร่วมกับการศึกษาแนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นวัฒนธรรม และแนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นเศรษฐกิจ เพื่อสำรวจเงื่อนไขการร่วมมือทางกลยุทธ์และนโยบายระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ภายใต้แนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ ด้วยการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสารเช่นกัน แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า การออกแบบสถาบัน สามารถดำเนินการได้โดยให้องค์กรภาครัฐ เปิดโอกาสให้องค์กรภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน เข้ามาร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาคเพิ่มขึ้นในแต่ละช่วงเวลา โดยในช่วงเริ่มต้น องค์กรภาครัฐ จะขยายบทบาทการเป็นผู้นำที่อำนวยความสะดวกในการสร้างความร่วมมือ แก่องค์กรภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน จากนั้น จะค่อย ๆ ลดบทบาทภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกลง เพื่อให้ องค์กรภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนดังกล่าว มีบทบาทเป็นหุ้นส่วนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายสำคัญ

สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่พัฒนารอบการศึกษาจากกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ได้แก่ งานวิจัยของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) เรื่อง Action and Inertia in Collaborative Governance งานวิจัยของ Berends, Ritter, and Chalmers (2015) เรื่อง Collaborative Governance in the Reform of Western Australia's Alcohol and Other Drug Sector งานวิจัยของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) เรื่อง Partnerships in Global Health and Collaborative Governance: Lessons Learnt from the Division of Tropical and Humanitarian Medicine at the Geneva University Hospitals และงานวิจัยของ Ulibarri (2015b) เรื่อง Tracing Process to Performance of Collaborative Governance:

A Comparative Case Study of Federal Hydropower Licensing

เมื่อพิจารณางานวิจัยของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) จึงทราบว่า เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะพลวัตการร่วมมือ เพื่อหาคำตอบว่า พลวัตทางสังคมในการบริหารจัดการแบบร่วมมือลักษณะใด ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวก (การดำเนินการร่วมมือ) และเกิดผลลัพธ์เชิงลบ (ความเฉื่อยชาทางการร่วมมือ) ด้วยการศึกษาดูเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ 4 ประเด็น โดยประเด็นแรก พบว่า องค์กรที่ร่วมมือได้ดำเนินการค้นหาปัญหาร่วมกัน ด้วยการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมให้เห็น ดำเนินการนิยามปัญหา โดยไม่ระบุผลประโยชน์ของกลุ่มผลประโยชน์ภายนอกพื้นที่ให้ชัดเจน ดำเนินการปรึกษาหารือ โดยขาดการติดต่อสื่อสารข้ามขอบเขตทางสถาบัน เพราะไม่มีจุดศูนย์กลาง การสื่อสารที่ทำหน้าที่ประสานงาน และดำเนินการกำหนดข้อตกลง จนสามารถตกลงกันได้ว่า

จะทำงานร่วมกัน แต่เป็นการตกลงที่มีผู้ร่วมตกลงไม่ครบทุกภาคส่วน ประเด็นที่ 2 พบว่า องค์กรผู้ร่วมมือ มีความเข้าใจซึ่งกันและกันว่า จำเป็นต้องร่วมกันทำงานให้สำเร็จ องค์กรส่วนใหญ่ มีความผูกพันร่วมกันสูง มีเพียงรัฐบาลส่วนภูมิภาคที่มีความผูกพันร่วมกันต่ำ แต่อย่างไรก็ตาม องค์กรผู้ร่วมมือดังกล่าวยังไม่มีความไว้วางใจกัน เพราะยังเชื่อว่า แต่ละองค์กร ต่างเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ประเด็นที่ 3 พบว่า องค์กรผู้ร่วมมือ ได้ดำเนินการจัดการกระบวนการและสถาบัน ให้เกิดการร่วมมือระหว่างองค์กร แต่ไม่ได้กำหนดบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน อย่างชัดเจน การดำเนินงาน มีความโปร่งใสของกระบวนการ โดยสามารถติดตามข้อมูล การดำเนินการได้ แต่ไม่มีผู้นำที่ช่วยประสานความร่วมมือ เพราะแต่ละองค์กรไม่รู้ว่า องค์กรใด ต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อแบ่งปันความรู้ แต่ยังไม่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ตามแผนที่วางไว้ และประเด็นที่ 4 พบว่า หลังจากที่อยู่ร่วมกัน ได้มีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานเป็นรายเดือน แต่การติดตามตรวจสอบดังกล่าว ไม่ทำให้เกิดผลลัพธ์ ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน จนทำให้เกิดความเฉื่อยชาในการร่วมมือ

ส่วนงานวิจัยของ Berends, Ritter, and Chalmers (2015) เป็นงานวิจัยบริษัท เจริญระบบทั่วไป แรงผลักดัน และพลวัตการร่วมมือ เพื่อศึกษาการขยายกระบวนการบริหารจัดการ แบบร่วมมือในการปฏิรูปองค์กรด้านสุราและสิ่งมีนเมา อีกทั้ง ยังวิจารณ์และพัฒนาทฤษฎีให้เกิด ความเข้าใจมากขึ้น ด้วยการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร แต่มีข้อค้นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ครั้งนี้ 2 ประเด็น ดังนี้ ประเด็นแรก พบว่า สามารถดำเนินการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการได้ ด้วยกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์รายบุคคล ประเด็นที่ 2 พบว่า แรงจูงใจร่วม เกิดจากการพัฒนาความสัมพันธ์แบบไว้วางใจข้ามภาคส่วน และการประชุมระหว่างหุ้นส่วนหรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประเด็นที่ 3 พบว่า สามารถสร้างความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันได้ ด้วยการจัดการทรัพยากร การเพิ่มความสามารถของภาคส่วนต่าง ๆ และการสนับสนุนข้อมูล สารสนเทศที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหา แต่การศึกษาครั้งนี้ มีข้อจำกัดที่คำถามในการสัมภาษณ์ ไม่ชัดเจน ไม่ได้มีการศึกษาผลผลิต และผลลัพธ์ และพบข้อมูลอื่นที่ไม่เป็นไปตามกรอบบูรณาการเพื่อ การบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011)

ขณะที่งานวิจัยของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) มีการศึกษาเฉพาะแรงผลักดัน และพลวัตการร่วมมือ ประกอบกับ การศึกษาความเป็นสมาชิก ของการร่วมมือ เพื่อนำแนวคิดการบริหารจัดการแบบร่วมมือไปใช้ในการสร้างความเป็นหุ้นส่วน ทางการแพทย์ระหว่างประเทศ และนำตัวอย่างการปฏิบัติของแผนกการรักษาโรคเขตเมืองร้อนและ การรักษาโรคด้วยหลักมนุษยธรรม ไปใช้เป็นบทเรียนในการวิเคราะห์ความเป็นหุ้นส่วนทางการแพทย์ ทั่วโลก แต่มีข้อค้นพบ 3 ประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ โดยประเด็นแรก พบว่า องค์กร ผู้ร่วมมือ ได้ดำเนินการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ด้วยการร่วมค้นหาผลประโยชน์ ความสนใจ และ ค่านิยมร่วม ดำเนินการปรึกษาหารือและกำหนดข้อตกลงอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ประเด็นที่ 2 พบว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมมือ เกิดจากความสัมพันธ์ ที่ได้ร่วมประชุมกับกลุ่มที่แตกต่าง และความสัมพันธ์ดังกล่าว ยังทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันว่า จำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาบริการให้สำเร็จ และประเด็นที่ 3 พบว่า องค์กรผู้ร่วมมือ ได้จัด องค์กรประกอบทางกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กรต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน ให้เป็นสถาบันรวม ส่วนผู้นำ

องค์กรผู้ร่วมมือ มีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้เกิดการร่วมมือ ซึ่งจำเป็นต่อการสร้างการยอมรับและการดำเนินโครงการ มีการร่วมสนับสนุนทรัพยากรเรื่องความรู้ เทคโนโลยีที่เป็นเครื่องมือในการรักษาโรค ทรัพยากรมนุษย์ทางการแพทย์ เงินทุนเพื่อจ่ายค่าจ้างและเงินเดือนให้แก่ทรัพยากรมนุษย์ และการสนับสนุนเวลาให้กับการปฏิบัติงานร่วมกัน

ส่วนงานวิจัยของ Ulibarri (2015b) มุ่งศึกษาเฉพาะพลวัตการร่วมมือ ประกอบกับการศึกษาผลผลิต โดยใช้วิธีการศึกษาเอกสารเพียงวิธีการเดียว เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการร่วมมือกับผลผลิตทางนโยบาย แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ 2 ประเด็น โดยประเด็นแรก พบว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการต่ำ แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับต่ำ และความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับต่ำและระดับปานกลาง แต่เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการในระดับปานกลาง แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง ส่วนความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง และเมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการสูง แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง ส่วนความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง และประเด็นที่ 2 พบว่า เมื่อมีแรงจูงใจร่วมต่ำ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับต่ำและระดับปานกลาง แต่เมื่อมีแรงจูงใจร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง และเมื่อแรงจูงใจร่วมสูง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลางและระดับสูง

สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ไม่ได้พัฒนารอบการศึกษาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) หรือกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ได้แก่ งานวิจัยของ Kim (2010) เรื่อง Collaborative Governance for Sustainable Development in Urban Planning in South Korea งานวิจัยของ Page (2010) เรื่อง Integrative Leadership for Collaborative Governance: Civic Engagement in Seattle งานวิจัยของ Benham, Hussey, and Beavis (2014) เรื่อง Planning for Success in a Climate Change Future: Collaborative Water Governance in the Upper Murrumbidgee Catchment, Southeastern Australia งานวิจัยของ หมัยนา หมายถึงกลาง (2555) เรื่อง การเสริมสร้างสหอภิบาลของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และงานวิจัยของ Czernek and Czakon (2016) เรื่อง Trust-Building Processes in Tourist Coopetition: The Case of a Polish Region

เมื่อศึกษางานวิจัยของ Kim (2010) จึงทราบว่าเป็งานวิจัยที่มุ่งศึกษาลักษณะการบริหารจัดการแบบร่วมมือในการวางแผนชุมชนเมือง ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาที่ยั่งยืนกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ศึกษาบทบาทการบริหารจัดการแบบร่วมมือของรัฐบาล และแสดงจุดสำคัญที่อาจเป็นไปได้ในการบริหารจัดการแบบร่วมมือในอนาคต ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์เอกสาร และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ 4 ประเด็น โดยประเด็นแรก พบว่า กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ช่วยสร้างความไว้วางใจ และความเข้าใจร่วมกัน อีกทั้ง ยังช่วยให้เกิดการวางระบบสถาบันที่กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสามารถทางสถาบันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประเด็นที่ 2 พบว่า สามารถออกแบบสถาบัน

ด้วยการจัดการทางการเงิน การบริหาร และกฎหมาย รวมถึง การสร้างความเป็นธรรมและความต่อเนื่องในการบริหารจัดการให้เกิดขึ้นอย่างชัดเจน ประเด็นที่ 3 พบว่า ผู้นำองค์กรผู้ร่วมมือมีบทบาทในการส่งเสริมความร่วมมือ ด้วยการเป็นผู้นำชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ทางสังคม และมีวิสัยทัศน์เรื่องความร่วมมือระยะยาว และประเด็นที่ 4 พบว่า การสร้างความไว้วางใจ ทำให้เกิดการเสวนาและการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งนำไปสู่การเกิดความสามารถเชิงสถาบันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรศึกษาในกรณีศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

ขณะที่งานวิจัยของ Page (2010) มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาเครื่องมือเปรียบเทียบเชิงระบบของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า องค์กรผู้ร่วมมือ ได้ใช้เวทีประชุมของชุมชนเป็นเวทีในการปรึกษาหารือ และผลจากการปรึกษาหารือนี้ ทำให้ผู้มีส่วนร่วม เกิดความเข้าใจร่วมกันถึงปัญหา และความจำเป็นในการร่วมมือ อีกทั้ง ยังให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงเครื่องมือและองค์ประกอบของกรอบแนวคิด ให้สามารถศึกษาความสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบได้

ส่วนงานวิจัยของ Benham, Hussey, and Beavis (2014) มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ในกระบวนการจัดการน้ำสะอาด ด้วยการสัมภาษณ์ และการประชุมเชิงปฏิบัติการ แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า การออกแบบสถาบัน สามารถดำเนินการได้ โดยปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ เพื่อรองรับการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กร ซึ่งคล้ายกับผลการวิจัยของ หมัยนา หมายถึงปิดกลาง (2555) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาองค์ประกอบกระบวนการเสริมสร้างสหอภิบาลที่เกื้อหนุนต่อการเสริมสร้างความสำเร็จ และศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การศึกษาเอกสาร และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า องค์กรที่มีการบริหารจัดการแบบร่วมมือ จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อเปิดโอกาสให้คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาจากองค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชนในท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับรู้หรือร่วมเสนอความเห็นในการแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนาและร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงาน แต่ยังคงพบปัญหาที่องค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และยังพบปัญหาการจำกัดการเปิดเผยข้อมูลขององค์กรภาครัฐที่จำกัดการเข้าถึงข้อมูลขององค์กรภาคเอกชน

ขณะที่ งานวิจัยของ Czernek and Czakon (2016) มุ่งศึกษาในประเด็นการสร้าง ความไว้วาง โดยมิวัตถุประสงค์ เพื่ออธิบายกระบวนการสร้างความไว้วางใจที่แตกต่าง แก่บริษัท การท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือ ด้วยการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร และการสังเกต ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ขั้นตอน คือ การลดข้อมูล การแสดงข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูล แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า ผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน ความรับผิดชอบต่อความสำเร็จร่วมกัน ความไม่เกรงกลัวการสูญเสียตำแหน่งทางการแข่งขัน พฤติกรรมทางความสัมพันธ์ที่ดี ความต้องการ มีชื่อเสียงที่ดีและเป็นที่ยอมรับอย่างรวดเร็ว กระตุ้นให้เกิดความไว้วางใจ แต่คนที่มาจากภูมิลำเนาอื่น จะได้รับความไว้วางใจยากกว่าคนที่อยู่ในภูมิลำเนาเดียวกัน แต่งานวิจัยนี้ ยังมีข้อจำกัดที่ผลการวิจัย

ยังไม่สามารถอธิบายกระบวนการสร้างความไว้วางใจได้อย่างชัดเจน และมีเวลาจำกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับงานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณในการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของ Ulibarri (2015a) เรื่อง Collaboration in Federal Hydropower Licensing: Impacts on Process, Outputs, and Outcomes งานวิจัยของ Kang and Hustvedt (2014) เรื่อง Building Trust between Consumers and Corporations: The Role of Consumer Perceptions of Transparency and Social Responsibility และงานวิจัยของ Behrens (2014) เรื่อง Leadership in Collaborative Governance: Understanding the Relationship of Leadership and Collaborative Performance of Local Departments of Social Services Executives โดยงานวิจัยของ Ulibarri (2015a) มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจผลการดำเนินการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ในบริบทของการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีกรอบการศึกษาที่พัฒนาจากกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ซึ่งเลือกศึกษาเฉพาะพลวัตการร่วมมือ ประกอบกับ การศึกษาผลลัพธ์ของการบริหารจัดการแบบร่วมมือด้วยเทคนิควิเคราะห์ตัวแบบผลกระทบแบบผสมผสานเชิงเส้นตรงจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามที่ส่งให้กลุ่มตัวอย่างตอบผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และแรงจูงใจร่วม มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ขณะที่ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบข้อจำกัดว่า ผลการวิจัยอาจเกิดความเอนเอียงในวิจารณ์ญาณการตอบคำถามของบุคคลที่พอใจต่อความสำเร็จในการร่วมมือ และได้เสนอแนะอีกว่า ควรศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางพลวัตการร่วมมือ ซึ่งสามารถทำนายผลลัพธ์ที่หลากหลาย และพิสูจน์ความสัมพันธ์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการตัดสินใจ

ขณะที่ งานวิจัยของ Kang and Hustvedt (2014) และงานวิจัยของ Behrens (2014) เป็นงานวิจัย ซึ่งไม่ได้มีกรอบการศึกษาที่พัฒนาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) หรือกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) โดยงานวิจัยของ Kang and Hustvedt (2014) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหลักการประเมินความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทที่สร้างความไว้วางใจและทัศนคติเชิงบวกระหว่างผู้บริโภคกับบริษัท จนผู้บริโภคซื้อผลิตภัณฑ์จากบริษัทและมีคำติชมเชิงบวกต่อผลิตภัณฑ์ของบริษัท ด้วยการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้างจากข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้บริโภคที่ซื้อผลิตภัณฑ์ผ่านระบบออนไลน์ แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า ความโปร่งใส มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความรับผิดชอบต่อสังคม มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ผลการวิจัยนี้ มีข้อจำกัดในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับทุกกรณี เนื่องจากทำการศึกษาเฉพาะลูกค้าที่เลือกซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ และยังได้เสนอแนะว่า ควรศึกษาหลักการเลือกบริษัทที่มีความโปร่งใสและได้รับความไว้วางใจจาก

ผู้บริโภคร และควรศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อความรับผิดชอบทางสังคมของบริษัทในมุมมองอื่น เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ส่วนงานวิจัยของ Behrens (2014) มุ่งศึกษาประเด็นภาวะผู้นำในบริบทของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการร่วมมือ โดยใช้ตัวแบบความถดถอยเชิงเส้น การวิเคราะห์ความถดถอยโดยมีตัวแปรควบคุม และการวิเคราะห์ความแปรปรวน วิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวมจากไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ 2 ประเด็น โดยประเด็นแรก พบว่า เป้าหมายทางภาวะผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประเด็นที่ 2 พบว่า รูปแบบผู้นำที่มุ่งสร้างความไว้วางใจ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยนี้ มีข้อจำกัดที่ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก โดยประชากรที่ศึกษาอยู่ในองค์กรภาครัฐที่ให้บริการทางสังคมเพียงกลุ่มเดียว ผลการวิจัยจึงไม่สามารถอ้างอิงไปยังองค์กรภาครัฐทั้งหมดได้ และเครื่องมือการวิจัยมีข้อบกพร่องในเรื่องความตรงและความเที่ยง ซึ่งควรปรับปรุงความตรงและความเที่ยงของการวิจัย โดยนำมาตรวัดของ Kouzes and Posner มาใช้ในการวิเคราะห์ความตรงและความเที่ยงของเครื่องมือการวิจัยในครั้งต่อไป

สำหรับงานวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยของ Ovseiko, O'Sullivan, Powell, Davies, and Buchan (2014) เรื่อง Implementation of Collaborative Governance in Cross-Sector Innovation and Education Networks: Evidence from the National Health Service in England และงานวิจัยของ McDougall, Leeuwis, Bhattarai, Maharjan, and Jiggins (2013) เรื่อง Engaging Women and the Poor: Adaptive Collaborative Governance of Community Forests in Nepal ซึ่งล้วนเป็นงานวิจัยที่ไม่ได้มีกรอบการศึกษาที่พัฒนาจากตัวแบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) หรือกรอบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011)

เมื่อพิจารณางานวิจัยของ Ovseiko, O'Sullivan, Powell, Davies, and Buchan (2014) จึงพบว่า เป็นงานวิจัยที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดระเบียบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และเสนอต่อผู้กำหนดนโยบาย เพื่อใช้กำหนดกรอบการบริหารจัดการและข้อบังคับ โดยออกแบบให้มีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า องค์กรต่าง ๆ ที่เป็นหุ้นส่วน จะร่วมสนับสนุนเงินทุน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยองค์กรภาครัฐ เป็นผู้ให้การสนับสนุนมากที่สุด แต่มีข้อจำกัดในการวิจัยว่า การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษที่ขาดความเป็นกลางในการเลือกเก็บข้อมูล เนื่องจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะผู้อำนวยการและประธาน และกรอบการวิเคราะห์ ไม่สามารถอธิบายความซับซ้อนของแนวทางการปฏิบัติระหว่างองค์กรได้ และตอบข้อสงสัยเชิงลึกไม่ได้ รวมทั้ง ไม่สามารถกำหนดคุณลักษณะของการบริหารจัดการได้

ขณะที่ งานวิจัยของ McDougall, Leeuwis, Bhattarai, Maharjan, and Jiggins (2013) มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่มีการปรับตัว ซึ่งมีผลต่อการตกลงร่วมกันของผู้หญิงและคนจน ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งออกแบบให้เป็นการวิจัยระยะยาว โดยเริ่มจากการศึกษาภูมิหลัง จากนั้น จึงทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และทำการประมวผลผลในขั้นตอนสุดท้าย โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม แต่มีข้อค้นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ว่า กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่ของ นพพล อัครชาติ (2559) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อถอดบทเรียนกระบวนการขับเคลื่อนการจัดบริการสาธารณะและประเมินความสำคัญของการขับเคลื่อนการจัดบริการสาธารณะ และความสำคัญของบทบาทหน่วยงานภาครัฐ และคณะทำงานชุมชน บนพื้นฐานของแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ ด้วยระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการที่ออกแบบให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การศึกษาเอกสาร และการใช้แบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่มีข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ 3 ประเด็น โดยประเด็นแรก พบว่าการบริการสาธารณะแนวใหม่ มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือองค์กรภาคประชาสังคม ก่อนกำหนดกรอบการดำเนินโครงการ ด้วยการค้นหาปัญหา ปรีกษาหารือร่วมกัน และกำหนดข้อตกลงในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งมีการดำเนินการเป็น 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรกเป็นการตกลงระหว่างองค์กรภาครัฐ และช่วงเวลาที่ 2 เป็นการตกลงระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรภาคประชาสังคม ประเด็นที่ 2 พบว่า มีการออกแบบองค์การความร่วมมือ โดยองค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง เป็นผู้ประสานความร่วมมือ จัดการอบรมให้ความรู้แก่องค์กรภาคประชาสังคม เปิดโอกาสให้กลุ่มประชาชน กลุ่มศาสนา กลุ่มทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เข้าร่วมโครงการ ซึ่งการออกแบบองค์การดังกล่าว เกิดขึ้นต่อเนื่องมาจากการวางแผน และประเด็นที่ 3 พบว่า เมื่อดำเนินโครงการแล้ว ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการที่สามารถลดค่าใช้จ่ายในการจัดงาน และช่วยลดปัญหาความขัดแย้งได้

การออกแบบวิธีการศึกษา ตามวัตถุประสงค์การวิจัย จนได้ผลการศึกษาพลวัตการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินพลวัตการบริหารจัดการแบบร่วมมือ รวมถึง ข้อจำกัดในการศึกษาหรือข้อเสนอแนะแนวทางการศึกษาในครั้งต่อไปจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือและการบริการสาธารณะแนวใหม่ที่ผ่านมามีดังกล่าว สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 2.6 ผลการศึกษาเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลที่เกิดขึ้นจากกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่ค้นพบจากงานวิจัยที่ผ่านมา

กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
เชิงคุณภาพ	Agbodzakey (2012)	ศึกษาการตัดสินใจร่วมกันในการนำกฎหมายไปใช้แก้ไขปัญหา	<ol style="list-style-type: none"> องค์กรผู้ร่วมมือ สร้างความไว้วางใจ ด้วยการติดต่อสื่อสาร การทำงานร่วมกันเป็นทีม การกำหนดกติกา การอำนวยความสะดวก การตอบสนอง ข้อเสนอของสมาชิก การสร้างความเสมอภาคในการเป็นตัวแทนและการมีส่วนร่วม การสนับสนุนเวลา การสร้างฉันทามติ การแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย และการดำเนินงาน สมาชิกองค์กรผู้ร่วมมือ มีความผูกพันต่อการสร้างการมีส่วนร่วมตัดสินใจ และการแบ่งปันความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ สมาชิกองค์กรผู้ร่วมมือ มีความเข้าใจร่วมกันว่า การแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ ต้องร่วมกันแก้ไข ผู้นำองค์กรผู้ร่วมมือ อำนวยความสะดวกในการปรึกษาหารือแก่สมาชิก องค์กร สนับสนุนให้เกิดความเป็นตัวแทนและการมีส่วนร่วม ทำให้เกิดการสร้างความไว้วางใจ ความผูกพันต่อกระบวนการ และความเข้าใจร่วมกัน องค์กรผู้ร่วมมือ ดำเนินการออกแบบสถาบัน โดยคัดเลือกผู้ร่วมมือ เฉพาะกลุ่มเป้าหมาย และกำหนดรูปแบบการนั่งประชุม 	-
	Andres and Chapain (2013)	สำรวจเงื่อนไขการร่วมมือทางกลยุทธ์ และนโยบายระดับภูมิภาคและท้องถิ่น ภายใต้แนวทางการบริหารที่มุ่งเน้นวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ	การออกแบบสถาบัน ดำเนินการได้โดยให้รัฐเปิดโอกาสให้เอกชน และประชาชน ร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาคเพิ่มขึ้น ในแต่ละช่วงเวลา	-

ตาราง 2.6 (ต่อ)

กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
เชิงคุณภาพ (ต่อ)	Kossmann, Behagel, and Bailey (2016)	หาคำตอบว่า พลวัตทางสังคมในการ บริหารจัดการแบบร่วมมือลักษณะใด ที่ทำให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวกและเชิงลบ	<ol style="list-style-type: none"> องค์กรที่ร่วมมือ ค้นหาปัญหาร่วมกัน ด้วยการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตัว และส่วนรวม นิยามปัญหา โดยไม่ระบุผลประโยชน์ของกลุ่มผลประโยชน์ ภายนอกพื้นที่ให้ชัดเจน ปรึกษาหารือ โดยไม่ติดต่อสื่อสารข้ามสถาบัน และกำหนดข้อตกลงว่า จะทำงานร่วมกัน แต่เป็นการตกลงที่มีผู้ร่วมตกลง ไม่ครบทุกภาคส่วน องค์กรผู้ร่วมมือ เข้าใจซึ่งกันและกันว่า ต้องร่วมกันทำงานให้สำเร็จ โดยองค์กรส่วนใหญ่มีความผูกพันร่วมกันสูง แต่ไม่มีความไว้วางใจกัน องค์กรผู้ร่วมมือ จัดการกระบวนการและสถาบัน ให้เกิดการร่วมมือ แต่ไม่ได้กำหนดบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอย่างชัดเจน การดำเนินงานมีความโปร่งใสของกระบวนการ แต่ไม่มีผู้นำช่วยประสาน ความร่วมมือ และมีการแบ่งปันความรู้ แต่ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ หลังจากที่ร่วมมือกัน ได้มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน เป็นรายเดือน แต่ไม่ทำให้เกิดผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน จนเกิด ความเฉื่อยชาในการร่วมมือ 	-
	Berends, Ritter, and Chalmers (2015)	<ol style="list-style-type: none"> ศึกษาการขยายกระบวนการ บริหารจัดการแบบร่วมมือ ในการปฏิรูปองค์กรด้านสุราและ สิ่งมีนเมา วิจารณ์และพัฒนาทฤษฎีให้เกิด ความเข้าใจมากขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> สามารถตกลงร่วมกันแบบมีหลักการได้ ด้วยกิจกรรมการประชุม เชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์รายบุคคล แรงจูงใจร่วม เกิดจากการพัฒนาความสัมพันธ์แบบไว้วางใจข้ามภาคส่วน และการประชุมระหว่างหุ้นส่วนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถสร้างความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันได้ ด้วยการจัดการ ทรัพยากร การเพิ่มความสามารถของภาคส่วนต่าง ๆ และการสนับสนุน ข้อมูลสารสนเทศที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหา 	<ol style="list-style-type: none"> คำถามไม่ชัดเจน ไม่ได้ศึกษาผลผลิต และผลลัพธ์ พบข้อมูลที่ขัดแย้งกับ กรอบของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011)

ตาราง 2.6 (ต่อ)

กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
เชิงคุณภาพ (ต่อ)	Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016)	1. นำแนวคิดการบริหารจัดการแบบร่วมมือไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ 2. นำตัวอย่างการปฏิบัติของแผนกการรักษาโรคเขตร้อนและการรักษาโรคด้วยหลักมนุษยธรรมไปใช้เป็นบทเรียนในการวิเคราะห์ความเป็นหุ้นส่วนทางการแพทย์ทั่วโลก	1. องค์กรผู้ร่วมมือ ได้ตกลงแบบมีหลักการ ด้วยการร่วมค้นหาผลประโยชน์ ความสนใจ และค่านิยมร่วม ปรัชญาหรือ และกำหนดข้อตกลงอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ 2. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เกิดจากความสัมพันธ์ที่เข้าร่วมประชุมกับกลุ่มที่แตกต่าง ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันว่า จำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาบริการให้สำเร็จ 3. องค์กรผู้ร่วมมือ จัดองค์ประกอบทางกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กรที่แตกต่างกัน ให้เป็นสถาบันรวม ส่วนผู้นำองค์กรผู้ร่วมมือ มีบทบาทอำนวยความสะดวกให้เกิดการร่วมมือ และร่วมสนับสนุนความรู้ เทคโนโลยี ทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน และเวลาให้กับการปฏิบัติงานร่วมกัน	-
	Ulibarri (2015b)	ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการร่วมมือกับผลผลิตทางนโยบาย	1. การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการต่ำ ทำให้แรงจูงใจร่วมต่ำ และทำให้ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันต่ำถึงปานกลาง ถ้ามีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการปานกลาง จะทำให้แรงจูงใจร่วมต่ำถึงสูง และทำให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันปานกลางถึงสูง และถ้ามีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการสูง จะทำให้มีแรงจูงใจร่วมปานกลางถึงสูง และทำให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันปานกลางถึงสูง 2. การเกิดแรงจูงใจร่วมต่ำ ทำให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันต่ำถึงปานกลาง ถ้าเกิดแรงจูงใจร่วมปานกลาง จะทำให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันปานกลางถึงสูง และถ้าเกิดแรงจูงใจร่วมสูง จะทำให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันปานกลางถึงสูง	-

ตาราง 2.6 (ต่อ)

กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
เชิงคุณภาพ (ต่อ)	Kim (2010)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศึกษาลักษณะการบริหารจัดการแบบร่วมมือในการวางแผนชุมชนเมือง 2. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาที่ยั่งยืนกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ 3. ศึกษาบทบาทการบริหารจัดการแบบร่วมมือของรัฐบาล 4. แสดงจุดสำคัญที่เป็นไปได้ในการบริหารจัดการแบบร่วมมือในอนาคต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทำให้เกิดความไว้วางใจ ความเข้าใจร่วมกัน และการวางแผนระบบเชิงสถาบันที่กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมที่นำไปสู่ความสามารถทางสถาบัน 2. ออกแบบสถาบัน ด้วยการจัดการทางการเงิน การบริหาร และกฎหมาย รวมทั้ง สร้างความเป็นธรรมและความต่อเนื่องในการบริหารจัดการให้ชัดเจน 3. ผู้นำองค์กรผู้ร่วมมือ มีบทบาทส่งเสริมความร่วมมือ ด้วยการเป็นผู้นำชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้ทางสังคม และมีวิสัยทัศน์เรื่องความร่วมมือระยะยาว 4. การสร้างความไว้วางใจ ทำให้เกิดการเสวนาและการปฏิสัมพันธ์ ซึ่งนำไปสู่การเกิดความสามารถเชิงสถาบัน 	ศึกษาจากกรณีอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง
	Page (2010)	พัฒนาเครื่องมือเปรียบเทียบเชิงระบบของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้เวทีประชุมของชุมชนเป็นเวทีปรึกษาหารือ 2. ผลจากการปรึกษาหารือ ทำให้ผู้มีส่วนร่วมเข้าใจร่วมกันถึงปัญหา และความจำเป็นในการร่วมมือ 	ควรปรับเครื่องมือและองค์ประกอบของกรอบแนวคิด
	Benham, Hussey, and Beavis (2014)	สำรวจปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ในกระบวนการจัดการน้ำสะอาด	ออกแบบสถาบัน โดยปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ เพื่อรองรับการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กร	-

ตาราง 2.6 (ต่อ)

กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
เชิงคุณภาพ (ต่อ)	หมัยนา หมายปิดกลาง (2555)	1. ศึกษาองค์ประกอบกระบวนการ เสริมสร้างสหอภิบาลที่เกื้อหนุนต่อ การเสริมสร้างความสำเร็จ 2. ศึกษาปัญหา อุปสรรค และ แนวทางการแก้ไขปัญหา	1. องค์กรที่มีการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ทำการจัดตั้งคณะกรรมการ ที่ปรึกษาภาคประชาชน เพื่อเปิดโอกาสการร่วมรับรู้หรือเสนอความเห็น ร่วมพัฒนา และร่วมตรวจสอบการปฏิบัติงาน 2. องค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ 3. องค์กรภาครัฐจำกัดการเปิดเผยข้อมูล	-
	Czernek and Czakon (2016)	อธิบายกระบวนการสร้าง ความไว้วางใจที่แตกต่าง แก่บริษัท การท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างความสัมพันธ์ ด้านความร่วมมือ	1. ผลประโยชน์ที่ได้รับร่วมกัน ความร่วมมือชอบต่อความสำเร็จร่วมกัน ความไม่เกรงกลัวการสูญเสียตำแหน่งทางการแข่งขัน พฤติกรรม ทางความสัมพันธ์ที่ดี ความต้องการมีชื่อเสียงที่ดีและเป็นที่ยอมรับ อย่างรวดเร็ว กระตุ้นให้เกิดความไว้วางใจ 2. คนที่มาจากภูมิภาคอื่นอื่น ได้รับความไว้วางใจมากกว่าคนในภูมิภาคอื่น เดียวกัน	1. ผลการวิจัยยังไม่ สามารถอธิบาย กระบวนการสร้าง ความไว้วางใจ ได้อย่างชัดเจน 2. มีเวลาจำกัดในการ เก็บรวบรวมข้อมูล
เชิงปริมาณ	Ulibarri (2015a)	สำรวจผลการดำเนินการ บริหารจัดการแบบร่วมมือในบริษัท ของการจัดการสิ่งแวดล้อม	1. การตกลงแบบมีหลักการ มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ 2. แรงจูงใจร่วม มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ 3. ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ ทางกระบวนการ	1. ความเอนเอียงของ การตอบคำถาม 2. ควรศึกษาปฏิสัมพันธ์ ของการเปลี่ยนแปลง ทางพฤติกรรมการร่วมมือ ซึ่งทำนายผลลัพธ์ ที่หลากหลาย และ พิสูจน์ความสัมพันธ์ แต่ละขั้นตอน การตัดสินใจ

ตาราง 2.6 (ต่อ)

กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
เชิงปริมาณ (ต่อ)	Kang and Hustvedt (2014)	ศึกษาหลักการประเมินความคิดเห็น ของผู้บริโภคที่มีต่อความโปร่งใสและ ความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท ที่สร้างความไว้วางใจและทัศนคติ เชิงบวกระหว่างผู้บริโภคกับบริษัท จนผู้บริโภคซื้อผลิตภัณฑ์จากบริษัท และมีคำติชมเชิงบวกต่อผลิตภัณฑ์ ของบริษัท	1. ความโปร่งใส มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจ 2. ความรับผิดชอบต่อสังคม มีอิทธิพลต่อความไว้วางใจ	1. นำผลการศึกษา ไปใช้ไม่ได้กับทุกกรณี 2. ควรศึกษาหลักการ เลือกบริษัทที่มี ความโปร่งใสและ ได้รับความไว้วางใจ ของผู้บริโภค 3. ควรศึกษาทัศนคติ ผู้บริโภคที่มีต่อ ความรับผิดชอบต่อ ทางสังคมของบริษัท ในอนาคตอื่น
	Behrens (2014)	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำกับการร่วมมือ	1. เป้าหมายทางภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นความสัมพันธ์ ไม่มีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับการได้รับความร่วมมือ 2. รูปแบบผู้นำที่มุ่งสร้างความไว้วางใจ ไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับ ความร่วมมือ	1. ผลการวิจัยจึงไม่ สามารถอ้างอิงไปยัง องค์กรภาครัฐทั้งหมด 2. ควรปรับปรุง ความตรงและ ความเที่ยงของ เครื่องมือการวิจัย

ตาราง 2.6 (ต่อ)

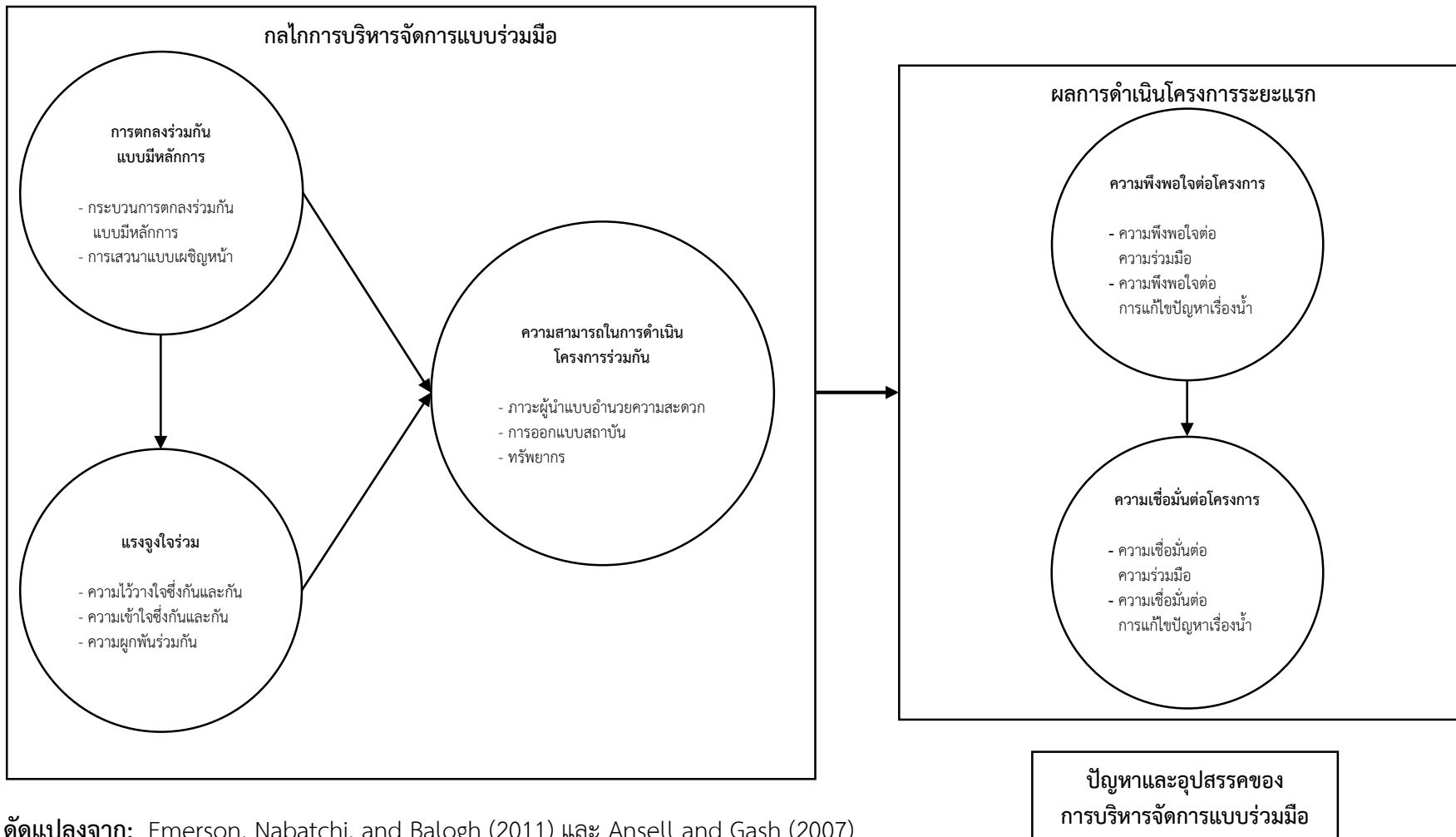
กลุ่มงานวิจัย	ผู้วิจัย	วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลการวิจัย	ข้อจำกัด/ข้อเสนอแนะ
ผสมผสาน วิธีการ	Ovseiko, O'Sullivan, Powell, Davies, and Buchan (2014)	1. ศึกษาแนวทางการจัดระเบียบ การบริหารจัดการแบบร่วมมือ 2. เสนอต่อผู้กำหนดนโยบายเพื่อใช้ กำหนดกรอบการบริหารจัดการ และข้อบังคับ	องค์กรต่าง ๆ ที่เป็นหุ้นส่วน ร่วมสนับสนุนเงินทุน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ แบบร่วมมือ โดยองค์กรภาครัฐ เป็นผู้ให้การสนับสนุนมากที่สุด	1. ขาดความเป็นกลาง ในการเก็บข้อมูล 2. กรอบการวิเคราะห์ อธิบายความซับซ้อน ของแนวทาง การปฏิบัติไม่ได้ 3. ไม่สามารถกำหนด คุณลักษณะของ การบริหารจัดการได้
	McDougall, Leeuwis, Bhattarai, Maharjan, and Jiggins (2013)	วิเคราะห์อิทธิพลของ การบริหารจัดการแบบร่วมมือ ที่มีการปรับตัว ซึ่งมีผลต่อการตกลง ร่วมกันของผู้หญิงและคนจน	กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน	-
นพพล อัศชาติ (2559)		1. ถอดบทเรียนกระบวนการ ขับเคลื่อนการจัดบริการสาธารณะ 2. ประเมินความสำคัญของ การขับเคลื่อนการจัด บริการสาธารณะ และบทบาท หน่วยงานภาครัฐและคณะทำงาน ชุมชน	1. ค้นหาปัญหา ปรัชญาหรือ และกำหนดข้อตกลงร่วมกับประชาชนหรือ องค์กรภาคประชาสังคม 2 ช่วงเวลา ก่อนกำหนดโครงการ 2. ออกแบบองค์การความร่วมมือ โดยองค์กรภาครัฐส่วนกลาง เป็นผู้ประสาน ความร่วมมือ อบรมให้ความรู้แก่องค์กรภาคประชาสังคม และเปิดโอกาส ให้องค์กรจากภาคส่วนอื่นเข้าร่วมโครงการ 3. เมื่อดำเนินโครงการแล้ว ประชาชนพึงพอใจที่สามารถลดค่าใช้จ่าย และ ความขัดแย้งได้	-

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมา นอกจากทำให้ทราบผลการศึกษาเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลที่เกิดขึ้นจากกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ยังทำให้ทราบข้อจำกัดของผลการศึกษาว่า งานวิจัยเชิงคุณภาพ มีข้อจำกัดในการอ้างอิงผลการศึกษาไปยังประชากรทั้งหมด ขณะที่งานวิจัยเชิงปริมาณ แม้จะสามารถอ้างอิงผลการศึกษาไปยังประชากรทั้งหมดได้ดีกว่า แต่ผลการศึกษาดังกล่าว ไม่สามารถอธิบายรายละเอียดในเชิงลึกได้ ส่วนงานวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ แม้ว่าจะมีผลการศึกษาเชิงลึก และสามารถอ้างอิงผลการศึกษาไปยังประชากรทั้งหมดได้ดี แต่งานวิจัยดังกล่าว ไม่ได้มีการสรุปความผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อชี้ให้เห็นความสอดคล้องและความแตกต่างของผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนารอบแนวคิดการวิจัย ออกแบบวิธีการวิจัย และอภิปรายผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลจากการศึกษาแนวคิด ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้สามารถพัฒนารอบแนวคิดการวิจัยได้ โดยยึดสาระสำคัญจากผลการศึกษาระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) เป็นหลักในการศึกษา และเสริมด้วยสาระสำคัญจากผลการศึกษาระบบการร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา และผลการศึกษาเชิงประจักษ์จากงานวิจัยอื่นที่ผ่านมา อีกทั้งยังได้เพิ่มเติมประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแบบร่วมมือของโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

ดังนั้น กรอบแนวคิดการวิจัยของการวิจัยครั้งนี้ จึงมีองค์ประกอบความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งประกอบด้วย การตกลงร่วมกัน แบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วม และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน กับการศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรก ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการ รวมถึงการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เพื่อหาคำตอบว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) มีการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร จนเกิดประโยชน์อะไรต่อองค์กรผู้ร่วมโครงการบ้าง และมีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการอย่างไร ซึ่งรายละเอียดของกรอบแนวคิดการวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ ดังภาพประกอบ 2.3 และตาราง 2.7 ดังนี้

ดัดแปลงจาก: Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) และ Ansell and Gash (2007)
 ภาพประกอบ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตาราง 2.7 รายละเอียดของประเด็นที่ทำการศึกษิตตามกรอบแนวคิดการวิจัย

ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	รายละเอียด		
กลไก การบริหาร จัดการ แบบร่วมมือ	การตกลง ร่วมกัน แบบมีหลักการ	กระบวนการตกลงร่วมกัน แบบมีหลักการ การเสวนาแบบเผชิญหน้า	1. การค้นหาปัญหาร่วมกัน 2. การปรึกษาหารือร่วมกัน 3. การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน	
	แรงจูงใจร่วม	ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	1. ความไว้วางใจผู้อื่น 2. การได้รับความไว้วางใจจากผู้อื่น	
		ความเข้าใจซึ่งกันและกัน	1. การยอมรับเหตุผลการร่วมมือ 2. การได้รับการยอมรับเหตุผลการร่วมมือ	
		ความผูกพันร่วมกัน	1. ความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา 2. ความผูกพันต่อการร่วมออกแบบ คลองหมอนนา 3. ความผูกพันต่อการร่วมขุดคลองหมอนนา	
	ความสามารถ ในการดำเนิน โครงการ ร่วมกัน	ภาวะผู้นำแบบอำนวยการ ความสะดวก	1. ความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ 2. ความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ	
		การออกแบบสถาบัน	1. การมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย 2. ความเฉพาะตัวของการอภิปราย 3. ความโปร่งใสของกระบวนการ 4. ระยะเวลาการออกแบบสถาบัน	
		ทรัพยากร	1. เงินทุน 2. เวลา 3. เครื่องมือหรือเทคโนโลยี 4. ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือ ความเชี่ยวชาญ	
	ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก	ความพึงพอใจ ต่อโครงการ	ความพึงพอใจต่อความร่วมมือ ความพึงพอใจต่อการแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำ	ความพึงพอใจต่อการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก 1. ความพึงพอใจต่อผลการแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำทางการเกษตร 2. ความพึงพอใจต่อผลการแก้ไขปัญหาอุทกภัย
		ความเชื่อมั่น ต่อโครงการ	ความเชื่อมั่นต่อความร่วมมือ ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำ	ความเชื่อมั่นที่มีต่อการร่วมมือสร้าง คลองหมอนนา 1. ความเชื่อมั่นต่อผลการแก้ไขปัญหา การขาดแคลนน้ำทางการเกษตร 2. ความเชื่อมั่นต่อผลการแก้ไขปัญหาอุทกภัย
	ปัญหาและ อุปสรรคของ การบริหาร จัดการแบบ ร่วมมือ	-	ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการ แบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก	

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับ รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) เพื่อตอบคำถามการวิจัยว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร เกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกต่อองค์กรผู้ร่วมโครงการบ้าง และมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร โดยมีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

แบบแผนการวิจัย

การศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ (Creswell & Plano Clark, 2011) โดยมีการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ ก่อนเริ่มดำเนินการในขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพจนเสร็จสิ้น ก่อนดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณเป็นลำดับต่อไป และนำผลที่ได้จากการวิจัยเชิงปริมาณมาสรุปความ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ส่วนการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพียงวิธีการเดียว เนื่องจากผลการศึกษาขาดความสมบูรณ์จึงไม่สามารถสร้างแก่นสาระตามหลักการวิเคราะห์แก่นสาระได้ จึงทำให้ไม่สามารถนำผลการวิจัยดังกล่าว ไปพัฒนาเป็นข้อคำถามของเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยเชิงปริมาณมาสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพได้ โดยมีรายละเอียดของแบบแผนการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 3.1 แบบแผนการวิจัย

วัตถุประสงค์	การวิจัยเชิงสำรวจ				การวิจัยเชิงคุณภาพ				การวิจัยเชิงปริมาณ				การสรุปความ
	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ประชากร	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	
ศึกษาทั่วโลก การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก	1. นายก องค์กร บริหาร ส่วนตำบล ร้าแดง 2. นักพัฒนา ชุมชน 3. ผู้ช่วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	คำถาม เบื้องต้น เกี่ยวกับ การบริหาร จัดการ แบบร่วมมือ	สัมภาษณ์	วิเคราะห์ทั่วโลก การบริหารจัดการ แบบร่วมมือ เบื้องต้น	1. ตัวแทน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น 2. ตัวแทน องค์กร ภาครัฐจาก ส่วนกลาง 3. ตัวแทน องค์กร ภาคประชา สังคม	แบบ สัมภาษณ์ เชิงลึก กึ่งโครงสร้าง	สัมภาษณ์ เชิงลึก	วิเคราะห์ทั่วโลก การบริหารจัดการ แบบร่วมมือ	1. ตัวแทน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น 2. ตัวแทน องค์กร ภาครัฐจาก ส่วนกลาง 3. ตัวแทน องค์กร ภาคประชา สังคม	แบบ ใช้แบบ สอบถาม	ใช้แบบ สอบถาม	วิเคราะห์ทั่วโลก การบริหารจัดการ แบบร่วมมือ	ยืนยัน ผลการวิจัย เชิงคุณภาพ เกี่ยวกับ การบริหาร จัดการ แบบร่วมมือ ด้วยผลการวิจัย เชิงปริมาณ
ศึกษา ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก ที่องค์กรผู้ร่วม โครงการได้รับ จากการดำเนิน ทั่วโลก การบริหาร จัดการ แบบร่วมมือ ในโครงการ คลองหมอนนา ระยะแรก	1. นายก องค์กร บริหาร ส่วนตำบล ร้าแดง 2. นักพัฒนา ชุมชน 3. ผู้ช่วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	คำถาม เบื้องต้น เกี่ยวกับ ผลการดำเนิน โครงการ	สัมภาษณ์	วิเคราะห์ ผลการดำเนิน โครงการ เบื้องต้น	1. ตัวแทน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น 2. ตัวแทน องค์กร ภาครัฐจาก ส่วนกลาง 3. ตัวแทน องค์กร ภาคประชา สังคม	แบบ สัมภาษณ์ เชิงลึก กึ่งโครงสร้าง	สัมภาษณ์ เชิงลึก	1. วิเคราะห์ ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก 2. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ระหว่างทั่วโลก การบริหาร จัดการ แบบร่วมมือกับ ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก	1. ตัวแทน องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่น 2. ตัวแทน องค์กร ภาครัฐจาก ส่วนกลาง 3. ตัวแทน องค์กร ภาคประชา สังคม	แบบ สอบถาม	ใช้แบบ สอบถาม	1. วิเคราะห์ ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก 2. วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ ระหว่างทั่วโลก การบริหาร จัดการ แบบร่วมมือกับ ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก	ยืนยัน ผลการวิจัย เชิงคุณภาพ เกี่ยวกับ ผลการดำเนิน โครงการ ระยะแรก ด้วยผลการวิจัย เชิงปริมาณ

ตาราง 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์	การวิจัยเชิงสำรวจ				การวิจัยเชิงคุณภาพ				การวิจัยเชิงปริมาณ				การสรุปความ
	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ประชากร	เครื่องมือ	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	
ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก	-	-	-	-	1. ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2. ตัวแทนองค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง 3. ตัวแทนองค์กรภาคประชาสังคม	แบบสัมภาษณ์เชิงลึก กึ่งโครงสร้าง	สัมภาษณ์เชิงลึก	วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือของโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก	-	-	-	-	-

ขั้นตอนการวิจัยครั้งนี้ เริ่มจากการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรก ด้วยการสัมภาษณ์นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รำแดง (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558) นักพัฒนาชุมชน (สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2558) และผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน (สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2558) ให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพในขั้นตอนการกำหนดหน่วยวิเคราะห์ ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยไม่มีการสำรวจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เนื่องจากเป็นประเด็นที่สามารถดำเนินการศึกษาในขั้นตอนการวิจัยคุณภาพได้ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ

ส่วนขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ เริ่มต้นจากการกำหนดหน่วยวิเคราะห์ ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก พร้อมกับสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยตามผลการวิจัยเชิงสำรวจ และมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล จนได้ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยนำไปใช้เป็นข้อมูลในการตั้งสมมติฐานการวิจัย อีกทั้ง ยังนำไปใช้เป็นข้อมูลในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรก เนื่องจากในประเด็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีข้อค้นพบน้อยเกินไป จนไม่สามารถสร้างเป็นแก่นสาระ และนำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาข้อคำถามได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมโครงการ ตามคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ไปกำหนดหน่วยวิเคราะห์และประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ

สำหรับขั้นตอนการวิจัยเชิงปริมาณ เริ่มต้นด้วยการกำหนดหน่วยวิเคราะห์และประชากร ซึ่งไม่ได้เป็นบุคคลเดียวกันกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกำหนดจากข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมโครงการ ตามคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ภายใต้เงื่อนไขของระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ (Creswell & Plano Clark, 2011) และทำการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยใช้ข้อมูลจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรก จากนั้น จึงทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ส่วนในขั้นตอนการสรุปความ เป็นการนำผลการวิจัยเชิงปริมาณ มายืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรก

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้กำหนดกระบวนการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากร เพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากรมั่นใจว่า การให้ข้อมูลแก่การวิจัยครั้งนี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อตน

รายละเอียดของขั้นตอนการวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การสรุปความ และการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากร สามารถอธิบายรายละเอียดได้ตามลำดับ ดังนี้

การวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาในเบื้องต้น เป็นการสำรวจว่า โครงการคลองหมอนนา มีการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และเกิดผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา หรือไม่ มีองค์กรใดให้ความร่วมมือบ้าง และดำเนินการเสร็จสิ้นไปมากน้อยเพียงใด โดยออกแบบการสำรวจให้เป็น การศึกษาระณีเดียวในช่วงเวลาเดียวจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558) นักพัฒนาชุมชน (สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2558) และผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน (สัมภาษณ์, 28 ธันวาคม 2558) ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการคัดเลือกด้วยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกที่กำหนดให้คัดเลือกจากบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน และมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ตามคำถามเบื้องต้น จากนั้น จึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยกระบวนการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน คือ การลดข้อมูล การแสดงข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูล จนได้ผลการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปใช้ประโยชน์ ในการออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพในเรื่องต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับองค์กรผู้ร่วมโครงการ

ผลการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับองค์กรผู้ร่วมโครงการ ทำให้ทราบว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิชาการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการสำรวจดังกล่าว ไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดหน่วยวิเคราะห์ ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ

2. ผลการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับตำแหน่งและระยะทางของการสร้างคลองหมอนนา

ผลการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับตำแหน่งและระยะทางของการสร้างคลองหมอนนา ทำให้ทราบว่า โครงการคลองหมอนนาดำเนินการเสร็จสิ้นไปเพียงระยะแรก ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการสำรวจดังกล่าว ไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดขอบเขตการศึกษาให้มีการศึกษาเฉพาะช่วงระยะแรกของโครงการคลองหมอนนา

3. ผลการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

ผลการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา ทำให้ทราบว่า โครงการคลองหมอนนา มีการดำเนินการด้วยความร่วมมือ จนเกิดผลการดำเนินโครงการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยเชิงสำรวจดังกล่าว ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการสร้างและพัฒนาประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาของเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยวิเคราะห์ ประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลงข้อมูลจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ ดังต่อไปนี้

1. หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงคุณภาพ

หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง

2. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

2.1 ประชากรของการวิจัยเชิงคุณภาพ มี 3 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 คือ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง กลุ่มที่ 2 คือ บุคลากรองค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง ซึ่งเป็นบุคลากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 และกลุ่มที่ 3 คือ สมาชิกองค์กรภาคประชาสังคม ได้แก่ สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่คัดเลือกจากประชากรของการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้ง 3 กลุ่ม ดังกล่าว โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก และกระบวนการคัดเลือก ดังนี้

2.2.1 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก กำหนดขึ้นจากเงื่อนไขการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อการวิจัยเชิงคุณภาพ และการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เพื่อการวิจัยเชิงปริมาณ ตามระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ (Creswell & Plano Clark, 2011) จึงทำให้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก มีข้อกำหนดว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ได้รับการคัดเลือก ต้องเป็นผู้นำสูงสุดของแต่ละองค์กร เพื่อแยกบุคลากรหรือสมาชิกรายอื่นในแต่ละองค์กร ออกไปเป็นประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อให้สามารถสรุปความระหว่างผลการวิจัยเชิงคุณภาพกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ได้จากการตอบคำถามของประชากร ซึ่งมีความแตกต่างทางสถานะภายในกลุ่มเดียวกันได้ อีกทั้ง ต้องไม่เป็นผู้เยาว์ (อายุต่ำกว่า 20 ปี บริบูรณ์) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2535, 2535) ไม่เป็นผู้มีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ และไม่เป็นผู้ป่วยในกลุ่มโรคที่สังคมรังเกียจ เนื่องจากผู้เยาว์ผู้มีความบกพร่อง และผู้ป่วยดังกล่าว เป็นประชากรที่จัดอยู่ในกลุ่มที่เปราะบางหรือเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ตามหลักเกณฑ์ของ Institutional Review Board (American Psychological

Association, 2009) ซึ่งงานวิจัยนี้ ไม่มีเหตุจำเป็นต้องทำการศึกษาจากประชากรที่เป็นผู้เยาว์ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ และผู้ป่วยในกลุ่มโรคที่สังคมรังเกียจ

2.2.2 กระบวนการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นกระบวนการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจงจากการแบ่งชั้น (Patton, 2002) โดยเริ่มจากการแบ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักตามประเภทของประชากรออกเป็นชั้น จากนั้นจึงกำหนดบุคคลที่ต้องการศึกษาในแต่ละชั้น โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักตามที่กล่าวมาข้างต้น

ทั้งนี้ เนื่องจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นบุคคลที่มีบทบาทซ้ำซ้อน ระหว่างบทบาทนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกับบทบาทประธานกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล ผู้วิจัยจึงกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และกำหนดให้เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักของกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล แทน เพียงบุคคลเดียว โดยไม่รวมตัวแทนสมาชิกจากตำบลม่วงงาม และตำบลวัดขนุน เนื่องจากเป็นสมาชิกที่เข้าร่วมกลุ่มเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) แล้ว (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; หัวหน้าฝ่ายแผนและก่อสร้าง, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559; ประชาชนตำบลวัดขนุน, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559)

เมื่อกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักตามเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกดังกล่าว ทำให้ได้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน ซึ่งได้แก่บุคคล ดังต่อไปนี้

ตาราง 3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ประเภท	องค์กร	บุคคล	จำนวน (คน)
ตัวแทนองค์กร	องค์การบริหารส่วนตำบล	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	1
ปกครองส่วนท้องถิ่น	รำแดง	รำแดง	
ตัวแทนองค์กรภาครัฐ	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8	ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	1
ตัวแทนองค์กร	กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง	ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง	1
ภาคประชาสังคม	กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	1
	กลุ่มวิจัยการปลูกพืช	ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืช	1
	ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	
รวม			5

3. เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพของการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ซึ่งนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา ตลอดจนการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 การสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เริ่มจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น รวมถึง ผลการวิจัยเชิงสำรวจ จากนั้น นำข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว มากำหนดเป็นประเด็นการสัมภาษณ์

รายละเอียดในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วย ชื่อผู้วิจัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คำชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งใช้ในการกล่าวคำชี้แจงแก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทราบก่อนดำเนินการสัมภาษณ์ ตามประเด็นการสัมภาษณ์ จำนวน 4 ตอน โดยแต่ละตอน มีประเด็นการสัมภาษณ์แตกต่างกัน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ประเด็นการสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งได้แก่ ชื่อ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ องค์กรหรือกลุ่มที่สังกัด ตำแหน่งงานหรือสถานะภายในกลุ่ม และที่อยู่ปัจจุบันของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก อีกทั้ง ยังมีคำถามเกริ่นนำเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก รวมถึง วัน เวลา และสถานที่ดำเนินการสัมภาษณ์ เพื่อให้ทราบข้อมูลทั่วไปและความเกี่ยวข้องในโครงการคลองหมอนนาระยะแรกของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก รวมถึง วัน เวลา และสถานที่ดำเนินการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ประกอบด้วย ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วม และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ซึ่งประยุกต์และพัฒนาจากผลการศึกษากลไกการร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ผลการศึกษากระบวนการร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) (ยกเว้นผลการศึกษาผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก ประกอบด้วย ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการ และความเชื่อมั่นต่อโครงการ ซึ่งประยุกต์และพัฒนาจากผลการศึกษาผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงานของ Ansell and Gash (2007) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ประกอบด้วย ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

3.2 การตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของประเด็นการสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 4 ในแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความสอดคล้องของประเด็นการสัมภาษณ์กับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ความครอบคลุมของประเด็นการสัมภาษณ์ และความถูกต้องทางภาษาในแต่ละประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้น นำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 คนแรก คือ นายกองคการ บริหารส่วนตำบลลำแดง และที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลลำแดง ว่า เข้าใจประเด็นการสัมภาษณ์ และให้สัมภาษณ์ได้ตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการทราบหรือไม่ หากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังกล่าว ไม่เข้าใจประเด็นการสัมภาษณ์ หรือเข้าใจประเด็นการสัมภาษณ์ผิด จนให้สัมภาษณ์ไม่ตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการทราบ ผู้วิจัยจะทำการปรับแก้ประเด็นการสัมภาษณ์ จนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเข้าใจ และสามารถให้สัมภาษณ์ได้ตรงตามที่ผู้วิจัยต้องการทราบ

เมื่อนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก 2 คนแรกดังกล่าวแล้ว พบว่า มีประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแรงจูงใจร่วมบางประเด็นของตอนที่ 2 ที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ยังไม่เข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขประเด็นการสัมภาษณ์ดังกล่าว ก่อนนำไปใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักอีก 3 คนที่เหลือแล้ว

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการที่เริ่มจากการขออนุญาตทำการสัมภาษณ์ พร้อมกับนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เมื่อได้รับการอนุญาต รวมทั้ง ทราบวัน เวลา และสถานที่ทำการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยจึงทำการสัมภาษณ์ ซึ่งได้ดำเนินการในเดือนเมษายน พ.ศ. 2559 โดยสัมภาษณ์ครั้งละประมาณ 45-60 นาที และในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและอุปกรณ์บันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ตามประเด็นการสัมภาษณ์ในแบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง เพื่อสรุปผลการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ การวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการระยะแรก และ การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ตามประเด็นการสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ของแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์และพัฒนาจากข้อเสนอเกี่ยวกับกระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระของ Braun และ Clarke (2006) ร่วมกับข้อเสนอเกี่ยวกับเครือข่ายแก่นสาระของ Attride-Stirling (2001) จนได้กระบวนการวิเคราะห์ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การทำความเข้าใจข้อมูล เป็นการถอดความ และการจัด
 เกลาทางภาษาของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างแก่นข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการถอดความ
 และการจัดเเกลาทางภาษา มาสร้างเป็นแก่นข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การค้นหาแก่นสาระ เป็นการนำแก่นข้อมูลที่ได้สร้างไว้
 มาตรวจสอบ และจัดเรียง เพื่อร่างแก่นสาระพื้นฐาน และนำมารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบ
 และแก่นสาระโดยรวม ตามลำดับ จนสามารถอธิบายกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการ
 คลองหมอนนาระยะแรกได้

ขั้นตอนที่ 4 การทบทวนแก่นสาระ เป็นการตรวจสอบแก่นสาระพื้นฐาน
 แก่นสาระเชิงองค์ประกอบ และแก่นสาระโดยรวมที่ได้ร่างไว้ ด้วยการสร้างแผนผังการวิเคราะห์
 แก่นสาระ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างแก่นข้อมูล แก่นสาระพื้นฐาน แก่นสาระ
 เชิงองค์ประกอบ และแก่นสาระโดยรวม

ขั้นตอนที่ 5 การนิยามและระบุชื่อแก่นสาระ เป็นการนำแก่นสาระ
 พื้นฐาน แก่นสาระเชิงองค์ประกอบ และแก่นสาระโดยรวมที่ได้ปรับปรุงแล้ว มานิยามความหมายและ
 ความสัมพันธ์ระหว่างกันให้ชัดเจน และระบุชื่อให้แก่นสาระเหล่านั้น ซึ่งผู้วิจัยได้นิยามและระบุชื่อ
 ภายใต้อข้อมูลจากผลการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และข้อมูลพื้นฐาน
 เกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา

ขั้นตอนที่ 6 การรายงานผล เป็นการนำแก่นสาระที่ได้นิยามและระบุชื่อ
 มานำเสนอ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างแก่นสาระแต่ละส่วน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้สรุปบทบาทความร่วมมือขององค์กรผู้ร่วม
 โครงการแต่ละองค์กร โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างทางบทบาทของตัวแสดง
 ตามผลการศึกษาของ Kim (2006) และผลการศึกษาของ วีระศักดิ์ เครือเทพ (2550) ประกอบกับ
 องค์ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดง ตามผลการศึกษาของ Provan and Kenis (2007)

5.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล
 การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ตามประเด็นการสัมภาษณ์ ตอนที่ 3 ของแบบสัมภาษณ์
 กิ่งโครงสร้าง เพื่อสรุปผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับจากการดำเนิน
 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ในประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการ ความเชื่อมั่นต่อ
 โครงการ และความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ
 ด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ซึ่งมีกระบวนการและขั้นตอนการวิเคราะห์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์
 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

5.3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ
 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ตามประเด็นการสัมภาษณ์ ตอนที่ 4 ของ
 แบบสัมภาษณ์กิ่งโครงสร้าง เพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ
 ในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ซึ่งมีกระบวนการและขั้นตอน
 การวิเคราะห์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

6. การตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มาตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งมีวิธีการตรวจสอบที่ประกอบด้วย การตรวจสอบจากภายใน และการตรวจสอบจากภายนอก โดยการตรวจสอบทั้ง 2 วิธี มีกระบวนการตรวจสอบ ดังนี้

6.1 การตรวจสอบจากภายใน เป็นการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูลว่า สามารถตอบคำถามการวิจัยได้ถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ และตรวจสอบว่า แก่นสาระแต่ละระดับและแก่นข้อมูล สอดคล้องกันหรือไม่ หากพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังตอบคำถามการวิจัยดังกล่าวไม่ถูกต้อง และละเอียดประเด็นบางอย่างไป หรือแก่นสาระแต่ละระดับและแก่นข้อมูลไม่สอดคล้องกัน ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวม มาทำการวิเคราะห์ตามกระบวนการที่กำหนดไว้อีกครั้ง จนได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถตอบคำถามการวิจัยดังกล่าวได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และเกิดความสอดคล้องกันระหว่างแก่นสาระแต่ละระดับและแก่นข้อมูล

เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบจากภายในแล้ว พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถตอบคำถามการวิจัยได้ครบถูกต้องครบถ้วน อีกทั้ง แก่นสาระแต่ละระดับและแก่นข้อมูลมีความสอดคล้องกัน

6.2 การตรวจสอบจากภายนอก เป็นการตรวจสอบโดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อให้ความเห็นว่าเป็นจริงหรือไม่ หากพบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ผู้วิจัยจะค้นหา และอธิบายสาเหตุของความไม่สอดคล้องดังกล่าว ให้ทราบต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อตรวจสอบผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน 3 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกว่า ต้องเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่มาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง และองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรละ 1 คน ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกตามเกณฑ์ดังกล่าว ประกอบด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง (สัมภาษณ์, 28 พฤษภาคม 2559) ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (สัมภาษณ์, 27 พฤษภาคม 2559) และที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง (สัมภาษณ์, 28 พฤษภาคม 2559)

เมื่อตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีการตรวจสอบจากภายนอกแล้ว พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตรงกับความเป็นจริง

7. การแปลงข้อมูลจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อนำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ

การแปลงข้อมูลจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการนำรายละเอียดของผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่สรุปตามแก่นสาระแต่ละระดับ มาใช้ในการสร้างและพัฒนาข้อคำถามของเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรก โดยไม่นำผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มาใช้ในการสร้างและพัฒนาข้อคำถามของเครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากมีแก่นข้อมูลที่สร้าง

จากคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักเพียงรายเดียว ซึ่งทำให้ไม่สามารถพัฒนาเป็นแก่นสาระ และใช้ในการสร้างและพัฒนาข้อความได้

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไก การบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก โดยมีการทดสอบ สมมติฐานการวิจัยที่กำหนดขึ้นจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพพร้อมกับผลการศึกษาจากงานวิจัยที่ผ่านมา ตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 1 ด้วยหน่วยวิเคราะห์ ประชากร เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงปริมาณ

หน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยเชิงปริมาณ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลราแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิจัย การปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลราแดง

2. ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ คือ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง บุคลากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลราแดง สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลราแดงที่ร่วมดำเนิน โครงการหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) แต่ไม่รวมถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลราแดง เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และที่ปรึกษา กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลราแดง เนื่องจาก เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักของ การวิจัยเชิงคุณภาพ จึงไม่สามารถเป็นประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณได้ ซึ่งเป็นไปตามระเบียบ วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ (Creswell & Plano Clark, 2011) รวมทั้ง ต้องไม่เป็นผู้เยาว์ (อายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์) ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2535, 2535) ไม่เป็นผู้มีความบกพร่องทางร่างกายและจิตใจ และไม่เป็นผู้ป่วยในกลุ่มโรค ที่สังคมรังเกียจ โดยมีเหตุผลเช่นเดียวกับที่ได้กล่าวไว้ในรายละเอียดของการคัดเลือก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคลากรหรือสมาชิกแต่ละองค์กรที่ร่วม โครงการ ทำให้ทราบว่า สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลราแดง ที่อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 2 บ้านขมวน หมู่ที่ 3 บ้านราแดง หมู่ที่ 5 บ้านนอก และหมู่ที่ 6 บ้านราแดง (บ้านหน้าแค) ของตำบลราแดง และสมาชิก กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล ที่อยู่ในพื้นที่ตำบลม่วงงาม และตำบลวัดขนุน รวมถึง สมาชิกกลุ่มวิจัย การปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลราแดง ที่อยู่ในพื้นที่ตำบลวัดขนุน ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กับโครงการคลองหมอนนาระยะแรก อีกทั้ง ยังมีบุคลากรหรือสมาชิกองค์กรบางส่วน เป็นสมาชิกองค์กรมากกว่า 1 องค์กร ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง ที่อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านป่าขวางของตำบลรำแดง สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดงที่อยู่ในพื้นที่ตำบลรำแดง และทำการแยกบุคลากรหรือสมาชิกองค์กรที่เป็นสมาชิกองค์กรมากกว่า 1 องค์กร เป็นอีกกลุ่มองค์กรหนึ่ง เพื่อไม่ให้มีประชากรอยู่ในกลุ่มที่ซ้ำซ้อนกัน (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558; หัวหน้าฝ่ายแผนและก่อสร้าง, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559; ประชาชนตำบลวัดขนุน, สัมภาษณ์, 5 เมษายน 2559; ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559; และที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

เมื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร่วมโครงการที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมโครงการ มากำหนดประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ ตามเกณฑ์ที่ได้กล่าวมา ทำให้มีประชากร จำนวน 50 คน จากประชากร 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ บุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มที่ 2 คือ บุคลากรองค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง กลุ่มที่ 3 คือ สมาชิกองค์กรภาคประชาสังคม และกลุ่มที่ 4 คือ ผู้ที่เป็นบุคลากรหรือสมาชิกองค์กร มากกว่า 1 องค์กร ซึ่งประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

ตาราง 3.3 ประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มองค์กร	องค์กร	บุคคล	จำนวน (คน)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง	ผู้อำนวยการกองช่าง	1
		เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	1
		นักพัฒนาชุมชน	1
		ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน	1
		รวมประชากรองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง	4
รวมประชากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			4
องค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง	สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8	นายช่างโยธาอาวุโส	1
		นายช่างโยธาชำนาญงาน	1
		วิศวกรโยธาปฏิบัติการ	1
		รวมประชากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8	3
รวมประชากรองค์กรภาครัฐจากส่วนกลาง			3
องค์กรภาคประชาสังคม	กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง	สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง*	6
		สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล**	3
		กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	19
		รวมประชากรองค์กรภาคประชาสังคม	28

ตาราง 3.3 (ต่อ)

กลุ่มองค์กร	องค์กร/บุคคล	จำนวน (คน)
ผู้เป็นบุคลากรหรือสมาชิกองค์กร	ผู้เป็นบุคลากรองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง และสมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	6
มากกว่า 1 องค์กร***	ผู้เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	7
	ผู้เป็นสมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	1
	ผู้เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	1
	รวมประชากรผู้เป็นบุคลากรหรือสมาชิกกลุ่มมากกว่า 1 องค์กร	15
	รวมประชากรผู้ร่วมโครงการ	50

*เฉพาะสมาชิกที่อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 7 บ้านป่าขวาง, **เฉพาะสมาชิกที่อยู่ในตำบลรำแดง, ***เป็นประชากรที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของประชากรระหว่างกลุ่ม

ที่มา: นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลรำแดง (สัมภาษณ์, 25 ธันวาคม 2558) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน (สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559) ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา (สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559) นายช่างโยธาอาวุโส (สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559) ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ (สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559) และที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

เนื่องจากประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ มีจำนวนไม่มาก ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณของการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและพัฒนา รวมถึง การตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

3.1 การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม เป็นการนำข้อมูลจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรก มากำหนดเป็นข้อคำถาม ร่วมกับผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโครงการคลองหมอนนา ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น

รายละเอียดในแบบสอบถาม ประกอบด้วย คำชี้แจงชื่อผู้วิจัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม วัตถุประสงค์การสอบถาม ส่วนประกอบของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย การพิทักษ์สิทธิของประชากร และแนวทางการตอบแบบสอบถาม เพื่อชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบก่อนตอบแบบสอบถาม ตามข้อคำถามจำนวน 3 ตอน โดยแต่ละตอน มีข้อคำถามแตกต่างกัน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ องค์กรที่สังกัด ตำแหน่งงานหรือสถานะภายในกลุ่ม และที่อยู่ปัจจุบันของ ประชากร เพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐานของประชากร

ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ประกอบด้วย ข้อคำถาม เกี่ยวกับการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการ ร่วมกัน ซึ่งพัฒนาจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ร่วมกับ ผลการศึกษาพลวัตการร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ผลการศึกษา กระบวนการร่วมมือของ Ansell and Gash (2007) (ยกเว้นผลการศึกษาผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุด การดำเนินงาน) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก ประกอบด้วย ข้อคำถาม เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการ และความเชื่อมั่นต่อโครงการ ซึ่งพัฒนาจากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ร่วมกับผลการศึกษาผลลัพธ์ก่อนสิ้นสุดการดำเนินงานของ Ansell and Gash (2007) และข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

ทั้งนี้ ข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม เป็นข้อคำถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวทางของ Likert ซึ่งผู้วิจัยกำหนดให้มี 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้ คะแนนจากการตอบแบบสอบถามในแต่ละตอนที่แตกต่างกัน ตามความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับ คำตอบ ดังนี้

ตาราง 3.4 เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3

เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม	ตอนที่	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อ
ตอบ 5 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้ง	2	การตกลงร่วมกัน	1. กระบวนการตกลงร่วมกัน 2. การพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน	8-13
ตอบ 4 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยมาก				
ตอบ 3 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้งหรือปานกลาง				
ตอบ 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย				
ตอบ 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ปฏิบัติ				
ตอบ 5 หมายถึง ใ้วางใจมากที่สุด	2	แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	14-15
ตอบ 4 หมายถึง ใ้วางใจมาก				
ตอบ 3 หมายถึง ใ้วางใจปานกลาง				
ตอบ 2 หมายถึง ใ้วางใจน้อย				
ตอบ 1 หมายถึง ใ้วางใจน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ไว้วางใจ				
ตอบ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด	2	แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	ความตระหนักต่อการร่วมมือ	16-17
ตอบ 4 หมายถึง เห็นด้วยอย่างมาก				
ตอบ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง				
ตอบ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย				
ตอบ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่เห็นด้วย				

ตาราง 3.4 (ต่อ)

เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม	ตอนที่	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อ
ตอบ 5 หมายถึง ทุ่มเทมากที่สุด	2	แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	ความผูกพันต่อการร่วมมือ	18-20
ตอบ 4 หมายถึง ทุ่มเทมาก				
ตอบ 3 หมายถึง ทุ่มเทปานกลาง				
ตอบ 2 หมายถึง ทุ่มเทน้อย				
ตอบ 1 หมายถึง ทุ่มเทน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ท่วมเท				
ตอบ 5 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด	2	ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	ภาวะผู้นำแบบอำนาจ ความสะอาด	21-22
ตอบ 4 หมายถึง มีความสามารถมาก				
ตอบ 3 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง				
ตอบ 2 หมายถึง มีความสามารถน้อย				
ตอบ 1 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่มีความสามารถ				
ตอบ 5 หมายถึง เอื้อมากที่สุด	2	ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	การออกแบบเครือข่าย ความร่วมมือ	23-26
ตอบ 4 หมายถึง เอื้อมาก				
ตอบ 3 หมายถึง เอื้อปานกลาง				
ตอบ 2 หมายถึง เอื้อน้อย				
ตอบ 1 หมายถึง เอื้อน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่เอื้อ				

ตาราง 3.4 (ต่อ)

เกณฑ์การให้คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม	ตอนที่	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย	ข้อ
ตอบ 5 หมายถึง ร่วมสนับสนุนมากที่สุด ตอบ 4 หมายถึง ร่วมสนับสนุนมาก ตอบ 3 หมายถึง ร่วมสนับสนุนปานกลาง ตอบ 2 หมายถึง ร่วมสนับสนุนน้อย ตอบ 1 หมายถึง ร่วมสนับสนุนน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ร่วมสนับสนุน	2	ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	การร่วมสนับสนุนทรัพยากร	27-30
ตอบ 5 หมายถึง พอใจมากที่สุด ตอบ 4 หมายถึง พอใจมาก ตอบ 3 หมายถึง พอใจปานกลาง ตอบ 2 หมายถึง พอใจน้อย ตอบ 1 หมายถึง พอใจน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่พอใจ	3	ความพึงพอใจต่อโครงการ	1. ความพึงพอใจต่อการร่วมมือ 2. ความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ	31-33
ตอบ 5 หมายถึง เชื่อมั่นมากที่สุด ตอบ 4 หมายถึง เชื่อมั่นมาก ตอบ 3 หมายถึง เชื่อมั่นปานกลาง ตอบ 2 หมายถึง เชื่อมั่นน้อย ตอบ 1 หมายถึง เชื่อมั่นน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่เชื่อมั่น	3	ความเชื่อมั่นต่อโครงการ	1. ความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ 2. ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ	34-36

3.2 การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม ประกอบด้วย การตรวจสอบความตรง และการตรวจสอบความเที่ยง ซึ่งมีขั้นตอนการตรวจสอบ ดังนี้

3.2.1 การตรวจสอบความตรง เป็นการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการแบบร่วมมือและการประเมินผล จำนวน 3 ราย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ ดร.นวิทย์ เอ็มเอก และ ดร.ชายนิษฐ์ ช. บุญพันธ์ ทำการพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ รวมถึง ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความถูกต้องทางภาษาในแต่ละข้อคำถาม ด้วยการให้คะแนนแก่ข้อคำถามแต่ละข้อ โดยใช้เกณฑ์ซึ่งประยุกต์จากข้อเสนอของ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2553) ดังนี้

ตาราง 3.5 เกณฑ์การให้คะแนนความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย

คะแนน	ความหมาย
1	แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
0	ไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
-1	แน่ใจว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

ดัดแปลงจาก: บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2553)

เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คะแนนความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจึงนำผลการให้คะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละราย มาทำการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

ความหมายของสัญลักษณ์ในสูตรการคำนวณ ประกอบด้วย IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย $\sum R$ หมายถึง คะแนนรวมจากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และ N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ หากคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยตามสูตรดังกล่าวแล้ว พบว่า ข้อคำถามใด มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .5 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ แต่ถ้าข้อคำถามใด มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า .5 ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามนั้น ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเกณฑ์การตัดสินดังกล่าว มาจากข้อเสนอของ สุวิมล ติรกันนท์ (2551) ที่ได้เสนอว่า ข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยต่ำกว่า .5 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข

ผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยของข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 พบว่า ผ่านเกณฑ์การตัดสินที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ทุกข้อ โดยข้อคำถามแต่ละตอน มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ตั้งแต่ .67 ถึง 1 นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิยังได้มีความเห็นว่า ควรปรับแก้ถ้อยคำบางส่วน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้แล้ว โดยรายละเอียดระบุไว้ในภาคผนวก ง

3.2.2 การตรวจสอบความเที่ยง เป็นการตรวจสอบความเที่ยงของข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ด้วยวิธีการวัดความสอดคล้องภายใน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติช่วยในการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ Alpha (α) ตามแนวทางการพิจารณาของ Cronbach ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการหลังจากที่แบบสอบถามฉบับร่างผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว และดำเนินการควบคู่ไปกับการตรวจสอบความเป็นปรนัยทางภาษา ซึ่งมีกระบวนการตรวจสอบที่เริ่มจากการนำแบบสอบถามฉบับร่าง จำนวน 30 ฉบับไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ทดลองใช้ ด้วยการให้กลุ่มผู้ทดลองใช้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้อ่านคำถามให้กลุ่มผู้ทดลองใช้ตอบ เพื่อตรวจสอบว่า กลุ่มผู้ทดลองใช้เข้าใจและตอบคำถามได้ทุกข้อหรือไม่ หากพบว่า มีข้อคำถามใดที่กลุ่มผู้ทดลองใช้ไม่เข้าใจหรือไม่สามารถตอบคำถามได้ ผู้วิจัยจะทำการปรับแก้ภายใต้คำแนะนำของกลุ่มผู้ทดลองใช้

การคัดเลือกกลุ่มผู้ทดลองใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกไว้ว่า ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการคลองหมอนนา และไม่เป็นประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งบุคคลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ดังกล่าว คือ สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลราแดง หมู่ที่ 2 บ้านขมวน หมู่ที่ 3 บ้านราแดง หมู่ที่ 5 บ้านนอก และหมู่ที่ 6 บ้านราแดง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มบุคคลดังกล่าว เป็นกลุ่มผู้ทดลองใช้แบบสอบถาม

เมื่อแบบสอบถามฉบับร่าง ได้รับการตอบแล้ว ผู้วิจัยจึงนำไปคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ตามวิธีการที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ หากคำนวณแล้วพบว่า กลุ่มข้อคำถามใดมีค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ตั้งแต่ .7 ขึ้นไป ถือว่ากลุ่มข้อคำถามนั้น สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ แต่ถ้ากลุ่มข้อคำถามใดมีค่าสัมประสิทธิ์ Alpha น้อยกว่า .7 ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขภายใต้คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและกลุ่มผู้ทดลองใช้แบบสอบถาม ซึ่งเกณฑ์การตัดสินดังกล่าว เป็นไปตามข้อเสนอของ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2553) ที่เสนอว่า ค่าความเที่ยงที่ยอมรับได้จะต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า .7 และเมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรจริงที่ศึกษาแล้ว ผู้วิจัยจะทำการทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถามอีกครั้ง ด้วยค่าสัมประสิทธิ์ Alpha โดยใช้เกณฑ์การตัดสินเดียวกันกับขั้นตอนการทดลองใช้

ผลการตรวจสอบความเที่ยงของข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถามฉบับร่างและฉบับใช้จริง พบว่า ทุกกลุ่มข้อคำถามมีค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ที่ผ่านเกณฑ์การตรวจสอบความเที่ยง ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 3.6 ผลการตรวจสอบความเที่ยงของข้อคำถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	จำนวนข้อ	ค่าสัมประสิทธิ์ Alpha (α)	
		ฉบับร่าง*	ฉบับใช้จริง**
ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	23	.91	.92
การตกลงร่วมกัน	6	.85	.86
กระบวนการตกลงร่วมกัน	3	.63	.73
การพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน	3	.87	.84
แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	7	.78	.83
ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	2	.71	.82
ความตระหนักต่อการร่วมมือ	2	.88	.82
ความผูกพันต่อการร่วมมือ	3	.51	.80
ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	10	.86	.86
ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก	2	.89	.87
การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ	4	.85	.81
การร่วมสนับสนุนทรัพยากร	4	.47	.74
ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก	6	.83	.89
ความพึงพอใจต่อโครงการ	3	.81	.80
ความเชื่อมั่นต่อโครงการ	3	.80	.85

* 30 ฉบับ, ** 49 ฉบับ

ผลคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ Alpha พบว่า กลุ่มข้อคำถามของแบบสอบถามฉบับร่างและฉบับใช้จริง มีความเที่ยงที่ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด โดยกลุ่มข้อคำถามตอนที่ 2 ของแบบสอบถามฉบับใช้จริง มีค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ($\alpha=.92$) มากกว่าฉบับร่าง ($\alpha=.91$) และกลุ่มข้อคำถามตอนที่ 3 ของแบบสอบถามฉบับใช้จริง มีค่าสัมประสิทธิ์ Alpha ($\alpha=.89$) มากกว่าฉบับร่าง ($\alpha=.83$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มข้อคำถาม กลับพบว่า มีกลุ่มข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับร่างบางส่วนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบความเที่ยง ซึ่งได้แก่ กลุ่มข้อคำถามเกี่ยวกับกระบวนการตกลงร่วมกัน ($\alpha=.63$) ความผูกพันต่อการร่วมมือ ($\alpha=.51$) และการร่วมสนับสนุนทรัพยากร ($\alpha=.47$)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2559 ด้วยวิธีการ 2 วิธี ดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ประชากรตอบข้อคำถามด้วยตนเอง เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกรณีที่ประชากรสะดวกในการอ่านและตอบข้อคำถามด้วยตนเอง

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยอ่านข้อคำถามให้ประชากรตอบ เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกรณีที่ประชากรไม่สะดวกในการอ่านและตอบข้อคำถามด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการตอบข้อคำถามของประชากรตามแบบสอบถาม เพื่อสรุปผลการวิจัยและนำไปใช้ในการสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติช่วยวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดของกระบวนการวิเคราะห์ ดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติหรือการดำเนินการ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า โครงการคลองหมอนนา ระยะแรก มีระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือมาก (H_1) และมีระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกมาก (H_2) ตามข้อมูลการตอบข้อคำถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมกับระบุระดับการปฏิบัติหรือการดำเนินการ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

นอกจากนี้ ยังมีการวิเคราะห์เพื่อระบุระดับการปฏิบัติหรือการดำเนินการ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการตกลงร่วมกัน การเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการ การเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน การเกิดความพึงพอใจต่อโครงการ และการเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายในของซึ่งเป็นองค์ประกอบภายในของกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ทั้งนี้ การระบุระดับการปฏิบัติหรือการดำเนินการ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ตามที่กล่าวมา เกิดจากการแปลผลจากค่าเฉลี่ย ตามข้อเสนอของ บุญชม ศรีสะอาด (2539) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์และพัฒนาให้สอดคล้องกับการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติหรือการดำเนินการ และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก โดยเปลี่ยนถ้อยคำอธิบายความหมายของช่วงค่าเฉลี่ย แต่ยังคงตัวเลขของช่วงค่าเฉลี่ยไว้ ดังนี้

ตาราง 3.7 การแปลผลระดับการดำเนินการ/ความคิดเห็น และการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ/ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (M)				
	4.51-5.00	3.51-4.50	2.51-3.50	1.51-2.50	1.00-1.50
ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
ระดับการดำเนินการตกลงร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการค้นหาปัญหาร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการปรึกษาหารือร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการกำหนดโครงการร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการดำเนินการพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการดำเนินการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการดำเนินการพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการดำเนินการพบปะกันเพื่อกำหนดโครงการร่วมกัน	ทุกครั้ง	บ่อยมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
ระดับการเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความไว้วางใจองค์กรอื่น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความคาดหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความตระหนักต่อการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความคาดหวังว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ตาราง 3.7 (ต่อ)

ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ/ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (M)				
	4.51-5.00	3.51-4.50	2.51-3.50	1.51-2.50	1.00-1.50
ระดับการเกิดความผูกพันต่อการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความผูกพันต่อการร่วมขุดคลองหมอนนา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความสามารในการดำเนินโครงการร่วมกัน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
ระดับการเกิดภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความสามารด้านการสร้างความร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความสามารด้านการรักษาความร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการดำเนินการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดโอกาสการร่วมโครงการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเข้าร่วมเวทีประชาคม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความชัดเจนในการสื่อสารโครงการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเข้าร่วมโครงการตามระยะเวลาการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการร่วมสนับสนุนทรัพยากร	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการร่วมสนับสนุนเงินทุน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการร่วมสนับสนุนเวลา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยี	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามาร ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ตาราง 3.7 (ต่อ)

ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ/ความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย (M)				
	4.51-5.00	3.51-4.50	2.51-3.50	1.51-2.50	1.00-1.50
ระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก
ระดับการเกิดความพึงพอใจต่อโครงการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความพึงพอใจต่อการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ระดับการเกิดความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ดัดแปลงจาก: บุญชม ศรีสะอาด (2539)

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามแนวทางของ Pearson ซึ่งกำหนดให้เป็นการทดสอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ รวมถึง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน และความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายในกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรก โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

5.2.1 การตรวจสอบข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรกว่า เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามแนวทางของ Pearson หรือไม่ เพื่อพิสูจน์ความเที่ยงตรงในการประมาณค่าของการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยประเด็นการตรวจสอบข้อมูล เป็นไปตามข้อเสนอของ Hauke and Kossowski (2011) ดังนี้

5.2.1.1 การตรวจสอบคุณสมบัติของตัวแปร เป็นการตรวจสอบคุณสมบัติของข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรก ซึ่งรวมถึง ข้อมูลเกี่ยวกับการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ความพึงพอใจต่อโครงการ และความเชื่อมั่นต่อโครงการว่า เป็นตัวแปรเชิงปริมาณหรือไม่

5.2.1.2 การตรวจสอบการกระจายแบบปกติของข้อมูล เป็นการตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือและผลการดำเนินโครงการระยะแรก รวมถึง ข้อมูลเกี่ยวกับการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ความพึงพอใจต่อโครงการ และความเชื่อมั่นต่อโครงการว่า มีการกระจายแบบปกติ หรือไม่ ด้วยการคำนวณค่าความเบ้ และค่าความโด่ง โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาตามข้อเสนอของ Kline (2011) ที่กำหนดว่า ข้อมูลที่แจกแจงแบบปกติ ต้องมีค่าความเบ้ไม่เกิน 3 (หรือ -3) และมีค่าความโด่งไม่เกิน 10 (หรือ -10)

5.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน เป็นทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การตกลงร่วมกันมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (H_2) เป็นจริงหรือไม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : การตกลงร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ($\rho=0$)

H_1 : การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ($\rho\neq 0$)

5.2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันกับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ เป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การตกลงร่วมกันมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ (H_3) เป็นจริงหรือไม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : การตกลงร่วมกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ ($\rho=0$)

H_1 : การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ ($\rho\neq 0$)

5.2.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการร่วมโครงการกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน เป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (H_4) เป็นจริงหรือไม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : แรงจูงใจในการร่วมโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ($\rho=0$)

H_1 : แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ($\rho\neq 0$)

5.2.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ เป็นการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ความพึงพอใจต่อโครงการมีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ (H_5) เป็นจริงหรือไม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : ความพึงพอใจต่อโครงการ ไม่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ ($\rho=0$)

H_1 : ความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ ($\rho\neq 0$)

5.2.6 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการระยะแรก (H_7) เป็นจริงหรือไม่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ดังนี้

H_0 : กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ($\rho=0$)

H_1 : กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ($\rho\neq 0$)

สำหรับเกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผู้วิจัยได้ประยุกต์และพัฒนาจากแนวทางการพิจารณาของ Zou, Tuncali, and Silverman (2003) โดยเพิ่มขีดจำกัดล่างและขีดจำกัดบนของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แต่ละระดับ ดังนี้

ตาราง 3.8 การแปลผลความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ความสัมพันธ์
-1.00	มีความสัมพันธ์เชิงลบสมบูรณ์
-.80 ถึง -.99	มีความสัมพันธ์เชิงลบสูง
-.50 ถึง -.79	มีความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง
-.20 ถึง -.49	มีความสัมพันธ์เชิงลบต่ำ
.00	ไม่มีความสัมพันธ์
.20 ถึง .49	มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ำ
.50 ถึง .79	มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง
.80 ถึง .99	มีความสัมพันธ์เชิงบวกสูง
1.00	มีความสัมพันธ์เชิงบวกสมบูรณ์

ดัดแปลงจาก: Zou, Tuncali, and Silverman (2003)

การสรุปความ

การสรุปความ เป็นการนำผลการวิจัยเชิงปริมาณมายืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรกว่ามีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากร

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากรของการวิจัยเชิงปริมาณมีกระบวนการพิทักษ์สิทธิ ด้วยการชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย และสิทธิของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากร ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลทุกอย่างที่ได้จากการเก็บรวบรวมครั้งนี้ จะถูกนำไปใช้ภายใต้วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้เท่านั้น และข้อมูลจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ซึ่งผู้วิจัยจะไม่แสดงผลการศึกษาให้ทราบว่า มาจากการให้สัมภาษณ์หรือการตอบแบบสอบถามของบุคคลใด ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและประชากร สามารถขอตรวจสอบการแสดงผลการศึกษา เพื่อพิสูจน์ความลับทางข้อมูลดังกล่าวได้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่วิเคราะห์จากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 5 คน และข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการ จำนวน 49 คน (ร้อยละ 98) ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษาผลกระทบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับ รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ด้วยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ (Creswell & Plano Clark, 2011) สามารถตอบคำถามการวิจัยได้ว่าโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร ผลการดำเนินโครงการระยะแรกเกิดประโยชน์อะไร ต่อองค์กรผู้ร่วมโครงการบ้าง อีกทั้ง ยังตอบคำถามได้ว่าการบริหารจัดการแบบร่วมมือมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

ทั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แสดงสัญลักษณ์และตัวอักษรทางสถิติ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันต่อการใช้สัญลักษณ์และตัวอักษรทางสถิติในการแสดงผล ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันต่อการแสดงผลด้วยสัญลักษณ์และตัวอักษรทางสถิติของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดความหมายของสัญลักษณ์และตัวอักษรทางสถิติในการแสดงผลการวิจัยให้ทราบ ตามหลักเกณฑ์การเขียนสัญลักษณ์ทางสถิติของ American Psychological Association (2010) ดังนี้

ตาราง 4.1 ความหมายของสัญลักษณ์และตัวอักษรที่ใช้แสดงผลทางสถิติ

สัญลักษณ์/ตัวอักษร	ความหมาย
N	จำนวนประชากร
M	ค่าเฉลี่ย
SD	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
p	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

ที่มา: American Psychological Association (2010)

การนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กล่าวมา ประกอบด้วย การแสดงผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และผลการสรุปความ ตามลำดับผลการวิจัย ต่อไปนี้

1. กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก
2. ผลการดำเนินโครงการระยะแรก
3. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) เป็นกลไกการกำหนดข้อตกลงของการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงในรูปแบบโครงการ ด้วยการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ซึ่งพิจารณาได้จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และผลการสรุปความเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งมีคุณสมบัติและจำนวนตามที่กำหนดไว้ ด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ทำให้ทราบว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีการดำเนินการด้วยการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ดังนี้

1. การตกลงร่วมกัน

การตกลงร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นการตกลงร่วมกันเพื่อกำหนดโครงการ ด้วยกระบวนการตกลงร่วมกันที่ต้องมาพบปะกัน ดังนี้

1.1 กระบวนการตกลงร่วมกัน ประกอบด้วย การค้นหาปัญหาร่วมกัน การปรึกษาหารือร่วมกัน และการกำหนดโครงการร่วมกัน ดังนี้

1.1.1 การค้นหาปัญหาร่วมกัน เป็นการดำเนินการค้นหาปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งเริ่มเกิดขึ้นเมื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดงได้ดำเนินการร่วมสำรวจปัญหาเรื่องน้ำโดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกล่าวว่า

“เราสำรวจปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมโดยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มชาวบ้าน”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงว่า องค์กรภาคประชาสังคมได้ค้นหาปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“เราได้ร่วมมือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน สำรวจปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งในตำบลรำแดง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราร่วมมือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน เพื่อสำรวจปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราก็ได้ร่วมสำรวจปัญหากับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ในเวลาต่อมา องค์การบริหารส่วนตำบลราแดงได้ขอความร่วมมือเรื่องงบประมาณจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จึงทำให้เกิดการค้นหาปัญหาร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงให้สัมภาษณ์ว่า

“ทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ตอบรับความร่วมมือ และขอร่วมสำรวจปัญหา”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา รวมถึง ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมได้กล่าวไว้ตรงกันว่า มีการค้นหาปัญหาร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทั้งหมด หลักจากที่ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“เราได้ตอบตกลงว่าจะร่วมมือ และได้ขอรับฟังปัญหาเรื่องน้ำของชาวบ้าน” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

“เราได้ร่วมสำรวจปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งอีกครั้งกับทรัพยากรน้ำภาค 8” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ระยะต่อมา ทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้เดินทางมาสำรวจปัญหาร่วมกับเรา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ในเวลาต่อมา ทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ขอให้เราเข้าร่วมชี้แจงปัญหา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

คำให้สัมภาษณ์เหล่านี้ เป็นแก่นข้อมูลที่ทำให้ทราบว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการ ได้ดำเนินการค้นหาปัญหาร่วมกัน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการค้นหาปัญหาร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงกับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการค้นหาปัญหาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทั้งหมด

นอกจากนี้ ยังพบว่า การดำเนินการค้นหาปัญหาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ เป็นการดำเนินการในรูปแบบกลุ่ม ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาครัฐที่ว่า

“การสำรวจปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม จะสำรวจในเวทีประชาคม” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราทราบปัญหาเรื่องน้ำของชาวบ้านในตำบลราแดง ผ่านเวทีประชาคม” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ คำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ทำให้ทราบว่า นอกจากมีการดำเนินการค้นหาปัญหาร่วมกันในรูปแบบกลุ่มแล้ว ยังมีการดำเนินการเป็นรายบุคคลอีกรูปแบบด้วย ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“เราสำรวจปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ทั้งในเวทีประชาคม และเดินตามไปตามบ้านของชาวบ้าน” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราสำรวจปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ทั้งในเวทีประชาคม และเดินตามตามบ้าน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราพร้อมสำรวจปัญหา ทั้งในเวทีประชาคม และเดินตามไปตามบ้าน” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการ ได้ค้นหาปัญหาร่วมกัน ทั้งในรูปแบบกลุ่มและรายบุคคล

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลช่วงเวลาและวิธีการค้นหปัญหาร่วมกัน เป็นแก่นสาระพื้นฐาน การค้นหปัญหาร่วมกัน จนอธิบายได้ว่า การค้นหปัญหาร่วมกันในโครงการ คลองหมอนนาระยะแรก มีการดำเนินการ 2 ช่วงเวลา โดยช่วงแรก เป็นการค้นหปัญหาร่วมกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการค้นหปัญหาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร โดยแต่ละช่วงเวลา มีวิธีการค้นหปัญหาร่วมกัน 2 วิธี คือ การค้นหปัญหาร่วมกันในรูปแบบกลุ่มและรายบุคคล ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการปรึกษาหารือร่วมกัน

1.1.2 การปรึกษาหารือร่วมกัน เกิดขึ้นหลังจากที่ได้ดำเนินการค้นหปัญหาร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกล่าวไว้ว่า

“เราได้หารือกับกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมกันอย่างไร”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

การปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกล่าวมา พ้องกับแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมกล่าวไว้ ดังนี้

“เราหารือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมอย่างไร” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราพร้อมหารือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมในพื้นที่กันอย่างไร” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้หารือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมกันอย่างไร” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ ยังพบว่า มีการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดงที่ไม่เพียงพอต่อการสร้างคลองหมอนนา ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดงได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดงที่กล่าวไว้ว่า

“เราได้หารือกับกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาทางงบประมาณไม่เพียงพออย่างไร” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

แก่นข้อมูลเกี่ยวกับการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดงกล่าวมา ตรงกับแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมที่ว่า

“เราหารือกับ อบต. ร้างแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาทางงบประมาณของ อบต. ร้างแดง ที่มีไม่เพียงพอได้อย่างไร” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราร่วมหารือกับ อบต. ร้างแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาทางงบประมาณของ อบต. ร้างแดง อย่างไร” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้หารือกับ อบต. ร้างแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาเรื่องงบประมาณที่มีไม่พอ อย่างไร” (ที่ปรึกษากลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

เมื่อสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ให้ความร่วมมือเรื่องงบประมาณในการสร้างคลองหมอนนา จึงเกิดปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทั้งหมด เพื่อออกแบบคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดงได้กล่าวว่า

“เมื่อทรัพยากรน้ำภาค 8 ตอบตกลงว่า จะสนับสนุนเรื่องงบประมาณ จึงมีการหารือร่วมกันทุกฝ่ายว่า จะสร้างคลองหมอนนาในรูปแบบใด” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร้างแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ชี้ให้เห็นเช่นกันว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร ได้ปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อออกแบบคลองหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“อบต. ร้างแดง นัดให้เรา ไปหารือกับทรัพยากรน้ำภาค 8 ว่า อยากรู้ได้คลองหมอนนาแบบไหน” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“อบต. ร้างแดง แจ้งมาว่า ทรัพยากรน้ำภาค 8 ขอให้เราไปเข้าร่วมหารือกันว่า จะสร้างคลองหมอนนาออกมาในรูปแบบใด” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“อบต. รำแดง แจ้งว่า ทรัพยากรน้ำภาค 8 จะขอให้เราไปหารือว่า ควรจะสร้างคลองหมอนนาออกมาในลักษณะใด” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราหารือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะให้คลองหมอนนามีความกว้าง ความยาว ความลึกเท่าไร” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

แก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ตามที่กล่าวมา ทำให้สรุปได้ว่าองค์กรผู้ร่วมโครงการ ได้ปรึกษาหารือร่วมกัน 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ส่วนช่วงเวลาที 2 เป็นการปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณ และช่วงเวลาที 3 เป็นการปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อออกแบบคลองหมอนนา

นอกจากนี้ ยังพบว่า การปรึกษาหารือร่วมกันดังกล่าว มีวิธีการดำเนินการในรูปแบบกลุ่ม ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่ผู้นำองค์กรภาครัฐกล่าวไว้ว่า

“เราหารือกันในเวทีประชาคม” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราหารือกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน ในเวทีประชาคม” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ คำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ได้ขยายข้อเท็จจริงให้ทราบเพิ่มเติมว่า มีการดำเนินการปรึกษาหารือร่วมกันเป็นรายบุคคล นอกเหนือจากการดำเนินการในรูปแบบกลุ่ม ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราหารือกัน ทั้งในเวทีประชาคมและที่บ้าน” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราจะหารือกันในเวทีประชาคมและที่บ้านของชาวบ้าน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ส่วนใหญ่จะหารือกันในเวทีประชาคม และบางครั้งก็หารือกันที่บ้านของชาวบ้านบ้าง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น การปรึกษาหารือร่วมกัน จึงมีวิธีการดำเนินการในรูปแบบกลุ่มและรายบุคคล

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลช่วงเวลาและวิธีการปรึกษาหารือร่วมกันเป็นแก่นสาระพื้นฐานการปรึกษาหารือร่วมกัน จนอธิบายได้ว่า การปรึกษาหารือร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีการดำเนินการ 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ส่วนช่วงเวลาที 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอ และช่วงเวลาที 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบคลองหมอนนา โดยในแต่ละช่วงเวลา มีวิธีการปรึกษาหารือ

ร่วมกัน 2 วิธี คือ การปรึกษาหารือร่วมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล ก่อนที่จะมีการดำเนินการกำหนดโครงการร่วมกันในขั้นตอนต่อไป

1.1.3 การกำหนดโครงการร่วมกัน เป็นการดำเนินการกำหนดโครงการคลองหมอนนาร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ หลังจากที่ได้ดำเนินการปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้กำหนดโครงการภายใต้ความเห็นชอบขององค์การภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่กล่าวไว้ว่า

“เรามีข้อตกลงในการสร้างคลองหมอนนาที่กำหนดร่วมกับกลุ่มชาวบ้าน และบรรจุไว้ในแผนพัฒนา 3 ปี” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็ได้ให้ข้อมูลไปในทิศทางเดียวกันว่า องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้กำหนดโครงการ โดยที่องค์กรของตนเป็นผู้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราตกลงกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะขุดคลองหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เรามีข้อตกลงกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะแก้ปัญหาด้วยการขุดคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้ตกลงกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะขุดคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ต่อมา เมื่อสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ให้ความร่วมมือ ทำให้เกิดการกำหนดโครงการร่วมกันอีกครั้ง ซึ่งเป็นโครงการที่กำหนดโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 โดยเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้กล่าวไว้ว่า

“เราร่วมตกลงเรื่องรูปแบบคลองหมอนนากับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน ก่อนนำไปบรรจุเป็นโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ และโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ช่วง 2 ในหมวดโครงการงบลงทุน ของ พ.ร.บ. รายจ่ายงบประมาณประจำปี 2555 และ 2556” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า มีการดำเนินการกำหนดโครงการร่วมกัน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการกำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการกำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร

นอกจากนี้ ยังพบว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการ ได้กำหนดโครงการร่วมกันในรูปแบบกลุ่ม ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำแต่ละองค์กรที่กล่าวไว้ว่า

“เราใช้เวทีประชาคม กำหนดข้อตกลงในการสร้างคลองหมอนนา” (นายก อบจ.การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราร่วมตกลงกันในเวทีประชาคม” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เรามีข้อตกลงกันในเวทีประชาคม” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้ตกลงกันในเวทีประชาคม” (ที่ปรึกษากลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราร่วมตกลงกับ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน ในเวทีประชาคม” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลช่วงเวลาและวิธีการกำหนดโครงการร่วมกัน เป็นแก่นสาระพื้นฐานการกำหนดโครงการร่วมกัน จนอธิบายได้ว่า กระบวนการตกลงร่วมกัน ในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีช่วงเวลาการกำหนดโครงการร่วมกัน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการกำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กร ภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลา 2 เป็นการกำหนดข้อตกลงร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ทุกองค์กร โดยในแต่ละช่วงเวลา มีวิธีการกำหนดโครงการร่วมกันในรูปแบบกลุ่ม

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานการค้นหาปัญหาร่วมกัน การปรึกษาหารือร่วมกัน และการกำหนดโครงการร่วมกัน มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบกระบวนการตกลงร่วมกัน ทำให้อธิบายได้ว่า กระบวนการตกลงร่วมกัน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การค้นหาปัญหาร่วมกัน การปรึกษาหารือร่วมกัน และการกำหนดโครงการร่วมกัน โดยในขั้นตอนการค้นหาปัญหาและขั้นตอน กำหนดโครงการร่วมกัน มีการดำเนินการ 2 ช่วงเวลา ซึ่งช่วงเวลาแรก เป็นการค้นหาปัญหาและ กำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลา 2 เป็นการค้นหาปัญหาและกำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ทุกองค์กร ส่วนในขั้นตอนการปรึกษาหารือร่วมกัน มีการดำเนินการ 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหารื้อเรื่องน้ำ ส่วนช่วงเวลา 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหารื้อเรื่องงบประมาณ และช่วงเวลา 3 เป็นการปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อออกแบบคลองหมอนนา โดยการค้นหาปัญหาและปรึกษาหารือร่วมกันในแต่ละช่วงเวลา มีวิธีการค้นหาปัญหาและ ปรึกษาหารือร่วมกัน 2 วิธี คือ การค้นหาปัญหาและปรึกษาหารือร่วมกันในรูปแบบกลุ่มและรายบุคคล ส่วนการกำหนดโครงการร่วมกันในแต่ละช่วงเวลา มีวิธีการดำเนินการในรูปแบบกลุ่มเพียงวิธีการเดียว ทั้งนี้ กระบวนการตกลงร่วมกันทั้ง 3 ขั้นตอน ต้องดำเนินการโดยการมาพบปะกัน

1.2 การพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน เป็นวิธีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อการตกลงร่วมกัน โดยผู้ร่วมโครงการต้องมาเจอหน้ากันโดยตรง ซึ่งได้เกิดขึ้นทั้งในขั้นตอน การค้นหาปัญหา การปรึกษาหารือ และการกำหนดโครงการร่วมกัน ดังนี้

1.2.1 การพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน ได้ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง เป็นผู้นัดหมายให้มาพบปะกันทุกครั้งที่มีการค้นหาปัญหาร่วมกัน ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงที่ว่า

“เรานัดให้มาเจอกัน เพื่อร่วมค้นหาปัญหา ทั้งตอนที่ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่ได้เข้าร่วม และตอนที่เข้าร่วมแล้ว” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า แต่ละครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง จะเป็นผู้นัดหมายให้มาพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“ทั้งตอนที่ ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่มาเข้าร่วม และตอนที่เข้าร่วมแล้ว อบต. ราแดง จะนัดให้มาเจอกัน เพื่อร่วมสำรวจปัญหา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ตอนที่ร่วมสำรวจปัญหา อบต. ราแดง ก็นัดกันมาพบกัน ทั้งตอนที่ ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่เข้าร่วม และตอนที่เข้าร่วมแล้ว” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ทั้งตอนที่ ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่ร่วมมือ กับตอนที่ ทรัพยากรน้ำภาค 8 เข้ามาร่วมมือแล้ว อบต. ราแดง จะนัดหมายกันมาพบกัน เพื่อร่วมหาปัญหา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราต่อติดให้ อบต. ราแดง ช่วยนัดกลุ่มชาวบ้าน เพื่อรับฟังปัญหา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน เกิดขึ้น 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงกับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร ซึ่งได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการ ด้วยการนัดหมายให้มาพบกัน

นอกจากนี้ ยังพบว่า การพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน มีการดำเนินการโดยไม่ได้มีการนัดหมายให้มาพบกันอีกวิธีการด้วย ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำแต่ละองค์กรที่กล่าวไว้ว่า

“ถ้าเจอกันที่บ้าน ก็จะไปคุยกันที่บ้านโดยไม่ได้นัดกัน” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“มีบางครั้ง จะพูดคุยกันที่บ้านโดยไม่มีการนัดหมายกัน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“มีบางครั้ง จะพูดคุยกันที่บ้านบ้าง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น การพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน จึงมีการดำเนินการ 2 รูปแบบ คือ การดำเนินการอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลช่วงเวลาและรูปแบบการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน เป็นแก่นสาระพื้นฐานการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน จนอธิบายได้ว่าองค์กรผู้ร่วมโครงการ ได้พบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน ใน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร โดยในแต่ละช่วงเวลา มีการดำเนินการ 2 รูปแบบ คือ การดำเนินการอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ก่อนที่จะมีการพบปะกันในขั้นตอนการปรึกษาหารือร่วมกัน

1.2.2 การพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน เกิดขึ้นเมื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง นัดหมายให้องค์กรภาคประชาสังคมมาพบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง โดยเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง กล่าวเอาไว้ว่า

“การหารือปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม เราจะนัดหมายให้มาเจอกัน” (นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็ได้ชี้แจงว่า ได้รับการนัดหมายจากองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง ให้มาพบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“อบต. รำแดง นัดหมายให้มาเจอกัน เพื่อหารือปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม อบต. รำแดง นัดเรามาเจอหน้ากัน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม อบต. รำแดง จะนัดให้มาเจอ” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

สำหรับการปรึกษาหารือเพื่อแก้ไขงบประมาณขององค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง ที่ไม่เพียงพอต่อการสร้างคลองหมอนนา องค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง ได้เป็นผู้นัดหมายให้องค์กรภาคประชาสังคมมาพบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดงได้กล่าวไว้ว่า

“ตอนหารือปัญหางบประมาณ เราจะนัดหมายให้มาเจอกัน” (นายกองค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ข้อมูลที่ชี้ให้เห็นว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้นัดหมายให้องค์กรภาคประชาสังคมมาพบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหางบประมาณ ดังกล่าว ตรงกับแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมที่กล่าวว่า

“อบต. รำแดง นัดหมายให้มาเจอกัน เพื่อหารือปัญหางบประมาณ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือเรื่องงบประมาณ เราต้องมาเจอกัน ตามที่อบต. รำแดง นัดหมาย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือปัญหางบประมาณ อบต. รำแดง จะนัดให้มาเจอกันเพื่อหารือ” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนการปรึกษาหารือเพื่อออกแบบคลองหมอนนา องค์การบริหาร ส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้นัดหมายให้แต่ละองค์กรมาพบอีกเช่นกัน โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตาม คำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ว่า

“การหารือเรื่องการออกแบบคลองหมอนนา เราจะนัดหมายให้มาเจอกัน” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และ ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ชี้ให้เห็นเช่นกันว่า องค์การบริหาร ส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้นัดหมายให้แต่ละองค์กรมาพบเพื่อออกแบบคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“อบต. รำแดง นัดเราให้มาเจอ เพื่อออกแบบคลองหมอนนา” (ประธาน กลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือเพื่อออกแบบคลองหมอนนา เราต้องมาเจอกัน ตามที่ อบต. รำแดง นัดหมาย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือเพื่อออกแบบคลองหมอนนา อบต. รำแดง จะนัดให้มาเจอกัน” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราขอให้ อบต. รำแดง ช่วยนัดหมายชาวบ้านให้มาร่วมออกแบบ คลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

แก่นข้อมูลที่ได้อีกกล่าวมา ทำให้สรุปได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการ มาพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกันเพื่อแก้ไขปัญหา เรื่องน้ำในตำบลรำแดง ส่วนช่วงเวลา 2 เป็นการพบปะกันเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณ และ ช่วงเวลา 3 เป็นการพบปะกันเพื่อออกแบบคลองหมอนนา ซึ่งมีการดำเนินการอย่างเป็นทางการ

ทั้งนี้ ยังพบว่า การพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน มีการดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการอีกรูปแบบนอกเหนือจากการดำเนินการอย่างเป็นทางการ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมที่กล่าวว่า

“เรานัดเจอกันที่บ้าน โดยไม่ได้นัดกันบ้าง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราหารือกันที่บ้านของชาวบ้าน โดยไม่ได้นัดหมายกันบ้างเป็นบางครั้ง”
(เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การหารือ เราเจอกันโดยบังเอิญที่บ้านชาวบ้านบ้าง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัย
การปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น การพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน จึงมีการดำเนินการ 2
รูปแบบ คือ การดำเนินการอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลช่วงเวลาและรูปแบบการพบปะกันเพื่อ
ปรึกษาหารือร่วมกัน เป็นแก่นสาระพื้นฐานการพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน จนอธิบายได้ว่า
การพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ประกอบด้วย 2 ช่วงเวลา
โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรการบริหารส่วนตำบลรำแดงกับองค์กร
ภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร
โดยในแต่ละช่วงเวลา มีการดำเนินการ 2 รูปแบบ คือ การดำเนินการอย่างเป็นทางการและ
ไม่เป็นทางการ จนเกิดการพบปะกันในขั้นตอนการกำหนดโครงการร่วมกันต่อไป

1.2.3 การพบปะกันเพื่อกำหนดโครงการร่วมกัน ดำเนินการโดยมีองค์การ
บริหารส่วนตำบลรำแดงเป็นผู้นัดหมายให้องค์กรภาคประชาสังคมมาพบทุกครั้งที่มีการกำหนด
ข้อตกลง ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกล่าวว่า

“เรามีการนัดหมาย ให้มาตกลงกัน เรื่องการสร้างคลองหมอนนา ทั้งตอนที่
ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่เข้ามามีส่วนร่วม และตอนที่ เข้ามามีส่วนร่วมแล้ว”
(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสาน
และบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้กล่าวว่า ในแต่ละครั้งที่มีการกำหนดโครงการร่วมกัน
องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงทำหน้าที่เป็นผู้นัดหมายให้แต่ละองค์กรมาพบกัน ซึ่งพิจารณาได้จาก
แก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ตอนที่ ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่ได้เข้าร่วม และตอนที่เข้าร่วมแล้ว อบต.
รำแดง จะนัดให้มาเจอกัน เพื่อร่วมกำหนดข้อตกลงกัน” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ,
สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การร่วมกำหนดข้อตกลงกัน อบต. รำแดง จะเป็นคนนัดหมาย ทั้งตอนที่
ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่มาเข้าร่วม และตอนที่มาเข้าร่วมแล้ว” (เลขานุการกลุ่ม
บริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ตอนที่ทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่ร่วมมือ และตอนเข้ามาร่วมมือแล้ว อบต.
รำแดง จะนัดหมายให้มาร่วมกำหนดข้อตกลง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตาม
หลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“ตอนที่เรตกลงเรื่องการสร้างคลองหมอนนากับกลุ่มชาวบ้าน เราได้รับ
การช่วยเหลือจาก อบต. รำแดง ในการนัดหมายกลุ่มชาวบ้าน” (ผู้อำนวยการส่วน
ประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

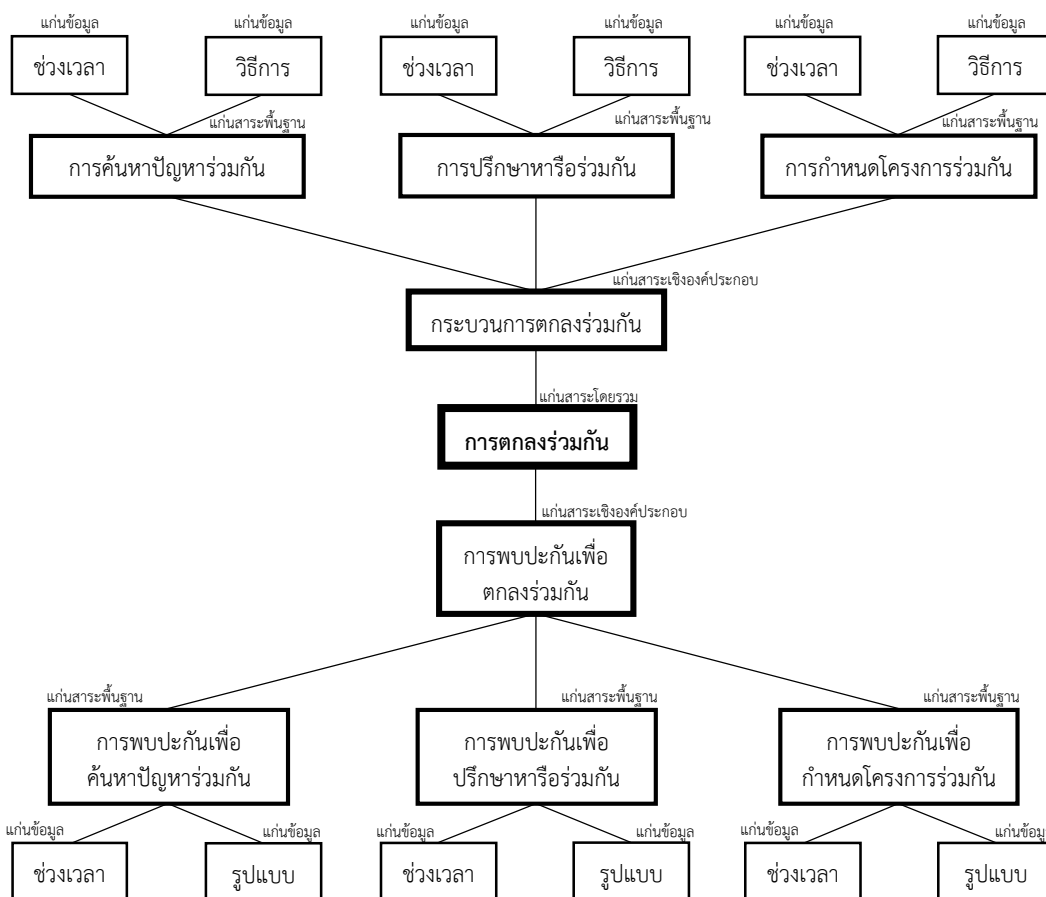
ทั้งนี้ แก่นข้อมูลข้างต้น นอกจาก ทำให้ทราบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลฯ เป็นผู้จัดทำหมายให้มาพบกันเพื่อกำหนดโครงการแล้ว ยังทำให้ทราบว่า มีการดำเนินการพบปะกัน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร และเป็นการดำเนินการอย่างเป็นทางการ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลช่วงเวลาและรูปแบบการพบปะกันเพื่อกำหนดโครงการร่วมกัน เป็นแก่นสาระพื้นฐานการพบปะกันเพื่อกำหนดโครงการร่วมกัน จนอธิบายสรุปได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการได้พบปะกันเพื่อกำหนดโครงการร่วมกัน ใน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร โดยในแต่ละช่วงเวลา มีรูปแบบการพบปะกันอย่างเป็นทางการเพียงรูปแบบเดียว

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหา ปรัชญาหรือร่วมกัน และกำหนดโครงการร่วมกัน มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบการพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน ทำให้อธิบายได้ว่า การพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน มี 3 ขั้นตอน คือ การพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหา ปรัชญาหรือ และกำหนดโครงการร่วมกัน โดยในขั้นตอนการค้นหาปัญหาร่วมกัน มีการพบปะกัน 2 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการพบปะกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร โดยในแต่ละช่วงเวลา มีการพบปะกัน 2 รูปแบบ คือ การพบปะกันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่วนในขั้นตอนการปรัชญาหรือร่วมกัน มีการพบปะกัน 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ช่วงเวลาที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณ และช่วงเวลาที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบคลองหมอนนา โดยในแต่ละช่วงเวลา มีการพบปะกัน 2 รูปแบบ เช่นเดียวกับรูปแบบการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน และในขั้นตอนการกำหนดโครงการร่วมกัน มีการพบปะกัน 2 ช่วงเวลาเช่นเดียวกับขั้นตอนการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาร่วมกัน แต่เป็นการพบปะกันอย่างเป็นทางการเพียงรูปแบบเดียว

ขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยได้นำแก่นสาระเชิงองค์ประกอบกระบวนการตกลงร่วมกัน และการพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน มารวมกันเป็นแก่นสาระโดยรวมการตกลงร่วมกัน จนอธิบายได้ว่าการตกลงร่วมกันระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ มีการดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกัน ด้วยการมาพบปะกัน ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การค้นหาปัญหา การปรัชญาหรือ และการกำหนดโครงการร่วมกัน โดยมีช่วงเวลาการค้นหาปัญหาและกำหนดโครงการร่วมกัน 2 ช่วงเวลา ซึ่งช่วงเวลาแรก เป็นการค้นหาปัญหาและกำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กับองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนช่วงเวลาที่ 2 เป็นการค้นหาปัญหาและกำหนดโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร ขณะที่ ช่วงเวลาการปรัชญาหรือร่วมกัน มีการดำเนินการ 3 ช่วงเวลา โดยช่วงเวลาแรก มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ส่วนช่วงเวลาที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณ และช่วงเวลาที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบคลองหมอนนา นอกจากนี้ ยังอธิบายได้ว่า การค้นหาปัญหาและปรัชญาหรือร่วมกัน ในแต่ละช่วงเวลา มีวิธีดำเนินการแบบกลุ่มและรายบุคคล และดำเนินการทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการ

และไม่เป็นทางการ ส่วนการกำหนดโครงการร่วมกันในแต่ละช่วงเวลา มีวิธีการดำเนินแบบกลุ่มเพียงวิธีการเดียว และดำเนินการในรูปแบบที่เป็นทางการเพียงรูปแบบเดียว โดยสรุปด้วยการแสดงเครือข่ายแก่นสาระได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.1 การตกลงร่วมกัน

2. แรงจูงใจในการร่วมโครงการ

แรงจูงใจในการร่วมโครงการ เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ร่วมโครงการ เข้ามาร่วมดำเนินโครงการคล่องหมอนนาระยะแรก ซึ่งเกิดขึ้นจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ ระหว่างผู้ร่วมโครงการ ดังนี้

2.1 ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เป็นความรู้สึกไว้วางใจของผู้ร่วมโครงการ ที่มีต่อกันในการร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นจากความไว้วางใจองค์กรอื่น และคาดว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่นในการร่วมมือสร้างคล่องหมอนนา ดังนี้

2.1.1 ความไว้วางใจองค์กรอื่น ตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง สรุปได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงไว้วางใจสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะการสร้างคล่องหมอนนา เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกล่าวไว้ว่า

“เราไว้ใจว่า ทรัพยากรน้ำภาค 8 จะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นงานที่อยู่ในหน้าที่” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ไว้ใจองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะการสร้างคลองหมอนนา เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาแล้วว่า

“เราไว้ใจ อบต. รำแดงว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นงานในหน้าที่ของ อบต. รำแดง” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็ไว้ใจองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงและสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 เช่นกันว่าจะให้ความร่วมมือ เพราะการสร้างคลองหมอนนา เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงและสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เรามั่นใจว่า อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8 จะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นหน้าที่ของ อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8 ที่ต้องรับผิดชอบ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราไว้ใจว่า อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องให้ความร่วมมือ เพราะเป็นงานของ อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เรามั่นใจว่า อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8 น่าจะให้ความร่วมมือ เพราะว่าเป็นงานที่ อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องทำ” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบขององค์กรภาครัฐที่มีต่อโครงการ ทำให้ผู้ร่วมโครงการเกิดความไว้ใจ

นอกจากนี้ ผู้นำองค์กรภาครัฐ ได้ไว้ใจองค์กรภาคประชาสังคมว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะองค์กรภาคประชาสังคมมีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“เราไว้ใจกลุ่มชาวบ้านว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะสมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่มคือ ผู้มีส่วนได้เสีย” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เรามั่นใจว่า กลุ่มชาวบ้าน จะให้ความร่วมมือในการสร้างคลองหมอนนา เพราะสมาชิกกลุ่ม เป็นผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมแต่ละองค์กร ก็ไว้วางใจว่า องค์กรภาคประชาสังคมที่อยู่ต่างองค์กร จะให้ความร่วมมือ เพราะมีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เรามั่นใจว่า กลุ่มชาวบ้าน จะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย”
(ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราไว้วางใจว่า กลุ่มชาวบ้าน ต้องให้ความร่วมมือ เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย”
(เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เรามั่นใจว่า กลุ่มชาวบ้าน จะให้ความร่วมมือในการชุดคลองหมอนนา เพราะสมาชิกกลุ่ม เป็นผู้มีส่วนได้เสีย” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการที่เกิดขึ้นกับองค์กร ภาคประชาสังคม ทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความไว้วางใจ

อีกทั้ง ยังพบว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้าง คลองหมอนนาในเวทีประชาคม เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการเกิดความไว้วางใจ ซึ่งพิจารณา ได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เพราะได้พูดคุยกันในเวทีประชาคมแล้ว เราจึงไว้วางใจกลุ่มอื่น ๆ ว่าจะให้ ความร่วมมือ” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“การพูดคุยกันในเวทีประชาคม ทำให้เราไว้วางใจกัน” (ประธานกลุ่ม ผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“จากการรับฟังความเห็น เรื่องคลองหมอนนา ทำให้เราไว้วางใจกัน”
(เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การที่เราไว้วางใจฝ่ายต่าง ๆ มาจาก การได้พูดคุยกันในเวทีประชาคม เรื่องคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราไว้วางใจ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะ ได้รับฟังความคิดเห็นในเวทีประชาคมแล้ว” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและ บริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความรับผิดชอบ ส่วนได้ส่วนเสีย และ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นแก่นสาระพื้นฐานความไว้วางใจองค์กรอื่น จนอธิบายได้ว่า ผู้ร่วม โครงการ มีความไว้วางใจองค์กรอื่นว่า จะให้ความร่วมมือสร้างคลองหมอนนา เพราะการสร้าง คลองหมอนนา เป็นโครงการซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรภาครัฐ และทำให้เกิดส่วนได้ส่วนเสีย ต่อองค์กรภาคประชาสังคม นอกจากนี้ การดำเนินการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องโครงการ คลองหมอนนาระหว่างกัน ยังเป็นอีกสาเหตุที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการ มีความไว้วางใจองค์กรอื่น โดยที่ ทั้ง 3 สาเหตุ ยังส่งผลให้ผู้ร่วมโครงการเกิดความคาดหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น เช่นกัน

2.1.2 ความคาดหมายว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น ตามที่ผู้นำองค์กรภาครัฐคาดหมาย วิเคราะห์ได้ว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงคาดหมายว่า จะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น เพราะการสร้างคลองหมอนนา เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงและสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“เราคิดว่า ทรัพยากรน้ำภาค 8 และกลุ่มชาวบ้าน จะไว้วางใจว่า เราจะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นงานที่อยู่ในหน้าที่” (นายองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราคิดว่า อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน จะไว้วางใจว่า เราจะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นงานตามหน้าที่” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมคาดหมายว่า จะได้รับความไว้วางใจในการร่วมมือจากองค์กรอื่น เพราะเห็นว่า องค์กรของตนมีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราคิดว่า อบต. รำแดง ทรัพยากรน้ำภาค 8 และกลุ่มชาวบ้าน จะไว้วางใจว่า กลุ่มของเรา จะให้ความร่วมมือ เพราะเป็นผู้มีส่วนได้เสีย” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราคิดว่า อบต. รำแดง ทรัพยากรน้ำภาค 8 และกลุ่มชาวบ้าน จะไว้วางใจเราว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะว่า เป็นผู้มีส่วนได้เสีย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราคิดว่า อบต. รำแดง ทรัพยากรน้ำภาค 8 และกลุ่มชาวบ้าน จะไว้วางใจกลุ่มของเราว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะคนในกลุ่มเป็นผู้มีส่วนได้เสีย” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

อีกทั้ง ยังพบว่า การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาในเวทีประชาคม ทำให้ผู้ร่วมโครงการคาดหมายว่า จะได้รับความไว้วางใจในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาจากองค์กรอื่น โดยพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เราได้ร่วมพูดคุยเรื่องคลองหมอนนาในเวทีประชาคมแล้ว จึงน่าจะได้รับความไว้วางใจว่า จะให้ความร่วมมือ” (นายองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เมื่อเราได้เข้าร่วมพูดคุยเรื่องคลองหมอนนากับองค์กรต่าง ๆ ในเวทีประชาคม เราคิดว่า องค์กรต่าง ๆ จะไว้วางใจเราว่า จะให้ความร่วมมือ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“จากการที่เราได้ร่วมให้ความเห็นเรื่องคลองหมอนนา น่าจะทำให้เราได้รับความไว้วางใจว่า จะให้ความร่วมมือ” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราน่าจะได้รับความไว้วางใจจากฝ่ายต่าง ๆ ว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะเราได้เข้าร่วมพูดคุยเกี่ยวกับคลองหมอนนาในเวทีประชาคมแล้ว” (ที่ปรึกษา กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราน่าจะได้รับความไว้วางใจจาก อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้านว่า จะให้ความร่วมมือ เพราะได้ร่วมรับฟังความคิดเห็นในเวทีประชาคมแล้ว” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความรับผิดชอบ ส่วนได้ส่วนเสีย และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นแก่นสาระพื้นฐานความคาดหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น จนอธิบายได้ว่า ผู้ร่วมโครงการ มีความคาดหวังว่า จะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น ในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา เพราะการสร้างคลองหมอนนา เป็นโครงการซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรภาครัฐ ทำให้เกิดส่วนได้ส่วนเสียต่อองค์กรภาคประชาสังคม และได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการสร้างคลองหมอนนาระหว่างกันแล้ว

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานความไว้วางใจขององค์กรอื่น และความคาดหวังว่า จะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความไว้วางใจ ซึ่งกันและกัน ทำให้อธิบายได้ว่า ความรับผิดชอบขององค์กรภาครัฐ ส่วนได้ส่วนเสียขององค์กรภาคประชาสังคม และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา ทำให้ผู้ร่วมโครงการไว้วางใจซึ่งกันและกันในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา

2.2 ความตระหนักต่อการร่วมมือ เป็นความรู้สึกตระหนักต่อปัญหาในเรื่องน้ำของผู้ร่วมโครงการว่า ต้องร่วมกันสร้างคลองหมอนนา จึงจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้สำเร็จ ซึ่งความตระหนักดังกล่าว เกิดขึ้นจากการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ และคาดหวังว่าองค์กรอื่น จะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ดังนี้

2.2.1 การยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ ซึ่งเกิดขึ้นกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง มีสาเหตุมาจากข้อจำกัดเรื่องงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่มีไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ จึงต้องขอความร่วมมือเรื่องงบประมาณจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงกล่าวไว้ว่า

“การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกันสร้าง เพราะ อบต. รำแดง มีงบประมาณไม่เพียงพอ เลยต้องอาศัยงบประมาณของทรัพยากรน้ำภาค 8” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ขณะเดียวกัน ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณขององค์กรภาคประชาสังคม เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ยอมรับเหตุผลของการร่วมมือเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“การสร้างคลองหมอนนานั้น ต้องร่วมมือกัน เพราะกลุ่มชาวบ้านไม่มีงบประมาณ เลยต้องใช้งบประมาณของทรัพยากรน้ำภาค 8” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกัน เพราะว่า เราไม่มีงบประมาณ จึงต้องของบประมาณจากทรัพยากรน้ำภาค 8 เพื่อใช้สร้างคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การสร้างคลองหมอนนา จะต้องร่วมมือกันสร้าง เพราะเราไม่มีงบประมาณ เลยต้องอาศัยงบประมาณจากทรัพยากรน้ำภาค 8” (ที่ปรึกษาากลุ่มวิจัย การปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็มีความเห็นที่ตรงกันว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องให้ความร่วมมือเรื่องงบประมาณในการดำเนินโครงการ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และองค์กรภาคประชาสังคม มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้สัมภาษณ์ไว้ว่า

“การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกันสร้าง เพราะ อบต. รำแดง มีงบประมาณไม่เพียงพอ กลุ่มชาวบ้านเอง ก็ไม่มีงบประมาณ เราจึงต้องช่วยเหลือเรื่องงบประมาณ” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลและองค์กรภาคประชาสังคม เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ

นอกจากนี้ ยังพบว่า ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังไม่ทราบ เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ เพราะองค์กรของตนต้องเป็นผู้ให้ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง แก่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ทราบ โดยพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ทรัพยากรน้ำภาค 8 ไม่ทราบข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ จึงต้องอาศัยการให้ข้อมูลของเรา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“การขุดคลองหมอนนา ทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องทราบข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ เราจึงต้องช่วยให้ข้อมูล” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การสร้างคลองหมอนนานั้น ทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องการทราบข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ จึงต้องอาศัยการให้ข้อมูลของเรา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การขุดคลองหมอนนา ทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องรู้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำ เราจึงต้องให้ข้อมูล” (ที่ปรึกษาากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ยอมรับเช่นกันว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องขอทราบข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดงจากองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง และองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ได้กล่าวว่า

“ทางเราจำเป็นต้องขอให้ อบต. ราแดง และกลุ่มชาวบ้าน ช่วยให้ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดงที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องทราบ เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือในการดำเนินโครงการ

อีกทั้ง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลราแดง และผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ยังเห็นว่า ตนต้องช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา เพื่อให้เจ้าของที่ดินอนุญาตให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ดำเนินการขุดคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ทรัพยากรน้ำภาค 8 มีความจำเป็นต้องให้เราช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดิน ให้ยินยอมมอบที่ดินเพื่อขุดคลองหมอนนา” (นายกองค้การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราต้องช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดิน ให้ยอมมอบที่ดินให้ทรัพยากรน้ำภาค 8 ขุดเป็นคลองหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องให้เราช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดิน เพื่อให้เราขุดคลองหมอนนาได้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราต้องช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดิน ให้เราขุดคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ต้องขอให้องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง และองค์กรภาคประชาสังคมช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ให้อนุญาตดำเนินการขุดคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“เราต้องขอให้ อบต. ราแดง และกลุ่มชาวบ้าน ช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดิน ให้ยินยอมมอบที่ดิน เพื่อขุดคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า การได้รับการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือเพื่อสร้างคลองหมอนนา

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง และการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนา เป็นแก่นสาระพื้นฐานการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ จนอธิบายว่า งบประมาณในการสร้างคลองหมอนนาที่มีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องทราบ และการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ทำให้ผู้ร่วมโครงการ ยอมรับเหตุผลที่ต้องร่วมมือกันสร้างคลองหมอนนา ซึ่งสาเหตุดังกล่าว มีผลต่อการเกิดความคาดหวังว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือเช่นกัน

2.2.2 ความคาดหวังว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ ตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง สรุปได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงคาดหวังว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลที่ต้องมีการร่วมมือดำเนินโครงการ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง มีงบประมาณไม่เพียงพอในการดำเนินโครงการ โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงที่ว่า

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นด้วยว่า ต้องร่วมมือกันสร้างคลองหมอนนา เพราะ
อบต. ราแดง มีงบประมาณไม่พอ” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง,
สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็คาดหวังเช่นกันว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลที่ต้องมีการร่วมมือดำเนินโครงการ เพราะองค์กรภาคประชาสังคม ไม่มีงบประมาณในการดำเนินโครงการ ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกันสร้าง
เนื่องจาก เราไม่มีงบประมาณในการสร้าง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16
เมษายน 2559)

“องค์กรต่างๆ น่าจะเห็นว่า ต้องร่วมมือกันสร้างคลองหมอนนา เพราะเรา
เราไม่มีงบประมาณเลย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16
เมษายน 2559)

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นด้วยว่า การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกัน
สร้าง เพราะเราไม่มีงบประมาณ” (ที่ปรึกษากลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจ
พอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็คาดหวังเช่นเดียวกันว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลที่ต้องร่วมมือสร้างคลองหมอนนา เพราะการสร้างคลองหมอนนาต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องให้ความร่วมมือเรื่องนี้ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ว่า

“แต่ละองค์กร น่าจะเห็นด้วยกับการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา เพราะการ
สร้างคลองหมอนนาต้องใช้งบประมาณมาก ซึ่งเราต้องสนับสนุนเรื่องนี้”
(ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21
เมษายน 2559)

ดังนั้น ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล รำแดงและองค์กรภาคประชาสังคม จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการความคาดหมายว่าองค์กรอื่น จะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ

นอกจากนี้ นายกองการบริหารส่วนตำบลรำแดง และผู้นำองค์กร ภาคประชาสังคม ยังเห็นว่า ความจำเป็นที่องค์กรของตนต้องแจ้งข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ทราบ น่าจะเป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรอื่นยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ สร้างคลองหมอนนา ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนา จำเป็นต้องร่วมมือกัน สร้าง เนื่องจากเราต้องแจ้งข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ให้ทรัพยากรน้ำภาค 8 ทราบ” (นายกองการบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า การขุดคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกันขุด เพราะเราจำเป็นต้องบอกปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงให้ทรัพยากรน้ำภาค 8 ทราบ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“องค์กรต่าง ๆ น่าจะเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกันสร้าง เนื่องจาก เราต้องชี้แจงปัญหาเรื่องน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้ทรัพยากรน้ำภาค 8 ทราบ” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า ต้องร่วมมือกันขุดคลองหมอนนา เพราะ เราต้องให้ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำแล้ง น้ำท่วมที่เกิดขึ้นในตำบลรำแดง แก่ทรัพยากรน้ำ ภาค 8” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบ สงขลา ก็คาดหมายเช่นเดียวกันว่า ความจำเป็นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องได้รับการให้ ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงจากองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และองค์กรภาคประชาสังคม เป็นสิ่งที่น่าจะทำให้องค์กรอื่นยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตาม คำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ได้กล่าวว่า

“แต่ละองค์กร น่าจะเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกัน เนื่องจากทางทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องทราบข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ตำบล รำแดงก่อนสร้างคลองหมอนนาจาก อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน” (ผู้อำนวยการ ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ข้อมูลที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ไม่ทราบ เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการความคาดหมายว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ

อีกทั้ง นายกองการบริหารส่วนตำบลรำแดง และผู้นำองค์กร ภาคประชาสังคม ยังเห็นว่า ความจำเป็นที่องค์กรของตนต้องช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดินที่ติดกับ หมอนนา เพื่อให้เจ้าของที่ดินยินยอมให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ขุดคลองหมอนนา น่าจะเป็นสิ่ง

ที่ทำให้องค์กรอื่นยอมรับเหตุผลในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ต่อไปนี้

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า ต้องร่วมมือกันสร้างคลองหมอนนา เนื่องจากเราต้องช่วยเจรจาให้เจ้าของที่ดิน ยอมให้ขุดคลองหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า การขุดคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกัน เพราะว่าเราต้องช่วยเหลือทรัพยากรน้ำภาค 8 ในการเจรจาให้เจ้าของที่ดินยอมให้ขุดคลองหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“องค์กรต่าง ๆ น่าจะเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนา ต้องร่วมมือกันสร้าง เพราะเราต้องช่วยเจรจาให้เจ้าของที่ดินยอมให้ขุดคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“องค์กรอื่น ๆ น่าจะเห็นว่า ต้องร่วมมือกันขุดคลองหมอนนา เพราะว่าเราต้องช่วยเจรจาต่อรองให้เจ้าของที่ดินยอมให้ขุดคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ความจำเป็นที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องได้รับการช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และองค์กรภาคประชาสังคมในการเจรจาต่อรองให้เจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ยอมให้ดำเนินการสร้างคลองหมอนนา เป็นสิ่งที่น่าจะทำให้องค์กรอื่นยอมรับเหตุผลในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ว่า

“แต่ละองค์กร น่าจะเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนาต้องร่วมมือกัน เนื่องจากเราต้องขอให้ อบต. รำแดง และกลุ่มชาวบ้าน ช่วยเจรจาให้เจ้าของที่ดิน ยอมให้สร้างคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ การได้รับการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา จึงเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการคาดหมายว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง และการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนา เป็นแก่นสาระพื้นฐานความคาดหมายว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ จนอธิบายได้ว่า งบประมาณในการสร้างคลองหมอนนา ที่มีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับ ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ต้องทราบ และการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ทำให้ผู้ร่วมโครงการคาดหมายว่า องค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ และความคาดหมายว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความตระหนักต่อการร่วมมือ ทำให้อธิบายได้ว่า ความตระหนักต่อการร่วมมือสร้าง

คลองหมอนนา เกิดจากข้อจำกัดเรื่องงบประมาณในการสร้างคลองหมอนนา ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องทราบ และการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ซึ่งทำให้ผู้ร่วมโครงการยอมรับเหตุผลที่ต้องร่วมมือและมีความคาดหวังว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือในการดำเนินโครงการ

2.3 ความผูกพันต่อการร่วมมือ เป็นความผูกพันต่อการดำเนินโครงการของผู้ร่วมโครงการในขั้นตอนการสำรวจหมอนนา การออกแบบคลองหมอนนา และการขุดคลองหมอนนา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.3.1 ความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา ซึ่งเกิดขึ้นกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง สรุปได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงมีความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนาในกิจกรรมการร่วมค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนากับองค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงที่กล่าวว่า

“เราร่วมมือกับกลุ่มชาวบ้านในการสำรวจหมอนนา ด้วยการเดินถามหาเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม มีความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนาในกิจกรรมการร่วมค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนากับองค์กรการบริหารส่วนตำบลราแดงเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังต่อไปนี้

“เราได้อาสาเข้าไปช่วย อบต. ราแดง หาเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้สำรวจหมอนนาร่วมกับ อบต. ราแดงว่า เป็นที่ดินของใครบ้าง” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราช่วย อบต. ราแดง เดินถามหาเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง และผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ยังมีความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนาในกิจกรรมการร่วมบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราและกลุ่มชาวบ้าน ได้ร่วมกันวาดแผนที่เดินดิน เพื่อระบุว่าหมอนนาติดที่ดินของใครบ้าง” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เรา กับ อบต.ราแดง ได้ร่วมบันทึกว่า หมอนนาติดที่ดินใครบ้าง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราร่วมมือกับ อบต. ราแดง วาดแผนที่เดินดิน เพื่อบอกว่า หมอนนาติดที่ดินใครบ้าง” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้ช่วยเหลือ อบต. รำแดง ทำแผนที่เดินดิน เพื่อให้เห็นว่า ใครมีที่ดินติดหมอนนาบ้าง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง และผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมมีความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนาในกิจกรรมการร่วมค้นหาและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนา

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลการร่วมค้นหาและการร่วมบันทึกเป็นแก่นสาระพื้นฐานความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา จนอธิบายได้ว่า การร่วมค้นหาและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนา เป็นกิจกรรมที่ทำให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง และผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมมีความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา ก่อนที่จะเกิดความผูกพันต่อขั้นตอนการร่วมออกแบบคลองหมอนนาต่อไป

2.3.2 ความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา ซึ่งเกิดขึ้นกับผู้ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม สรุปได้ว่า ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคมมีความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนาในกิจกรรมการร่วมเสนอรูปแบบคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“พวกเรามีส่วนร่วมเสนอว่า ให้ขุดคลองหมอนนาไว้ตรงกลาง และมีถนนข้างคลองหมอนนา 2 ข้าง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เรามีหน้าที่ในการเสนอว่า ให้ขุดคลองหมอนนาไว้ตรงกลาง และมีถนน 2 ข้าง” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“พวกเรา เสนอว่า ควรขุดคลองหมอนนาไว้ตรงกลาง และมีถนนข้างคลองหมอนนา 2 ข้าง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนนายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มีความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนาในกิจกรรมการร่วมเขียนแบบคลองหมอนนา ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“การเขียนแบบแปลน ทางกองช่างของ อบต. รำแดง กับคนของทรัพยากรน้ำภาค 8 จะเป็นคนเขียน” (นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“การเขียนแบบคลองหมอนนานั้น ทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ร่วมกันเขียนกับช่างของ อบต. รำแดง” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

สำหรับกิจกรรมที่ผู้ร่วมโครงการทุกองค์กรมีความผูกพัน คือ การร่วมแก้ไขปรับปรุงแบบคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“หลังจากที่เขียนแบบเสร็จ ก็มีการเสนอให้กลุ่มชาวบ้านได้ทราบ และถามว่า ต้องการให้แก้ไขเพิ่มเติมอะไรบ้าง” (นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เมื่อ อบต. รำแดง กับทรัพยากรน้ำภาค 8 เอาแบบแปลนการสร้างคลองหมอนนามาให้ดู เราก็แสดงความคิดเห็นว่า ต้องการแก้ไขเรื่องความกว้างให้แคบลง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ตอนที่ อบต. รำแดง กับทรัพยากรน้ำภาค 8 เอาแบบคลองหมอนนามาให้เราดู เราก็เสนอความเห็นไปว่า ควรลดขนาดความกว้างลงหน่อย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“หลังจากที่ อบต. รำแดง และทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้เอาแบบคลองหมอนนามาให้พวกเราดู เราให้ความเห็นว่า ควรลดความกว้างลง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราได้รับความเห็นจากกลุ่มชาวบ้าน ให้มีการแก้ไขเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลการร่วมเสนอรูปแบบคลองหมอนนา การร่วมเขียนแบบคลองหมอนนา และการร่วมแก้ไขปรับปรุงแบบคลองหมอนนาเป็นแก่นสาระพื้นฐานความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา จนอธิบายได้ว่า การร่วมเสนอรูปแบบการร่วมเขียน และการร่วมแก้ไขปรับปรุงแบบคลองหมอนนา ทำให้ผู้ร่วมโครงการผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา โดยในกิจกรรมการเสนอรูปแบบคลองหมอนนา ผูกพันเฉพาะสมาชิกองค์กรภาคประชาสังคม ส่วนกิจกรรมการเขียนแบบคลองหมอนนา ผูกพันเฉพาะบุคลากรองค์กรภาครัฐ ขณะที่ กิจกรรมการแก้ไขปรับปรุงแบบคลองหมอนนา ผูกพันต่อผู้ร่วมโครงการทุกองค์กร ซึ่งเกิดขึ้นก่อนที่จะเกิดความผูกพันในขั้นตอนการร่วมขุดคลองหมอนนา

2.3.3 ความผูกพันต่อการร่วมขุดคลองหมอนนา ได้เกิดขึ้นกับผู้นำองค์กรภาครัฐในกิจกรรมการร่วมควบคุมการขุดคลองหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“อบต. รำแดง กับทรัพยากรน้ำภาค 8 จะส่งทีมช่างไปควบคุมการขุดคลองหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราส่งทีมช่างของเรา ไปร่วมคุมงานกับทีมช่างของ อบต. รำแดง” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ส่วนกิจกรรมการจ้างขุดคลองหมอนนา ผูกพันเฉพาะผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

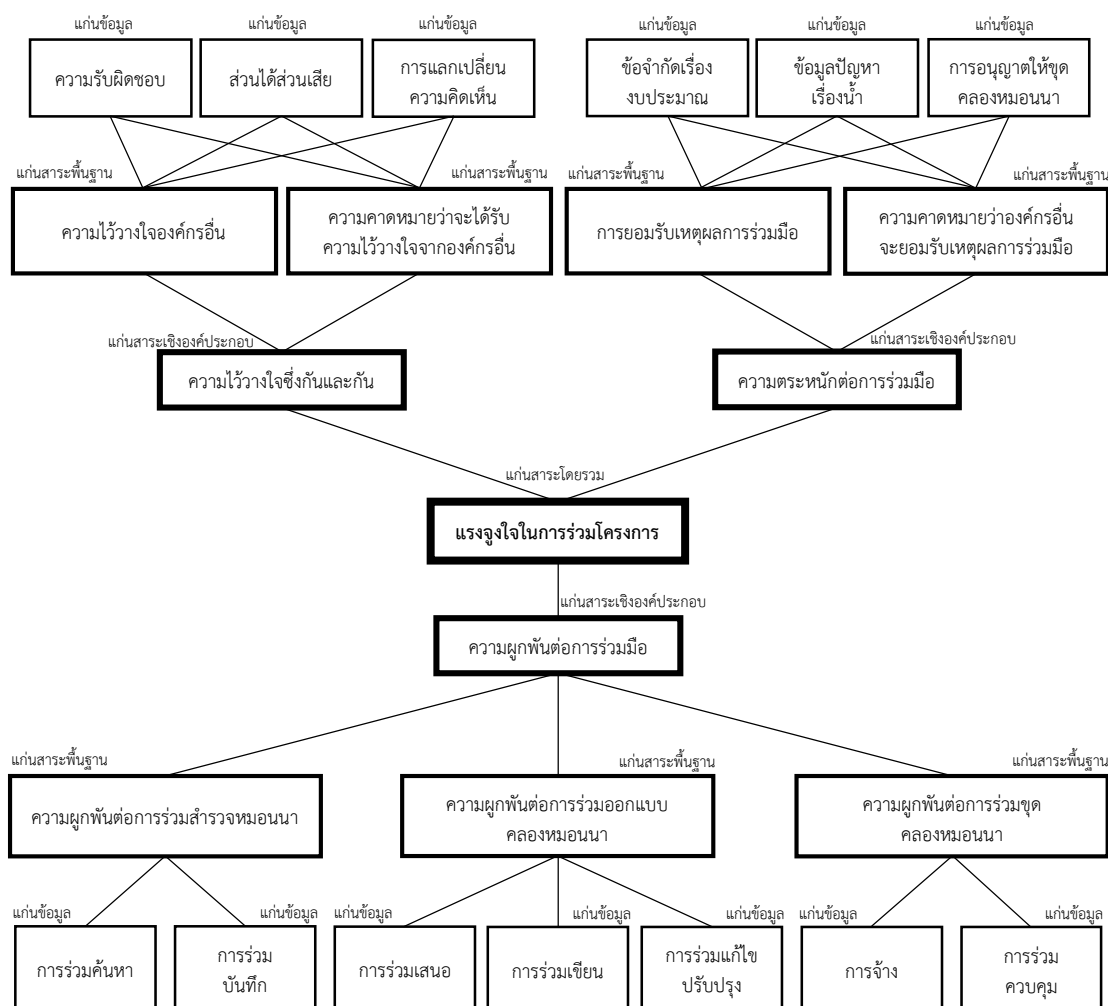
“การขุดคลองหมอนนา จะใช้เครื่องจักรขององค์กรเอกชน ที่ทรัพยากรน้ำภาค 8 จ้างมา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด หาดใหญ่กรุ๊ป ซึ่งเป็นหน่วยงานเอกชนให้ชุด
คลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบ
สงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลการจ้าง และการร่วมควบคุม เป็นแก่นสาระ
พื้นฐานความผูกพันต่อการร่วมชุดคลองหมอนนา จนอธิบายได้ว่า การจ้างชุดคลองหมอนนา
เป็นกิจกรรมที่ผูกพันกับบุคลากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ส่วนกิจกรรมการร่วมควบคุมการชุด
คลองหมอนนา เป็นกิจกรรมที่ผูกพันกับบุคลากรองค์กรภาครัฐ แต่ทั้ง 2 กิจกรรม ไม่ได้ผูกพันกับ
สมาชิกองค์กรภาคประชาสังคม

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา
ความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา และความผูกพันต่อการร่วมชุดคลองหมอนนา
มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความผูกพันร่วมกัน ทำให้อธิบายได้ว่า การร่วมค้นหาและ
บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนา เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา
ส่วนการร่วมเสนอรูปแบบ การร่วมเขียนแบบ และการร่วมแก้ไขปรับปรุงแบบคลองหมอนนา
เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา ขณะที่การจ้างชุด
คลองหมอนนา และการร่วมควบคุมการชุดคลองหมอนนา เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความผูกพันต่อ
การร่วมชุดคลองหมอนนา โดยแต่ละกิจกรรม ผูกพันต่อผู้ร่วมโครงการบางองค์กรเท่านั้น

ขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยได้นำแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความไว้วางใจซึ่งกันและกัน
ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ มารวมกันเป็นแก่นสาระโดยรวม
แรงจูงใจในการร่วมโครงการ จนอธิบายได้ว่า แรงจูงใจในการร่วมโครงการ เกิดจากความไว้วางใจ
ซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ ระหว่างผู้ร่วมโครงการ
เพราะผู้ร่วมโครงการเห็นว่า การสร้างคลองหมอนนา เป็นโครงการที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กร
ภาครัฐ และทำให้เกิดส่วนได้ส่วนเสียแก่องค์กรภาคประชาสังคม ประกอบกับการดำเนินการ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา ทำให้ตนไว้วางใจองค์กรอื่น และคาดหมาย
ว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น จนเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อีกทั้ง ยังเห็นว่า การสร้าง
คลองหมอนนา จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือระหว่างองค์กร เพราะการดำเนินโครงการ มีข้อจำกัด
เรื่องงบประมาณ มีข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลลำแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ไม่ทราบ และ
ต้องได้รับการอนุญาตให้ชุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ทำให้ตนยอมรับเหตุผล
ของการร่วมมือ และคาดหมายว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ จนเกิดความตระหนัก
ต่อการร่วมมือ ส่วนสาเหตุที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการเกิดความผูกพันต่อการร่วมมือ ทั้งในขั้นตอน
การสำรวจหมอนนา การออกแบบคลองหมอนนา และการชุดคลองหมอนนา คือ การได้ร่วมค้นหา
และบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนา การร่วมออกแบบ ร่วมเขียน และร่วมแก้ไขปรับปรุงแบบ
คลองหมอนนา รวมถึง การจ้างและการร่วมควบคุมการชุดคลองหมอนนา แม้ว่าบางกิจกรรมจะผูกพัน
ต่อผู้ร่วมโครงการบางองค์กรเท่านั้น โดยสรุปด้วยการแสดงเครือข่ายแก่นสาระได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.2 แรงจูงใจในการร่วมโครงการ

3. ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

ความสามารถในการดำเนินโครงการคล่องมอมนาร่วมกัน เป็นความสามารถในการดำเนินโครงการคล่องมอมนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะอาดของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคล่องมอมนาระยะแรก (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง) การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ดังนี้

3.1 ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะอาดของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคล่องมอมนาระยะแรก เป็นความสามารถในการสร้างและรักษาความร่วมมือ ด้วยวิธีการ ต่อไปนี้

3.1.1 ความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ เป็นความสามารถของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่สามารถสร้างความร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการได้ ด้วยการอำนาจความสะอาดในการจัดตั้งองค์กรผู้ร่วมโครงการ 2 องค์กร ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง และกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ว่า

“พีได้สนับสนุนให้ชาวบ้านรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้เกิดความร่วมมือ” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ และเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล ก็ได้ให้ข้อมูลที่ตรงกันว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงได้อำนวยความสะดวกในการจัดตั้งองค์กรของตน ซึ่งทราบได้จากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“นายก อบต. รำแดง เป็นคนก่อตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และผมได้รับการเลือกตั้งจากสมาชิก ให้เป็นประธานกลุ่ม” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“นายก อบต. รำแดง เป็นคนก่อตั้งกลุ่มต่าง ๆ อย่างกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล ซึ่งผมก็เป็นเลขานุการอยู่ด้วย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ยังได้ใช้ความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่กล่าวไว้ว่า

“พีได้เชิญคนของทรัพยากรน้ำภาค 8 มาพูดคุยกับกลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ตำบลรำแดง เพื่อตกลงกันเรื่องการสร้างคลองหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้ให้ข้อมูลตรงกันว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงได้อำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรของตนกับองค์กรอื่น ซึ่งพิจารณาได้จากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“นายก อบต. รำแดง เป็นคนช่วยนัดให้เรามาพบกัน เพื่อหาข้อตกลงเรื่องคลองหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“นายก อบต. รำแดง เป็นคนช่วยนัดหมายให้กลุ่มต่าง ๆ เข้าร่วมตกลงกันเรื่องคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“นายก อบต. รำแดง เป็นผู้ประสานหน่วยงานต่าง ๆ ให้มาพูดคุย ตกลงกันเรื่องการสร้างคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“นายก อบต. รำแดง เป็นคนช่วยประสานการนัดหมายกับกลุ่มชาวบ้าน เมื่อเราต้องไปรับฟังความคิดเห็นและทำการพูดคุยตกลงเรื่องการสร้างคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ได้ใช้ความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการจัดตั้ง และประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลการอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งองค์กร และประสานความร่วมมือ เป็นแก่นสาระพื้นฐานความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ จนอธิบาย ได้ว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ได้ใช้ความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง และกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล พร้อมกับอำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่าง องค์กรผู้ร่วมโครงการ จนเกิดการร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ก่อนที่จะใช้ความสามารถ ในการรักษาความร่วมมือระหว่างดำเนินการร่วมมือ

3.1.2 ความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ เป็นความสามารถของ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ใช้ในการรักษาความร่วมมือระหว่างดำเนินการร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการลดความขัดแย้งที่เกิดจากการตกลงกันเรื่องความกว้างของ คลองหมอนนา ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของนาย กองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ได้กล่าวไว้ว่า

“ตอนที่มีปัญหาเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา พี่ก็พยายามอธิบาย เหตุผลของทรัพยากรน้ำภาค 8 ให้กลุ่มชาวบ้านเข้าใจ” (นายกองค้การบริหารส่วน ตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสาน และบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้กล่าวไว้ตรงกันว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รำแดง มีความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการลดความขัดแย้ง ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เมื่อเกิดปัญหาว่า คลองหมอนนากว้างกว่าที่ตกลงกันไว้ตั้งแต่แรก นาย ก อบต. รำแดง จะเป็นผู้ชี้แจงเหตุผลให้กลุ่มชาวบ้านฟัง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“มีชาวบ้านบางคน ไม่ยินยอมให้ขุดคลองหมอนนากว้าง นาย ก อบต. รำแดง ก็เป็นคนเข้ามาพูดให้เข้าใจเหตุผล” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“นาย ก อบต. รำแดง เป็นคนช่วยอธิบายสาเหตุที่ต้องขุดคลองหมอนนา ให้กว้างตามที่ทรัพยากรน้ำภาค 8 กำหนด” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตาม หลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“นาย ก อบต. รำแดง เป็นผู้ประสานข้อตกลง ในตอนที่ เรามีสื่อโต้แย้งกัน เรื่องความกว้างของคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง ยังได้ใช้ความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการปรับความเข้าใจหลังจากที่มีข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ว่า

“พี่ให้แต่ละฝ่าย อธิบายเหตุผลของตน ให้อีกฝ่ายเข้าใจ เพื่อปรับความเข้าใจ หลังจากที่มีข้อโต้แย้งกัน เรื่องความกว้างของคลองหมอนนา” (นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ตรงกันว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรำแดง ได้ใช้ความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการปรับความเข้าใจหลังจากที่มีข้อโต้แย้ง ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“นายก อบต. รำแดง เป็นผู้ประสานความเข้าใจกัน หลังจากที่ได้โต้แย้งกัน เรื่องความกว้างของคลองหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“หลังจากที่เรามีข้อโต้แย้งกัน เรื่องความกว้างของคลองหมอนนา เราก็ปรับความเข้าใจกันได้ โดยมีนายก อบต. รำแดง คอยประสานให้แต่ละฝ่าย มาพูดคุยกัน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เมื่อนายก อบต. รำแดง ช่วยอธิบายสาเหตุที่ต้องขุดคลองหมอนนา ให้กว้างตามที่กำหนด กลุ่มชาวบ้านก็เข้าใจและยอมให้ขุดคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“นายก อบต. รำแดง เป็นผู้ช่วยประสานกับกลุ่มชาวบ้าน ให้เรามีโอกาสชี้แจงเหตุผลของการขุดคลองหมอนนา ให้มีความกว้างตามหลักวิชาการ” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้ใช้ความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการลดความขัดแย้งและปรับความเข้าใจหลังจากเกิดความขัดแย้งระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลการอำนวยความสะดวกในการลดความขัดแย้งและการปรับความเข้าใจ เป็นแก่นสาระพื้นฐานความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ จนอธิบายได้ว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้ใช้ความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการลดความขัดแย้งและปรับความเข้าใจ หลังจากที่มีข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนาระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ และความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบอำนวยการความสะดวก จึงอธิบายได้ว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้ใช้ความสามารถในการสร้างความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งองค์กรและประสานความร่วมมือ และใช้ความสามารถในการรักษาความร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการลดความขัดแย้งและปรับความเข้าใจหลังจากเกิดข้อขัดแย้ง

3.2 การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ การกำหนดหรือประสานความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ให้เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ด้วยการออกแบบการเปิดโอกาสการร่วมโครงการ การจัดเวทีประชาคม การสื่อสารโครงการที่ชัดเจน และระยะเวลาการร่วมมือให้เอื้อต่อการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ดังนี้

3.2.1 การเปิดโอกาสการร่วมโครงการ เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการแก่องค์กรผู้ร่วมโครงการ โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการออกแบบ ด้วยการไม่กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ว่า

“เราไม่มีการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วม” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้กล่าวไว้พร้อมกันว่า องค์กรของตนได้รับการเปิดโอกาสการร่วมโครงการจากองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ไม่กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“ในเวทีการตกลง เรื่องคลองหมอนนา ทุกคนเข้าร่วมได้” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ใครสนใจก็เข้าร่วมได้ แม้ว่าไม่มีส่วนได้ส่วนเสีย” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ไม่มีการบังคับว่า คนเข้าร่วมเวทีการตกลงต้องเป็นใคร” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ถ้าบุคคลอื่นสนใจก็เข้าร่วมได้” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

นอกจากการไม่กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ยังได้ดำเนินการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมแก่องค์กรผู้ร่วมโครงการให้สามารถร่วมโครงการได้ ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ได้กล่าวไว้ว่า

“เราเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมได้” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสาน และบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า องค์กรของตนได้รับโอกาสให้เข้าร่วมโครงการจากองค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดง ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราได้รับโอกาสการมีส่วนร่วมในการสร้างคลองหมอนนาจาก อบต. ร่ำแดง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้ได้รับโอกาสการมีส่วนร่วมในการสร้างคลองหมอนนาครั้งนี้ จาก อบต. ร่ำแดง” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“อบต. ร่ำแดง ได้เปิดโอกาสให้เราได้เข้ามามีส่วนร่วมสร้างคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราได้เข้าร่วมในเวทีการตกลง เรื่องคลองหมอนนา เพราะ อบต. ร่ำแดง เปิดโอกาสให้เราเข้ามามีส่วนร่วม” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า องค์กรการบริหารส่วนตำบลร่ำแดง ได้ดำเนินการเปิดโอกาสการร่วมโครงการแก่องค์กรผู้ร่วมโครงการ ด้วยการไม่กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ และดำเนินการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมแก่องค์กรผู้ร่วมโครงการ ให้สามารถร่วมโครงการได้

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลคุณสมบัติผู้ร่วมโครงการ และโอกาสการมีส่วนร่วม เป็นแก่นสาระพื้นฐานการเปิดโอกาสการร่วมโครงการ จนอธิบายได้ว่า การไม่กำหนดคุณสมบัติผู้ร่วมโครงการ และการเปิดโอกาสการมีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อเปิดโอกาสการร่วมโครงการ เพื่อให้องค์กรผู้ร่วมโครงการ สามารถเข้ามามีส่วนร่วมสร้างคลองหมอนนาระยะแรกได้

3.2.2 การจัดเวทีประชาคม เป็นกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดงจัดทำเพื่อใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ด้วยการไม่กำหนดกฎ กติกา หรือระเบียบในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดงกล่าวไว้ว่า

“เราพูดคุยกันในเวทีประชาคม โดยไม่ได้กำหนดกฎ กติกาอะไรเป็นพิเศษ” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่ำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสาน และบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ได้กล่าวไว้ตรงกันว่า การจัดเวทีประชาคม ไม่ได้กำหนดกฎ กติกา หรือระเบียบในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“การพูดคุยกันในเวทีประชาคม ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขอะไรในการพูดคุย” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ไม่ได้กำหนดกฎ กติกาอะไร ในการพูดคุยในเวทีประชาคม” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ไม่มีกฎ หรือระเบียบอะไรในการพูดคุยกันในเวทีประชาคม” (ที่ปรึกษา
กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“การพูดคุยกันในเวทีประชาคม ไม่ได้ทำตามกฎ ระเบียบอะไร”
(ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21
เมษายน 2559)

นอกจากนี้ การจัดเวทีประชาคม ยังได้มีการกำหนดประเด็น
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้เป็นประเด็นที่มุ่งหาแนวทางการสร้างคลองหมอนนาให้สามารถแก้ไข
ปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดงได้ ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลรำแดงที่ว่า

“ประเด็นที่เราพูดคุยในเวทีประชาคม จะเน้นหาหนทางการสร้าง
คลองหมอนนา ให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมได้อย่างสมบูรณ์” (นายก
องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

เช่นเดียวกับ คำกล่าวของผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และ
ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ว่า มีการกำหนดประเด็น
การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีประชาคม ให้เป็นประเด็นที่มุ่งหาแนวทางการสร้างคลองหมอนนา
ให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำในตำบลรำแดงได้ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ตอนที่พูดคุยในเวทีประชาคม เรามุ่งหาหรือกันว่า จะขุดคลองหมอนนา
อย่างไร ให้แก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งได้” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16
เมษายน 2559)

“เรื่องที่เรานำมาพูดคุยในเวทีประชาคม เป็นการพยายามหาทางออกว่า
จะขุดคลองหมอนนา ให้สามารถเก็บน้ำในหน้าแล้ง และระบายน้ำในหน้าฝนได้
อย่างไร” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การคุยกันในเวทีประชาคมตอนนั้น เราพยายามเสนอว่า จะขุด
คลองหมอนนาอย่างไร ให้ช่วยแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วมได้” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัย
การปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“การตกลงกันในเวทีประชาคม เรามุ่งหาข้อตกลงกันว่า จะขุด
คลองหมอนนาอย่างไร ให้แก้ไขปัญหาน้ำได้อย่างยั่งยืน” (ผู้อำนวยการส่วน
ประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น การจัดเวทีประชาคม มีวิธีการดำเนินการโดยไม่ได้กำหนดกฎ
กติกา หรือระเบียบในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แต่มีการกำหนดประเด็นการแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นว่า ต้องเป็นประเด็นที่มุ่งหาแนวทางการสร้างคลองหมอนนาให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำใน
ตำบลรำแดงได้

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลกฎ กติกา หรือระเบียบการอภิปราย และ
ประเด็นการอภิปราย เป็นแก่นสาระพื้นฐานการจัดเวทีประชาคม จนอธิบายได้ว่า การไม่กำหนดกฎ
กติกา หรือระเบียบในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการกำหนดประเด็นการแลกเปลี่ยน
ความคิดเห็น ให้เป็นประเด็นที่มุ่งหาแนวทางการสร้างคลองหมอนนา ให้สามารถแก้ไขปัญหาน้ำ

ในตำบลรำแดงได้ เป็นคุณลักษณะเฉพาะของการจัดเวทีประชาคมที่เอื้อให้องค์กรผู้ร่วมโครงการสามารถร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

3.2.3 การสื่อสารโครงการที่ชัดเจน เป็นการสื่อสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงและสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ดำเนินการ เพื่อใช้ในการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการให้ผู้ร่วมโครงการทราบและเข้าใจตรงกัน ด้วยการกำหนดให้แสดงข้อมูลผ่านเวทีประชาคม ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“เราเสนอขั้นตอนต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาให้ทราบและเข้าใจในเวทีประชาคม” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราเสนอขั้นตอนและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาให้ทราบและเข้าใจในเวทีประชาคม” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็ได้ให้ข้อมูลไว้ตรงกันว่า ตนได้ทราบและเข้าใจขั้นตอนการดำเนินโครงการในเวทีประชาคม ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“การสร้างคลองหมอนนา แต่ละขั้นตอน เรารับทราบและเข้าใจในเวทีประชาคม” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราทราบและเข้าใจ ขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนา จากการพูดคุยกันในเวทีประชาคม” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราทราบและเข้าใจขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนา เมื่อตอนอยู่ในเวทีประชาคม” (ที่ปรึกษาากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ ยังได้มีการออกแบบการสื่อสารโครงการ ด้วยการกำหนดให้นำประเด็นข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินโครงการคลองหมอนนา มาแสดงให้ผู้ร่วมโครงการทราบ ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลที่ผู้นำองค์กรภาครัฐกล่าวไว้ว่า

“ข้อมูลการสร้างคลองหมอนนา ที่นำเสนอในเวทีประชาคม จะเกี่ยวข้องกับขั้นตอนแต่ละขั้นตอนของการสร้างคลองหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“ข้อมูลการสร้างคลองหมอนนา ที่เรานำไปเสนอให้กลุ่มชาวบ้านได้ทราบในเวทีประชาคม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็ได้ให้ข้อมูลไว้พ้องกันว่า ได้รับการชี้แจงขั้นตอนการดำเนินโครงการจากการนำเสนอขององค์กรภาครัฐในเวทีประชาคม ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราได้รับทราบขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนาจากเวทีประชาคม”
(ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ข้อมูลคลองหมอนนาที่เสนอในเวทีประชาคม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ข้อมูลเกี่ยวกับคลองหมอนนาที่เราได้รับทราบ เป็นข้อมูลขั้นตอนการสร้างคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ดังนั้น การกำหนดให้มีการชี้แจงขั้นตอนการดำเนินโครงการในเวทีประชาคม เป็นการกำหนดวิธีการและประเด็นข้อมูลของการสื่อสารโครงการให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างชัดเจน

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลวิธีแสดงข้อมูล และประเด็นข้อมูลที่แสดงเป็นแก่นสาระพื้นฐานการสื่อสารโครงการที่ชัดเจน จนอธิบายได้ว่า การกำหนดวิธีการแสดงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ ผ่านเวทีประชาคม และการกำหนดให้นำข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินโครงการมาแสดง เป็นการออกแบบการสื่อสารโครงการให้ผู้ร่วมโครงการทราบและเข้าใจข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินโครงการคลองหมอนนาได้อย่างชัดเจน

3.2.4 ระยะเวลาการร่วมมือ เป็นระยะเวลาในการร่วมโครงการขององค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงได้กำหนดให้มีการร่วมมือกันจนกว่าจะสิ้นสุดโครงการ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่กล่าวเอาไว้ว่า

“เราจะร่วมมือกันไป จนโครงการคลองหมอนนาเสร็จสิ้น” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้ให้ข้อมูลที่ตรงกันว่า มีการกำหนดให้ร่วมมือกันจนกว่าโครงการจะเสร็จสิ้น ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เราร่วมมือกันมาตลอด และจะร่วมมือกันต่อไป จนกว่าคลองหมอนนาจะเสร็จ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“แต่ละฝ่ายร่วมมือกันเรื่อยมา และร่วมมือกันแบบนี้ต่อไป จนกว่าจะขุดคลองหมอนนาเสร็จ” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราให้ความร่วมมือกับการสร้างคลองหมอนนามาตลอด และจะให้ความร่วมมือต่อไป จนเสร็จสิ้นโครงการ” (ที่ปรึกษากลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“เราร่วมมือกันมาด้วยดีตลอด และคาดว่า จะร่วมมือกันต่อ จนเสร็จสิ้นโครงการ” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ระยะเวลาการร่วมมือดังกล่าว ถือว่าเป็นระยะเวลาการร่วมมือที่เกิดขึ้นก่อนสิ้นสุดโครงการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง ยังได้กำหนดให้มีการร่วมมือหลังสิ้นสุดโครงการด้วย เพื่อเชื่อมโยงคลองหมอนนาเข้ากับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ ในขั้นตอนต่อไป ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง กล่าวไว้ว่า

“แม้โครงการคลองหมอนนาจะสิ้นสุดแล้ว แต่เรายังต้องร่วมมือกันต่อไป เพื่อเชื่อมโยงคลองสายยู คลองหมอนนา และคลองสทิงหม้อเข้าด้วยกัน” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม และผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ได้กล่าวไว้พ้องกันว่า มีการกำหนดให้ร่วมมือกันต่อไป หลังจากสร้างคลองหมอนนาเสร็จแล้ว ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เราไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุด เราจะร่วมมือกันไปเรื่อย ๆ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราต้องร่วมมือกันต่อไป แม้ว่าจะได้คลองหมอนนาแล้ว เพราะยังต้องร่วมมือกัน เพื่อเชื่อมคลองสายยู คลองหมอนนา และคลองสทิงหม้อเข้าด้วยกัน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“แม้ว่า สร้างคลองหมอนนาเสร็จแล้ว เราก็ยังต้องร่วมมือกันต่อไป เพื่อเชื่อมคลองสายยู คลองหมอนนา และคลองสทิงหม้อเข้าด้วยกัน” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“แม้เราจะสร้างคลองหมอนนาได้แล้ว ก็ยังต้องมีโครงการซ่อมแซมหากคลองหมอนนาไม่สามารถรับน้ำและระบายน้ำได้” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น ระยะเวลาการร่วมมือ จึงได้รับการกำหนดให้มีการร่วมมือกันทั้งก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการคลองหมอนนา

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลระยะเวลาการร่วมมือก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการ เป็นแก่นสาระพื้นฐานระยะเวลาการร่วมมือ จนอธิบายได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการได้กำหนดระยะเวลาการร่วมมือ เป็น 2 ช่วงเวลา ได้แก่ ระยะเวลาการร่วมมือก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการ

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานการเปิดโอกาสการร่วมโครงการ การจัดเวทีประชาคม การสื่อสารโครงการที่ชัดเจน และระยะเวลาการร่วมมือ มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ จึงอธิบายได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการได้ดำเนินการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ ด้วยการเปิดโอกาสการร่วมโครงการ โดยไม่กำหนดคุณสมบัติผู้ร่วมโครงการ และเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมแก่องค์กรผู้ร่วมโครงการแต่ละองค์กร อีกทั้งยังได้จัดเวทีประชาคม โดยไม่กำหนดกฎ กติกา หรือระเบียบการอภิปราย แต่กำหนดประเด็นการอภิปรายว่า ต้องเป็นประเด็นที่มุ่งหาแนวทางการสร้างคลองหมอนนา ให้สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดงได้ และยังมีการสื่อสารโครงการที่ชัดเจน โดยแสดงข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอน

การดำเนินโครงการ ผ่านเวทีประชาคม ให้ผู้ร่วมโครงการทราบและเข้าใจ นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดระยะเวลาการร่วมมือ ให้มีการร่วมมือ ทั้งในช่วงเวลา ก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการ

3.3 การร่วมสนับสนุนทรัพยากร เป็นการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ซึ่งประกอบด้วย เงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ด้วยวิธีการต่อไปนี้

3.3.1 การร่วมสนับสนุนเงินทุน ตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง สรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ได้บริหารจัดการงบประมาณภายในองค์กร เพื่อให้มีงบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินโครงการ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่มีอยู่ว่า

“โครงการคลองหมอนนา เป็นโครงการที่ใช้งบประมาณจำนวนมาก เราจึงจัดให้เป็นโครงการประเภทเกินศักยภาพของ อบต. รำแดง และดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ก็ได้ดำเนินการบริหารจัดการงบประมาณภายในองค์กร เพื่อให้ได้งบประมาณมาสนับสนุนการดำเนินโครงการเช่นกัน ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ว่า

“งบประมาณในการสร้างคลองหมอนนา เราแบ่งมาจากโครงการอื่น เพื่อให้พอใช้สำหรับการสร้างคลองหมอนนาในแต่ละปี” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ยังได้ดำเนินการบริหารจัดการงบประมาณระหว่างองค์กร เพื่อนำไปสนับสนุนการดำเนินโครงการเช่นกัน ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“การสร้างคลองหมอนนา ใช้งบประมาณของทรัพยากรน้ำภาค 8 เป็นหลัก และใช้งบประมาณของ อบต. รำแดงบางส่วน” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราไม่สามารถรวมงบประมาณของ 2 องค์กร มาอยู่ในงบประมาณเดียวกันได้ เราจึงแบ่งงานกัน งานไหนที่ อบต. รำแดง มีงบประมาณเพียงพอ ก็ให้ อบต. รำแดง ทำงานนั้น ส่วนงานไหนที่ อบต. รำแดง มีงบประมาณไม่เพียงพอ เราก็ใช้งบประมาณของทรัพยากรน้ำภาค 8” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

สังเกตได้ว่า การร่วมสนับสนุนเงินทุน เป็นการดำเนินการโดยองค์กรภาครัฐ ด้วยการบริหารจัดการงบประมาณภายในองค์กรและระหว่างองค์กร ซึ่งองค์กรภาคประชาสังคม ไม่ได้ร่วมดำเนินการ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลงบประมาณภายในองค์กรและระหว่างองค์กร เป็นแก่นสาระพื้นฐานการร่วมสนับสนุนเงินทุน จนอธิบายได้ว่า องค์กรภาครัฐได้ร่วมสนับสนุนเงินทุนในการดำเนินโครงการ ด้วยการบริหารจัดการงบประมาณภายในองค์กรและระหว่างองค์กร

3.3.2 การร่วมสนับสนุนเวลา ตามความเห็นของผู้นำองค์กรภาครัฐ สรุปได้ว่า เวลาที่บุคลากรองค์กรภาครัฐได้สนับสนุนให้กับการดำเนินโครงการ เป็นเวลาในการปฏิบัติงานประจำวัน ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“เวลาที่มีให้กับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา เป็นเวลาในการทำงานตามภารกิจประจำวัน” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เวลาที่มีให้กับการดำเนินโครงการคลองหมอนนา เป็นเวลาของการปฏิบัติงานตามภารกิจโดยปกติ” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ต่างจากสมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้ใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพมาสนับสนุนการดำเนินโครงการ โดยเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ในระหว่างที่ออกไปทำไร่ ทำสวน และหลังจากกลับจากทำไร่ ทำสวน ถ้าพบเจอชาวบ้าน ก็จะพูดคุยกับชาวบ้านเรื่องคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เวลาที่เราเข้าร่วมในเวทีประชาคม เป็นเวลาว่าง” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ขณะที่ สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ได้ใช้เวลาในการปฏิบัติงานและเวลาว่างจากการปฏิบัติงานมาสนับสนุนการดำเนินโครงการ ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำที่กล่าวไว้ว่า

“เวลาที่มีให้กับการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา เป็นเวลาในการทำงานในหน้าที่ และเวลาว่าง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ดังนั้น เวลาที่ผู้ร่วมโครงการสนับสนุนให้กับการดำเนินโครงการ ประกอบด้วยเวลาในการประกอบอาชีพ และเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลเวลาในการประกอบอาชีพและเวลาว่างเป็นแก่นสาระพื้นฐานการร่วมสนับสนุนเวลา จนอธิบายได้ว่า เวลาที่ผู้ร่วมโครงการสนับสนุนให้กับการดำเนินโครงการ ได้แก่ เวลาในการประกอบอาชีพ และเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ โดยเวลาที่ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ สนับสนุน คือ เวลาในการประกอบอาชีพ และเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ ขณะที่ บุคลากรองค์กรภาครัฐ ได้ร่วมสนับสนุนเวลาจากการประกอบอาชีพ ส่วนเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลราแดง ได้ร่วมสนับสนุนเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ

3.3.3 การร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยี ตามความเห็นของผู้นำองค์กรภาครัฐ สรุปได้ว่า องค์กรภาครัฐได้ร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีการสำรวจหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลที่มาจกคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เราได้สนับสนุนเครื่องมือที่ใช้สำรวจหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เราสนับสนุนเครื่องมือสำรวจหมอนนา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ องค์กรภาครัฐ ยังได้ร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีการออกแบบคลองหมอนนาด้วย ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“เครื่องมือที่ใช้ออกแบบคลองหมอนนา ก็ใช้ของเราด้วย” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เครื่องมือออกแบบคลองหมอนนา เราก็ก็นับสนุน” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ทั้งนี้ สังเกตได้ว่า การร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีสำรวจหมอนนา และออกแบบคลองหมอนนา เป็นการดำเนินการขององค์กรภาครัฐ โดยที่องค์กรภาคประชาสังคม ไม่ได้ร่วมสนับสนุนด้วย

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลเครื่องมือหรือเทคโนโลยีการสำรวจหมอนนา และออกแบบคลองหมอนนา เป็นแก่นสาระพื้นฐานการร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยี จนอธิบายได้ว่า องค์กรภาครัฐ ได้ร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีการสำรวจหมอนนาและออกแบบคลองหมอนนา

3.3.4 การร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง สรุปได้ว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลราแดง ได้ร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์เกี่ยวกับประโยชน์ของคลองหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงที่กล่าวว่า

“เราให้ความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ของคลองหมอนนา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

เช่นเดียวกับสมาชิกองค์กรภาคประชาสังคม ที่ได้ร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์ แต่เป็นความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง ซึ่งพิจารณาได้จากคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“เราให้ความรู้เกี่ยวกับการเกิดปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งในตำบลราแดง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาเรื่องน้ำในพื้นที่ตำบลราแดง” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราให้ความรู้เรื่องสภาพปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้งในตำบลรำแดง” (ที่ปรึกษา
กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ต่างจากบุคลากรสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งได้ร่วมสนับสนุน
ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำ
โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำ
ทะเลสาบสงขลาที่ว่า

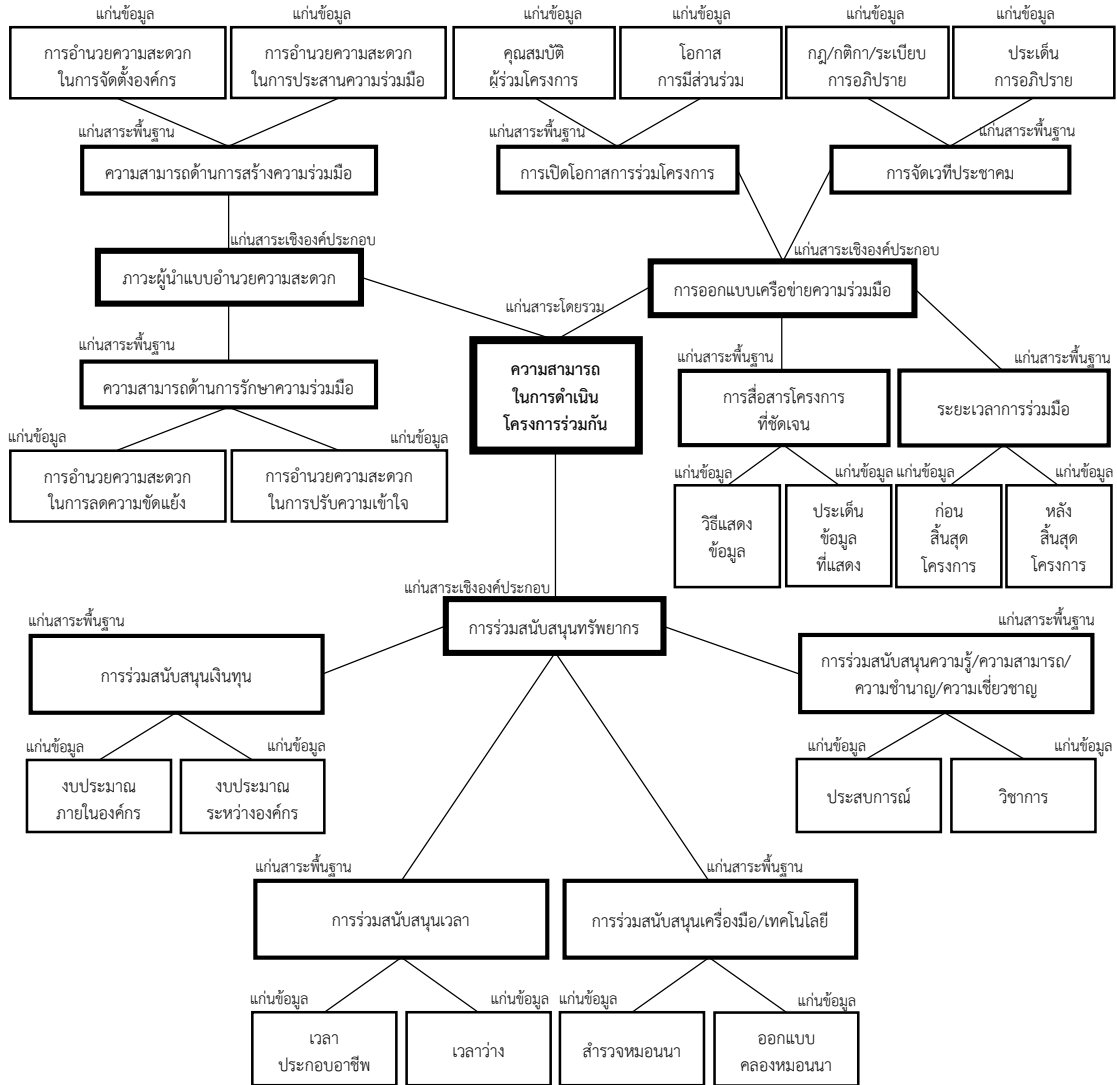
“เราให้ความรู้ทางวิชาการด้านการบริหารจัดการน้ำ วิศวกรรม และ
อุทกวิทยา” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา,
สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือ
ความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์ และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ
ทางวิชาการ เป็นแก่นสาระพื้นฐานการร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือ
ความเชี่ยวชาญ จนอธิบายได้ว่า ผู้ร่วมโครงการได้ร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ
หรือความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์เกี่ยวกับประโยชน์ของคลองหมอนนาและปัญหาเรื่องน้ำ
ในตำบลรำแดง และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการเกี่ยวกับ
การบริหารจัดการน้ำ

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานการร่วมสนับสนุนเงินทุน เวลา เครื่องมือหรือ
เทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ มารวมกันเป็นแก่นสาระ
เชิงองค์ประกอบการร่วมสนับสนุนทรัพยากร ทำให้อธิบายได้ว่า องค์การผู้ร่วมโครงการ ได้ร่วม
สนับสนุนทรัพยากรเกี่ยวกับเงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ
ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญเพื่อดำเนินโครงการ โดยองค์กรภาครัฐ ได้ร่วมสนับสนุนทรัพยากร
ครบทั้ง 4 ประเภท แต่องค์กรภาคประชาสังคม ได้ร่วมสนับสนุนทรัพยากรเพียง 2 ประเภท ได้แก่
เวลา และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ

ขั้นตอนต่อไป ผู้วิจัยได้นำแก่นสาระเชิงองค์ประกอบภาวะผู้นำแบบอำนวยการ
ความสะดวก การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากร มารวมกันเป็น
แก่นสาระโดยรวมความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน จนอธิบายได้ว่า การใช้ภาวะผู้นำ
แบบอำนวยการความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก การออกแบบ
เครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ทำให้องค์กรผู้ร่วม
โครงการ มีความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน เพราะการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยการ
ความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ช่วยสร้างและรักษา
ความร่วมมือ ส่วนการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ ช่วยเปิดโอกาสให้องค์กรผู้ร่วมโครงการเข้ามา
ให้ความร่วมมือได้ โดยมีเวทีประชาคมเป็นสถานที่ร่วมแสดงความคิดเห็น และเป็นสถานที่ในการ
สื่อสารโครงการให้ผู้ร่วมโครงการเข้าใจขั้นตอนการดำเนินโครงการอย่างชัดเจน นอกจากนี้
การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ ยังช่วยให้องค์กรผู้ร่วมโครงการมีระยะเวลาการร่วมมือทั้งในช่วง
ก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการ ขณะที่ การร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ช่วยให้มี

เงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ที่จำเป็นต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งสรุปด้วยการแสดงเครือข่ายแก่นสาระได้ ดังนี้

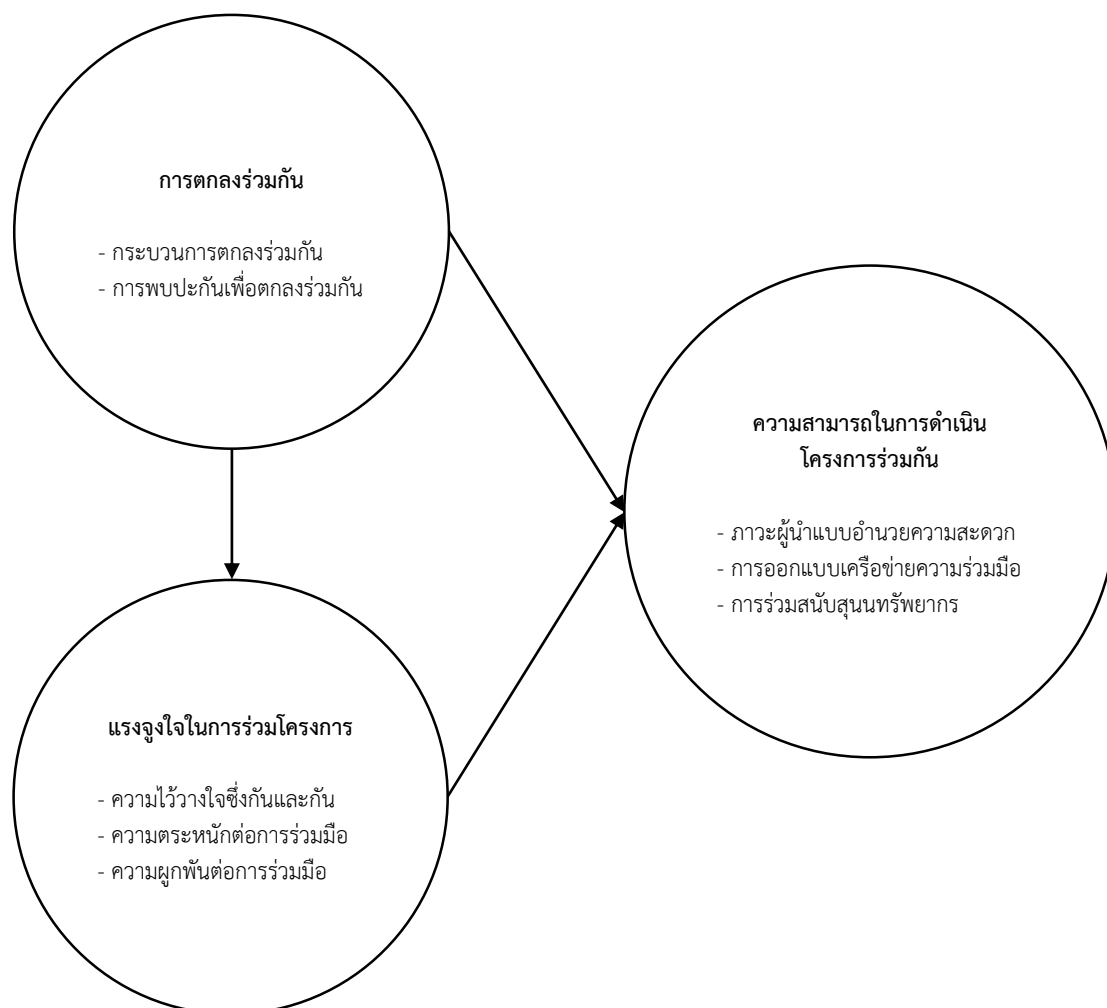

ภาพประกอบ 4.3 ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

เมื่อนำแก่นสาระโดยรวมการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันมาประกอบกัน ทำให้อธิบายได้ว่า การตกลงร่วมกัน ซึ่งมีกระบวนการตกลงร่วมกันโดยต้องมาพบปะกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ

นอกจากนี้ การตกลงร่วมกัน และการเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการดังกล่าว ยังมีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ โดยสรุปความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

5. บทบาทความร่วมมือขององค์กรผู้ร่วมโครงการ

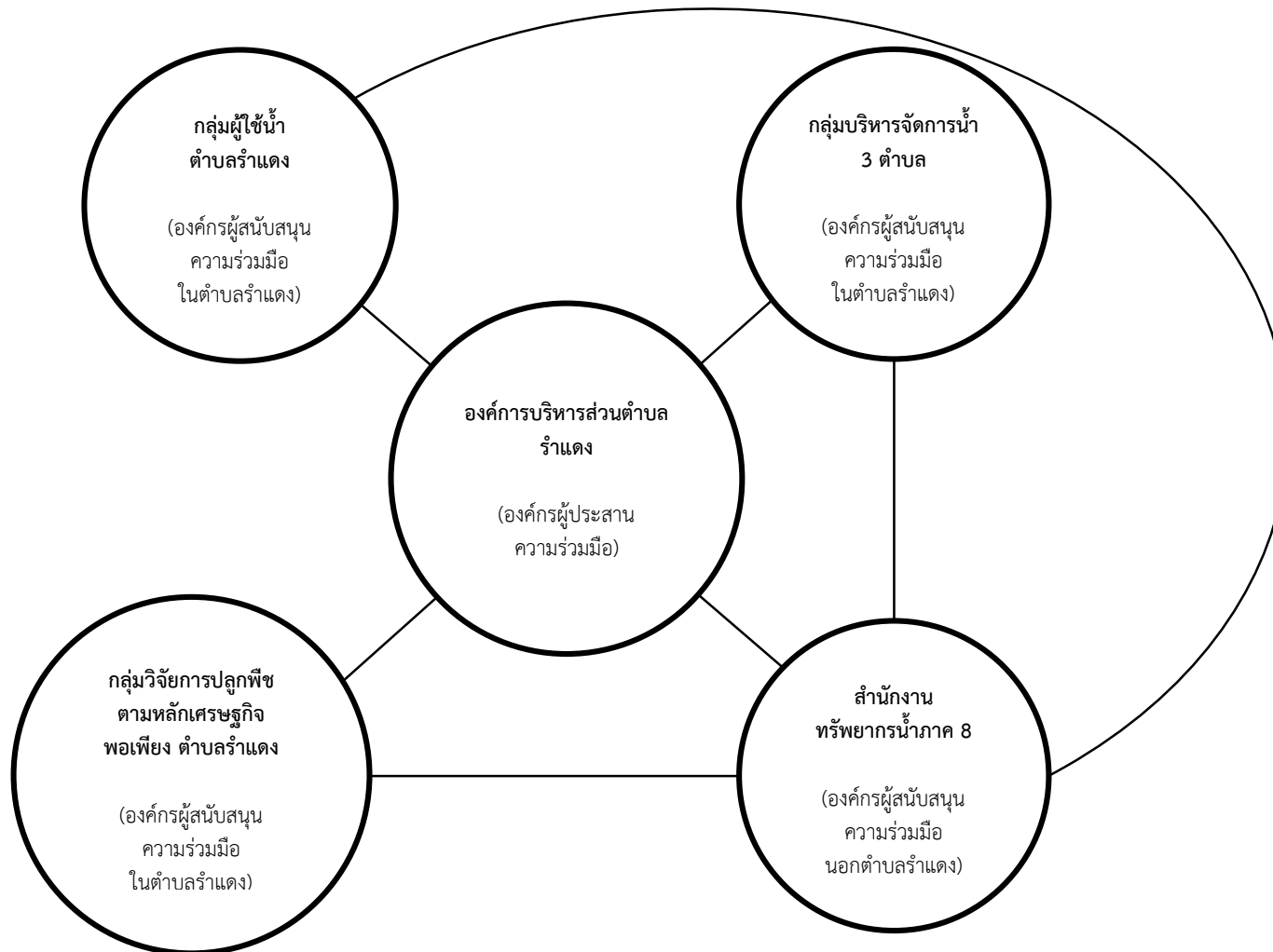
บทบาทความร่วมมือขององค์กรผู้ร่วมโครงการแต่ละองค์กรในการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือของโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดงมีบทบาทเป็นตัวแสดงหลักของการดำเนินโครงการ ทำหน้าที่สร้างและประสานความร่วมมือ ด้วยการเปิดโอกาสให้แต่ละองค์กร ทั้งที่อยู่ในตำบลลำแดงและนอกตำบลลำแดง เข้ามามีบทบาทเป็นตัวแสดงร่วม เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนความร่วมมือในฐานะผู้ร่วมรับผิดชอบโครงการ ดังนั้น องค์กรผู้ร่วมโครงการ จึงประกอบด้วย องค์กรผู้มีบทบาทประสานความร่วมมือหลัก และองค์กรผู้มีส่วนสนับสนุนความร่วมมือ ทั้งในตำบลลำแดงและนอกตำบลลำแดง โดยมีรายละเอียดการแสดงบทบาท ดังต่อไปนี้

5.1 องค์กรผู้ประสานความร่วมมือหลัก คือ องค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก แก่องค์กรผู้สนับสนุนความร่วมมือทั้งในและนอกตำบลลำแดง โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง เป็นผู้ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ

5.2 องค์กรผู้สนับสนุนความร่วมมือในตำบลลำแดง ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลลำแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลลำแดง ซึ่งเป็นองค์กรภาคประชาสังคมที่มีบทบาทเป็นผู้เสนอปัญหาเรื่องน้ำและขอความช่วยเหลือต่อองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง ให้ช่วยประสานงานกับผู้สนับสนุนความร่วมมือนอกตำบลลำแดง โดยองค์กรภาคประชาสังคมทั้ง 3 องค์กรนี้ เกิดการรวมตัวและจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการภายหลังจากที่ได้ร่วมดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

5.3 องค์กรผู้สนับสนุนความร่วมมือนอกตำบลลำแดง คือ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 โดยมี 2 หน่วยงานย่อยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ คือ ส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา และส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ ซึ่งได้เข้าร่วมโครงการ เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง ได้ขอความร่วมมือ โดยส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ทำหน้าที่สำรวจปัญหาเบื้องต้นด้วยการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในตำบลลำแดง แล้วสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว เพื่อแจ้งให้ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำทราบ และดำเนินการกำหนดโครงการร่วมกับผู้สนับสนุนความร่วมมือในตำบลลำแดง โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการนัดหมายและดำเนินการกำหนดโครงการร่วมกัน

ทั้งนี้ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลลำแดง ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนความร่วมมือในตำบลลำแดง ไม่ได้มีเฉพาะสมาชิกที่อาศัยอยู่ในตำบลลำแดงเท่านั้น แต่ยังมีสมาชิกที่มาจากตำบลอื่นด้วย โดยกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล มีสมาชิกส่วนหนึ่งที่มาจากตำบลม่วงงามและตำบลวัดขนุน ส่วนกลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลลำแดง มีสมาชิกส่วนหนึ่งมาจากตำบลวัดขนุน ด้วยเหตุนี้ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และกลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลลำแดง จึงเป็นองค์กรที่มีบทบาทคาบเกี่ยวระหว่างองค์กรผู้สนับสนุนความร่วมมือในตำบลลำแดงกับองค์กรผู้สนับสนุนความร่วมมือนอกตำบลลำแดง โดยสรุปได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.5 บทบาทความร่วมมือขององค์กรผู้ร่วมโครงการ

ทั้งนี้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันตามที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้นำไปใช้ในการตั้งสมมติฐานการวิจัย รวมทั้งนำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาข้อคำถามในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ผลการวิจัยเชิงปริมาณมายืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และสรุปความเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นผลการวิจัยที่ใช้ในการสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการ ซึ่งมีคุณสมบัติและจำนวนตามที่กำหนดไว้

ข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการดังกล่าว ตามข้อคำถามที่สร้างขึ้น จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวทางของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ ทำให้ทราบระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และความสัมพันธระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ดังนี้

1. ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือของโครงการ คลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งคำนวณด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติช่วยในการคำนวณ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 4.2 ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ตัวแปร	M	SD	ระดับการปฏิบัติ/ ดำเนินการ/ความคิดเห็น
การดำเนินการค้นหาปัญหาพร้อมกัน	4.08	0.73	น้อยมาก
การดำเนินการปรึกษาหารือพร้อมกัน	4.04	0.76	น้อยมาก
การดำเนินการกำหนดโครงการร่วมกัน	3.98	0.75	น้อยมาก
การดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกัน	4.03	0.60	น้อยมาก
การดำเนินการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาพร้อมกัน	4.08	0.81	น้อยมาก
การดำเนินการพบปะกันเพื่อปรึกษาหารือพร้อมกัน	3.71	0.68	น้อยมาก
การดำเนินการพบปะกันเพื่อกำหนดโครงการร่วมกัน	3.63	0.57	น้อยมาก
การดำเนินการพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน	3.81	0.60	น้อยมาก
การดำเนินการตกลงร่วมกัน	3.92	0.56	น้อยมาก
การเกิดความไว้วางใจองค์กรอื่น	3.80	0.82	มาก
การเกิดความคาดหวังว่าจะได้รับความไว้วางใจจากองค์กรอื่น	3.78	0.80	มาก
การเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน	3.79	0.74	มาก
การเกิดการยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ	4.14	0.74	มาก
การเกิดความคาดหวังว่าองค์กรอื่นจะยอมรับเหตุผลของการร่วมมือ	3.84	0.77	มาก
การเกิดความตระหนักต่อการร่วมมือ	3.99	0.70	มาก

ตาราง 4.2 (ต่อ)

ตัวแปร	M	SD	ระดับการปฏิบัติ/ ดำเนินการ/ความคิดเห็น
การเกิดความผูกพันต่อการร่วมสำรวจหมอนนา	3.86	0.74	มาก
การเกิดความผูกพันต่อการร่วมออกแบบคลองหมอนนา	2.27	1.37	น้อย
การเกิดความผูกพันต่อการร่วมขุดคลองหมอนนา	2.00	1.41	น้อย
การเกิดความผูกพันต่อการร่วมมือ	2.71	1.03	ปานกลาง
การเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการ	3.49	0.66	ปานกลาง
การเกิดความสามารถด้านการสร้างความร่วมมือ	4.43	0.71	มาก
การเกิดความสามารถด้านการรักษาความร่วมมือ	3.88	0.75	มาก
การเกิดภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก	4.16	0.69	มาก
การเกิดโอกาสการร่วมโครงการ	3.73	0.73	มาก
การเข้าร่วมเวทีประชาคม	3.63	0.67	มาก
การเกิดความชัดเจนในการสื่อสารโครงการ	3.61	0.64	มาก
การเข้าร่วมโครงการตามระยะเวลาการร่วมมือ	3.73	0.73	มาก
การดำเนินการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ	3.68	0.55	มาก
การร่วมสนับสนุนเงินทุน	2.18	1.19	น้อย
การร่วมสนับสนุนเวลา	3.59	0.67	มาก
การร่วมสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยี	2.08	1.06	น้อย
การร่วมสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ	3.65	0.75	มาก
การร่วมสนับสนุนทรัพยากร	2.88	0.71	ปานกลาง
การเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	3.57	0.54	มาก
การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	3.66	0.50	มาก

หมายเหตุ: $N=49$

ผลการวิเคราะห์ข้างต้น แสดงให้เห็นว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในระดับมาก ($M=3.66$, $SD=0.50$) จึงยืนยันสมมติฐานการวิจัยที่ว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือมาก (H_1) ได้ว่าเป็นจริง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรย่อย พบว่า บางตัวแปรย่อย ไม่ได้เกิดขึ้นในระดับมาก ซึ่งตัวแปรย่อยดังกล่าว ได้แก่ แรงจูงใจในการร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นในระดับปานกลาง ($M=3.49$, $SD=0.66$) โดยมีสาเหตุมาจากผู้ร่วมโครงการ มีความผูกพันต่อการร่วมมือในระดับปานกลาง ($M=2.71$, $SD=1.03$) เนื่องจากมีความผูกพันต่อการร่วมออกแบบ ($M=2.27$, $SD=1.37$) และขุดคลองหมอนนา ($M=2.00$, $SD=1.41$) น้อย ส่วนตัวแปรย่อยที่ไม่ได้เกิดขึ้นในระดับมากอีกตัวแปรหนึ่ง คือ การร่วมสนับสนุนทรัพยากร ซึ่งเกิดขึ้นในระดับปานกลาง ($M=2.88$, $SD=0.71$) เนื่องจากการร่วมสนับสนุนเงินทุน ($M=2.18$, $SD=1.19$) และเครื่องมือหรือเทคโนโลยี ($M=2.08$, $SD=1.06$) น้อย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันที่คำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามแนวทางของ Pearson โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติช่วยในการคำนวณ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

จากการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการเกี่ยวกับการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องคุณสมบัติของตัวแปรและการกระจายแบบปกติของข้อมูล เพราะข้อมูลดังกล่าว เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ซึ่งมีค่าความเบ้ไม่เกิน 3 (หรือ -3) และมีค่าความโด่งไม่เกิน 10 (หรือ -10) ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ โดยการตกลงร่วมกัน มีค่าความเบ้ -0.38 และมีค่าความโด่ง -0.87 ส่วนแรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีค่าความเบ้ 0.33 และมีค่าความโด่ง -0.79 ขณะที่ ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน มีค่าความเบ้ 0.33 และมีค่าความโด่ง -0.56

สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน พบว่า การตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้

ตาราง 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

ตัวแปร	M	SD	1	2
1. การตกลงร่วมกัน	3.92	0.56		
2. แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	3.49	0.66	.49***	
3. ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	3.57	0.54	.60***	.75***

หมายเหตุ: N=49

*** $p < .001$

ผลการวิเคราะห์ข้างต้น แสดงให้ทราบว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r(49) = .60, p = .000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติที่ว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (ยอมรับ $H_1: \rho \neq 0$) ดังนั้น สมมติฐานการวิจัยที่ว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (H_2) จึงเป็นจริง และตรงกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แม้จะมีความสัมพันธ์กันไม่มาก

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ยังแสดงให้เห็นว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อกับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r(49)=.49, p=.000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติที่ว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ (ยอมรับ $H_1: \rho \neq 0$) ด้วยเหตุนี้ สมมติฐานการวิจัยที่ว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ (H_3) จึงเป็นจริง และตรงกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แม้จะมีความสัมพันธ์กันต่ำ

อีกทั้ง ผลการวิเคราะห์ดังกล่าว ยังแสดงให้เห็นอีกว่า แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r(49)=.75, p=.000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติที่ว่า แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (ยอมรับ $H_1: \rho \neq 0$) ดังนั้น สมมติฐานการวิจัยที่ว่า แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (H_4) จึงเป็นจริง และตรงกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แม้จะมีความสัมพันธ์กันไม่มากนัก

ตอนที่ 3 ผลการสรุปความเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ผลการสรุปความเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เป็นผลการสรุปความ ซึ่งเกิดจากการนำผลการวิจัยเชิงปริมาณมายืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการสรุปความเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ผลการสรุปความเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ตามผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ยืนยันด้วยผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ให้ทราบได้ ดังนี้

ตาราง 4.4 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณ เกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ประเด็น	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ
การตกลงร่วมกัน	ดำเนินการด้วยการมาพบปะกันเพื่อดำเนินกระบวนการค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และกำหนดโครงการร่วมกัน	มีการตกลงร่วมกันบ่อยมาก ($M=3.92, SD=0.56$) เพราะได้ดำเนินการกระบวนการตกลงร่วมกัน ($M=4.03, SD=0.60$) โดยมาพบปะกัน ($M=3.81, SD=0.60$) บ่อยมาก
แรงจูงใจในการร่วมโครงการ	เกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน และความตระหนักต่อการร่วมมือ แต่เกิดความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม	เกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการปานกลาง ($M=3.49, SD=0.66$) เนื่องจากเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ($M=3.79, SD=0.74$) และความตระหนักต่อการร่วมมือ ($M=3.99, SD=0.70$) มาก แต่เกิดความผูกพันต่อการร่วมมือปานกลาง ($M=2.71, SD=1.03$)

ตาราง 4.4 (ต่อ)

ประเด็น	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ
ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกในการสร้างและรักษาความร่วมมือ และมีการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือให้เอื้อต่อการร่วมโครงการ แต่มีการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการเพียงบางประเภท	เกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันมาก ($M=3.57, SD=0.54$) เพราะผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกในระดับมาก ($M=4.16, SD=0.69$) และมีการดำเนินการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือในระดับมาก ($M=3.68, SD=0.55$) แต่มีการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในระดับปานกลาง ($M=2.88, SD=0.71$)
กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ	ดำเนินการด้วยการตกลงร่วมกัน และใช้ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน โดยอาจจะไม่ต้องอาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการจากทุกองค์กรในแต่ละกิจกรรม	เกิดการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในระดับมาก ($M=3.66, SD=0.50$) เพราะเกิดการตกลงร่วมกันบ่อยมาก ($M=3.92, SD=0.56$) และเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันในระดับมาก ($M=3.57, SD=0.54$) แม้ว่าจะเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการในระดับปานกลาง ($M=3.49, SD=0.66$)

การเปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพและผลการวิจัยเชิงปริมาณดังกล่าว ทำให้ทราบว่า ระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือตามผลการวิจัยเชิงปริมาณสามารถยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือจนสรุปความได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการได้ดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยการตกลงร่วมกัน โดยมีกระบวนการตกลงร่วมกันที่ต้องมาพบปะกัน และต้องอาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการที่เกิดขึ้นจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม อีกทั้ง ยังต้องใช้ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการบางประเภท

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบที่ทำให้ทราบว่า การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ได้อาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการไม่มากนัก เพราะผู้ร่วมโครงการมีความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม รวมถึง ข้อค้นพบที่แสดงให้เห็นว่า มีการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการบางประเภท เป็นข้อค้นพบที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไม่ได้มีแรงจูงใจในการร่วมโครงการ และร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ตามข้อมูลที่ปรากฏในงานวิจัยที่ผ่านมา

2. ผลการสรุปความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

ผลการสรุปความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ตามผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ยืนยันด้วยผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ให้ทราบได้ ดังนี้

ตาราง 4.5 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน

ประเด็น	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ
ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	การตกลงร่วมกันที่ต้องมาพบปะกันเพื่อดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันที่เกิดจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการบางประเภท	การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r(49) = .60, p = .000$)
ความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันกับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ	การตกลงร่วมกันที่ต้องมาพบปะกันเพื่อดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการที่เกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม	การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่ำกับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r(49) = .49, p = .000$)
ความสัมพันธ์ระหว่างการร่วมโครงการกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน	แรงจูงใจในการร่วมโครงการที่เกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ ในบางกิจกรรม มีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันที่เกิดจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการบางประเภท	แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r(49) = .75, p = .000$)

การเปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน และแรงจูงใจในการร่วมโครงการ อีกทั้ง การเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการดังกล่าว ยังมีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์กันไม่มากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการคล่องมอมนาร่วมกัน ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันตามข้อมูลที่ระบุไว้ในงานวิจัยที่ผ่านมา

ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นผลที่เกิดจากกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการ โดยพิจารณาได้จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และผลการสรุปความเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ตามที่วิเคราะห์จากข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งมีคุณสมบัติและจำนวนตามที่กำหนดไว้ ด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ทำให้ทราบว่า ผลการดำเนินโครงการระยะแรก ทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการ ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อโครงการ

ความพึงพอใจต่อโครงการของผู้ร่วมโครงการ เป็นความพึงพอใจที่ผู้ร่วมโครงการมีต่อการดำเนินโครงการคล่องหมอนนาระยะแรก ในเรื่องการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง ดังนี้

1.1 ความพึงพอใจต่อการร่วมมือ เป็นความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการร่วมมือสร้างคล่องหมอนนาระยะแรก เมื่อพิจารณาจากความเห็นของผู้นำองค์กรภาครัฐ ทำให้ทราบว่า ผู้นำองค์กรภาครัฐมีความพึงพอใจต่อการร่วมมือดำเนินโครงการ เพราะได้รับความร่วมมือในการดำเนินโครงการจากแต่ละองค์กร ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“พึงพอใจที่ขอความร่วมมือไปยังองค์กรต่าง ๆ แล้วได้รับการสนับสนุนกลับมา” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“พึงพอใจที่สามารถร่วมมือสร้างคล่องหมอนนากับองค์กรต่าง ๆ ได้” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็ให้ความเห็นในทำนองเดียวกันว่า ตนพึงพอใจต่อการร่วมมือดำเนินโครงการ เพราะแต่ละองค์กรให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“พอใจมากที่องค์กรต่าง ๆ เข้ามาร่วมมือกัน สร้างคล่องหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ผมรู้สึกพอใจอย่างมาก ที่ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือในการสร้างคล่องหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“พอใจที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ามาร่วมมือ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคล่องหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ ผลการดำเนินโครงการที่เกิดจากการร่วมมือ ยังทำให้ผู้นำแต่ละองค์กรพึงพอใจต่อการร่วมมือเช่นกัน โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“เพราะได้รับการร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ จึงทำให้สร้างคลองหมอนนาได้สำเร็จ เป็นที่น่าพอใจ” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“เมื่อองค์กรต่าง ๆ ได้เข้ามาร่วมมือกัน สร้างคลองหมอนนา จึงทำให้สร้างคลองหมอนนา ได้สำเร็จ น่าพอใจมาก” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“การขุดคลองหมอนนาสำเร็จลงได้ จนเป็นที่น่าสนใจ ต้องขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือ” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ด้วยการให้ความร่วมมือ และคำแนะนำจากฝ่ายต่าง ๆ จึงทำให้การสร้างคลองหมอนนาสำเร็จลงได้อย่างน่าพอใจ” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“ด้วยความร่วมมือขององค์กรต่าง ๆ จึงสร้างคลองหมอนนาสำเร็จ รู้สึกพอใจมาก” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น การได้รับความร่วมมือ และผลที่เกิดจากการร่วมมือ เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้นำแต่ละองค์กรมีความพึงพอใจต่อการร่วมมือ

อย่างไรก็ตาม ยังพบว่า เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล รู้สึกไม่พึงพอใจต่อการร่วมมือออกแบบคลองหมอนนากับสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ซึ่งทราบได้จากคำให้สัมภาษณ์ที่เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล กล่าวไว้ว่า

“ไม่พอใจอยู่อย่างหนึ่ง ที่ทรัพยากรน้ำภาค 8 ออกแบบคลองหมอนนา โดยยึดหลักวิชาการมากเกินไป ทำให้ชาวบ้านไม่ยอมให้ที่ดิน เพราะเสียดายที่ดิน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความพึงพอใจที่ได้รับความร่วมมือ และความพึงพอใจต่อผลที่เกิดจากการร่วมมือ เป็นแก่นสาระพื้นฐานความพึงพอใจต่อการร่วมมือ จนอธิบายได้ว่า ความพึงพอใจต่อการร่วมมือของผู้ร่วมโครงการ เกิดจากการได้รับความร่วมมือ และความพึงพอใจต่อผลที่เกิดจากการร่วมมือ แต่ไม่พึงพอใจที่มีข้อโต้แย้งกันเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา

1.2 ความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ เป็นความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อผลการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลลำแดง ด้วยการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก เมื่อพิจารณาความเห็นของผู้นำองค์กรภาครัฐ ทำให้ทราบว่า ผู้นำองค์กรภาครัฐมีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ที่พอใจที่คลองหมอนนาที่บ้านป่าขวาง สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“โครงการคลองหมอนนา ถือว่า ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง ที่ทำให้พื้นที่ตำบลลำแดง ไม่ขาดแคลนน้ำทางการเกษตร” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็มีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้งเช่นกัน โดยพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“รู้สึกพอใจที่ หลังจากสร้างคลองหมอนนา คนก็ย้ายไปทำนา ปลูกผัก ปลูกผลไม้เพิ่มขึ้น เพราะมีแหล่งน้ำ” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“พอใจที่คลองหมอนนา สามารถแก้ปัญหาเรื่องน้ำแล้งได้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“พอใจที่มีคนเข้าไปทำนามากขึ้น เพราะมีแหล่งน้ำในการทำนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ ผู้นำแต่ละองค์กร ยังพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาอุทกภัยซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ที่มีอยู่ว่า

“ที่พอใจที่คลองหมอนนา สามารถแก้ไขน้ำท่วมได้” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“น่าพึงพอใจมาก ที่คลองหมอนนา ไม่ทำให้น้ำท่วมไปทั่วพื้นที่” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“รู้สึกพอใจที่คลองหมอนนา สามารถแก้ปัญหาน้ำท่วมได้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ตั้งแต่สร้างคลองหมอนนาเสร็จ น่าพึงพอใจที่คลองหมอนนารับน้ำและระบายน้ำได้” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“น่าพอใจที่คลองหมอนนา แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ตำบลลำแดงได้” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า ผู้นำแต่ละองค์กรมีความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในตำบลลำแดง ด้วยการสร้างคลองหมอนนา

อย่างไรก็ตาม ยังพบความไม่พึงพอใจที่คลองหมอนนา ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจาก ปริมาณน้ำในคลองหมอนนามีจำนวนน้อย และไม่สามารถระบายน้ำลงสู่คลองสทิงหม้อได้ ซึ่งทราบได้จากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“คลองหมอนนาตอนนี้ ยังมีน้ำน้อยอยู่ และระบายน้ำลงคลองสทิงหม้อไม่ได้” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“คลองหมอนนายังมีน้ำน้อยอยู่ ต้องคอยเติมน้ำบาดาลลงไป แต่พอเวลาน้ำเต็มคลองหมอนนา จะระบายน้ำไม่ทัน” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“หากเกิดภัยแล้งนาน น้ำจะแห้ง พอช่วงหน้าฝน น้ำก็ท่วม เพราะไม่มีทางระบายน้ำออกจากคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“คลองหมอนนาตอนนี้ น้ำยังมีน้อย และยังระบายน้ำลงคลองสทิงหม้อไม่ได้” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้งและอุทกภัย เป็นแก่นสาระพื้นฐานความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ จนอธิบายได้ว่าความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำของผู้ร่วมโครงการ ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้งและอุทกภัย แต่ผู้ร่วมโครงการไม่พึงพอใจที่คลองหมอนนามีปริมาณน้ำน้อยเกินไป และยังระบายน้ำไม่ได้

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานความพึงพอใจต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ มารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความพึงพอใจต่อโครงการ ทำให้อธิบายได้ว่าความพึงพอใจต่อโครงการของผู้ร่วมโครงการ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ โดยความพึงพอใจต่อการร่วมมือ เกิดจากการได้รับความร่วมมือ และความพึงพอใจต่อผลที่เกิดจากการร่วมมือ ส่วนความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ เกิดจากความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหากลุ่มภัยแล้งและปัญหาอุทกภัย

2. ความเชื่อมั่นต่อโครงการ

ความเชื่อมั่นต่อโครงการ เป็นความเชื่อมั่นของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินโครงการคลองหมอนนาในระยะต่อไป ซึ่งประกอบด้วย ความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ ดังต่อไปนี้

2.1 ความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ เป็นความเชื่อมั่นของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาในระยะต่อไป เมื่อพิจารณาตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง ทำให้ทราบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงมีความเชื่อมั่นว่า จะร่วมมือกันดำเนินโครงการในระยะต่อไปได้ เพราะได้รับความร่วมมือเรื่องงบประมาณจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงที่ว่า

“ที่มั่นใจว่า จะร่วมมือกันต่อจนสิ้นสุดโครงการได้ เพราะตอนนี้ เราได้งบประมาณมาจากทรัพยากรน้ำภาค 8 แล้ว” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

ส่วนผู้นำองค์กรภาคประชาสังคม ก็มีความเชื่อมั่นเช่นกันว่า จะร่วมดำเนินโครงการในระยะต่อไปได้ เพราะได้รับความร่วมมือเรื่องงบประมาณจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 โดยพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“อบต. รำแดง บอกว่า ทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ให้งบประมาณมาแล้ว จึงเชื่อมั่นว่าจะชุดคลองหมอนนาจนเสร็จได้” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“เราได้รับแจ้งจาก อบต. รำแดงว่า ตอนนี้ ทรัพยากรน้ำภาค 8 ให้งบประมาณมาแล้ว จึงเชื่อมั่นว่า น่าจะสร้างคลองหมอนนาจนเสร็จตามที่กำหนดได้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ทาง อบต. รำแดง ได้แจ้งข่าวเรามาว่า ทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ให้งบประมาณมาแล้ว เลยมั่นใจได้ว่า น่าจะขุดคลองหมอนนาจนเสร็จได้” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็มีความเชื่อมั่นเช่นเดียวกันว่า จะร่วมมือดำเนินโครงการในระยะต่อไปได้ เพราะสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินโครงการแล้ว ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ที่ได้กล่าวว่า

“เราได้ให้งบประมาณในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาไปแล้ว จึงน่าจะสร้างคลองหมอนนาต่อจนเสร็จได้” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ การได้รับความร่วมมือเรื่องที่ดินจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนาในหมู่บ้านส่วนที่เหลือ ยังมีผลต่อความเชื่อมั่นของผู้นำแต่ละองค์กรที่จะร่วมโครงการในระยะต่อไปด้วย ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ถ้าชาวบ้านให้ที่ดิน เราก็ร่วมมือกันขุดคลองหมอนนาจนเสร็จได้” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“ยังมีปัญหาที่ชาวบ้านบางคนในหมู่บ้านที่เหลือ ยังไม่ยอมมอบที่ดินให้ ถ้าเขายอม ก็น่าจะร่วมมือกันสร้างคลองหมอนนาจนเสร็จได้” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ถ้าชาวบ้านยอมให้ขุดหมอนนาเป็นคลอง ก็น่าจะร่วมมือกันสร้างจนเสร็จได้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ถ้าชาวบ้านในหมู่บ้านอื่น ๆ เสียสละที่ดิน เหมือนกับคนในหมู่บ้านของเราก็ร่วมมือกันสร้างคลองหมอนนากันต่อจนเสร็จได้” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“ตอนนี้ เรากำลังให้ อบต. รำแดง ช่วยเจรจาดำเนินการกับเจ้าของที่ดินให้ยินยอมให้เราทำการขุดคลองหมอนนาอยู่ ถ้าเจ้าของที่ดินยินยอม เราก็ร่วมมือขุดคลองหมอนนากันต่อจนเสร็จได้” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ดังนั้น ความคาดหวังว่าจะได้รับความร่วมมือเรื่องงบประมาณและที่ดินจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้นำแต่ละองค์กรมีความเชื่อมั่นว่า จะร่วมดำเนินโครงการในระยะต่อไปได้

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความคาดหวังว่าจะได้รับความร่วมมือ เรื่องงบประมาณและที่ดิน เป็นแก่นสาระพื้นฐานความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ จนอธิบายได้ว่า ผู้ร่วมโครงการเชื่อมั่นว่า จะร่วมดำเนินโครงการในระยะต่อไปได้ ถ้าหากได้รับความร่วมมือ เรื่องงบประมาณและที่ดินในการดำเนินโครงการ

2.2 ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ เป็นความเชื่อมั่นของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง ด้วยด้วยการสร้างคลองหมอนนาในระยะต่อไป เมื่อพิจารณาตามความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง ทำให้ทราบว่า การสร้างคลองหมอนนาครบตามระยะทางที่กำหนดไว้ ไม่ทำให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง มีความเชื่อมั่นว่า จะแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้ทั้งตำบลราแดง เพราะการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้สำเร็จ ทั้งทั้งตำบลราแดง ต้องเชื่อมต่อคลองหมอนนาเข้ากับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดงที่กล่าวว่า

“คลองหมอนนา เป็นเพียงคลองที่เตรียมไว้เชื่อมต่อกับคลองสายยู และ คลองสทิงหม้อ ถ้าเชื่อมคลองได้แล้ว จึงมั่นใจได้ว่า จะแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้ทั้ง ตำบล” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลราแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

เช่นเดียวกับ ความเห็นของเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และ ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่เห็นว่า การสร้างคลองหมอนนาครบตามระยะทางที่กำหนดไว้ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้ทั้งตำบลราแดง เพราะการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้สำเร็จทั้งทั้งตำบลราแดง ต้องเชื่อมต่อคลองหมอนนาเข้ากับคลองสทิงหม้อ ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์เหล่านี้

“ไม่มั่นใจว่า มีคลองหมอนนาอย่างเดียว จะแก้ปัญหาภัยแล้งได้ทั้งตำบล แต่ถ้าเชื่อมคลองหมอนนาเข้ากับคลองสทิงหม้อ ก็จะดึงน้ำจากคลองสทิงหม้อมาใส่ในคลองหมอนนาได้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“มีคลองหมอนนาอย่างเดียว น่าจะรับมือกับปัญหาภัยแล้งไม่ไหว แต่ถ้าเราเชื่อมต่อกับคลองหมอนนาเข้ากับคลองสทิงหม้อ ก็น่าจะรับมือปัญหาภัยแล้งได้” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ส่วนประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ก็ไม่มั่นใจเช่นเดียวกันว่า ถ้าสร้างคลองหมอนนาครบตามระยะทางที่กำหนดไว้ จะแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้ทั้งตำบลราแดง เพราะการแก้ไขปัญหาภัยแล้งให้ได้ทั้งทั้งตำบลราแดง ต้องเชื่อมต่อคลองหมอนนาเข้ากับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ อีกทั้งยังให้ความเห็นเพิ่มว่า ต้องมีการลงทะเบียนผู้ใช้น้ำ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการใช้น้ำสิ้นเปลืองด้วย ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำที่กล่าวว่า

“มีคลองหมอนนาอย่างเดียว ไม่ทำให้มั่นใจได้ว่า จะแก้ปัญหาภัยแล้งได้ทั้งตำบล แต่ต้องเชื่อมคลองสายยู คลองหมอนนา และคลองสทิงหม้อเข้าด้วยกัน และต้องมีการลงทะเบียนผู้ใช้น้ำด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้ชาวบ้านใช้น้ำเปลือง” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ไม่เชื่อมั่นเช่นกันว่า หากสร้างคลองหมอนนาครบตามระยะทางที่กำหนดไว้ จะแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้าง และได้ให้ความเห็นต่างออกไปว่า จะต้องมีการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำด้วย ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่กล่าวไว้ว่า

“การจะแก้ปัญหาก็ได้ทั้งตำบลนั้น ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำด้วย” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลร้าง ก็ไม่เชื่อมั่นว่า เมื่อสร้างคลองหมอนนาครบตามระยะทางที่กำหนดไว้ จะแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้าง ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับกรณีการแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้างตามที่กล่าวมาก่อนหน้านี้ ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลร้างที่ว่า

“คลองหมอนนา เป็นเพียงคลองที่เตรียมไว้เชื่อมต่อกับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ ถ้าเราเชื่อมคลองได้แล้ว จึงจะมั่นใจได้ว่า จะแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้ทั้งตำบล” (นายกองค้การบริหารส่วนตำบลร้าง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

เช่นเดียวกับ ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ และเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล ซึ่งไม่เชื่อมั่นเช่นกันว่า การสร้างคลองหมอนนา จะแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้าง ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับกรณีการแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้าง ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ ดังนี้

“ถ้าขุดคลองเชื่อมต่อกับคลองหมอนนากับคลองสทิงหม้อ เพื่อระบายน้ำตอนช่วงหน้าฝนได้ ก็มั่นใจว่า จะแก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่ร้างได้ทั้งตำบล” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ถ้าหากจะแก้ปัญหาน้ำท่วมให้ได้ทั้งตำบล ต้องเชื่อมคลองหมอนนาเข้ากับคลองสทิงหม้อ” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ส่วนที่ปรึกษากลุ่มวิจัการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ก็ไม่เชื่อมั่นเช่นกันว่า ถ้าสร้างคลองหมอนนาตามระยะทางที่กำหนดไว้ จะแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้าง โดยมีเหตุผลเช่นเดียวกับกรณีของการแก้ไขปัญหาก็ได้ทั้งตำบลร้างที่ได้อีกทั้ง ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า จะต้องมีการควบคุมการระบายน้ำ เพื่อไม่ให้น้ำจากที่ดินของคนหนึ่ง ไหลเข้าไปในที่ดินของอีกคนหนึ่งอีกด้วย ซึ่งพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของที่ปรึกษากลุ่มวิจัการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้อีกกล่าวไว้ว่า

“มีคลองหมอนนาอย่างเดียว น่าจะแก้ปัญหาน้ำท่วมไม่ได้ทั้งตำบล ถ้าเชื่อมต่อกับคลองสทิงหม้อ และคลองสายยูได้ จึงจะมั่นใจได้ว่า จะแก้ปัญหาน้ำท่วมได้ทั้งตำบล และต้องไม่ให้น้ำในที่ดินของคนหนึ่ง ไหลไปท่วมที่ดินของอีกคนหนึ่งด้วย” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

ขณะที่ ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ก็ไม่เชื่อมั่นเช่นเดียวกันว่า เมื่อสร้างคลองหมอนนาตามระยะทางที่กำหนดไว้ จะแก้ไขปัญหาอุทกภัยได้ทั้งตำบลร่ำแดง และได้ให้ความเห็นต่างออกไปว่า จะต้องมีการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำด้วย โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาที่ว่า

“การจะแก้ปัญหาอุทกภัยให้ได้ทั้งตำบล ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำด้วย” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

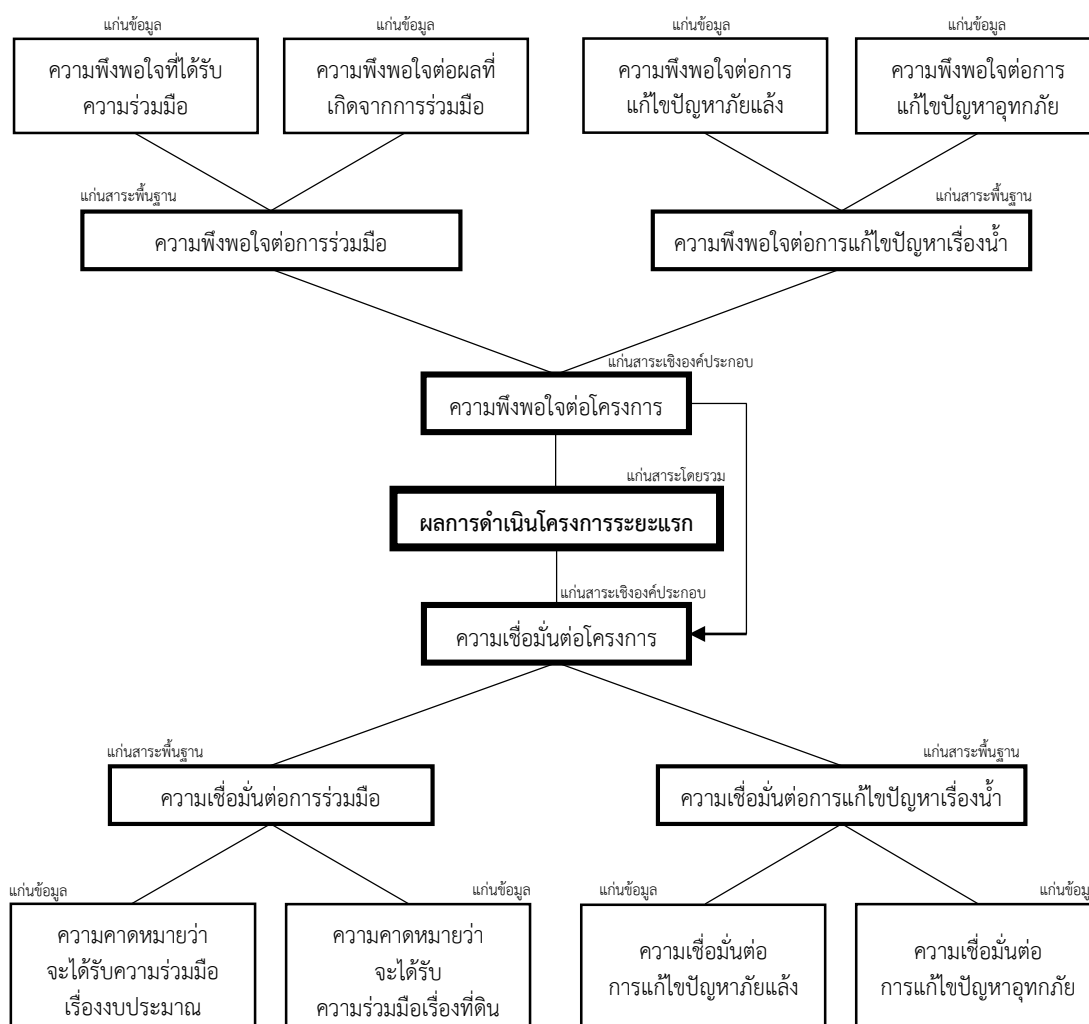
ด้วยเหตุนี้ จึงสรุปได้ว่า ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำในตำบลร่ำแดง ด้วยการสร้างคลองหมอนนาในระยะต่อไป จึงประกอบด้วย ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำแล้งและอุทกภัย

ผู้วิจัยได้รวมแก่นข้อมูลความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำแล้งและอุทกภัย เป็นแก่นสาระพื้นฐานความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ จนอธิบายได้ว่า ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำของผู้ร่วมโครงการ ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำแล้งและอุทกภัย ซึ่งผู้ร่วมโครงการ ยังไม่เชื่อมั่นว่า ถ้าสร้างคลองหมอนนาให้ครบตามระยะทางที่กำหนดแล้ว จะแก้ไขปัญหาร่องน้ำแล้งและอุทกภัยได้ทั้งตำบลร่ำแดง เพราะการสร้างคลองหมอนนาเป็นเพียงการเพิ่มแหล่งน้ำให้กับพื้นที่ตำบลร่ำแดง เพื่อเชื่อมโยงกับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ ถ้าเชื่อมโยงคลองทั้ง 3 สายดังกล่าวเข้าด้วยกันได้ จึงจะทำให้เชื่อมั่นว่า คลองหมอนนาที่เชื่อมต่อกับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ สามารถแก้ไขปัญหาร่องน้ำในตำบลร่ำแดงได้ทั้งตำบล และเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น จะต้องมีการควบคุมการใช้น้ำและการระบายน้ำ รวมถึง การติดตามและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำ

เมื่อนำแก่นสาระพื้นฐานความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาร่องน้ำมารวมกันเป็นแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความเชื่อมั่นต่อโครงการ ทำให้อธิบายได้ว่า ความเชื่อมั่นต่อโครงการของผู้ร่วมโครงการ ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ โดยความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ เกิดจากความคาดหวังว่าจะได้รับความร่วมมือเรื่องงบประมาณและที่ดิน ส่วนความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ ประกอบด้วย ความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาร่องน้ำแล้งและอุทกภัย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ

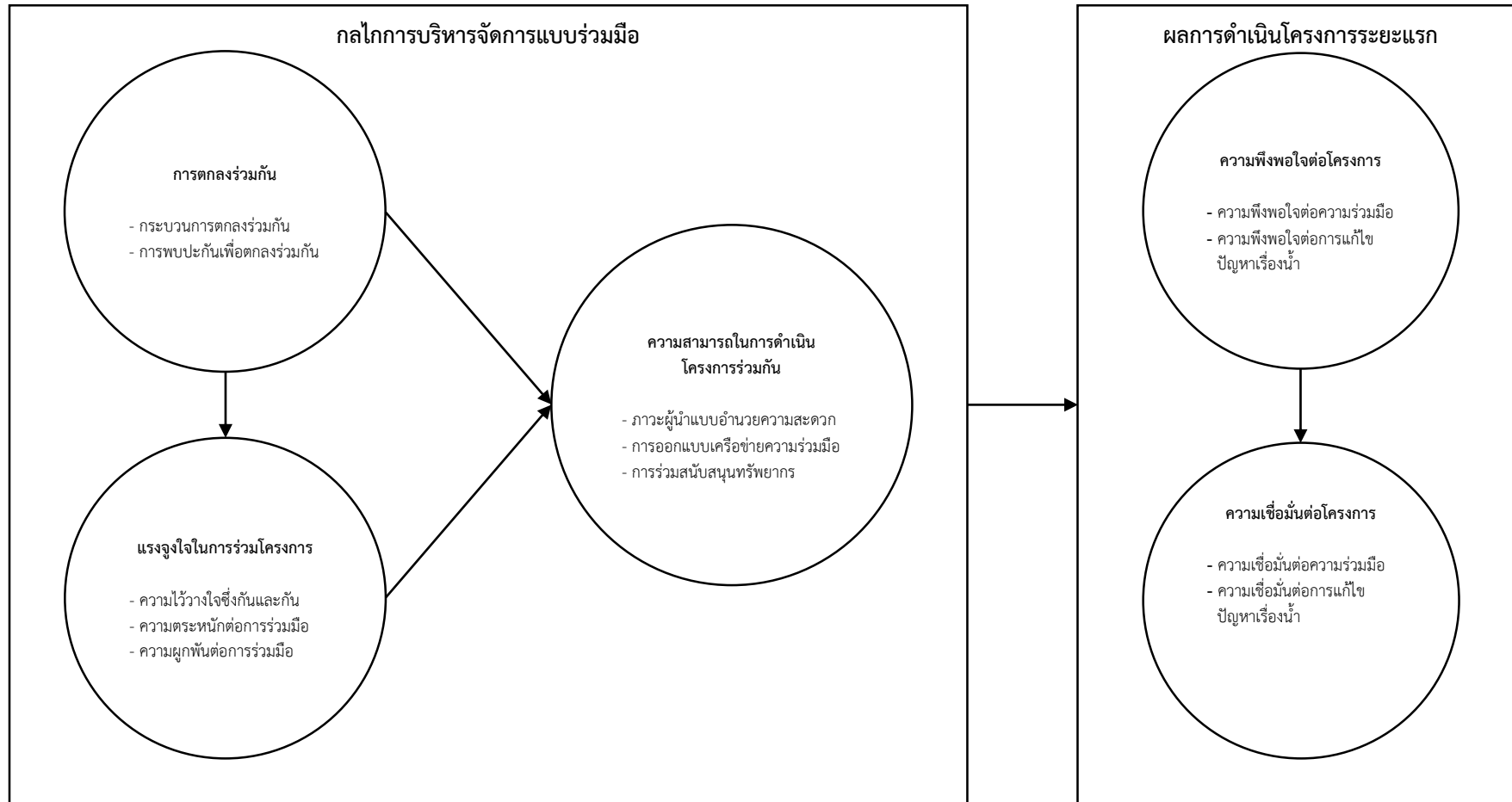
เมื่อนำแก่นสาระเชิงองค์ประกอบความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการมารวมกันเป็นแก่นสาระโดยรวมผลการดำเนินโครงการระยะแรก ทำให้อธิบายได้ว่า ผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อโครงการ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการในเรื่องของการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาร่องน้ำ ซึ่งสรุปด้วยการแสดงเครือข่ายแก่นสาระได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.6 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

4. ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

เมื่อนำแก่นสาระกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และแก่นสาระโดยรวมผลการดำเนินโครงการระยะแรกมาประกอบกัน ทำให้อธิบายได้ว่า การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ด้วยการตกลงร่วมกันตามกระบวนการตกลงที่ต้องมาพบปะกัน ภายใต้แรงจูงใจในการร่วมโครงการที่เกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ จนทำให้เกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันที่เกิดจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือ สร้างคลองหมอนนาระยะแรก การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ มีความสัมพันธ์กับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่ประกอบด้วย ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการเกี่ยวกับการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ โดยสรุปให้ทราบได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ทั้งนี้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรกตามที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยได้นำไปใช้เป็นข้อมูลในการตั้งสมมติฐานการวิจัย รวมทั้ง นำไปใช้ในการสร้างและพัฒนาข้อคำถามในแบบสอบถาม เพื่อให้เกิดผลการวิจัยเชิงปริมาณมายืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และสรุปความเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ตอนที่ 2 ผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นผลการวิจัยที่ใช้ในการสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก เพื่อยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์จากข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการ ซึ่งเป็นบุคคลเดียวกับการศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในจำนวนที่เท่ากัน

ข้อมูลการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการดังกล่าว ตามข้อคำถามที่สร้างขึ้น จากผลการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามแนวทางของ Likert ซึ่งมี 5 ระดับ ทำให้ทราบระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ และความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ดังนี้

1. ระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก ซึ่งคำนวณด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติ ช่วยในการคำนวณ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

ตาราง 4.6 ระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ตัวแปร	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น
การเกิดความพึงพอใจต่อการร่วมมือ	4.10	0.68	มาก
การเกิดความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้	3.55	0.59	มาก
การเกิดความพึงพอใจต่อโครงการ	3.83	0.56	มาก
การเกิดความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ	3.45	0.65	ปานกลาง
การเกิดความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้	3.34	0.56	ปานกลาง
การเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการ	3.40	0.55	ปานกลาง
การเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก	3.61	0.51	มาก

หมายเหตุ: $N=49$

ผลการวิเคราะห์ข้างต้น ทำให้ทราบว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรกเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกในระดับมาก ($M=3.61$, $SD=0.51$) จึงยืนยันสมมติฐานการวิจัยที่ว่า โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกมาก (H_5) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรย่อย พบว่า ความเชื่อมั่นต่อโครงการ ($M=3.40$, $SD=0.55$) ไม่ได้เกิดขึ้นในระดับมาก แต่มีการเกิดขึ้นในระดับปานกลาง เนื่องจากการเกิดความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ ($M=3.45$, $SD=0.65$) และการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ($M=3.34$, $SD=0.56$) ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ ซึ่งคำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามแนวทางของ Pearson โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติช่วยในการคำนวณ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

จากการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการเกี่ยวกับความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องคุณสมบัติของตัวแปร และการกระจายแบบปกติของข้อมูล เนื่องจากข้อมูลดังกล่าว เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ซึ่งมีค่าความเบ้ไม่เกิน 3 (หรือ -3) และมีค่าความโด่งไม่เกิน 10 (หรือ -10) ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ โดยความพึงพอใจต่อโครงการ มีค่าความเบ้ -0.18 และมีค่าความโด่ง -0.93 ส่วนความเชื่อมั่นต่อโครงการ มีค่าความเบ้ 0.91 และมีค่าความโด่ง 0.25

สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ พบว่า ความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางต่อความเชื่อมั่นต่อโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t(49)=.68, p=.000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติที่ว่า ความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ (ยอมรับ $H_1: \rho \neq 0$) ดังนั้น สมมติฐานการวิจัยที่ว่า ความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ (H_6) จึงเป็นจริง และตรงกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แม้จะมีความสัมพันธ์กันไม่มากนัก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรกซึ่งคำนวณด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามแนวทางของ Pearson โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณผลทางสถิติช่วยในการคำนวณ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

จากการตรวจสอบข้อมูลตามข้อตกลงเบื้องต้น พบว่า ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้ร่วมโครงการเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรกเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องคุณสมบัติของตัวแปร และการกระจายแบบปกติของข้อมูล เพราะข้อมูลดังกล่าว เป็นตัวแปรเชิงปริมาณ ซึ่งมีค่าความเบ้ไม่เกิน 3 (หรือ -3) และมีค่าความโด่งไม่เกิน 10 (หรือ -10) ตามเกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ โดยกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีค่าความเบ้ 0.24 และมีค่าความโด่ง -0.29 ส่วนผลการดำเนินโครงการระยะแรก มีค่าความเบ้ 0.32 และมีค่าความโด่ง -0.31

สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก พบว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t(49)=.75, p=.000$) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานทางสถิติที่ว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการระยะแรก (ยอมรับ $H_1: \rho \neq 0$) ด้วยเหตุนี้ สมมติฐานการวิจัยที่ว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการระยะแรก (H_7) จึงเป็นจริง และตรงกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ แม้จะมีความสัมพันธ์กันไม่มาก

ตอนที่ 3 ผลการสรุปความเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการสรุปความเกี่ยวกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก เป็นผลการสรุปความที่เกิดจากการนำผลการวิจัยเชิงปริมาณมายืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ และความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก โดยมีรายละเอียดที่สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการสรุปความเกี่ยวกับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการสรุปความเกี่ยวกับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก ตามผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ยืนยันด้วยผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ให้ทราบได้ ดังนี้

ตาราง 4.7 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ประเด็น	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ
ความพึงพอใจต่อโครงการ	ผู้ร่วมโครงการพึงพอใจต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้	เกิดความพึงพอใจต่อโครงการมาก ($M=3.83$, $SD=0.56$) เพราะผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อการร่วมมือ ($M=4.10$, $SD=0.68$) และการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ($M=3.55$, $SD=0.59$) มาก
ความเชื่อมั่นต่อโครงการ	ผู้ร่วมโครงการยังไม่เชื่อมั่นว่าจะร่วมมือในระยะต่อไปและแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ได้ทั้งตำบลราบด้วยคลองหมอนนา	เกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการในระดับปานกลาง ($M=3.40$, $SD=0.55$) เพราะผู้ร่วมโครงการมีความเชื่อมั่นต่อการร่วมมือ ($M=3.45$, $SD=0.65$) และการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ($M=3.34$, $SD=0.56$) ในระดับปานกลาง
ผลการดำเนินโครงการระยะแรก	ผู้ร่วมโครงการพึงพอใจต่อโครงการระยะแรก แต่ยังไม่เชื่อมั่นต่อโครงการในระยะต่อไป	เกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกมาก ($M=3.61$, $SD=0.51$) เพราะผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการมาก ($M=3.83$, $SD=0.56$) แต่มีความเชื่อมั่นต่อโครงการในระดับปานกลาง ($M=3.40$, $SD=0.55$)

การเปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณดังกล่าว แสดงให้ทราบว่า ระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกตามผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถยืนยันผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก จนสรุปความได้ว่า ผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกที่เกิดขึ้น ทำให้ผู้ร่วมโครงการพึงพอใจต่อโครงการ แต่ไม่ได้ทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการ ทั้งในเรื่องของการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบที่ว่า ผู้ร่วมโครงการยังไม่มีความเชื่อมั่นต่อโครงการในระยะต่อไป ทั้งในเรื่องการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ เป็นข้อค้นพบที่ชี้ให้เห็นว่า การเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการคลองหมอนนา ไม่ได้เป็นไปตามข้อมูลที่ปรากฏในงานวิจัยที่ผ่านมา

2. ผลการสรุปความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ

ผลการสรุปความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ ตามผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ยืนยันด้วยผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ให้ทราบได้ ดังนี้

ตาราง 4.8 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ

ประเด็น	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ
ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจต่อโครงการกับความเชื่อมั่นต่อโครงการ	การเกิดความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับการเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการในเรื่องการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้	มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางต่อความเชื่อมั่นต่อโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t(49) = .68, p = .000$)

การเปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การเกิดความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับการเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการ แม้ว่าจะมีความสัมพันธ์กันไม่มากนัก ซึ่งชี้ให้เห็น ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการ คลองหมอนนาระยะแรก ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันตามข้อมูลที่ระบุไว้ในงานวิจัยที่ผ่านมา

3. ผลการสรุปความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการสรุปความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก ตามผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่ยืนยันด้วยผลการวิจัยเชิงปริมาณ สามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยทั้ง 2 ส่วน ให้ทราบได้ ดังนี้

ตาราง 4.9 เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ประเด็น	ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	ผลการวิจัยเชิงปริมาณ
ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือกับผลการดำเนินโครงการระยะแรก	การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยการตกลงร่วมกัน โดยอาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก ที่ประกอบด้วย ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการ	กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลางกับผลการดำเนินโครงการระยะแรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($t(49) = .75, p = .000$)

การเปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงคุณภาพ และผลการวิจัยเชิงปริมาณดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก แต่ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมากนัก ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันตามข้อมูลที่ปรากฏในงานวิจัยที่ผ่านมา

ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) เป็นปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการบริหารจัดการแบบร่วมมือ เมื่อพิจารณาจากคำให้สัมภาษณ์ของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งมีคุณสมบัติและจำนวนตามที่กำหนดไว้ ด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ ทำให้ทราบว่า การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันและการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ ดังนี้

1. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน มีสาเหตุมาจากการเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา ซึ่งทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบลที่ว่า

“เมื่อทรัพยากรน้ำภาค 8 มาเสนอแบบคลองหมอนนา ชาวบ้านเห็นกว้างเกินไป ชาวบ้านเลยไม่ยอมมอบที่ดินให้ จึงกลายเป็นปัญหาที่เราต้องเข้าไปพูดคุย ทำความเข้าใจ” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ทั้งนี้ การเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันดังกล่าว ยังส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการร่วมมือ โดยพิจารณาได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบลที่กล่าวว่า

“ไม่พอใจอยู่อย่างหนึ่ง ที่ทรัพยากรน้ำภาค 8 ออกแบบคลองหมอนนากว้างเกินไป ทำให้ชาวบ้านไม่ยอมให้ที่ดิน เพราะเสียดายที่ดิน” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

นอกจากนี้ การเกิดความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา ยังเป็นอีกสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน ซึ่งเป็นไปตามแก่นข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์ของเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบลที่ได้กล่าวว่า

“เมื่อตอนที่เรจัดเวทีประชาคม ชาวบ้านที่เข้าร่วมบางคน ไม่กล้าพูดว่าตนคิดเห็นอย่างไรกับการสร้างคลองหมอนนา ทำให้ขาดข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำ และข้อมูลอื่น ๆ ที่จะนำไปออกแบบคลองหมอนนา” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ดังนั้น ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน จึงมีสาเหตุมาจากการเกิดข้อโต้แย้งเรื่องขนาดความกว้างของคลองหมอนนาและความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา

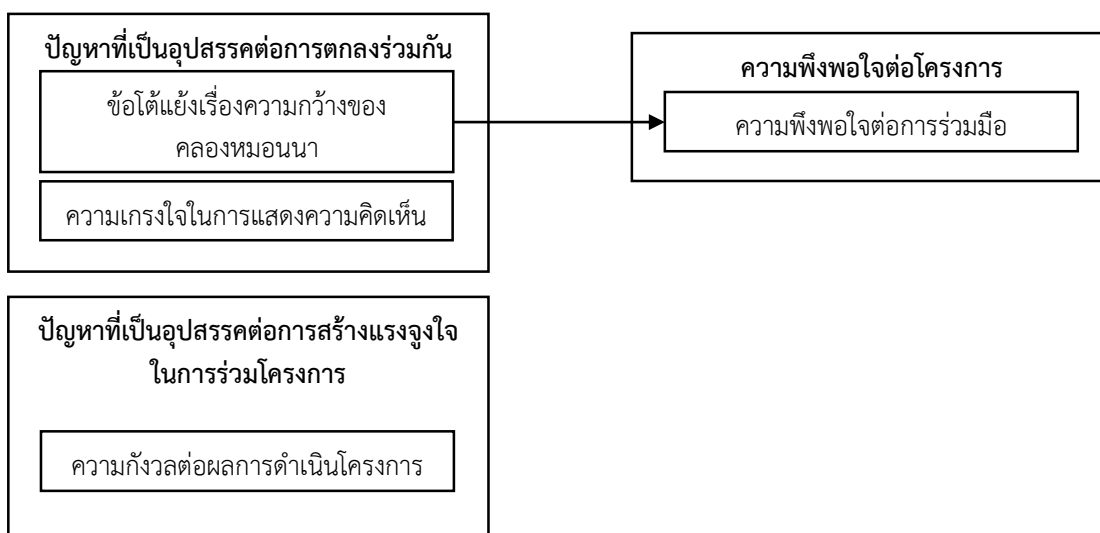
2. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ

ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีสาเหตุมาจากการเกิดความกังวลต่อผลการดำเนินโครงการ โดยทราบได้จากแก่นข้อมูลตามคำให้สัมภาษณ์ของเลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบลที่ว่า

“มีชาวบ้านบางส่วนกังวลว่า อาจจะต้องเสียที่ดินไปโดยเปล่าประโยชน์ เพราะกลัวว่า เมื่อขุดคลองหมอนนาไปแล้ว จะไม่มีน้ำอยู่ในคลองหมอนนาตามที่ตั้งใจไว้” (เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงอาจสรุปได้ว่า ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันและการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการตามที่กล่าวมา อาจเป็นเหตุที่ทำให้โครงการหยุดชะงักลงตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2556 จนถึงปัจจุบัน

รายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันและการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการตามที่กล่าว สามารถสรุปได้ ดังนี้

ภาพประกอบ 4.8 ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก

การสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ โดยปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน มีสาเหตุมาจากการเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนาและความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างคลองหมอนนา โดยการเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา ยังได้ส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการร่วมมือส่วนปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีสาเหตุมาจากการเกิดความกังวลต่อผลการดำเนินโครงการ

อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักรายอื่น ต่างให้ข้อมูลว่า ไม่มีปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือเกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งพิจารณาได้จากคำให้สัมภาษณ์ที่ว่า

“การดำเนินโครงการคลองหมอนนา ไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ” (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง, สัมภาษณ์, 10 เมษายน 2559)

“ไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้นระหว่างสร้างคลองหมอนนา” (ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ, สัมภาษณ์, 16 เมษายน 2559)

“ไม่ได้มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นเลย ตอนทำคลองหมอนนา” (ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง, สัมภาษณ์, 11 เมษายน 2559)

“โครงการคลองหมอนนาดำเนินไปด้วยดี ไม่ได้มีอุปสรรคใด ๆ เกิดขึ้น” (ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา, สัมภาษณ์, 21 เมษายน 2559)

ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ไม่มีแก่นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่สามารถนำมาสร้างเป็นแก่นสาระ ตามกระบวนการวิเคราะห์แก่นสาระได้ ซึ่งมีผลทำให้ไม่สามารถนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือไปใช้ในการพัฒนาข้อคำถามในแบบสอบถาม และสรุปความ ร่วมกับผลการวิจัยเชิงปริมาณได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ภายใต้แนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่และการบริหารจัดการท้องถิ่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรก รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ ในรูปแบบลำดับขั้นเชิงสำรวจ (Creswell & Plano Clark, 2011) จากผู้ร่วมโครงการ จำนวน 54 คน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) สามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1 ข้อสรุป กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ประการที่ 2 ข้อสรุป ผลการดำเนินโครงการระยะแรก และประการที่ 3 ข้อสรุปปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ดังนี้

1. กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

ผลการวิจัยกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งสรุปได้ว่า กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นกลไกที่กำหนดโครงการและดำเนินโครงการร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยการเปิดโอกาสให้สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 และ องค์การภาคประชาสังคม เข้ามาร่วมดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ด้วยการตกลงร่วมกัน โดยอาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการจากผู้ร่วมโครงการบางองค์กรในกิจกรรมบางกิจกรรม และ ใช้ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ดังนี้

การตกลงร่วมกัน เป็นการตกลงเพื่อดำเนินโครงการร่วมกัน ด้วยกระบวนการตกลงร่วมกันที่ต้องมาพบปะกันเพื่อดำเนินการ ทั้งในขั้นตอนการค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และ กำหนดโครงการร่วมกัน ซึ่งในขั้นตอนการค้นหาปัญหาร่วมกัน มีการดำเนินการ 2 ช่วงเวลา ด้วยวิธีการแบบกลุ่มและรายบุคคล ส่วนในขั้นตอนการปรึกษาหารือร่วมกัน มีการดำเนินการ 3 ช่วงเวลา ด้วยวิธีการ 2 วิธีเช่นเดียวกับขั้นตอนการค้นหาปัญหาร่วมกัน และในขั้นตอนการกำหนด

โครงการร่วมกัน มีการดำเนินการ 2 ช่วงเวลาเช่นเดียวกับขั้นตอนการค้นหาปัญหาร่วมกัน แต่มีวิธีการดำเนินการแบบกลุ่มเพียงวิธีการเดียว

ส่วนแรงจูงใจในการร่วมโครงการ เป็นสิ่งจูงใจที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการ ต้องการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นจาก ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม โดยสิ่งที่ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน คือ ความรับผิดชอบต่อการสร้างคลองหมอนนาขององค์กรภาครัฐ ส่วนได้ส่วนเสียที่เกิดขึ้นกับองค์กร ภาคประชาสังคม และการดำเนินการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา ส่วนสิ่งที่ทำให้เกิดความตระหนักต่อการร่วมมือ คือ ความตระหนักถึงข้อจำกัดเรื่องงบประมาณในการสร้างคลองหมอนนา ความตระหนักถึงข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำในตำบลลำแดงที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องทราบ และการได้รับอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา และสิ่งที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความผูกพันต่อการร่วมมือในบางกิจกรรม คือ การไม่ได้ร่วมกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนครบทุกกิจกรรม

สำหรับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน เป็นความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง) และการออกแบบเครือข่ายร่วมมือ ภายใต้ข้อจำกัดในการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ทั้งนี้ การใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก เป็นการใช้ความสามารถในการสร้างและรักษาความร่วมมือของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก จนองค์กรผู้ร่วมโครงการสามารถดำเนินโครงการร่วมกันได้ ส่วนการออกแบบเครือข่ายร่วมมือเป็นการกำหนดหรือประสานความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรผู้ร่วมโครงการ ให้เป็นเครือข่ายร่วมมือด้วยการเปิดโอกาสการร่วมโครงการแก่องค์กรผู้ร่วมโครงการ จัดเวทีประชาคมเพื่อใช้เป็นสถานที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเป็นสถานที่ในการสื่อสารขั้นตอนการดำเนินโครงการให้ผู้ร่วมโครงการทราบและเข้าใจอย่างชัดเจน รวมทั้ง กำหนดระยะเวลาการร่วมมือ ให้มีการร่วมมือ ทั้งในช่วงก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการ ส่วนข้อจำกัดของการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ มีสาเหตุมาจากการขาดความสามารถในการสนับสนุนเงินทุนและเครื่องมือหรือเทคโนโลยีขององค์กรภาคประชาสังคม

ทั้งนี้ การตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ตามที่กล่าวมา ได้เกิดขึ้นอย่างสัมพันธ์กัน โดยไม่เป็นไปตามข้อมูลที่ระบุไว้ในผลการวิจัยที่ผ่านมา

2. ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการวิจัยผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งต้องการศึกษาผลการวิจัยผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับ โดยสรุปผลได้ว่า ผลการวิจัยผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งทำให้

ผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อโครงการ แต่ไม่สามารถทำให้ผู้ร่วมโครงการมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินโครงการระยะต่อไป ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ดังนี้

ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการที่มีต่อการดำเนินโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ โดยความพึงพอใจต่อการร่วมมือ เกิดจากการได้รับความร่วมมือและความพึงพอใจต่อผลที่เกิดขึ้นจากการร่วมมือ ส่วนความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ประกอบด้วย ความพึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย

ส่วนสาเหตุที่ทำให้ผู้ร่วมโครงการ ยังไม่เชื่อมั่นต่อการดำเนินโครงการระยะต่อไป เป็นเพราะผู้ร่วมโครงการไม่เชื่อมั่นว่า จะได้รับความร่วมมือเรื่องที่ดินจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา ซึ่งมีความจำเป็นต่อการสร้างคลองหมอนนาในระยะต่อไป แม้ว่า จะได้รับความร่วมมือเรื่องงบประมาณจากสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ก็ตาม และไม่เชื่อมั่นว่า การสร้างคลองหมอนนาให้ครบตามระยะทางที่กำหนด จะสามารถแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยได้ทั้งตำบลราแดง เนื่องจากการสร้างคลองหมอนนา มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเพิ่มแหล่งน้ำในตำบลราแดง ซึ่งยังต้องมีการเชื่อมต่อคลองหมอนนาเข้ากับคลองสายยู และคลองสทิงหม้อ อีกทั้ง ยังต้องมีมาตรการควบคุมการใช้น้ำและการระบายน้ำ รวมถึง การติดตามและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำ

ทั้งนี้ ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการดังกล่าว ได้เกิดขึ้นอย่างสัมพันธ์กัน แต่เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นตามหลักการที่ระบุไว้ในผลการวิจัยที่ผ่านมา เช่นเดียวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งได้เกิดขึ้นอย่างสัมพันธ์กัน โดยไม่เป็นไปตามหลักการที่ระบุไว้ในผลการวิจัยที่ผ่านมาเช่นกัน

3. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

ผลการวิจัยปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งสรุปได้ว่า ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันและการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ โดยปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน เกิดจากข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา และความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา ส่วนปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ เกิดขึ้นจากความกังวลต่อผลการดำเนินโครงการ นอกจากนี้ การเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา ยังส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการร่วมมืออีกด้วย ซึ่งอาจเป็นเหตุที่ทำให้การดำเนินโครงการในระยะต่อไปต้องหยุดลงตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2556

อภิปรายผล

ผลการวิจัยกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ผลการดำเนินโครงการระยะแรก รวมถึง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) สามารถนำมาอภิปรายผลกับผลการศึกษาที่ผ่านมาได้ ตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก สามารถอภิปรายผลได้ ตามลำดับผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1.1 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1 โครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีระดับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือมาก (H_1) ซึ่งเป็นจริง ตามผลการวิจัยที่พบว่ามี การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรกในระดับมาก ไม่ได้เป็นไปตามผลการศึกษาพลวัตการร่วมมือของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) เนื่องจากการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรกอาศัยแรงจูงใจในการร่วมโครงการจากองค์กรผู้ร่วมโครงการบางองค์กรในกิจกรรมบางกิจกรรมเท่านั้น อีกทั้ง การตกลงร่วมกัน การเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันตามข้อมูลที่ระบุไว้ในผลการค้นพบของ Emerson et al. (2011) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาอย่างละเอียด ยังพบความสอดคล้องและความแตกต่างเกี่ยวกับการตกลงร่วมกัน แรงจูงใจในการร่วมโครงการ และความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ดังนี้

การตกลงร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรกที่มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และกำหนดโครงการร่วมกัน สอดคล้องกับกระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่ว่า กระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ มี 3 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาปัญหา การปรึกษาหารือ และการกำหนดข้อตกลง แต่ขัดแย้งกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) ที่ระบุว่า กระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นหาปัญหา การนิยามปัญหา การปรึกษาหารือ และการกำหนดข้อตกลง อีกทั้ง ยังมีลักษณะแตกต่างจากกระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่อธิบายไว้ว่า กระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การค้นพบ การนิยาม การปรึกษาหารือ และการกำหนดข้อตกลง ซึ่งอาจเป็นเพราะ กระบวนการตกลงร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ได้ดำเนินการแบบเรียบง่าย จึงทำให้มีขั้นตอนการตกลงลดลงเหลือเพียง 3 ขั้นตอน

การค้นหาปัญหาร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก โดยให้ประชาชนในตำบลรำแดง เป็นผู้ชี้แจงปัญหาและความต้องการของตน สอดคล้องกับการค้นหาปัญหาร่วมกัน ตามผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) ที่สรุปไว้ว่า การค้นหาปัญหาร่วมกัน ดำเนินการด้วยการเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมให้เห็น เช่นเดียวกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่ว่า การค้นหาปัญหาร่วมกัน ดำเนินการด้วยการค้นหาผลประโยชน์ ความสนใจ และค่านิยมร่วม อีกทั้ง ยังคล้ายตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Berends, Ritter, and Chalmers (2015) ที่ระบุว่า การค้นหาปัญหาร่วมกัน ดำเนินการด้วยกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมภาษณ์รายบุคคล

การปรึกษาหารือร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งใช้เวทีประชาคมเป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารเพื่อประสานงานในการปรึกษาหารือร่วมกัน สอดคล้องกับการปรึกษาหารือร่วมกัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kim (2010) ที่ว่า การปรึกษาหารือร่วมกัน ดำเนินการโดยใช้เวทีการประชุมของชุมชน เป็นเวทีในการปรึกษาหารือ แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) ที่ระบุว่า การปรึกษาหารือร่วมกัน ไม่ได้ดำเนินการโดยใช้สถานที่ติดต่อสื่อสาร ซึ่งอาจเป็นเพราะกรณีที่ Kossmann et al. (2016) ศึกษา ไม่มีองค์กรใด เป็นผู้ประสานความร่วมมือ จึงไม่เกิดการก่อตั้งศูนย์กลางการสื่อสาร ส่วนในกรณีของโครงการคลองหมอนนา มีองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง เป็นผู้ประสานความร่วมมือ คอยประสานให้องค์กรต่าง ๆ มาปรึกษาหารือร่วมกันในเวทีประชาคม จนเกิดเป็นศูนย์กลางการสื่อสาร นอกจากนี้ การปรึกษาหารือร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งมีการดำเนินการทั้งในรูปแบบกลุ่มอย่างเป็นทางการและในรูปแบบรายบุคคลอย่างไม่เป็นทางการ โดยไม่ได้มีการนัดหมาย สอดคล้องกับการปรึกษาหารือ ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่อธิบายไว้ว่า การปรึกษาหารือสามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

การกำหนดโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน โดยให้องค์กรทุกองค์กรเข้าร่วมกำหนดโครงการ ขัดแย้งกับการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ตามผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) ที่ระบุว่า การกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ไม่ได้ดำเนินการร่วมกันครบทุกภาคส่วน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ กรณีที่ Kossmann et al. (2016) ศึกษา มีผู้เข้าร่วมตกลงครบทุกองค์กรในช่วงเวลาแรก และค่อย ๆ ลดลงในช่วงเวลาหลัง จึงทำให้การกำหนดข้อตกลง ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ มีองค์กรที่ร่วมตกลงไม่ครบทุกองค์กร ต่างจากกรณีของโครงการคลองหมอนนา ซึ่งในช่วงเวลาแรก มีองค์กรที่ร่วมตกลง ไม่ครบทุกองค์กร จากนั้น สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ได้เข้ามาร่วมตกลงภายหลัง จึงทำให้มีองค์กรร่วมกำหนดโครงการครบทุกองค์กร และการดำเนินการกำหนดโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ซึ่งดำเนินการในรูปแบบกลุ่มอย่างเป็นทางการในเวทีประชาคมเพียงวิธีการเดียว ต่างจากการกำหนดข้อตกลงร่วมกัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่ว่า การกำหนดข้อตกลง สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้ร่วมมือในกรณีที่ Beran et al.

(2016) ศึกษา เป็นบุคลากรทางการแพทย์ ที่ไม่มีเวลาร่วมกำหนดข้อตกลงที่แน่นอน จึงทำให้ต้องดำเนินการกำหนดข้อตกลงอย่างไม่เป็นทางการ เพิ่มอีกวิธีการหนึ่ง ต่างจากกรณีของโครงการคลองหมอนนา ซึ่งผู้ร่วมโครงการมีเวลาในการร่วมมือที่แน่นอน จึงสามารถกำหนดวัน เวลา ให้มาพบกัน เพื่อกำหนดข้อตกลงร่วมกันอย่างเป็นทางการได้

ส่วนการพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ที่มีการนัดหมายให้มาพูดคุยกัน มีลักษณะคล้ายกับการเสวนาแบบเผชิญหน้า ตามผลการศึกษาเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่ว่า การเสวนาแบบเผชิญหน้า เป็นการพูดคุยกันต่อหน้า อย่างใกล้ชิด

ทั้งนี้ การตกลงร่วมกันในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ยังเป็นการตกลงร่วมกันที่ตระหนักถึงความรับผิดชอบร่วมกัน ระหว่างองค์กรภาครัฐกับองค์กรภาคประชาสังคมในฐานะเป็นพลเมืองของตำบลรำแดง และตระหนักถึงผลประโยชน์สาธารณะ รวมถึง การปฏิบัติตามกฎระเบียบทางราชการว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ระเบียบงบประมาณ ระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน หลักวิชาการด้านการบริหารจัดการน้ำ โดยสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาสังคม เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ นพพล อัครชาติ (2559) ที่ระบุว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนหรือองค์กรภาคประชาสังคม ก่อนทำการกำหนดกรอบการดำเนินโครงการ ด้วยการค้นหาปัญหา ปรัชญาหรือ และกำหนดข้อตกลงร่วมกันในการแก้ไขปัญหา และยังมีลักษณะคล้ายกับการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามผลการศึกษาเอกสารของ Denhardt and Denhardt (2015) ที่อธิบายไว้ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ รัฐบาลต้องตระหนักว่า ผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์กับรัฐบาลในการบริการสาธารณะ คือ พลเมือง ไม่ใช่ผู้บริโภคร และต้องตระหนักว่า การปฏิบัติงานต้องเป็นไปตามกฎระเบียบ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ค่านิยมชุมชน รูปแบบทางการเมือง มาตรฐานความเป็นมืออาชีพ และผลประโยชน์พลเมือง ดังนั้น การตัดสินใจจัดบริการสาธารณะ จึงต้องสนับสนุนให้พลเมืองเข้าร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ และร่วมตัดสินใจในกระบวนการนโยบายสาธารณะ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สาธารณะ ด้วยการเสวนาและปรึกษาหารือสาธารณะแบบเผชิญหน้า อีกทั้ง ยังมีลักษณะคล้ายกับการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ นพดล อุดมวิศวกุล (2551) ที่ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ มีหลักการบริการสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของพลเมืองเป็นอันดับแรก โดยให้พลเมืองมีส่วนร่วมปรึกษาหารือและรับผิดชอบในการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางการตอบสนองต่อผลประโยชน์ส่วนรวม

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบเกี่ยวกับช่วงเวลาการค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และกำหนดโครงการร่วมกันที่พบว่า มีการดำเนินมากกว่า 1 ช่วงเวลา และข้อค้นพบเกี่ยวกับวิธีการค้นหาปัญหาร่วมกัน ซึ่งพบว่า มีวิธีการค้นหาปัญหาร่วมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล รวมถึง ข้อค้นพบเกี่ยวกับการพบปะกันได้ดำเนินการทั้งในขั้นตอนการค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และกำหนดโครงการร่วมกัน และข้อค้นพบเกี่ยวกับช่วงเวลาการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และกำหนดโครงการร่วมกันที่ค้นพบว่า มีการดำเนินมากกว่า 1 ช่วงเวลา รวมไปถึง ข้อค้นพบเกี่ยวกับรูปแบบการพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหา ปรึกษาหารือ และกำหนดโครงการร่วมกันที่พบว่า

การพบปะกันเพื่อค้นหาปัญหาและปรึกษาหารือร่วมกัน มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ส่วนการกำหนดโครงการร่วมกัน มีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเพียงรูปแบบเดียว เป็นข้อค้นพบเพิ่มเติม ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่ได้ค้นพบ

แรงจูงใจในการร่วมโครงการคล่องหมอนนาระยะแรกที่เกิดจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้ร่วมโครงการที่เห็นว่า โครงการคล่องหมอนนาระยะแรกเป็นงานที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรภาครัฐ ทำให้เกิดส่วนได้ส่วนเสียแก่องค์กรภาคประชาสังคม และได้สร้างขั้นภายใต้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน สอดคล้องกับการเกิดแรงจูงใจร่วมตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Berends, Ritter, and Chalmers (2015) ที่ว่า แรงจูงใจร่วมเกิดจากการพัฒนาความสัมพันธ์เชิงไว้วางใจข้ามภาคส่วน และตรงกับสาเหตุการเกิดความไว้วางใจตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Agbodzakey (2012) ที่ระบุว่า การสร้างความไว้วางใจเกิดจากการติดต่อสื่อสาร การตอบสนองข้อเสนอของสมาชิก และการแสดงความคิดเห็น เช่นเดียวกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่อธิบายว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เกิดจากความสัมพันธ์ที่ได้มีส่วนร่วมในการประชุมกับกลุ่มที่แตกต่าง นอกจากนี้ ยังตรงกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kim (2010) ซึ่งระบุว่า กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทำให้เกิดความไว้วางใจ และพ้องกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Czernek and Czakon (2016) ที่ว่า ผลประโยชน์ที่จะได้รับร่วมกัน และความรับผิดชอบต่อความสำเร็จร่วมกัน กระตุ้นให้เกิดความไว้วางใจ อีกทั้ง ยังตรงข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kang and Hustvedt (2014) ที่ระบุว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมมีอิทธิพลต่อความไว้วางใจ เช่นเดียวกันกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) ที่อธิบายไว้ว่า หากแต่ละองค์กรต่างเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม จะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกัน

นอกจากนี้ สาเหตุการเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ระหว่างผู้ร่วมโครงการคล่องหมอนนาระยะแรก ตามที่กล่าวมา ยังมีลักษณะคล้ายกับสาเหตุการเกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ว่า ความไว้วางใจ เกิดขึ้นเมื่อได้ทำงานร่วมกัน แต่มีลักษณะแตกต่างกับสาเหตุการเกิดความไว้วางใจตามผลการค้นหาเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ซึ่งระบุว่า ความไว้วางใจ เกิดจากความขัดแย้งในอดีต ซึ่งอาจจะเป็นไปได้ว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการคล่องหมอนนาระยะแรก ไม่มีความขัดแย้งกันมาก่อนที่จะดำเนินโครงการ

ส่วนความตระหนักต่อการร่วมมือ ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการคล่องหมอนนาระยะแรก เป็นความตระหนักที่เกิดจากการได้พูดคุยกันในเวทีประชาคม สอดคล้องกับสาเหตุการเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ตามผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Kim (2010) ที่ระบุว่า กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน และยังตรงกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ McDougall, Leeuwis, Bhattarai, Maharjan, and Jiggins (2013) ซึ่งชี้แจงว่า กระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ส่งผลให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน นอกจากนี้ ยังมีลักษณะคล้ายกับสาเหตุการเกิดความเข้าใจร่วม ตามผลการค้นคว้าเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่ได้ระบุว่า ความเข้าใจร่วม เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน

ขณะที่ความผูกพันต่อการร่วมมือ ซึ่งทำให้เกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก โดยองค์กรภาครัฐมีความผูกพันต่อการร่วมมือมากกว่าองค์กรภาคประชาสังคม ชัดแย้งกับความผูกพันร่วมกัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) ที่ว่า องค์กรภาครัฐมีความผูกพันต่อการร่วมมือต่ำกว่าองค์กรอื่น ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า บริการสาธารณะที่ Kossmann et al. (2016) ศึกษา เป็นบริการสาธารณะทางการท่องเที่ยว ซึ่งองค์กรผู้เกี่ยวข้องและทรัพยากรที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ เป็นขององค์กรภาคธุรกิจเอกชน จึงอาจจะทำให้องค์กรภาครัฐเห็นว่า ตนไม่จำเป็นต้องเข้าไปผูกพันกับการสร้างบริการเหล่านั้น แต่การสร้างคลองหมอนนา เป็นบริการสาธารณะเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการสร้างจำนวนมาก โดยองค์กรภาคประชาสังคมในตำบลรำแดง ไม่ได้เป็นองค์กรที่มีระบบงบประมาณอย่างองค์กรภาครัฐ จึงทำให้มีความผูกพันต่อโครงการน้อยกว่าองค์กรภาครัฐ

ทั้งนี้ แรงจูงใจในการร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ตามที่กล่าวมา ยังมีลักษณะคล้ายกับแรงจูงใจในการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามผลการค้นพบทางเอกสารของ Denhardt and Denhardt (2015) ที่ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ ผู้บริหารงานสาธารณะ ได้ให้ความสำคัญกับบุคคลในองค์กรและพลเมือง ด้วยการสร้างแรงจูงใจในการให้บริการสาธารณะแก่ผู้ให้บริการและพลเมือง ให้มีความไว้วางใจ ความเข้าใจซึ่งกันและกันถึงผลประโยชน์ของชุมชนและสังคม และกระตือรือร้นที่จะผูกพันต่อการให้บริการ

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดความตระหนักต่อการร่วมมือของผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งค้นพบว่า เกิดจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ข้อมูลปัญหาเรื่องน้ำที่สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 จำเป็นต้องทราบ และการได้รับการอนุญาตให้ขุดคลองหมอนนาจากเจ้าของที่ดินที่ติดกับหมอนนา และข้อค้นพบเกี่ยวกับกิจกรรมที่ผูกพันกับองค์กรแต่ละองค์กรที่พบว่า การร่วมค้นหาและบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับหมอนนา ผูกพันต่อองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงและองค์กรภาคประชาสังคมในขั้นตอนการสำรวจคลองหมอนนา ส่วนการเสนอและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบคลองหมอนนา ผูกพันต่อองค์กรภาคประชาสังคม ขณะที่การเขียนแบบและปรับปรุงแก้ไขรูปแบบคลองหมอนนา ผูกพันต่อองค์กรภาครัฐในขั้นตอนการออกแบบคลองหมอนนา ส่วนการจ้างขุดคลองหมอนนา ผูกพันเฉพาะสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ขณะที่การควบคุมการขุดคลองหมอนนา ผูกพันต่อองค์กรภาครัฐ โดยไม่ผูกพันต่อองค์กรภาคประชาสังคม เป็นข้อค้นพบเพิ่มเติม ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่ได้ค้นพบ

ความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ที่เกิดจากการใช้ภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก โดยใช้ความสามารถในการสร้างความร่วมมือในช่วงเริ่มมีการร่วมมือ ด้วยการอำนวยความสะดวกในการจัดตั้งองค์กรและประสานความร่วมมือระหว่างองค์กร และใช้ความสามารถในการรักษาความร่วมมือ ด้วยการแก้ไขปัญหาข้อโต้แย้งและปรับความเข้าใจหลังจากเกิดความขัดแย้ง สอดคล้องกับภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Agbodzakey (2012) ที่ระบุว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก จะมีบทบาทในการอำนวยความสะดวกให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิก และตรงกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Andres and

Chapain (2013) ที่ว่า ช่วงเริ่มต้นของการร่วมมือ องค์กรภาครัฐจะดำเนินการขยายบทบาทของตนให้ เป็นผู้นำที่อำนวยความสะดวกแก่องค์กรภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนในการสร้างความร่วมมือ จากนั้น จะค่อย ๆ ลดบทบาทลง เพื่อให้องค์กรภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน มีบทบาทเป็น หุ้นส่วนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรายสำคัญ เช่นเดียวกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่อธิบายว่า ผู้นำที่มีภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก จะมียุทธศาสตร์ในการอำนวยความสะดวกให้เกิดการร่วมมือ และ พ้องข้อค้นพบ เชิงประจักษ์ของ Kim (2010) ที่ระบุว่า ผู้นำที่มุ่งให้เกิดความร่วมมือ จะมีคุณลักษณะเป็นผู้ส่งเสริม ความร่วมมือ

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของผู้นำเครือข่าย ความร่วมมือสร้างคล่องমনาระยะแรก ยังมีลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำ ตามผลการค้นพบทาง เอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ชี้แจงไว้ว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำ จะมีบทบาท เป็นผู้สนับสนุน ประสานความร่วมมือ และแก้ไขข้อโต้แย้ง และมีลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำแบบ อำนวยความสะดวก ตามผลการค้นพบทางเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ซึ่งระบุว่า ผู้มีภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก จะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือ ในฐานะผู้ประสานงาน อีกทั้ง ยังมีลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ตามผลการค้นคว้าทางเอกสารของ Bussu and Bartels (2014) ที่ว่า ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ทำให้เกิดพฤติกรรมความร่วมมือภายใน องค์กรสาธารณะ หุ้นส่วนข้ามภาคส่วน และการบริหารจัดการเครือข่าย นอกจากนี้ ยังมีลักษณะ คล้ายกับภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ตามผลการค้นพบทางเอกสารของ Breshears and Volker (2013) ที่อธิบายว่า ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก มีส่วนสนับสนุนให้สมาชิกสามารถ ทำงานร่วมกันจนสำเร็จตามที่กำหนดไว้ ด้วยบทบาทและกระบวนการอำนวยความสะดวก และมี ลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ตามผลการศึกษาเอกสารของ Conley and Goldman (1994) ที่มีข้อมูลว่า ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย พฤติกรรมที่ สนับสนุนให้องค์กรบรรลุผลการแบ่งปัน การเจรจาต่อรอง หรือบรรลุเป้าหมายการสร้างความสัมพันธ์ ในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงสูง อีกทั้ง ยังมีลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก ตามข้อค้นพบเอกสารของ Cufaude (2005) ที่ระบุผลว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก สามารถสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจ ระหว่างกลุ่มที่มีความหลากหลาย จัดการ กระบวนการร่วมมือได้อย่างสมดุล ยอมรับฟังข้อเสนอแนะ และสร้างความสามารถในการบรรลุผล ของบุคคลและกลุ่ม

ทั้งนี้ ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือ สร้างคล่องমনาระยะแรกดังกล่าว ยังมีลักษณะคล้ายกับภาวะผู้นำในบริบทของ การบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ Denhardt and Denhardt (2015) ที่อธิบายไว้ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ ผู้บริหารงานสาธารณะจะใช้ภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นค่านิยม พลเมือง และมุ่งแบ่งปันผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อช่วยให้พลเมืองค้นพบค่านิยมร่วมได้อย่างชัดเจน อำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกัน และช่วยแก้ไขปัญหาค่าความขัดแย้ง แต่ยังคงเป็นผู้มีส่วนร่วม รับผิดชอบในการบริการสาธารณะ

ส่วนการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือให้มีความสามารถในการดำเนินโครงการคลอสมอนนาระยะแรกร่วมกัน ด้วยการเปิดโอกาสการร่วมโครงการโดยองค์การบริหารส่วนตำบลร้าง สอดคล้องกับการออกแบบสถาบัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Andres and Chapain (2013) ที่ระบุว่า องค์การภาครัฐได้ออกแบบสถาบัน ด้วยการเปิดโอกาสให้องค์กรภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน เข้ามาร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและภูมิภาค และพ้องกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ หมัยนา หมายปีดกลาง (2555) ที่ว่า องค์การที่มีการบริหารจัดการแบบร่วมมือ จะเปิดโอกาสให้คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ศิษย์เก่า ผู้ทรงคุณวุฒิ ภายนอก ประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจน องค์การภาคเอกชนและภาคประชาชนในท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมรับรู้หรือร่วมเสนอความเห็นในการแก้ไขปัญหา พัฒนา และตรวจสอบการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบัน ตามข้อค้นพบเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่ระบุว่า การออกแบบสถาบัน ต้องดำเนินการออกแบบให้เกิดการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย แต่ขัดแย้งกับการออกแบบสถาบัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Agbodzakey (2012) ที่ว่า ต้องมีการคัดเลือกผู้ร่วมมือเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ อันได้แก่ ผู้รับการรักษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ช่วยเหลือการรักษา โดยอาจเป็นไปได้ว่า กรณีที่ Agbodzakey (2012) ศึกษา เป็นกรณีของการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโรคติดต่อที่สังคมตั้งข้อรังเกียจ จึงจำเป็นต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้ร่วมมือ ซึ่งต่างจากกรณีของโครงการคลอสมอนนา ซึ่งคนทุกคนในสังคมสามารถเข้าร่วมได้

สำหรับการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ ด้วยการจัดเวทีประชาคม โดยไม่กำหนดกฎ ระเบียบ หรือกติกาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต่างจากการออกแบบสถาบัน ตามผลการค้นคว้าทางเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่อธิบายว่า ต้องมีการกำหนดระเบียบการอภิปราย และต้องมีการพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าร่วม และไม่สอดคล้องกับการออกแบบสถาบัน ตามผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Agbodzakey (2012) ที่ว่า ต้องมีการกำหนดกติกาในการนั่งประชุม ซึ่งอาจเพราะ องค์การภาครัฐที่ร่วมโครงการคลอสมอนนาระยะแรก ต้องการให้องค์กรภาคประชาสังคม สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างทั่วถึง และต้องการให้องค์กรหลากหลายภาคส่วนเข้าร่วมร่วมมือ

ทั้งนี้ การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือดังกล่าว ยังมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริหารจัดการท้องถิ่น ตามผลการศึกษาเอกสารของ Shah and Shah (2006) ที่ระบุว่า การบริหารจัดการท้องถิ่น มุ่งสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันที่เป็นทางการกับสถาบันที่ไม่เป็นทางการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการร่วมมือระหว่างสถาบันต่าง ๆ และมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริหารจัดการท้องถิ่น ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ ธเนศวร์ เจริญเมือง (2550) ที่ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเพียงองค์กรหนึ่งในอีกหลาย ๆ องค์กร ซึ่งประกอบด้วย ปัจเจกบุคคล และองค์กรต่าง ๆ มากมาย ที่มาร่วมงานกันเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ที่เปิดกว้าง อีกทั้ง ยังมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริหารจัดการท้องถิ่น ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ นันธิดา จันทรศิริ (2558) ที่อธิบายว่า การบริหารจัดการท้องถิ่น ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้รัฐจัดการปกครองร่วมกับภาคสังคม และมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริหารจัดการท้องถิ่น ตามผลการค้นพบทางเอกสารของ United Nations

Development Programme, UNDP Oslo Governance Centre (n.d.) ที่ระบุไว้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ออกแบบสถาบัน ให้มีขอบเขตการบริหารจัดการที่กว้างขวาง ระหว่างกลุ่มสถาบันภาครัฐกับกลุ่มสถาบันที่ไม่ใช่รัฐ

นอกจากนี้ การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือดังกล่าว ยังคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ นพพล อัครชาติ (2559) ที่ระบุว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ มีการออกแบบองค์การความร่วมมือ โดยองค์กรภาครัฐ เปิดโอกาสให้องค์กรภาคส่วนอื่น เข้าร่วมโครงการ และมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามผลการศึกษาเอกสารของ Denhardt and Denhardt (2015) ที่ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ รัฐมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้างกระบวนการแก้ไขปัญหาสาธารณะที่ถูกต้องและเสมอภาค ด้วยการเป็นผู้สร้างเวทีการเสวนา เพื่อให้พลเมืองสามารถเข้าร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะได้อย่างทั่วถึง

ขณะที่ การร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ให้สามารถดำเนินโครงการคล่องหนอนนาระยะแรกร่วมกันได้ ด้วยการร่วมสนับสนุนเงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคล่องหนอนนา โดยองค์กรภาครัฐเป็นผู้ร่วมสนับสนุนหลัก สอดคล้องกับการร่วมสนับสนุนทรัพยากรตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Beran, Perone, Alcoba, Bischoff, Bussien, Eperon, et al. (2016) ที่ว่า องค์กรที่ร่วมมือกัน จะสนับสนุนความรู้ เทคโนโลยี เงินทุน และเวลาให้กับการปฏิบัติงานร่วมกัน และพ้องกับผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Ovseiko, O'Sullivan, Powell, Davies, and Buchan (2014) ที่อธิบายว่า องค์กรที่เป็นหุ้นส่วน จะร่วมสนับสนุนเงินทุน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการแบบร่วมมือ โดยองค์กรภาครัฐ เป็นผู้ให้การสนับสนุนมากที่สุด อีกทั้ง ยังตรงกับข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kossmann, Behagel, and Bailey (2016) เฉพาะในส่วนที่ระบุว่า องค์กรผู้ร่วมมือ มีการแบ่งปันความรู้ แต่ต่างกันในส่วนที่ว่า องค์กรผู้ร่วมมือ ไม่สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ตามแผนที่วางไว้ ซึ่งน่าจะเป็นเพราะ บริการสาธารณะในกรณีศึกษาที่ Kossmann et al. (2016) ศึกษา เป็นบริการสาธารณะทางพาณิชย์ที่สามารถแข่งขันกันได้ จึงอาจทำให้แต่ละองค์กรที่ร่วมมือเกิดความกังวลว่า ตนจะเสียเปรียบทางธุรกิจจากการสนับสนุนทรัพยากร ต่างจากกรณีของโครงการคล่องหนอนนา ซึ่งไม่ได้เป็นการบริการสาธารณะทางพาณิชย์ที่สามารถแข่งขันกันได้ จึงทำให้องค์กรผู้ร่วมโครงการไม่กังวลว่า ตนจะเสียเปรียบทางธุรกิจจากการสนับสนุนทรัพยากร นอกจากนี้ ยังมีลักษณะคล้ายกับการร่วมสนับสนุนทรัพยากร ตามผลการค้นคว้าเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) เฉพาะในส่วนที่ว่า ทรัพยากรที่ต้องร่วมสนับสนุน ได้แก่ เงินทุน เวลา เทคโนโลยี และความรู้ แต่มีลักษณะที่แตกต่างกันในส่วนที่ระบุว่า ต้องร่วมสนับสนุนในเรื่องอำนาจด้วย ซึ่งอาจเป็นเพราะ องค์กรภาคประชาสังคมที่ร่วมโครงการคล่องหนอนนาระยะแรก ไม่มีอำนาจ และองค์กรภาครัฐ ก็ไม่ต้องการใช้อำนาจให้เกิดการร่วมมือ

ทั้งนี้ การร่วมสนับสนุนทรัพยากรในโครงการคล่องหนอนนาระยะแรก ตามที่กล่าวมา ยังแสดงถึงการเสียสละเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง และเป็นกลยุทธ์การสร้างงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามผลการค้นพบทางเอกสารของ Denhardt

and Denhardt (2015) ที่ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ ผู้ให้บริการและพลเมือง จะมีความผูกพันต่อการเสียสละทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาสังคม และการเสียสละดังกล่าว ถือเป็นกลยุทธ์การลดต้นทุนของนโยบายและโครงการอย่างหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบเกี่ยวกับการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือที่พบว่า มีการจัดเวทีประชาคม ด้วยการกำหนดประเด็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่มุ่งหาแนวทางสร้างคลองหมอนนา ให้สามารถแก้ไขปัญหาร่องน้ำในตำบลรำแดงได้ และมีการสื่อสารโครงการที่ชัดเจน ด้วยการชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินโครงการให้องค์กรผู้ร่วมโครงการทราบและเข้าใจในเวทีประชาคม รวมทั้ง มีการกำหนดระยะเวลาการร่วมมือ ให้มีการร่วมมือ ทั้งก่อนและหลังสิ้นสุดโครงการ และข้อค้นพบเกี่ยวกับการร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินโครงการ ซึ่งพบว่า เงินทุนที่ร่วมสนับสนุน มาจากการบริหารจัดการงบประมาณภายในองค์กรและระหว่างองค์กรขององค์กรภาครัฐ และเวลาที่ร่วมสนับสนุน ได้แก่ เวลาในการประกอบอาชีพและเวลาว่างจากการประกอบอาชีพ ส่วนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่ร่วมสนับสนุน ได้แก่ เครื่องมือหรือเทคโนโลยีการสำรวจหมอนนาและออกแบบคลองหมอนนาจากองค์กรภาครัฐ ขณะที่ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ซึ่งค้นพบว่า ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญของแต่ละองค์กร ร่วมสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญจากประสบการณ์ และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการ เป็นข้อค้นพบเพิ่มเติม ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่ได้ค้นพบ

1.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 2 การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (H_2) ซึ่งเป็นจริง ตามผลการวิจัยที่ค้นพบว่าการดำเนินการตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกันระหว่างผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการกับความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Ulibarri (2015b) เฉพาะในส่วนที่ระบุว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการต่ำ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับต่ำ เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการในระดับปานกลาง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการสูง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับสูง แต่ต่างกันในส่วนที่ว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการต่ำ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการในระดับปานกลาง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับสูง และเมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการสูง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลาง และคล้ายกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการกับความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ตามข้อค้นพบเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ส่งผลให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตาม การตกลงร่วมกัน และความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมากตามที่ระบุไว้ในข้อค้นพบของ Ulibarri (2015b) และข้อค้นพบของ Emerson et al. (2011) อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน

1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 3 การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการร่วมโครงการ (H_3) ซึ่งเป็นจริง ตามข้อค้นพบที่ว่า การตกลงร่วมกัน มีความสัมพันธ์กับการเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการกับแรงจูงใจร่วม ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Ulibarri (2015b) เฉพาะในส่วนที่ว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการในระดับต่ำ แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับต่ำ เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการในระดับปานกลาง แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการสูง แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับสูง แต่แย้งกันในส่วนที่ระบุว่า เมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการระดับปานกลาง แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับต่ำและระดับสูง และเมื่อมีการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการสูง แรงจูงใจร่วมจะอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้ง ยังคล้ายกับความสัมพันธ์ระหว่างการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการกับแรงจูงใจร่วม ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ระบุว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ ส่งผลให้เกิดแรงจูงใจร่วม แต่อย่างไรก็ตาม การตกลงร่วมกัน และการเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมากตามที่ระบุไว้ในข้อค้นพบของ Ulibarri (2015b) และข้อค้นพบของ Emerson et al. (2011) ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันและการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าว ยังอาจยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างการปรึกษาหารือกับความเข้าใจร่วมกัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Page (2010) ที่อธิบายว่า ผลจากการปรึกษาหารือ ทำให้ผู้มีส่วนร่วม เกิดความเข้าใจร่วมกัน และยังสามารถยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างการเสวนาแบบเผชิญหน้ากับการสร้างความไว้วางใจ ตามผลการค้นคว้าเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่ว่า การเสวนาแบบเผชิญหน้า ทำให้เกิดการสร้างความไว้วางใจ

1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 4 แรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (H_4) ซึ่งเป็นจริง ตามผลการวิจัยที่พบว่า การเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการ มีความสัมพันธ์กับการเกิดความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจร่วมกับความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ตามผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ Ulibarri (2015b) เฉพาะในส่วนที่ระบุว่า เมื่อมีแรงจูงใจร่วมต่ำ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับต่ำ เมื่อมีแรงจูงใจร่วมระดับปานกลาง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อมีแรงจูงใจร่วมสูง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับสูง แต่ต่างกันในส่วนที่ว่า เมื่อมีแรงจูงใจร่วมต่ำ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อมีแรงจูงใจร่วมระดับปานกลาง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับสูง และเมื่อมีแรงจูงใจร่วมสูง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันจะอยู่ในระดับปานกลาง อีกทั้ง ยังคล้ายกับผลการศึกษาเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ระบุว่า แรงจูงใจร่วม ส่งผลให้เกิดความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน แต่อย่างไรก็ตาม การเกิดแรงจูงใจในการร่วมโครงการและความสามารถในการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรกร่วมกัน ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมากตามที่ระบุไว้ในผลการศึกษาของ Ulibarri (2015b) และผลการศึกษาของ

Emerson et al. (2011) ซึ่งอาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก เกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าว ยังอาจยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างการสร้างความไว้วางใจกับความสามารถเชิงสถาบัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Kim (2010) ที่ระบุว่า การสร้างความไว้วางใจ ทำให้เกิดการเสวนาและการปฏิสัมพันธ์ซึ่งนำไปสู่การเกิดความสามารถเชิงสถาบันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้ง ยังอาจยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจซึ่งกันและกันกับความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ตามผลการค้นพบทางเอกสารของ Mayer, Davis, and Schoorman (1995) ที่ว่า ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้พนักงานสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการร่วมโครงการกับความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนา ระยะแรกดังกล่าว อาจจะขัดแย้งกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบอำนาจความสะดวก การสร้างความไว้วางใจ ความผูกพันต่อกระบวนการ และความเข้าใจร่วมกัน ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Agbodzakey (2012) ซึ่งระบุว่า ผู้นำองค์กรที่อำนาจความสะดวกในการปรึกษาหารือแก่สมาชิกองค์กร ทำให้เกิดการสร้างความไว้วางใจ ความผูกพันต่อกระบวนการ และความเข้าใจร่วมกัน และอาจขัดแย้งกับความสัมพันธ์ระหว่างความไว้วางใจกับการร่วมสนับสนุนทรัพยากร ตามผลการค้นคว้าเอกสารของ Bryson, Crosby, and Stone (2015) ที่ว่า ความไว้วางใจ เกิดขึ้นจากการที่ผู้ร่วมมือได้แบ่งปันทรัพยากร ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า แรงจูงใจร่วม และความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน อาจจะมีความสัมพันธ์ในลักษณะส่งผลซึ่งกันและกัน

2. ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก สามารถอภิปรายผลได้ตามลำดับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 5 โครงการคลองหมอนนา ระยะแรก มีระดับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกมาก (H_5) ซึ่งเป็นจริง ตามผลการวิจัยที่ค้นพบว่าการดำเนินโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก ทำให้เกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกในระดับมาก โดยทำให้ผู้ร่วมโครงการพึงพอใจต่อการร่วมมือและการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ มีลักษณะคล้ายกับผลการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามผลการศึกษาเชิงประจักษ์ของ นพพล อัครชาติ (2559) ที่พบว่า ผลการจัดบริการสาธารณะแนวใหม่ ทำให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ และมีลักษณะคล้ายกับผลการบริการสาธารณะแนวใหม่ ตามข้อค้นพบเอกสารของ Denhardt and Denhardt (2015) ที่ว่า การบริการสาธารณะแนวใหม่ มุ่งให้เกิดประสิทธิผลในการบริการสาธารณะ เพื่อให้ผู้ให้บริการมีความพึงพอใจต่อการบริการสาธารณะ

2.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 6 ความพึงพอใจต่อโครงการ มีความสัมพันธ์กับความเชื่อมั่นต่อโครงการ (H_6) ซึ่งเป็นจริง ตามข้อค้นพบที่ว่า ความพึงพอใจต่อโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก มีความสัมพันธ์กับการเกิดความเชื่อมั่นต่อโครงการคลองหมอนนา ระยะต่อไป มีลักษณะคล้ายกับความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อผลการดำเนินงาน ตามผลการค้นคว้าทางเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่ว่า ความพอใจ

ในผลการดำเนินงานบางส่วนก่อนสิ้นสุดการดำเนินงาน ช่วยให้มั่นใจได้ว่า จะเกิดความร่วมมือต่อไปในระยะยาว แต่อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมากตามที่ระบุไว้ในผลการค้นคว้าของ Ansell and Gash (2007) ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนาและความกังวลต่อผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนา

2.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 7 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินโครงการระยะแรก (H_7) ซึ่งเป็นจริง ตามผลการวิจัยที่พบว่าการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก มีความสัมพันธ์กับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก มีลักษณะคล้ายกับความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการร่วมมือกับการดำเนินการร่วมมือ ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ Emerson, Nabatchi, and Balogh (2011) ที่ว่า พฤติกรรมการร่วมมือ นำไปสู่การดำเนินการร่วมมือ อีกทั้ง ยังมีลักษณะคล้ายกับความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการร่วมมือกับผลลัพธ์ ตามข้อค้นพบทางเอกสารของ Ansell and Gash (2007) ที่ระบุว่า กระบวนการร่วมมือ ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และการเกิดผลการดำเนินโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ไม่ได้มีความสัมพันธ์กันมากตามที่ระบุไว้ในข้อค้นพบของ Emerson et al. (2011) และข้อค้นพบของ Ansell and Gash (2007) อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก เกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ

นอกจากนี้ ข้อค้นพบดังกล่าว ยังอาจยืนยันความสัมพันธระหว่าง การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ แรงจูงใจร่วม และผลลัพธ์ทางกระบวนการ ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Ulibarri (2015a) ที่ว่า การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ และแรงจูงใจร่วม มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ แต่อาจจะขัดแย้งกับความสัมพันธระหว่างความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกันกับผลลัพธ์ทางกระบวนการ ตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Ulibarri (2015a) ที่อธิบายว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน ไม่มีอิทธิพลต่อผลลัพธ์ทางกระบวนการ ซึ่งอาจเป็นเพราะปัญหาการให้ข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ร่วมมือในกรณีนี้ Ulibarri (2015a) ทำการศึกษา จึงทำให้มีข้อค้นพบที่ไม่ตรงกับกรณีโครงการคลองหมอนนา

อย่างไรก็ตาม ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน ภายในกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรก อาจจะขัดแย้งกับภาวะผู้นำในบริบทของการบริหารจัดการแบบร่วมมือตามข้อค้นพบเชิงประจักษ์ของ Behrens (2014) ที่ว่า เป้าหมายทางภาวะผู้นำที่มุ่งความสัมพันธ์ และรูปแบบผู้นำที่มุ่งสร้างความไว้วางใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความร่วมมือ ซึ่งเป็นไปได้ว่าภาวะผู้นำที่ Behrens (2014) ศึกษา เป็นการศึกษาภาวะผู้นำของผู้ประกอบการใดองค์กรหนึ่งเพียงองค์กรเดียว โดยไม่มีองค์กรอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะไม่มีความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชามากนัก เพราะผู้ใต้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตามผู้นำตามกฎระเบียบภายในองค์กรที่กำหนดไว้อยู่แล้ว ต่างจากผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ซึ่งมี

ความจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ ในเครือข่ายความร่วมมืออย่างมาก เพราะไม่มีกฎระเบียบบังคับให้สมาชิกเครือข่ายจากองค์กรอื่น ๆ ต้องปฏิบัติตาม

3. ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก ที่พบว่า มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน ซึ่งเกิดจากข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา และความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา รวมทั้ง ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจในการร่วมโครงการ ซึ่งเกิดขึ้นจากความกังวลต่อผลการดำเนินโครงการ โดยที่ข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกัน ยังส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการร่วมมือด้วย เป็นปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่ได้ค้นพบ

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลจากผลการวิจัยและการอภิปรายผลตามที่กล่าวมา อาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แก่องค์กรผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนา รวมถึงองค์กรบริการสาธารณะอื่น และอาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แก่นักวิชาการและองค์กรทางวิชาการในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รวมถึงสาขาวิชาอื่น อีกทั้ง ยังอาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แก่นักวิจัยและองค์กรทางการวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะต่อไป และบริการสาธารณะในกรณีอื่น ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะต่อไป มีที่มาจากผลการวิจัยที่พบว่า องค์กรผู้ร่วมโครงการไม่พึงพอใจต่อการเกิดข้อโต้แย้งเรื่องความกว้างของคลองหมอนนา และความสามารถในการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำของคลองหมอนนา จนไม่เชื่อมั่นว่า จะร่วมโครงการในระยะต่อไป และแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำได้ทั้งตำบล ปรากฏกับ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำของคลองหมอนนาจากผู้นำองค์กรผู้ร่วมโครงการ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นควรเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะต่อไป ดังนี้

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลราแดง และสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8 ควรร่วมชี้แจงเหตุผลที่ต้องขุดคลองหมอนนา ให้มีความกว้างตามที่ออกแบบไว้อย่างชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผล และควรมีวิธีการรับฟังความคิดเห็น ด้วยวิธีการอื่น ๆ นอกเหนือจากการรับฟังในเวทีประชาคม เพื่อให้บรรลุผลการตกลงร่วมกันได้ง่ายขึ้น และทำให้ผู้ร่วมโครงการพึงพอใจและเชื่อมั่นต่อโครงการมากขึ้น

1.1.2 องค์ผู้ร่วมโครงการระยะแรก รวมถึงองค์กรอื่น ๆ ที่จะเข้ามาร่วมโครงการระยะต่อไป ควรร่วมกันกำหนดแผนการเชื่อมโยงคลองสายยู คลองหมอนนา และคลองสทิงหม้อ แผนการควบคุมการใช้น้ำ แผนการควบคุมการระบายน้ำ รวมถึง แผนการติดตามและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้ร่วมโครงการมีแรงจูงใจในการร่วมโครงการ รวมถึง ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นต่อโครงการมากขึ้น

1.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการแบบร่วมมือของการบริการสาธารณะในกรณีอื่น เป็นข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยต้องการเสนอแนะแก่การบริการสาธารณะในกรณีอื่นที่กำลังจะดำเนินการด้วยการบริหารจัดการแบบร่วมมือว่า ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1.2.1 ควรดำเนินการพัฒนากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือให้มีการตกลงร่วมกัน ด้วยกระบวนการตกลงร่วมกันที่ต้องมาพบปะกัน และสร้างแรงจูงใจในการร่วมจัดบริการสาธารณะจากความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความตระหนักต่อการร่วมมือ และความผูกพันต่อการร่วมมือ รวมทั้ง สร้างความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยใช้ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวกของผู้นำเครือข่ายความร่วมมือ ออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ และสนับสนุนทรัพยากรในการการบริการสาธารณะ เพื่อให้เกิดบริการสาธารณะที่ผู้ร่วมมือพึงพอใจและเชื่อมั่นว่า จะร่วมมือจัดบริการสาธารณะต่อไปได้

1.2.2 ควรป้องกันการเกิดข้อโต้แย้ง ความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็น และความกังวลต่อความล้มเหลวของการบริการสาธารณะ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ข้อค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้ ซึ่งงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่ค้นพบ ตามที่ได้อภิปรายผลไว้ อาจเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ดังนี้

2.1 ควรพิจารณาสาระเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือหรือพลวัตการร่วมมือว่า อาจจะมีการดำเนินกระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการมากกว่า 1 ช่วงเวลา ในรูปแบบกลุ่มและรายบุคคล โดยต้องมาพบปะกันหรือเสวนาแบบเผชิญหน้า ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และสาเหตุการเกิดความตระหนักต่อการร่วมมือหรือความเข้าใจซึ่งกันและกัน อาจเกิดจากข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ข้อมูลปัญหาสาธารณะ และการได้รับอนุญาตให้จัดบริการสาธารณะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้ง องค์กรผู้ร่วมมือ อาจจะมีการผูกพันต่อการร่วมมือในกิจกรรมและร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการจัดบริการสาธารณะแตกต่างกัน และการออกแบบเครือข่ายความร่วมมือหรือสถาบัน อาจจะมีการจัดเวทีการประชุมโดยกำหนดประเด็น

การอภิปรายที่มุ่งหาแนวทางการแก้ไขปัญหา พร้อมกับมีการสื่อสารขั้นตอนการบริการสาธารณะที่ชัดเจน และมีการกำหนดระยะเวลาการร่วมมือ ให้เกิดความร่วมมือที่ต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังอาจจะมึลักษณะคล้ายกับการดำเนินการบริการสาธารณะในบริบทของการบริการสาธารณะแนวใหม่ และอาจจะมีลักษณะคล้ายกับการออกแบบสถาบันในบริบทของการบริหารจัดการท้องถิ่น

2.2 ควรพิจารณาสาระเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือว่า ข้อโต้แย้งและความเกรงใจในการแสดงความคิดเห็น อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ และความกังวลต่อผลการบริการสาธารณะ อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการสร้างแรงจูงใจร่วม ยิ่งไปกว่านั้น ข้อโต้แย้งในการแสดงความคิดเห็น ยังอาจจะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจต่อการร่วมมือจัดบริการสาธารณะ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยครั้งนี้ ยังมีข้อจำกัดเรื่องขอบเขตเนื้อหาในการวิจัย ซึ่งมีการศึกษาเฉพาะกระบวนการหรือระบบการบริหารจัดการแบบร่วมมือ แต่ไม่ได้ศึกษาแรงผลักดันเงื่อนไขการเริ่มต้น ผลกระทบ การปรับตัว และบริบทเชิงระบบทั่วไป และมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถใช้สถิติขั้นสูงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรได้ เพราะศึกษาจากประชากรจำนวนน้อยเกินไป รวมถึง ข้อจำกัดที่ไม่สามารถเปรียบเทียบการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และการเกิดผลการดำเนินโครงการระยะแรกได้ เพราะผู้ร่วมโครงการเป็นบุคลากรหรือสมาชิกองค์กรมากกว่า 1 องค์กร และข้อจำกัดในการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ ซึ่งมีแก่นข้อมูลไม่เพียงพอต่อการสร้างแก่นสาระ เพื่อนำไปพัฒนาข้อคำถามในแบบสอบถามและสรุปความได้ อีกทั้ง แบบสอบถาม ยังมีข้อบกพร่องเรื่องคุณภาพ เพราะกลุ่มข้อคำถามบางส่วนในแบบสอบถามฉบับใช้จริง มีค่าสัมประสิทธิ์ Alpha (α) น้อยกว่าฉบับทดลองใช้ ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 ควรศึกษาการบริหารจัดการแบบร่วมมือของโครงการคลองหมอนนา ในระยะต่อไป ในประเด็นแรงผลักดัน เงื่อนไขการเริ่มต้น ผลกระทบ การปรับตัว และบริบทเชิงระบบทั่วไป ให้ทราบว่า โครงการคลองหมอนนา มีแรงผลักดัน เงื่อนไขการเริ่มต้น ผลกระทบ การปรับตัว และบริบทเชิงระบบทั่วไปในการบริหารจัดการแบบร่วมมืออย่างไร ส่วนการบริหารจัดการแบบร่วมมือของการบริการสาธารณะกรณีอื่น ก็ควรศึกษาให้ครบทุกประเด็นเช่นกัน เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีขอบเขตครอบคลุมทั้งระบบของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

3.2 ควรออกแบบแนวทางการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือให้ได้ข้อมูลวิเคราะห์มากขึ้น จนสามารถสร้างแก่นสาระ เพื่อนำไปใช้พัฒนาข้อคำถามของแบบสอบถาม และสรุปความได้ แต่ต้องไม่ละเลยเรื่องความลำเอียงในการตอบคำถามของผู้ตอบคำถามที่ต้องการรักษาความน่าเชื่อถือในผลสำเร็จของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

3.3 ควรศึกษาจากผู้ร่วมมือไม่ต่ำกว่า 200 คน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้สถิติขั้นสูงได้อย่างเหมาะสมตามหลักวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

3.4 ควรศึกษาจากกรณีที่สมาชิกขององค์กรผู้ร่วมมือ เป็นสมาชิกขององค์กรใดองค์กรหนึ่งเพียงองค์กรเดียว เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารจัดการแบบร่วมมือระหว่างองค์กรได้

3.5 ควรให้ความสำคัญและระมัดระวังเรื่องการสร้างและพัฒนาข้อความของแบบสอบถามฉบับใช้จริง ให้มีความเที่ยงมากกว่าแบบทดลองใช้ เพื่อให้แบบสอบถามฉบับใช้จริงมีคุณภาพยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะดังกล่าว ควรปฏิบัติให้เกื้อกูลกัน ระหว่างข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการแบบร่วมมือ ข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติ ประสิทธิภาพทางทฤษฎี และประสิทธิผลทางการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- โกวิทย์ พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- _____. (2552). *มิติใหม่การปกครองท้องถิ่น: วิสัยทัศน์กระจายอำนาจและการบริหารงานท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- จรัส สุวรรณมาลา. (2542). *รัฐบาล-ท้องถิ่น ใครควรจัดบริการสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2558). *ประชาธิปไตยทางการคลังไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักษ์ พันธุ์เพชร. (2548). *รัฐศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). ประทุมธานี: Punch Group.
- จุมพล หนิมพานิช. (2548). *การบริหารจัดการภาครัฐใหม่: หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของ* ไทย. นนทบุรี: สำนักวิชาการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน. *เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบล* รำแดง. (21 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- ไชยา ยิ้มวิไล. (2557). *พัฒนาการรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารรัฐกิจ: จากอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีประทุม.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2553). *รัฐ-ชาติกับความไร้ระเบียบโลกชุดใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิชาษา.
- ดำรง วัฒนา, สุชาติ วัฒนา, และสุริยะ วิริยะสวัสดิ์. (2544). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์: โครงการศึกษาเบื้องต้น เรื่อง ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่น* (สัญญาเลขที่ RDG4/0026/2543). ม.ป.ท.: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- คำรที บุรณะนนท์. (2549). *ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์. (2553). *การคลังท้องถิ่น: รวมบทความวิจัยเพื่อเพิ่มพลังให้ท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พี.เอ. ลีฟวิง.
- ติน ประชัญพฤทธิ. (2535). *ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). การยกระดับการให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. ใน *ถวิลวดี บุรีกุล และวิศิษฎ์ ชัชวาลทิพากร (บรรณาธิการ), การให้บริการสาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน* (หน้า 205-221). นนทบุรี: สำนักวิจัยและพัฒนาสถาบันพระปกเกล้า.

- ทวิตา กมลเวช. (2556). นโยบายสาธารณะในบริบทการบริหารปกครอง. ใน อัมพร ชำรงลักษณ์ (บรรณาธิการ), *การบริหารปกครองสาธารณะ (Public governance): การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (หน้า 35-61). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2558). การวิเคราะห์เครือข่ายสังคมในนโยบายสาธารณะ. ใน วสันต์ เหลืองประภัสร์, พัชราภา ตันตราจิน, และธีรพัฒน์ อังศุขवाल (บรรณาธิการ), *เปิดกล่องนโยบายสาธารณะ หลากมุมมองในการศึกษานโยบายสาธารณะร่วมสมัย* (หน้า 122-155). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทศพร ศิริสัมพันธ์. (2546). กรอบการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. ใน ทศพร ศิริสัมพันธ์ (บรรณาธิการ), *เทคนิควิธีการวิเคราะห์นโยบาย* (พิมพ์ครั้งที่ 6) (หน้า 1-26). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2549). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารราชการแนวใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.).
- ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง. ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง. (11 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- _____. ที่ปรึกษากลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง. (28 พฤษภาคม 2559). สัมภาษณ์.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2545). *100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย พ.ศ. 2440-2540* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- _____. (2550). *การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น อภิวัตน์หนึ่งของการอารยธรรมโลก ภาคแรก: จากยุคกรีกถึงยุคทุนนิยมตะวันตก*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- _____. (2551ก). ดอกไม้ LDC บานสะพรั่ง: หนึ่งทศวรรษการกระจายอำนาจของรัฐไทย (พ.ศ. 2540-2550). ใน ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (บรรณาธิการ), *ก้าว (ไม่) พันประชาชนิม: กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น* (หน้า 9-56). กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์การเมือง.
- _____. (2551ข). *ทฤษฎีและแนวคิด: การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น ภาคแรก*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- ฉันทวัฒน์ รัตนศักดิ์. (2555). *นโยบายสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: คณินิจการพิมพ์.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ และเกรียงชัย ปิงประวัตติ. (2555). *โครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาและรวบรวมตัวอย่างการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคมและชุมชน”*. ค้นจาก http://v-reform.org/wp-content/uploads/2012/06/ppt_collaborative
- นพดล อุดมวิศวกุล. (2551). การปฏิรูประบบราชการในฐานะวาระสาธารณะที่ไม่สิ้นสุดในระยะเวลาอันสั้น. *วารสารสหศาสตร์*, 8(1), 22-35.
- นพปฎล สุทรนนท์. (2557). มิติใหม่ของการบริหารรัฐบาล: เส้นทางแห่งการเปลี่ยนแปลงและท้าทาย. *รัฐสภาสาร*, 62(3), 7-33.

- นพพล อัครชาติ. (2559). กระบวนการขับเคลื่อนการจัดทำบริการสาธารณสุขระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กับคณะทำงานชุมชนบนพื้นฐานแนวคิดการบริการสาธารณสุขแนวใหม่: กรณีศึกษา โครงการชุมชนตัวอย่างวัฒนธรรมสันติวิธีตำบลสาละโว้ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารท้องถิ่น*, 9(1), 59-82.
- นักพัฒนาชุมชน. นักพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. (28 ธันวาคม 2558). สัมภาษณ์.
 นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2549). *การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2540)* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2552ก). *การปกครองส่วนท้องถิ่น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2552ข). *หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณสุข* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2554). *มาตรฐานใหม่ของการจัดทำบริการสาธารณสุขระดับชาติในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- นันธิดา จันทร์ศิริ. (2558). ธรรมชาติของระดับท้องถิ่น: มุมมองด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการท้องถิ่น. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 7(2), 95-117.
- นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. (25 ธันวาคม 2558). สัมภาษณ์.
 _____. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. (10 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
 _____. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. (28 พฤษภาคม 2559). สัมภาษณ์.
- นายช่างโยธาอาวุโส. นายช่างโยธาอาวุโส ส่วนพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำ ทรัพยากรน้ำภาค 8. (21 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- บรรเจต นะแส. (2556). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการประสานภาคีความร่วมมือในการสร้างความรู้ที่เหมาะสมระดับท้องถิ่นในการจัดการภัยพิบัติจังหวัดสงขลา* (รหัสโครงการ RDG55A0018). ม.ป.ท.: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, และถวิลวดี บุรีกุล. (2549). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2539). การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวมข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า. *วารสารการวัดผลประมาณค่า มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 2(1), 64-70.
- บุญทัน ดอกไธสง. (2553). *ขอช่วยรัฐประศาสนศาสตร์ยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- บุษอริ ยี่หะ. (2552). *ความรู้เบื้องต้นทางรัฐศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- _____. (2555). *การปกครองท้องถิ่นไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปกรณ สุวานิช. (2552). กระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อมในภาคประชาชน. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29(4), 22-40.
- ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2), ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 125 ตอนพิเศษ 40 ง หน้า 1. (26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551)
- ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 118 ตอนพิเศษ 4 ง หน้า 23. (17 มกราคม พ.ศ. 2544)
- ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 119 ตอนพิเศษ 23 ง หน้า 22. (13 มีนาคม พ.ศ. 2548)
- ประชาชนตำบลวัดขนุน. สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล. (5 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ. ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลลำแดง. (16 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล. (5 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- ประโยชน์ ส่งกลิ่น. (2556). *การบริหารรัฐกิจยุคหลังสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎีและการนำไปปฏิบัติ*. มหาสารคาม: อภิชชาติการพิมพ์.
- ประเวศ วะสี. (2558). *ยุทธศาสตร์ประชา-รัฐ พัฒนาประเทศไทย*. นนทบุรี: สำนักงานประสานการพัฒนาสังคมสุขภาวะ (สปพส.).
- ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน. ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลลำแดง. (28 ธันวาคม 2558). สัมภาษณ์.
- ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ทรัพยากรน้ำภาค 8. (21 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- _____. ผู้อำนวยการส่วนประสานและบริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ทรัพยากรน้ำภาค 8. (27 พฤษภาคม 2559). สัมภาษณ์.
- พยุงค์ศักดิ์ ทราบรัมย์. (2558, มีนาคม). *การนำแนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่ไปใช้ในบริบทของประเทศไทย กรณีศึกษาการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. การนำเสนอบทความในการประชุมวิชาการ รัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 3 “รัฐประศาสนศาสตร์ไทยในระยะเปลี่ยนผ่าน”, นนทบุรี.
- พระมหาสุเทพ ผิวเผือก, นราธิป ศรีราม, และชลัช ชรัญญชัย. (2557, มีนาคม). *การสังเคราะห์แนวคิดการบริการสาธารณะแนวใหม่*. การนำเสนอบทความในการประชุมวิชาการ รัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ.

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอน 114 ก หน้า 48. (17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542)
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 124 ตอน 2 ก หน้า 1. (8 มกราคม พ.ศ. 2550)
- พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 120 ตอน 124 ก หน้า 1. (22 ธันวาคม พ.ศ. 2546)
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 102 ตอน 115 ก ฉบับพิเศษ หน้า 1. (31 สิงหาคม พ.ศ. 2528)
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 108 ตอน 156 ฉบับพิเศษ หน้า 1. (4 กันยายน พ.ศ. 2534)
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอน 120 ก หน้า 21. (29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542)
- พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 31 หน้า 229. (17 กรกฎาคม พ.ศ. 2457)
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอน 104 ก หน้า 1. (26 ตุลาคม พ.ศ. 2542)
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 116 ตอน 104 ก หน้า 12. (26 ตุลาคม พ.ศ. 2542)
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 111 ตอน 53 ก หน้า 11. (2 ธันวาคม พ.ศ. 2537)
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 120 ตอน 124 ก หน้า 16. (22 ธันวาคม พ.ศ. 2546)
- พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 120 ตอน 109 ก หน้า 5. (4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546)
- พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 1 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่ พ.ศ. 2535, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 109 ตอน 42 หน้า 1. (8 เมษายน พ.ศ. 2535)
- พัชรี สีโรรส. (2558). การศึกษาการจัดการปกครองในมิตินโยบายศึกษา: ทำความเข้าใจการจัดการปกครอง (Governance) เครือข่ายของการจัดการปกครอง (Governance network) และอภิเครือข่ายการจัดการปกครอง (Metagovernance). ใน วสันต์ เหลืองประภัสร์, พัชราภา ตันตราจิน, และธีรพัฒน์ อังศุवाल (บรรณาธิการ), *เปิดกล่องนโยบายสาธารณะ หลากมุมมองในการศึกษานโยบายสาธารณะร่วมสมัย* (หน้า 82-121). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พัชรี สีโรรส, และธีรพัฒน์ อังคชวาล. (2558). เปิดกล่องนโยบายศึกษา (Unpacking policy studies): ว่าด้วยที่มา ที่เป็น และที่ไปของการศึกษานโยบายสาธารณะ. ใน วสันต์ เหลืองประภัสร์, พัชราภา ตันตราจิน, และธีรพัฒน์ อังคชวาล (บรรณาธิการ), *เปิดกล่องนโยบายสาธารณะ หลากมุมมองในการศึกษานโยบายสาธารณะร่วมสมัย* (หน้า 26-78). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พาเกียรติ สมานบุตร, สุรียน วรวิทยานนท์, จุมพล ริมสาคร, ชนะเกียรติ สมานบุตร, จรัสพงษ์ สมานบุตร, ปรีชา ยังมีสุข, และคณะ. (2556). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์: โครงการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การพัฒนาศูนย์กลางเครือข่ายและสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาการจัดเก็บภาษีน้ำมันขององค์การบริหารส่วนจังหวัด* (สัญญาเลขที่ RDG5440005). ม.ป.ท.: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2555). *รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา (ค.ศ. 1970-ค.ศ. 1980)* (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2558). *รัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีและแนวการศึกษา (ค.ศ. 1887-ค.ศ. 1970)* (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มยุรี อนุমানราชธน. (2556). *นโยบายสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. คณะวิทยาการจัดการ. โปรแกรมวิชาการจัดการ. (2553). *เอกสารประกอบการสอน: หลักการบริหารธุรกิจ*. ม.ป.ป.: โปรแกรมวิชา.
- มานิตย์ จุมปา. (2553). *ถาม-ตอบ กฎหมายรัฐธรรมนูญ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2555). *คำอธิบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. 2550) เล่ม 2* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 122 ตอนพิเศษ 115 ง หน้า 46. (17 ตุลาคม พ.ศ. 2548)
- รัชยา ภักดีจิตต์. (2557). *ธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารภาครัฐและภาคเอกชน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 114 ตอน 55 ก หน้า 1. (11 ตุลาคม พ.ศ. 2540)
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 124 ตอน 47 ก หน้า 1. (24 สิงหาคม พ.ศ. 2550)
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). *นโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- _____. (2553). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- _____. (2555). *โลกาภิวัตน์กับท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- _____. (2556). *การจัดการภาครัฐแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล. เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล. (5 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- _____. เลขานุการกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล. (16 เมษายน 2559). สัมภาษณ์.
- วรเดช จันทรศร. (2551). *ปรัชญาของการบริหารภาครัฐ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ.
- _____. (2556). *ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทย (TURA).
- วลัยพร ชินศรี, ไททัศน์ มาลา, และวิไลลักษณ์ เรืองสม. (2557). *รายงานการวิจัย: โครงการวิจัยการเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความเป็นเลิศในด้านการจัดเก็บรายได้* (สัญญาเลขที่ RDG5640030). ม.ป.ท.: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วสันต์ เหลืองประภัสร์. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรทางปกครอง การกำกับดูแล และความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย: แนวคิด ประเด็นปัญหา และข้อพิจารณาบางประการ. *วารสารวิชาการ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 13(17), 87-123.
- _____. (2556). การบริหารปกครองกับความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐ. ใน อัมพร อังรังลักษณ์ (บรรณาธิการ), *การบริหารปกครองสาธารณะ (Public governance): การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (หน้า 62-84). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2551). *แนวคิดรัฐประศาสนศาสตร์และทฤษฎีระบบราชการ*. กรุงเทพฯ: ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์.
- วิศาล ศรีมหาโว. (2556). *สังคมวิทยาการเมืองการปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2550). *เครือข่าย: นวัตกรรมการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: บทวิเคราะห์ว่าด้วยการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแนวระนาบเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. (2554). *การวิเคราะห์ฐานะทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: คู่มือสำหรับนักบริหารงานท้องถิ่นในยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- วีระศักดิ์ เครือเทพ, จรัส สุวรรณมาลา, ตระกูล มีชัย, วศิน โภมท, เสาวนีย์ วิจิตรโกสุม, เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล, และคณะ. (2557). *รายงานการศึกษาระดับสมบูรณ (Final Report): โครงการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามและประเมินผลการกระจายอำนาจของไทย* (สัญญาเลขที่ 36/2556). ม.ป.ท.: คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2557). *การกระจายอำนาจและประชาธิปไตยในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.

- ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา. (2551). *แนวคิดและทฤษฎีรัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: ธนุชพรีนติ้ง.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, ลัทธிகาล ศรีวะรมย์, ขวลิต ประภาวนนท์, จิรศักดิ์ จิยะจันทร์, และสุดา สุวรรณภิรมย์. (2542). *องค์การและการจัดการ ฉบับสมบูรณ์ (ปรับปรุงใหม่)*. ม.ป.ท.: Diamond in Business World.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2557). *นโยบายสาธารณะ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย ยาวะประภาส, และปิยากร หวังมหาพร. (2555). *นโยบายสาธารณะระดับท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: จุดไทย.
- ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ, ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์, พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์, ลีลี โกศัยยานนท์, ทควณ ชูเพ็ญ, และธัชเฉลิม สุทธิพงษ์ประชา. (2557). *การปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นตามกระบวนการที่ศูนย์แห่งการบริหารกิจการสาธารณะแนวใหม่*. ขอนแก่น: วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์, โกวิท พวงงาม, อรรถสิทธิ์ พานแก้ว, สุทธิเกียรติ อังกาบอรณะ, สุนิษา ผีกฝน, และสรารุช ทับทอง. (2559). *ร่างแผนพัฒนาการเมืองฉบับที่ 2 (พ.ศ. 255...-25.....)*. ม.ป.ท.: สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สกนธ์ วรรณวิวัฒนา. (2551). *การบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เพอร์เน็ท.
- สถาบันพระปกเกล้า. *วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น*. (2553). *บันทึกเรื่องเด่นรางวัลพระปกเกล้า' 52 ด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย.
- สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2552). *รายงานผลการศึกษาคำแนะนำของการกระจายอำนาจในประเทศไทย โครงการเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจและธรรมาภิบาลท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย.
- สมคิด บางโม. (2555). *การเป็นผู้ประกอบการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: เอสเค บุ๊คส์.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2548). *กฎหมายรัฐธรรมนูญ: หลักการใหม่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2551). *การเมือง: แนวความคิดและการพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 17). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- _____. (2554). *นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์และกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 22). ม.ป.ท.: เสมาธรรม.
- สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ. (2543). *สาธิตบริหารศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สัมฤทธิ์ ยศสมศักดิ์. (2548). *หลักรัฐประศาสนศาสตร์: แนวคิดและทฤษฎี* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: รัตนพรชัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2556). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2556-พ.ศ. 2561)*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. กลุ่มพัฒนาระบบสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ. (2551ก). *คู่มือการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในระดับจังหวัด*. กรุงเทพฯ: กลุ่ม.
- _____. (2551ข). *คู่มือหรือแนวทางการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐในระดับกระทรวงที่เป็นระดับนโยบาย*. กรุงเทพฯ: กลุ่ม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น. (2543). *วิวัฒนาการการปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: โครงการ.
- สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). *ความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจ*. ม.ป.ท.: สำนักงาน.
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสภาพพัฒนาการเมืองและยกร่างแผนแม่บทพัฒนาการเมือง. (2550). *แผนพัฒนาการเมือง*. ม.ป.ท.: สำนัก.
- สุขุมวิทย์ ไสยโสภณ. (2551). *หลักรัฐประศาสนศาสตร์*. ม.ป.ท.: รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์. (2557). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- สุนนมาลย์ กรวยสวัสดิ์, อัจฉรา อาธารมาศ, มณฑาทิพย์ ชุมทอง, และสุทวดี เริ่มคิดการ. (2557). *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัย เรื่อง แนวทางการเพิ่มศักยภาพการก่อกำเนิดของท้องถิ่น เพื่อการบริหารการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ* (รหัสโครงการ RDG564 0029). ม.ป.ท.: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2551). *การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หมัณยา หมายปิดกลาง. (2555). *การเสริมสร้างสหอภิบาลของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- หัวหน้าฝ่ายแผนและก่อสร้าง. สมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล. (5 เมษายน 2559). สัมภาษณ์. องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง. (ม.ป.ป.). *การจัดการภัยพิบัติแบบบูรณาการตำบลรำแดง โครงการคลองหมอนนา*. ม.ป.ท.: องค์การ.
- อภิชัย พันธเสน, และสถาพร เรืองธรรม. (2553). การประยุกต์ใช้แนวคิดการอภิบาลผ่านความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการคอร์รัปชัน ศึกษากรณี: แนวทางการปฏิบัติงานที่ดีเลิศของต่างประเทศ. *วารสารวิชาการ ป.ป.ช.*, 3(1), 47-61.

- อรรถัย ก๊กผล. (2552). บทนำ. ใน อรรถัย ก๊กผล และฉัตรระวี บริสุทธิญาณ (บรรณาธิการ), *เคล็ดลับการจัดบริการสาธารณะท้องถิ่น: บทเรียนรางวัลพระปกเกล้า'51* (หน้า 1-29). นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า.
- _____. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชน: ความท้าทายของนักบริหารรัฐกิจในสังคมประชาธิปไตย. ใน อัมพร อังรังลักษณ์ (บรรณาธิการ), *การบริหารปกครองสาธารณะ (Public governance): การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (หน้า 85-105). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัมพร อังรังลักษณ์. (2556). การบริหารปกครองสาธารณะ: การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21. ใน อัมพร อังรังลักษณ์ (บรรณาธิการ), *การบริหารปกครองสาธารณะ (Public governance): การบริหารรัฐกิจในศตวรรษที่ 21* (พิมพ์ครั้งที่ 2) (หน้า 1-34). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2557). บทนำ: ภาววิทยา ญาณวิทยาและการศึกษาทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์หลังสมัยใหม่. ใน อัมพร อังรังลักษณ์ (บรรณาธิการ), *รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์แนวหลังสมัยใหม่นิยม* (หน้า 1-15). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและสิ่งพิมพ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อำนาจ บุญรัตน์ไมตรี. (2554). *การจัดทำบริการสาธารณะร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีการจัดการขยะ*. คุชฎินิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- อำนาจ เกรามัญ. (2552). *รูปแบบความร่วมมือในการจัดบริการสาธารณะระหว่างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอุทัยธานี*. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์, วีระชัย นาควิบูลย์วงศ์, และทัชชฌัย ฤกษ์สุต. (2544). *รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยกฎหมายเพื่อการบริหารจัดการในท้องถิ่น* (รหัสโครงการ RDG444 0012). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อุทัย เลาหวิเชียร. (2544). *รัฐประศาสนศาสตร์: ลักษณะวิชาและมิติต่าง ๆ* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2555). *การกระจายอำนาจ=การคืนอำนาจสู่การจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่น และสังคม*. นนทบุรี: สำนักงานปฏิรูป (สปร.).

ภาษาต่างประเทศ

- Abraham, A. (2014). *Decentralisation, local governance and development: An aspect of development*. Hamburg: Anchor Academic.
- Agbodzakey, J. K. (2012). Collaborative governance of HIV health services planning councils in Broward and Palm Beach counties of South Florida. *Public Organization Review*, 12, 107-126. doi: 10.1007/s11115-011-0162-7
- Alexander, J. A., Comfort, M. E., & Weiner, B. J. (1998). Governance in public-private community health partnerships: A survey of the community care networkSM demonstration sites. *Nonprofit Management & Leadership*, 8(4), 311-332.
- American Psychological Association. (2009). *The Institutional Review Board (IRB): A college planning guide*. n.p.: Association.
- _____. (2010). *Publication manual of the American Psychological Association* (6th ed.). Washington, D. C.: Association.
- Andres, L., & Chapain, C. (2013). The integration of cultural and creative industries into local and regional development strategies in Birmingham and Marseille: Towards an inclusive and collaborative governance? *Regional Studies*, 47(2), 161-182. doi: 10.1080/00343404.2011.644531
- Ansell, C., & Gash, A. (2007). Collaborative governance in theory and practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18, 543-571. doi: 10.1093/jopart/mum032
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic networks: an analytic tool for qualitative research. *Qualitative Research*, 1(3), 385-405.
- Aulich, C. (2009). From citizen participation to participatory governance in Australian local government. *Commonwealth Journal of Local Governance*, 2, 44-60.
- Bavelas, J. B., & Chovil, N. (2000). Visible acts of meaning: An integrated message model of language in face-to-face dialogue. *Journal of Language and Social Psychology*, 19(2), 163-194.
- Bavelas, J. B., Hutchinson, S., Kenwood, C., & Matheson, D. H. (1997). Using face-to-face dialogue as a standard for other communication systems. *Canadian Journal of Communication Corporation*, 22, 5-24.

- Behrens, J. (2014). *Leadership in collaborative governance: Understanding the relationship of leadership and collaborative performance of Local Departments of Social Services executives* (Doctoral dissertation). Virginia Commonwealth University, Virginia.
- Benham, C., Hussey, K., & Beavis, S. (2014). Planning for success in a climate change future: Collaborative water governance in the Upper Murrumbidgee Catchment, southeastern Australia. *Australian Journal of Water Resources*, 18(1), 1-14.
- Bentrup, G. (2001). Evaluation of a collaborative model: A case study analysis of watershed planning in the Intermountain West. *Environmental Management*, 27(5), 739–748. doi: 10.1007/s002670010184
- Beran, D., Perone, S. A., Alcoba, G., Bischoff, A., Bussien, C.-L., Eperon, G., et al. (2016). Partnerships in global health and collaborative governance: Lessons learnt from the Division of Tropical and Humanitarian Medicine at the Geneva University Hospitals. *Globalization and Health*, 12, 14. doi: 10.1186/s12992-016-0156-x
- Berends, L., Ritter, A., & Chalmers, J. (2015). Collaborative governance in the reform of Western Australia's alcohol and other drug sector. *Australian Journal of Public Administration*, 75(2), 137–148. doi: 10.1111/1467-8500.12154
- Bilouseac, I. (2012). Doctrinaire controversies on the concept of public service. *The USV Annals of Economics and Public Administration*, 12(1), 238-243.
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3, 77-101.
- Breshears, E. M., & Volker, R. D. (2013). *Facilitative leadership in social work practice*. New York: Springer.
- Bryer, T. A. (2011). Linking students with community in collaborative governance: A report on a service-learning class. *Journal of Public Affairs Education*, 17(1), 89-114.
- Bryson, J. M., Crosby, B. C., & Stone, M. M. (2015). Designing and implementing cross-sector collaborations: Needed and challenging. *Public Administration Review*, 75(5), 647-663. doi: 10.1111/puar.12432
- Burrowes, N., Disley, E., Liddle, M., Maguire, M., Rubin, J., Taylor, J., et al. (2013). *Intermediate outcomes of arts projects: A rapid evidence assessment*. n.p.: National Offender Management Service.

- Bussu, S., & Bartels, K. P. R. (2014). Facilitative leadership and the challenge of renewing local democracy in Italy. *International Journal of Urban and Regional Research*, 38(6), 2256-2273. doi: 10.1111/1468-2427.12070
- Buuren, A. V., Boons, F., & Teisman, G. (2012). Collaborative problem solving in a complex governance system: Amsterdam Airport Schiphol and the challenge to break path dependency. *Systems Research and Behavioral Science*, 29, 116-130. doi: 10.1002/sres.2101
- Chakravarty, N., Sadhu, G., Bhattacharjee, S., & Nallala, S. (2015). Mapping private-public-partnership in health organizations: India experience. *International Journal of Medicine and Public Health*, 5(2), 128-132. doi: 10.4103/2230-8598.153811
- Cheng, A. S., Gerlak, A. K., Dale, L., & Mattor, K. (2015). Examining the adaptability of collaborative governance associated with publicly managed ecosystems over time: Insights from the Front Range Roundtable, Colorado, USA. *Ecology and Society*, 20(1), 35.
- Choi, C. G., & Choi, S. O. (2012). Collaborative partnerships and crime in disorganized communities. *Public Administration Review*, 72(2), 228-239. doi: 10.1111/j.1540-6210.2011.02498.x
- Choi, T., & Robertson, P. J. (2013). Deliberation and decision in collaborative governance: A simulation of approaches to mitigate power imbalance. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 24, 495-518. doi: 10.1093/jopart/mut003
- Conley, D. T., & Goldman, P. (1994). *Facilitative leadership: How principals lead without dominating*. Eugene, Oregon: Oregon School Study Council.
- Cramer, W., & Persaud, P. (2004). *Decentralization and local government in the Caribbean*. n.p.: National Democratic Institute for International Affairs (NDI).
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research* (2nd ed.). Thousand Oaks, California: Sage.
- Cufaude, J. (2005). The art of facilitative leadership: Maximizing others' contributions. *The Systems Thinker*, 15(10), 2-5.
- Czernek, K., & Czakon, W. (2016). Trust-building processes in tourist cooperation: The case of a Polish region. *Tourism Management*, 52, 380-394.
- Dechev, D. (2015). Public-private partnership - A new perspective for the transition countries. *Trakia Journal of Sciences*, 13(3), 228-236. doi: 10.15547/tjs.2015.03.005

- Denhardt, J. V., & Denhardt, R. B. (2007). *The new public service: Serving, not steering* (Expanded ed.). Armonk, New York: M. E. Sharpe.
- _____. (2015). *The new public service: Serving, not steering* (4th ed.). New York: Routledge, Taylor & Francis.
- Denhardt, R. B., & Denhardt, J. V. (2000). The new public service: Serving rather than steering. *Public Administration Review*, 60(6), 549-559.
- Dinesen, P. T., Nørgaard, A. S., & Klemmensen, R. (2014). The civic personality: Personality and democratic citizenship. *Political Studies*, 62(1), 134–152. doi: 10.1111/1467-9248.12094
- Donahue, J. (2004). *On collaborative governance*. Cambridge, MA: John F. Kennedy School of Government, Harvard University.
- Dunn, W. N. (1994). *Public policy analysis: An introduction* (2nd ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall International.
- Emerson, K., & Gerlak, A. K. (2014). Adaptation in collaborative governance regimes. *Environmental Management*, 54, 768–781. doi: 10.1007/s00267-014-0334-7
- Emerson, K., & Nabatchi, T. (2015). Evaluating the productivity of collaborative governance regimes: A performance matrix. *Public Performance & Management Review*, 38, 717–747. doi: 10.1080/15309576.2015.1031016
- Emerson, K., Nabatchi, T., & Balogh, S. (2011). An integrative framework for collaborative governance. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 22, 1-29. doi: 10.1093/jopart/mur011
- Eppel, E. (2013). *Collaborative governance: Framing New Zealand practice*. Wellington: School of Government, Victoria University of Wellington, Institute for Governance and Policy Studies.
- European Commission. (2007). *Supporting decentralisation and local governance in third countries*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
- Fluker, S. (2015). The right to public participation in resources and environmental decision-making in Alberta. *Alberta Law Review*, 52(3), 567-603.
- Frederickson, H. G. (1979). The lineage of new public administration. In J. A. Uveges, Jr. (Ed.), *The dimensions of public administration* (3rd ed.) (pp. 20-41). Boston, Massachusetts: Allyn and Bacon.
- Frederickson, H. G., Smith, K. B., Larimer, C. W., & Licari, M. J. (2012). *The public administration theory primer* (2nd ed.). Boulder, Colorado: Westview.

- Friedman, S. (2006). *Participatory governance and citizen action in post-apartheid South Africa*. Geneva: International Labour Organization.
- Gastil, J. W. (1994). *Democratic citizenship & the national issues forums* (Doctoral thesis). University of Wisconsin-Madison, Madison.
- Google maps. (2016). Maps [Online Maps]. Retrieved from <https://www.google.co.th/maps>
- Greasley, S., & Stoker, G. (2008). Mayors and urban governance: Developing a facilitative leadership style. *Public Administration Review*, 68(4), 722-730.
- Hauke, J., & Kossowski, T. (2011). Comparison of values of Pearson's and Spearman's correlation coefficients on the same sets of data. *Quaestiones Geographicae*, 30(2), 87-93.
- Heikkila, T., & Gerlak, A. K. (2005). The formation of large-scale collaborative resource management institutions: Clarifying the roles of stakeholders, science, and institutions. *Policy Studies Journal*, 33(4), 538-612.
- Henry, N. (1975). Paradigms of Public Administration. *Public Administration Review*, 35(4), 378-386.
- _____. (1992). *Public administration and public affairs* (5th ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall International.
- Hill, M. J. (1997). *The policy process in the modern state* (3rd ed.). London, United Kingdom Prentice-Hall.
- Himmelman, A. T. (2001). On coalitions and the transformation of power relations: Collaborative betterment and collaborative empowerment. *American Journal of Community Psychology*, 29(2), 277-284.
- Hood, C. (1991). A public management for all seasons? *Public Administration*, 69, 3-19.
- Hunter, G., Skrine, O., Turnbull, P., Kazimirski, A., & Pritchard, D. (2013). *Intermediate outcomes of family and intimate relationship interventions: A rapid evidence assessment*. n.p.: National Offender Management Service.
- International association for public participation. (2007). *IAP2 spectrum of public participation*. n.p.: International Association.
- Kang, J., & Hustvedt, G. (2014). Building trust between consumers and corporations: The role of consumer perceptions of transparency and social responsibility. *Journal of Business Ethics*, 125, 253-265. doi: 10.1007/s10551-013-1916-7
- Kim, J. (2006). Networks, network governance, and networked networks. *International Review of Public Administration*, 11(1), 19-34.

- Kim, T. B. (2010). *Collaborative governance for sustainable development in urban planning in South Korea* (Doctoral dissertation). University of Birmingham, Birmingham.
- Klijn, E.-H., & Koppenjan, J. F. M. (2006). Institutional design: Changing institutional features of networks. *Public Management Review*, 8(1), 141–160. doi: 10.1080/14719030500518915
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling* (3rd ed.). New York: The Guilford.
- Kossmann, C. M., Behagel, J. H., & Bailey, M. (2016). Action and inertia in collaborative governance. *Marine Policy*, 72, 21–30.
- Light, P. C. (1999). *The new public service*. Washington, D. C.: The Brookings Institution.
- Lubell, M. (2015). Collaborative partnerships in complex institutional systems. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 12, 41–47.
- Manring, S. L., & Pearsall, S. (2004). Creating an adaptive ecosystem management network among stakeholders of the lower Roanoke River, North Carolina, USA. *Ecology and Society*, 10(2), 16.
- Margerum, R. D., & Robinson, C. J. (2015). Collaborative partnerships and the challenges for sustainable water management. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 12, 53–58.
- Mattessich, P. W., & Monsey, B. R. (1992). *Collaboration: What makes it work: A review of research literature on factors influencing successful collaboration*. Saint Paul, Minnesota: Amherst H. Wilder Foundation.
- Mayer, R. C., Davis, J. H., & Schoorman, F. D. (1995). An integrative model of organizational trust. *Academy of Management Review*, 20(3), 709–734.
- McDougall, C. L., Leeuwis, C., Bhattarai, T., Maharjan, M. R., & Jiggins, J. (2013). Engaging women and the poor: Adaptive collaborative governance of community forests in Nepal. *Agriculture and Human Values*, 30, 569–585. doi: 10.1007/s10460-013-9434-x
- Miller, H. T., & Fox, C. J. (2007). *Postmodern public administration* (Rev. ed.). Armonk, New York: M. E. Sharpe.
- Molina, O., & Rhodes, M. (2002). Corporatism: The past, present, and future of a concept. *Annual Review of Political Science*, 5, 305–331. doi: 10.1146/annurev.polisci.5.112701.184858
- Morse, R. S., & Stephens, J. B. (2012). Teaching collaborative governance: Phases, competencies, and case-based learning. *Journal of Public Affairs Education*, 18(3), 565–583.

- Mukhtarov, F., Fox, S., Mukhamedova, N., & Wegerich, K. (2015). Interactive institutional design and contextual relevance: Water user groups in Turkey, Azerbaijan and Uzbekistan. *Environmental Science & Policy*, *53*, 206–214.
- O’Leary, R. (2014). *Collaborative governance in New Zealand: Important choices ahead*. New Zealand: Fulbright New Zealand
- Olsen, J. P. (1997). Institutional design in democratic contexts. *Journal of Political Philosophy*, *5*(3), 203-229.
- Organization of American States. (2001). *Inter-American strategy for the promotion of public participation in decision-making for sustainable development*. Washington, D. C.: Organization.
- Osborne, S. P., & Stokosch, K. (2013). It takes two to tango? Understanding the co-production of public services by integrating the services management and public administration perspectives. *British Journal of Management*, *24*, 31–47. doi: 10.1111/1467-8551.12010
- Osmani, S. R. (2008). Participatory governance: An overview of issues and evidence. In Department of Economic and Social Affairs, *Participatory Governance and the Millennium Development Goals (MDGs)* (1-45). New York: United Nations.
- Ovseiko, P. V., O’Sullivan, C., Powell, S. C., Davies, S. M., & Buchan, A. M. (2014). Implementation of collaborative governance in cross-sector innovation and education networks: Evidence from the National Health Service in England. *BMC Health Services Research*, *14*, 552.
- Owens, K., & Zimmerman, C. (2013). Local governance versus centralization: Connecticut Wetlands governance as a model. *Review of Policy Research*, *30*(6), 629-656. doi: 10.1111/ropr.12050
- Page, S. (2010). Integrative leadership for collaborative governance: Civic engagement in Seattle. *The Leadership Quarterly*, *21*, 246-263. doi: 10.1016/j.leaqua.2010.01.005
- Parsons, D. W. (1995). *Public policy: An introduction to the theory and practice of policy analysis*. Aldershot, UK: Edward Elgar.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, California: Sage.
- Pedersen, M. B., & Kinley, D. (2013). Introducing principled engagement. In M. B. Pedersen, & D. Kinley (Eds.), *Principled engagement: Negotiating human rights in repressive states* (pp. 1-11). Surrey: Ashgate.

- Perry, J. L. (2007). Democracy and the new public service. *The American Review of Public Administration*, 37(1), 3-16. doi: 10.1177/0275074006296091
- Plotnikof, M. (2015). Negotiating collaborative governance designs: A discursive approach. *The Innovation Journal: The Public Sector Innovation Journal*, 20(3), 1-22.
- Powell, Jr., G. B., & Powell, E. N. (2005). *Democratization briefing paper*. n.p.: College Board.
- Provan, K. G., & Kenis, P. (2007). Modes of network governance: Structure, management, and effectiveness. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18, 229–252.
- Purdy, J. M. (2012). A framework for assessing power in collaborative governance processes. *Public Administration Review*, 72(3), 409–417. doi: 10.1111/j.1540-6210.2012.02525.x.
- Rhodes, R. A. W. (1990). Policy networks: A British perspective. *Journal of Theoretical Politics*, 2(3), 293-317.
- _____. (1996). The new governance: Governing without government. *Political Studies*, 44, 652-667.
- _____. (1997). From marketisation to diplomacy: It's the mix that matters. *Australian Journal of Public Administration*, 56(2), 40-53.
- Rich, M. J., & Stoker, R. P. (2014). *Collaborative governance for urban revitalization: Lessons from empowerment zones*. Ithaca, New York: Cornell University Press.
- Robertson, P. J., & Choi, T. (2012). Deliberation, consensus, and stakeholder satisfaction: A simulation of collaborative governance. *Public Management Review*, 14(1), 83-103.
- Robinson, M. (2015). *From old public administration to the new public service: Implications for public sector reform in developing countries*. Heng Mui Keng Terrace, Singapore: UNDP Global Centre for Public Service Excellence.
- Rosenbloom, D. H., & Gong, T. (2013). Coproducing “clean” collaborative governance. *Public Performance & Management Review*, 36(4), 544-561. doi: 10.2753/PMR1530-9576360403
- Roussos, S. T., & Fawcett, S. B. (2000). A review of collaborative partnerships as a strategy for improving community health. *Annual Review of Public Health*, 21, 369–402.

- Saito, F. (2008). Decentralization and local governance: Introduction and overview. In F. Saito (Ed.), *Foundations for local governance: Decentralization in comparative perspective* (pp. 1-24). Heidelberg: Physica-Verlag.
- Samarasinghe, S. W. R. de A. (1994). *Democracy and democratization in developing countries*. Boston, Massachusetts: Department of Population and International Health, Harvard School of Public Health.
- Schmitter, P. C. (1974). Still the century of corporatism? *The Review of Politics*, 36(1), 85-131.
- Schneider, A. (2003). Decentralization: Conceptualization and measurement. *Studies in Comparative International Development*, 38(3), 32-56.
- Schoorman, F. D., Mayer, R. C., & Davis, J. H. (2007). An integrative model of organizational trust: Past, present, and future [Editor's forum]. *Academy of Management Review*, 32(2), 344-354.
- Schweizerische Eidgenossenschaft. (2007). *Decentralisation and local governance module 1: Definitions and concepts*. n.p., Eidgenossenschaft.
- Scott, T., & Thomas, C. (2015). Do collaborative groups enhance interorganizational networks? *Public Performance & Management Review*, 38, 654-683. doi: 10.1080/15309576.2015.1031008
- Shafritz, J. M., & Hyde, A. C. (1992). *Classics of public administration* (3rd ed.). Belmont, California: Wadsworth.
- Shah, A., & Shah, S. (2006). The new vision of local governance and the evolving roles of local governments. In A. Shah (Ed.), *Local governance in developing countries* (pp. 1-46). Washington, D. C.: The World Bank.
- Siddiki, S. N., Carboni, J. L., Koski, C., & Sadiq, A.-A. (2015). How policy rules shape the structure and performance of collaborative governance arrangements. *Public Administration Review*, 75(4), 536-547. doi: 10.1111/puar.12352
- Siemiatycki, M. (2015). Public-private partnerships in Canada: Reflections on twenty years of practice. *Canadian Public Administration*, 58(3), 343-362.
- SNV East and Southern Africa. SNV Netherlands development organization. (2004). *Strengthening local governance: Finding quality advisory approaches*. Nairobi, Kenya: Organization.
- Speer, J. (2012). Participatory governance reform: A good strategy for increasing government responsiveness and improving public services? *World Development*, 40(12), 2379-2398.
- Starkey, H. (2002). *Democratic citizenship, languages, diversity and human rights*. Strasbourg: Council of Europe.

- Tang, C.-P., & Tang, S.-Y. (2014). Managing incentive dynamics for collaborative governance in land and ecological conservation. *Public Administration Review*, 74(2), 220-231. doi: 10.1111/puar.12190
- The William and Flora Hewlett foundation. (n.d.). *Collaborative governance: A guide for Grantmakers*. Menlo Park, California: The Foundation.
- Thomson, A. M., Perry, J. L. & Miller, T. K. (2007). Conceptualizing and measuring collaboration. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 19, 23–56. doi:10.1093/jopart/mum036
- United Nations. (1996). *An agenda for democratization*. New York: United Nations.
- United Nations Development Programme. (2010). *Evaluation of UNDP contribution to strengthening local governance*. n.p.: Programme.
- United Nations Development Programme. Evaluation Office. (2000). *The UNDP role in decentralization and local governance: A joint UNDP-government of Germany evaluation*. New York: Office.
- United Nations Development Programme. UNDP Oslo governance centre. (n.d.). *A users' guide to measuring local governance*. Oslo, Norway: Centre.
- Ulibarri, N. (2015a). Collaboration in federal hydropower licensing: Impacts on process, outputs, and outcomes. *Public Performance & Management Review*, 38, 578–606. doi: 10.1080/15309576.2015.1031004
- _____. (2015b). Tracing process to performance of collaborative governance: A comparative case study of federal hydropower licensing. *Policy Studies Journal*, 43(2), 283-308.
- Vinogradov, D., Shadrina, E., & Kokareva, L. (2014). Public procurement mechanisms for public-private partnerships. *Journal of Public Procurement*, 14(4), 538-566.
- Voss, H. (2014). Environmental public participation in the UK. *International Journal of Social Quality*, 4(1), 26-40. doi: 10.3167/IJSQ.2014.040103
- Walter, U. M., & Petr, C. G. (2000). A template for family-centered interagency collaboration. *Families in Society: The Journal of Contemporary Human Services*, 81(5), 494–503.
- White, S. (2011). *Government decentralization in the 21st century: A literature review*. Washington, D. C.: Center for Strategic and international Studies (CSIS).
- Wilson, R. H. (2000). Understanding local governance: An international perspective. *Revista de Administração de Empresas*, 40(2), 51-63.
- World Economic Forum. (2013). *The future role of civil society*. Cologny, Geneva: Forum.

- Wright, D. S. (1965). The advisory commission on intergovernmental relations: Unique features and policy orientation. *Public Administration Review*, 25(3), 193-202
- _____. (1990). Policy shifts in the politics and administration of intergovernmental relations, 1930s-1990s. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 509, 60-72.
- Zadek, S. (2006). *The logic of collaborative governance: Corporate responsibility, accountability, and the social contract*. Cambridge, MA: John F. Kennedy School of Government, Harvard University.
- Zou, K. H., Tuncali, K., & Silverman, S. G. (2003). Correlation and simple linear regression. *Radiology*, 227(3), 617-622. doi: 10.1148/radiol.2273011499

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรกที่ทำการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ร่วมโครงการคลองหมอนนาระยะแรกที่ทำการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	M	Max	Min
1. เพศ					
1.1 ชาย	33	61.1	-	-	-
1.2 หญิง	21	38.9	-	-	-
2. อายุ (ปี)	-	-	48	70	28
3. ศาสนา					
3.1 พุทธ	53	98.1	-	-	-
3.2 อิสลาม	1	1.9	-	-	-
4. ระดับการศึกษา (สูงสุด)					
4.1 ประถมศึกษา	26	48.1	-	-	-
4.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	5	9.3	-	-	-
4.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตร วิชาชีพ	9	16.7	-	-	-
4.4 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง/ อนุปริญญา	2	3.7	-	-	-
4.5 ปริญญาตรี	7	12.9	-	-	-
4.6 ปริญญาโท	5	9.3	-	-	-
5. อาชีพ					
5.1 เกษตรกร	35	64.8	-	-	-
5.2 รับราชการ	11	20.4	-	-	-
5.3 เกษตรกรและรับราชการ	6	11.1	-	-	-
5.4 พนักงานองค์กรเอกชนและ รับราชการ	2	3.7	-	-	-
6. องค์กร/กลุ่มที่สังกัด					
6.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง	4	7.4	-	-	-
6.2 สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 8	4	7.4	-	-	-
6.3 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง	6	11.1	-	-	-
6.4 กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	4	7.4	-	-	-
6.5 กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	20	37.0	-	-	-
6.6 องค์กรบริหารส่วนตำบลรำแดง และ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	6	11.1	-	-	-

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	M	Max	Min
6.7 องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง และ กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	1	1.9	-	-	-
6.8 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง และ กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	7	12.9	-	-	-
6.9 กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และ กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	1	1.9	-	-	-
6.10 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และ กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	1	1.9	-	-	-
7. ตำแหน่งงาน/สถานะภายในกลุ่ม					
7.1 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รำแดง และประธานกลุ่ม บริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	1	1.9	-	-	-
7.2 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และสมาชิกกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	1	1.9	-	-	-
7.3 ผู้อำนวยการกองช่าง	1	1.9	-	-	-
7.4 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	1	1.9	-	-	-
7.5 นักพัฒนาชุมชน	1	1.9	-	-	-
7.6 ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน	1	1.9	-	-	-
7.7 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รำแดง และสมาชิกกลุ่ม บริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	4	7.3	-	-	-
7.8 สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รำแดง ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบล รำแดง และสมาชิกกลุ่ม บริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	1	1.9	-	-	-
7.9 ผู้อำนวยการส่วนประสานและ บริหารจัดการลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา	1	1.9	-	-	-
7.10 นายช่างโยธาอาวุโส	1	1.9	-	-	-
7.11 นายช่างโยธาชำนาญงาน	1	1.9	-	-	-

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ	M	Max	Min
7.12 วิศวกรโยธาปฏิบัติการ	1	1.9	-	-	-
7.13 สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง	6	11.0	-	-	-
7.14 กำนัน และเลขานุการกลุ่ม บริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	1	1.9	-	-	-
7.15 ผู้ใหญ่บ้าน และสมาชิก กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล	3	5.4	-	-	-
7.16 ที่ปรึกษากลุ่มวิสาหกิจปลูกพืช ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบล รำแดง	1	1.9	-	-	-
7.17 สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	19	35.0	-	-	-
7.18 สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบลรำแดง และ กลุ่มวิสาหกิจปลูกพืชตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลรำแดง	7	12.8	-	-	-
7.19 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล และสมาชิกกลุ่มวิสาห กิจปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจ พอเพียง ตำบลรำแดง	1	1.9	-	-	-
7.20 ผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบล รำแดง และกลุ่มวิสาหกิจปลูกพืช ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบล รำแดง	1	1.9	-	-	-
8. ที่อยู่ปัจจุบัน					
8.1 บ้านหนองโต ตำบลรำแดง	1	1.9	-	-	-
8.2 บ้านขมวน ตำบลรำแดง	1	1.9	-	-	-
8.3 บ้านรำแดง ตำบลรำแดง	2	3.6	-	-	-
8.4 บ้านนอก ตำบลรำแดง	5	9.3	-	-	-
8.5 บ้านรำแดง (บ้านหน้าแค) ตำบลรำแดง	2	3.6	-	-	-
8.6 บ้านป่าขวาง ตำบลรำแดง	37	68.5	-	-	-
8.7 ตำบลควนลัง	4	7.4	-	-	-
8.8 ตำบลคลองแห	1	1.9	-	-	-
8.9 ตำบลพะวง	1	1.9	-	-	-

หมายเหตุ: N=54

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)
ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)
ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัย:	นายวสันต์ ศรีสมพงศ์ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:	ดร.ธัญรดี ทวีกาญจน์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม:	ดร.สมพร คุณวิจิต

คำชี้แจง

การสัมภาษณ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) 2) เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

คำให้สัมภาษณ์ของท่าน จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการบริการสาธารณะระดับท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือในครั้งต่อไป ให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม โดยไม่เกิดผลเสียแก่ท่านแต่อย่างใด

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ จะถูกจัดเก็บเป็นความลับตามหลักจรรยาบรรณของนักวิจัย และจะนำไปใช้ภายใต้วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ทั้งนี้ ท่านมีสิทธิ์ถอนตัวจากการให้สัมภาษณ์ หรือปฏิเสธการให้ข้อมูลที่อาจเกิดผลเสียแก่ท่านในขณะที่ให้สัมภาษณ์ และข้อมูลจะถูกทำลายทันทีเมื่อท่านได้ถอนตัวจากการให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สถานที่ _____
วัน _____ เวลา _____

1. ชื่อ-สกุล _____
2. อายุ _____ ปี
3. ศาสนา _____
4. ระดับการศึกษา _____
5. อาชีพ _____
6. องค์กร/กลุ่มที่สังกัด _____
7. ตำแหน่งงาน/สถานะภายในกลุ่ม _____
8. ที่อยู่ปัจจุบัน _____

คำถามเกริ่นนำ: ท่านมีส่วนเกี่ยวข้องข้ออย่างไรกับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง (หมู่ที่ 7)

ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

การตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ (การตกลงร่วมกันอย่างมีลำดับขั้นตอน)

กระบวนการตกลงร่วมกันแบบมีหลักการ (กระบวนการตกลงร่วมกันอย่างมีลำดับขั้นตอน)

9. การร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง มีกระบวนการค้นหาปัญหาและปรึกษาหารือร่วมกัน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรางแดง จนนำไปสู่การหาข้อตกลงร่วมกัน เพื่อสร้างคลองหมอนนา อย่างไร

การเสวนาแบบเผชิญหน้า (การเจอหน้าหรือพบปะพูดคุยกัน)

10. การร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง มีการนัดหมายให้มาเจอหน้ากัน เพื่อร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรางแดง จนมีการหาข้อตกลงร่วมกัน เพื่อสร้างคลองหมอนนา อย่างไร

แรงจูงใจร่วม (แรงจูงใจในการทำงานร่วมกัน)

ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (ความไว้วางใจกันในการร่วมมือ)

11. เหตุใด องค์กรของท่าน และองค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง จึงไว้วางใจกัน

ความเข้าใจซึ่งกันและกัน (การทราบและใส่ใจต่อการร่วมมือ)

12. เหตุใด องค์กรของท่าน และองค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง จึงมีความเห็นตรงกันว่า การสร้างคลองหมอนนาต้องร่วมมือกันหลายภาคส่วน จึงจะสำเร็จ

ความผูกพันร่วมกัน (ความทุ่มเทในการร่วมมือ)

13. ท่านทุ่มเทให้กับการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง ในแต่ละขั้นตอน อย่างไร

ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (ความสามารถในการทำงานร่วมกัน)

ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก (ความสามารถในการสร้างและรักษาความร่วมมือของผู้นำเครือข่ายการสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก)

14. ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก (นายก อบต. รำแดง) มีวิธีการอย่างไร ในการชักชวนหรือจูงใจ และแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างการร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง จนองค์กรต่าง ๆ สามารถร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรกสำเร็จ

การออกแบบสถาบัน (การออกแบบเครือข่ายที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ)

15. องค์กรหรือบุคคลใดบ้าง ที่สามารถเข้าร่วมเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวางได้ และมีวิธีการคัดเลือกองค์กรหรือบุคคลดังกล่าว อย่างไร

16. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง มีกฎ กติกา หรือระเบียบอย่างไร

17. องค์กรของท่านกับองค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง มีวิธีชี้แจงรายละเอียดของการสร้างคลองหมอนนาอย่างไร

18. องค์กรของท่านกับองค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมมือสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง ได้กำหนดระยะเวลาการร่วมมือ ตั้งแต่ช่วงเวลาใดถึงช่วงเวลาใด อย่างไร

ทรัพยากร (เงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ)

19. องค์กรของท่าน ให้การสนับสนุนเงินทุนในการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ที่หมู่บ้านป่าขวาง อย่างไร

20. ท่านให้การสนับสนุนเวลาในการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง อย่างไร

21. องค์กรของท่าน ให้การสนับสนุนเครื่องมือหรือเทคโนโลยีในการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง อย่างไร

22. ท่านให้การสนับสนุนความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง อย่างไร

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ความพึงพอใจต่อโครงการ

23. มีสิ่งใดบ้าง ที่ท่านพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง และเพราะเหตุใด ท่านจึงพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อสิ่งนั้น

24. มีสิ่งใดบ้าง ที่ท่านพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการปลูกพืช และปัญหาน้ำท่วม ด้วยการขุดคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง และเพราะเหตุใด ท่านจึงพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อสิ่งนั้น

ความเชื่อมั่นต่อโครงการ

25. มีสิ่งใดบ้าง ที่ทำให้ท่านเชื่อมั่นหรือไม่เชื่อมั่นว่า จะสามารถร่วมมือสร้างคลองหมอนนาต่อไปจนครบระยะทางที่กำหนดไว้ (จากสำนักงาน อบต. รำแดง ถึงบ้านป่าขวาง) และเพราะเหตุใด ท่านจึงเชื่อมั่นหรือไม่เชื่อมั่นเช่นนั้น

26. มีสิ่งใดบ้าง ที่ทำให้ท่านเชื่อมั่นหรือไม่เชื่อมั่นว่า เมื่อขุดคลองหมอนนาครบระยะทางที่กำหนดไว้ (จากสำนักงาน อบต. รำแดง ถึงบ้านป่าขวาง) แล้ว จะสามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการปลูกพืชและปัญหาน้ำท่วมได้ทั้งตำบลรำแดง และเพราะเหตุใด ท่านจึงเชื่อมั่นหรือไม่เชื่อมั่นเช่นนั้น

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

27. การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรกที่บ้านป่าขวาง มีปัญหาและอุปสรรค อย่างไร

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)
ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)
ตำบลลำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัย: นายวสันต์ ศรีสมพงศ์
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ดร.ธัญรดี ทวีกาญจน์
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ดร.สมพร คุณวิชิต

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

การสอบถามครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษากลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) และ 2) เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการระยะแรกที่องค์กรผู้ร่วมโครงการได้รับจากการดำเนินกลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก

โดยแบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

คำตอบของท่าน จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการบริการสาธารณสุขระดับท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการแบบร่วมมือ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้ง ยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการแบบร่วมมือในครั้งต่อไป ให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรและสังคม โดยไม่เกิดผลเสียกับท่านแต่อย่างใด

จึงขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามทุกข้อตามข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะถูกจัดเก็บเป็นความลับตามหลักจรรยาบรรณของนักวิจัย และนำไปใช้ภายใต้วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

นายวสันต์ ศรีสมพงศ์

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

โทร. 0858991892 Email: srisompong_29@hotmail.com

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง ให้ท่านบอกข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับท่านตามความเป็นจริง ในประเด็นต่อไปนี้

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ศาสนา

- พุทธ คริสต์ อิสลาม อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

4. ระดับการศึกษา (สูงสุด)

- ประถม มัธยมต้น (ม.3) มัธยมปลาย (ม.6) หรือ ปวช. ปวส. หรืออนุปริญญา
 ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

5. อาชีพ

- เกษตรกร ค้าขาย รับราชการ พนักงานองค์กรเอกชน นักเรียน/นักศึกษา
 อื่นๆ (โปรดระบุ) _____

6. องค์กรที่สังกัด

- ภาครัฐ
 องค์กรบริหารส่วนตำบล/อำเภอ: ตำแหน่ง _____
 ทหารยกพลขึ้นบก 8: ตำแหน่ง _____
- ภาคประชาสังคม (ภาคประชาชน)
 กลุ่มผู้ใช้น้ำ ตำบล/อำเภอ: ตำแหน่ง/สถานะภายในกลุ่ม _____
 กลุ่มบริหารจัดการน้ำ 3 ตำบล: ตำแหน่ง/สถานะภายในกลุ่ม _____
 กลุ่มวิจัยการปลูกพืชตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตำบล/อำเภอ: ตำแหน่ง/สถานะภายในกลุ่ม _____
- อื่นๆ (โปรดระบุ) _____

7. ที่อยู่ปัจจุบัน

- หมู่ที่ 1 บ้านหนองโค หมู่ที่ 2 บ้านขมวน หมู่ที่ 3 บ้านไร่แดง
 หมู่ที่ 4 บ้านหนองโอย หมู่ที่ 5 บ้านนอก หมู่ที่ 6 บ้านไร่แดง (บ้านหน้าแค)
 หมู่ที่ 7 บ้านป่าขวาง อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

การตกลงร่วมกัน

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินการปฏิบัติหรือการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำหรือทุกครั้ง

ตอบ 4 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยมาก

ตอบ 3 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้งหรือปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

ตอบ 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ปฏิบัติ

ข้อ	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ				
		5 เป็นประจำ/ ทุกครั้ง	4 บ่อย มาก	3 บางครั้ง/ ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่ปฏิบัติ
กระบวนการตกลงร่วมกัน						
8	การร่วมค้นหาปัญหาเรื่องน้ำ ในตำบลราแดง ระหว่างองค์กร ของท่านกับองค์กรอื่น ๆ เกิดขึ้น บ่อยเพียงใด					
9	การร่วมกันหาแนวทางแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง ระหว่างองค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ เกิดขึ้นบ่อยเพียงใด					
10	การร่วมกันหาข้อตกลงเพื่อ ดำเนินโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง ระหว่าง องค์กรของท่านกับองค์กรอื่น ๆ เกิดขึ้นบ่อยเพียงใด					

ข้อ	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ				
		5 เป็นประจำ/ ทุกครั้ง	4 บ่อย มาก	3 บางครั้ง/ ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่ปฏิบัติ
การพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน						
11	การร่วมกันค้นหาปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง ระหว่างองค์กรของท่านกับองค์กรอื่น ๆ มีการเจอหน้าหรือพบปะพูดคุยกันบ่อยเพียงใด					
12	การร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลราแดง ระหว่างองค์กรของท่านกับองค์กรอื่น ๆ มีการเจอหน้าหรือพบปะพูดคุยกัน บ่อยเพียงใด					
13	การร่วมกันหาข้อตกลงเพื่อดำเนินโครงการคลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง ระหว่างองค์กรของท่านกับองค์กรอื่น ๆ มีการเจอหน้าหรือพบปะพูดคุยกัน บ่อยเพียงใด					

แรงจูงใจในการร่วมโครงการ

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง ว่างใจมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง ว่างใจมาก

ตอบ 3 หมายถึง ว่างใจปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง ว่างใจน้อย

ตอบ 1 หมายถึง ว่างใจน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ว่างใจ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่ว่างใจ
ความว่างใจซึ่งกันและกัน (ความว่างใจกันในการร่วมมือ)						
14	ท่าน <u>เชื่อใจองค์กรอื่น ๆ</u> ที่ร่วมมือสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					
15	ท่านคิดว่า <u>องค์กรอื่น ๆ</u> ที่ร่วมมือสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง <u>เชื่อใจองค์กรของท่าน</u> มากน้อยเพียงใด					

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง เห็นด้วยอย่างมาก

ตอบ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ตอบ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่เห็นด้วย

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่เห็นด้วย
ความตระหนักต่อการร่วมมือ (การทราบและใส่ใจต่อการร่วมมือ)						
16	ท่านเห็นด้วยมากน้อยเพียงใด กับแนวคิดที่ว่า การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบล รำแดง ต้องร่วมมือกันหลายภาคส่วน จึงจะสำเร็จ					
17	ท่านคิดว่า <u>องค์กรอื่น ๆ</u> เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด กับแนวคิดที่ว่า การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในตำบลรำแดง ต้องร่วมมือกันหลายภาคส่วน จึงจะสำเร็จ					

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินการปฏิบัติหรือการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง **ทุ่มเทมากที่สุด**

ตอบ 4 หมายถึง **ทุ่มเทมาก**

ตอบ 3 หมายถึง **ทุ่มเทพานกลาง**

ตอบ 2 หมายถึง **ทุ่มเทน้อย**

ตอบ 1 หมายถึง **ทุ่มเทน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ทุ่มเท**

ข้อ	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่ทุ่มเท
ความผูกพันต่อการร่วมมือ (ความทุ่มเทในการร่วมมือ)						
18	ท่านทุ่มเทให้กับการ <u>ร่วมสำรวจ</u> หมอนนา มากน้อยเพียงใด					
19	ท่านทุ่มเทให้กับการ <u>ร่วมออกแบบ</u> คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					
20	ท่านทุ่มเทให้กับการ <u>ร่วมขุด</u> คลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้าน ป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					

ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (ความสามารถในการทำงานร่วมกัน)

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง มีความสามารถมาก

ตอบ 3 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง มีความสามารถน้อย

ตอบ 1 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่มีความสามารถ

ข้อ	คำถาม	ระดับการความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่มี
ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก (ความสามารถในการสร้างและรักษาความร่วมมือของผู้นำเครือข่ายการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก)						
21	ท่านคิดว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (นายก อบต. รำแดง) มีความสามารถในการชักชวนหรือจูงใจองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามาร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					
22	ท่านคิดว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (นายก อบต. รำแดง) มีความสามารถในการแก้ไขความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างการร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง เอื้อมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง เอื้อมาก

ตอบ 3 หมายถึง เอื้อปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง เอื้อน้อย

ตอบ 1 หมายถึง เอื้อน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่เอื้อ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่เอื้อ
การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ (การออกแบบเครือข่ายที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ)						
23	การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมแก่องค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามาร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง เอื้อให้ท่านเข้ามาร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้มากน้อยเพียงใด					
24	กฎ กติกา หรือระเบียบการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง ในเวทีประชาคม เอื้อให้ท่านเข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้มากน้อยเพียงใด					
25	การชี้แจงรายละเอียดการสร้างคลองหมอนนาระยะแรกในแต่ละขั้นตอน เอื้อให้ท่านทราบและเข้าใจรายละเอียดแต่ละขั้นตอนของการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้มากน้อยเพียงใด					
26	ระยะเวลาดำเนินการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก เอื้อให้ท่านเข้ามาร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก ได้มากน้อยเพียงใด					

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินการปฏิบัติหรือการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง ร่วมสนับสนุนมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง ร่วมสนับสนุนมาก

ตอบ 3 หมายถึง ร่วมสนับสนุนปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง ร่วมสนับสนุนน้อย

ตอบ 1 หมายถึง ร่วมสนับสนุนน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่ร่วมสนับสนุน

ข้อ	คำถาม	ระดับการปฏิบัติ/การดำเนินการ				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะไม่ร่วม สนับสนุน
การร่วมสนับสนุนทรัพยากร (การร่วมสนับสนุนเงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญเพื่อสร้างคลอมนาระยะแรก)						
27	องค์กรของท่าน ร่วมสนับสนุน <u>เงินทุน</u> ให้กับการสร้างคลอมนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					
28	องค์กรของท่านร่วมสนับสนุน <u>เวลา</u> ให้กับการสร้างคลอมนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) มากน้อยเพียงใด					
29	องค์กรของท่าน ร่วมสนับสนุน <u>เครื่องมือหรือเทคโนโลยี</u> ให้กับการสร้างคลอมนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					
30	องค์กรของท่านร่วมสนับสนุน <u>ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือความเชี่ยวชาญ</u> ที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างคลอมนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง พอใจมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง พอใจมาก

ตอบ 3 หมายถึง พอใจปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง พอใจน้อย

ตอบ 1 หมายถึง พอใจน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่พอใจ

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่พอใจ
ความพึงพอใจต่อโครงการ						
31	ท่านพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อการร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ ในการสร้างคลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง					
32	ท่านพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในการปลูกพืชที่หมู่บ้านป่าขวาง ด้วยการขุดคลองหมอนนา					
33	ท่านพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมที่หมู่บ้านป่าขวาง ด้วยการขุดคลองหมอนนา					

คำชี้แจง ให้ท่านประเมินความคิดเห็นของท่านในประเด็นต่าง ๆ ตามความเป็นจริง โดย

ตอบ 5 หมายถึง เชื่อมั่นมากที่สุด

ตอบ 4 หมายถึง เชื่อมั่นมาก

ตอบ 3 หมายถึง เชื่อมั่นปานกลาง

ตอบ 2 หมายถึง เชื่อมั่นน้อย

ตอบ 1 หมายถึง เชื่อมั่นน้อยที่สุดหรือแทบจะไม่เชื่อมั่น

ข้อ	คำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5 มาก ที่สุด	4 มาก	3 ปาน กลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด/ แทบจะ ไม่เชื่อมั่น
ความเชื่อมั่นต่อโครงการ						
34	ท่านเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า การร่วมมือ สร้างคลองหมอนนาระหว่างองค์กรต่าง ๆ ให้ครบตามระยะทางที่กำหนด (จากสำนักงาน อบต. รำแดง ถึงหมู่บ้านป่าขวาง) จะสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี					
35	ท่านเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า ถ้าชุด คลองหมอนนา ครบตามระยะทางที่กำหนด (จากสำนักงาน อบต. รำแดง ถึงหมู่บ้าน ป่าขวาง) จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ในการปลูกพืชได้ทั้งตำบลรำแดง					
36	ท่านเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า ถ้าชุด คลองหมอนนา ครบตามระยะทางที่กำหนด (จากสำนักงาน อบต. รำแดง ถึงหมู่บ้าน ป่าขวาง) จะแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้ทั้งตำบล รำแดง					

ขอบคุณสำหรับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง
ผลการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาของร่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)
ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

**ผลการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาของร่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556)
ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา**

ผลการตรวจความตรงเชิงเนื้อหาของร่างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ตำบลรำแดง
อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการแบบร่วมมือ
และการประเมินผล จำนวน 3 ราย ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย กาญจนสุวรรณ ดร.นวิทย์
เอมเอก และ ดร.ชายนีย์ ช. บุญพันธ์ สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 2 กลไกการบริหารจัดการแบบร่วมมือ

การตกลงร่วมกัน

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
กระบวนการตกลงร่วมกัน						
8	การร่วมค้นหาปัญหา เรื่องน้ำในตำบลรำแดง ระหว่างองค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ เกิดขึ้นบ่อย เพียงใด	1	1	1	1	-
9	การร่วมกันหาแนวทาง แก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ในตำบลรำแดง ระหว่าง องค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ เกิดขึ้น บ่อยเพียงใด	1	1	1	1	-

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
10	การร่วมกันหาข้อตกลงเพื่อ ดำเนินโครงการ คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง ระหว่าง องค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ เกิดขึ้น บ่อยเพียงใด	1	1	1	1	-
การพบปะกันเพื่อตกลงร่วมกัน						
11	การร่วมกันค้นหาปัญหา เรื่องน้ำในตำบลราแดง ระหว่างองค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ มีการพูดคุย ปรึกษาหารือแบบซึ่งหน้า หรือพบปะกันบ่อยเพียงใด	1	0	1	.67	ปรับคำว่า “ซึ่งหน้า” ให้เข้าใจง่าย และ เบากว่านี้ เพราะ มีความหมาย เชิงรุนแรง
12	การร่วมกันหาแนวทาง แก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ในตำบลราแดง ระหว่าง องค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ มีการพูดคุย ปรึกษาหารือแบบซึ่งหน้า หรือพบปะกันบ่อยเพียงใด	1	0	1	.67	
13	การร่วมกันหาข้อตกลงเพื่อ ดำเนินโครงการ คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง ระหว่าง องค์กรของท่านกับ องค์กรอื่น ๆ มีการพูดคุย ปรึกษาหารือแบบซึ่งหน้า หรือพบปะกันบ่อยเพียงใด	1	0	1	.67	

แรงจูงใจในการร่วมโครงการ

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (ความไว้วางใจกันในการร่วมมือ)						
14	ท่านไว้วางใจองค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมมือสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	0	1	.67	1. “ความไว้วางใจ” วัดจากอะไร คำถามตรง แต่เป็น รูปธรรมเกินไป
15	ท่านคิดว่า องค์กรอื่น ๆ ที่ร่วมมือสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง <u>ไว้วางใจองค์กรของท่าน</u> มากน้อยเพียงใด	1	0	1	.67	2. “ความไว้วางใจ” ควรเปลี่ยนเป็น “เชื่อใจ” หรือ “เชื่อมั่น”
ความตระหนักต่อการร่วมมือ (การทราบและใส่ใจต่อการร่วมมือ)						
16	ท่านเห็นด้วยมากน้อย เพียงใด กับแนวคิดที่ว่า การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ ในตำบลราแดง ต้อง ร่วมมือกันหลายภาคส่วน จึงจะสำเร็จ	1	1	1	1	ขีดเส้นใต้คำสำคัญ ด้วย
17	ท่านคิดว่า <u>องค์กรอื่น ๆ</u> เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด กับแนวคิดที่ว่า การแก้ไข ปัญหาเรื่องน้ำในตำบล ราแดง ต้องร่วมมือกัน หลายภาคส่วน จึงจะสำเร็จ	1	1	1	1	-

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ความผูกพันต่อการร่วมมือ (ความทุ่มเทในการร่วมมือ)						
18	ท่านทุ่มเทให้กับการร่วมสำรวจหมอนนา มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	คำว่า “ร่วม” จำเป็นหรือไม่ ถ้าไม่จำเป็น ต้องตัดออก
19	ท่านทุ่มเทให้กับการร่วมออกแบบคลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	
20	ท่านทุ่มเทให้กับการร่วมขุดคลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	

ความสามารถในการดำเนินโครงการร่วมกัน (ความสามารถในการทำงานร่วมกัน)

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ภาวะผู้นำแบบอำนวยความสะดวก (ความสามารถในการสร้างและรักษาความร่วมมือของผู้นำเครือข่ายการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก)						
21	ท่านคิดว่า ผู้นำเครือข่ายความร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (นายก อบต. รำแดง) มีความสามารถในการชักชวนหรือจูงใจองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามาร่วมมือสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	-

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
22	ท่านคิดว่า ผู้นำเครือข่าย ความร่วมมือสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก (นายก อบต. ร้าแดง) มีความสามารถ ในการแก้ไขที่เกิดขึ้น ระหว่างการร่วมมือ สร้างคลองหมอนนา ระยะแรก (พ.ศ. 2555- 2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	-
การออกแบบเครือข่ายความร่วมมือ (การออกแบบเครือข่ายที่เอื้อให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ)						
23	<u>โครงสร้างความร่วมมือ</u> <u>สร้างคลองหมอนนา</u> <u>ระยะแรก (พ.ศ. 2555-</u> <u>2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง</u> เอื้อให้ท่าน เข้ามาร่วม กระบวนการสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก มากน้อยเพียงใด	0	1	1	.67	1. อาจจะต้อง อธิบาย ความหมาย “โครงสร้าง” 2. คำว่า “เอื้อ” จำเป็นหรือไม่ ควรปรับให้ เข้าใจง่าย และ สั้นกว่านี้
24	<u>กฎ กติกา หรือระเบียบ</u> <u>การแลกเปลี่ยน</u> <u>ความคิดเห็นเกี่ยวกับ</u> <u>การสร้างคลองหมอนนา</u> <u>ระยะแรก (พ.ศ. 2555-</u> <u>2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง</u> ในเวทีประชาคม เอื้อให้ท่าน เข้ามาร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับการสร้าง คลองหมอนนา มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	คำว่า “เอื้อ” จำเป็นหรือไม่ ควรปรับให้ เข้าใจง่าย และ สั้นกว่านี้

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
25	ระบบการชี้แจง รายละเอียดการสร้าง คล่องหมอนนาในแต่ละ ขั้นตอน เอื้อให้ท่านทราบ และเข้าใจรายละเอียด ในแต่ละขั้นตอนของ การสร้างคล่องหมอนนา อย่างน้อยเพียงใด	1	1	1	1	คำว่า “เอื้อ” จำเป็นหรือไม่ ควรปรับให้ เข้าใจง่าย และ สั้นกว่านี้
26	ระยะเวลาดำเนินการสร้าง คล่องหมอนนา เอื้อให้ ท่านเข้ามาร่วม กระบวนการสร้าง คล่องหมอนนา มากน้อย เพียงใด	1	1	0	.67	
การร่วมสนับสนุนทรัพยากร (การร่วมสนับสนุนเงินทุน เวลา เครื่องมือหรือเทคโนโลยี และ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญเพื่อสร้างคล่องหมอนนาระยะแรก)						
27	องค์กรของท่าน ร่วม สนับสนุนในเรื่องเงินทุน ให้การสร้าง คล่องหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง อย่างน้อยเพียงใด	1	0	1	.67	1. คนที่ตอบเรื่อง เงินทุนได้ ต้อง เป็นเจ้าของ หัวหน้า หรือ ฝ่ายการเงิน ส่วนเจ้าหน้าที่ หรือพนักงาน ทั่วไป อาจไม่ทราบ รายละเอียด 2. ตรวจสอบให้ดี ว่า ต้องการ ทราบระดับ องค์กรหรือ บุคคล

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
28	ท่านร่วมสนับสนุนในเรื่อง <u>เวลา</u> ให้กับการสร้าง คลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	ตรวจสอบให้ดีกว่า ต้องการทราบ ระดับองค์กรหรือ บุคคล
29	องค์กรของท่าน ร่วม สนับสนุนในเรื่อง <u>เครื่องมือ หรือเทคโนโลยี</u> ให้กับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	-
30	ท่านร่วมสนับสนุนในเรื่อง <u>ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ หรือ ความเชี่ยวชาญ</u> ให้กับการสร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง มากน้อยเพียงใด	1	1	1	1	-

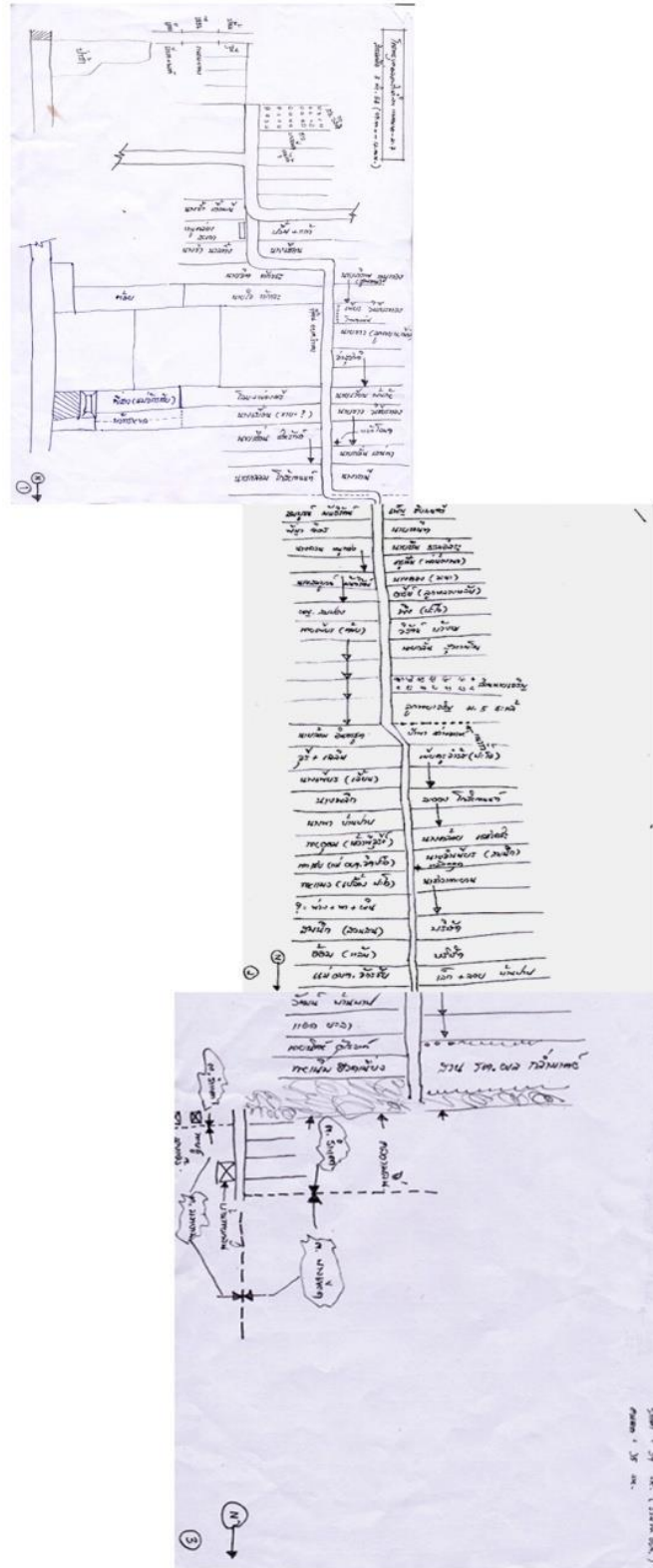
ตอนที่ 3 ผลการดำเนินโครงการระยะแรก

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
ความพึงพอใจต่อโครงการ						
31	ท่านพึงพอใจมากน้อยเพียงใด <u>ต่อการร่วมมือ</u> สร้างคลองหมอนนาระยะแรก (พ.ศ. 2555-2556) ที่หมู่บ้านป่าขวาง กับองค์กรอื่น ๆ	1	1	1	1	-

ข้อ	คำถาม (เดิม)	คะแนนการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ				
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	ค่า IOC	ข้อเสนอแนะ
32	ท่านพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อการแก้ไข <u>ปัญหาการขาดแคลนน้ำ</u> ในการปลูกพืชที่หมู่บ้านป่าขวาง ด้วยการขุดคลองหมอนนา	1	1	1	1	-
33	ท่านพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ต่อการแก้ไข <u>ปัญหาน้ำท่วมที่หมู่บ้านป่าขวาง</u> ด้วยการขุดคลองหมอนนา	1	1	1	1	-
ความเชื่อมั่นต่อโครงการ						
34	ท่านเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า <u>การร่วมมือ</u> สร้างคลองหมอนนา ระหว่างองค์กรต่าง ๆ จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี	1	1	1	1	-
35	ท่านเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า เมื่อขุดคลองหมอนนาครบทุกพื้นที่ในตำบลรำแดงแล้ว จะสามารถแก้ไข <u>ปัญหาการขาดแคลนน้ำ</u> ในการปลูกพืชได้ทั้งตำบลรำแดง	1	0	1	.67	คำว่า “ครบทุกพื้นที่” หมายถึง ทั้งหมดในอาณาบริเวณ ควรปรับคำไม่ให้รัดตัวผู้วิจัยเกินไป
36	ท่านเชื่อมั่นมากน้อยเพียงใดว่า เมื่อขุดคลองหมอนนาครบทุกพื้นที่ในตำบลรำแดงแล้ว จะสามารถแก้ไข <u>ปัญหาน้ำท่วมได้ทั้งตำบลรำแดง</u>	1	0	1	.67	

ภาคผนวก จ
แผนที่เดินดินหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

แผนที่เดินดินหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสিংนคร จังหวัดสงขลา

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง (ม.ป.ป.)

ภาคผนวก ฉ
แผนที่หมอนนาและคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ภาคผนวก ข

ภาพหมอนนาและคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

ภาพหมอนนาและคลองหมอนนา ตำบลรำแดง อำเภอลำลูกกา จังหวัดสงขลา

หมอนนา

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง (ม.ป.ป.)

คลองหมอนนา

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายวสันต์ ศรีสมพงศ์

รหัสประจำตัวนักศึกษา 5710520504

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) (เกียรตินิยมอันดับ 1)	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	2556

ทุนการศึกษา (ที่ได้รับในระหว่างการศึกษา)

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ ประจำปีงบประมาณ 2559 จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

วสันต์ ศรีสมพงศ์, ธัญรติ ทวีกาญจน์, และสมพร คุณวิชิต. (2559, กรกฎาคม). *การบริหารจัดการแบบร่วมมือในโครงการคลองหมอนนา: การศึกษาเบื้องต้น*. การเสนอบทความในการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านการบริหารจัดการ ครั้งที่ 8, สงขลา.